གདངས་ཅན་རིག་མཛོད། (༡༡)

ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ།

སྟོང་ཡོན་ཁན་རྒྱ་མཚོ།

འབྲི་ཤིས་ཆོས་སྒྲིང་རིས་དོན་སྒྲིང་ཆེན་པོའི་དཔེ་ཚོགས་ཞིབ་འཇུག་ཚན་པ།

མཚན་བྱང་།

ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ།

མཛད་པ་པོ། ལྷོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༤༠ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༣ ལོར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཕབ།

བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་དཔེ་ཚོགས་ཞིབ་

འཇུག་སྡེ་ཚན།

གཙོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་།

སློབ་སྟོན་པ། མཁས་དབང་བདེ་ལེགས་རབ་རྒྱས།

མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དར་རྒྱས།

གཙོ་སྒྲིག་པ། བེ་རི་རིག་པའི་རྡོ་རྗེ།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༣༩ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༢ ལོར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཕབ།

དབད་ཆོད།

དེབ་འདིའི་དབང་ཚད་རྩོམ་པ་པོ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་
གླིང་རིག་མཛོད་དྲ་བར་ཡོད་པས། ཆོག་མཆན་མེད་པར་
བསྐྱར་དཔར་དང་སྒྱུར་བཅོས་སོགས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་རྒྱལ་
སྤྱིའི་དཔེ་དེབ་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་ཡིན།

འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ།

Tashi Choeling Buddhist Center

1889 Fiddlestick Ln

Charlottesville, VA 22903 USA

Email:knd1@tcbci.org

Email: tcbc@tcbci.org

Website: www.tcbci.orgwww.rigzod.org

ཆེད་བརྗོད།

ཉེ་བའི་དུས་རབས་ནང་བློ་གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས།ང་ཚོ་མིའི་རིགས་འདིའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ཐད། ཕྱི་དངོས་པོའི་དགོས་མཁོ་ལས་ནང་བསམ་བློའི་དགོས་མཁོ་གལ་ཆེན་དུ་མཐོང་ནས། འདོད་ཛམ་ཅན་གྱི་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལྟ་གྲུབ་དང་། རེས་འཇོག་ཅན་གྱི་ཚན་རིག་གི་ལག་རྩལ་ཁྱབ་འཕེལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལས་ཡོངས་སུ་བཀྲལ་ཏེ། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་ངོ་སྣང་དང་གདེངས་འཇོག་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར།

ང་ཚོ་གཞན་ཕན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱམས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དཀྱུས་མ་ཞིག་གི་ངོས་ནས། ཇི་སྐད་དུ། མ་དར་བ་རྣམས་སུ་དར་བར་བྱེད་ཅིང་། དར་བ་

རྣམས་དག་ཅིང་འཕེལ་བ་དང་། ཉམས་པ་རྣམས་གསོ་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་མཆོག་དེའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག ངེས་དོན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད། ངེས་དོན་མདོ་བཅུ། སྙིང་པོའི་མདོ་ལྔ་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་སྐོར་གསུམ། ད་དུང་བསིལ་ལྗོངས་ཀུན་མཁྱེན་ཇོན་པ་བཞི་ལྡན། ཇེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ། ཀརྨ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་འཛམ་གླིང་ཧྲིལ་པོའི་ཁྱོན་དུ་ཉི་ཟླ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རབས་ཁག ༼ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་དཔེ་ཚོགས༽ ཞེས་པའི་ཚན་རྩལ་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྟེགས་བུར་བཀོད་དེ། འདོད་དང་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱལ་སྐྱེའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣའི་གཙོས། བོད་

དང་བོད་ཡིག་ལ་དགའ་བའི་སློ་བོ་རྣམས་ལ་ལྷག་བསམ་མཚོན་པའི་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་བ་ཡིན།

དཔེ་ཚོགས་འདིའི་མ་ཡིག་ཁག་ཅིག་དཔེ་རྙིང་དཀོན་རིགས་ཡིན་སྟབས། མ་དཔེ་ལ་ལ་རྙིང་རུལ་དུ་སོང་བས་ཡི་གེ་མི་མཐོང་བ་དང་། མ་དག་པ་ཡང་གང་འཚམ་འདུག་པས། ཡི་གེ་མ་དག་པ་རྣམས་སོར་བཞག་བྱས་ཏེ་གུག་རྟགས་འདིའི་༺༻ནང་དག་བཅོས་བྱས་པ་རྣམས་བཀོད་ཅིང་། ད་དུང་གཞུང་གི་མཆན་བུ་རྣམས་ཀྱང་གོང་བཞིན་རྟགས་དེའི་ནང་བཞག་ཡོད།

འདིར་དམིགས་ཀྱིས་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ང་ཚོའི་ནུས་བསྟུན་གྱིས་ཞུས་དག་ཐེངས་འགར་བྱས་ཤིང་། གློག་བརྡའི་ཆེད་ས་བཅད་རྒྱས་པ་གསར་བསྒྲིགས་ཞུས་ཡོད་མོད། ང་ཚོར་འདིའི་ཐད་ཉམས་མྱོང་ཞན་པ་དང་། དུས་ཚོད་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་དབང་གིས། ད་དུང་སྐྱོན་དང་ནོར་འཁྲུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས། ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཚུལ་

ཐད་ཀར་གསུང་ན། ང་ཚོས་འཕྲུལ་དུ་བསྒྱུར་ཞིབ་དང་
དག་བཅོས་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡོད།
གང་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཅུང་འཛོམས་པའི་
གོ་སྐབས་ཐུང་ཐུང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དམ་འཛིན་བྱས་
ནས། དཀའ་བ་དང་བླངས་ཀྱིས་སྐབས་བདེའི་འཕྲུལ་དེབ་
སྔ་མང་དེབ་གཟུགས་སུ་བཟོ་བསྒྲུན་བྱས་ཏེ། རིག་མཛོད་
དྲ་བའི་ངོ་མཚར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཀོད་ནས། ཁྱེད་ཚོར་
རིན་མེད་དུ་ཕུལ་བ་ལགས་ན། དུས་རབས་འདིར་ཕན་
ནུབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བསླབ་བྱ་དང་ལེགས་བཤད་འདི་
དག་ལ་ཞིབ་དཔྱོད་དང་། ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ཕྱོད་
མེད་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་བཅས།
ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་བེ་རི་རིག་
པའི་རྡོ་རྗེས། བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༡༣༨ བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡ ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༨ ཉིན།

མཛད་པ་པོ་མཚམས་སྦྱོར།

༄།། དེང་རབས་བོད་ཀྱི་གྲྭ་བཙུན་སློབ་གསོ་བ་དང་རྩོམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་ལྗོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི། 1974ལོར་སི་ཁྲིན་ཛ་བར་སྐྱེས།སློབ་ཚུང་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྒོ་མང་དགོན་ཆེན་གྱི་ཚོགས་གྲལ་དུ་ཞུགས།ལོ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ལ་ཚོགས་དང་ཆོས་གྲྭར་ཆད་མེད་དུ་ཕེབས། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་དགོན་པའི་ཚོགས་འདོན་དང་བཅའ་བཟོ།ཕྱིག་རྩལ་ཚོན། དབྱངས་བར་ཧ་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བསླབས་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་སོཏ་བཤེས་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་སློབ་གཉེར་གཤའ་མ་བྱས། དགེ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ལ་ཉེ་བའི་དབུས་སུ་བྱུང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཡོངས་རྫོགས་བློ་རྒྱུགས་སུ་ཕུལ་བས་ཨང་དང་པོའི་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་ཐོབ།

སྤྱི་ལོ་1993ལོ་ནས་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྩིས་རམས་པ་རྗེ་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ངེས་དོན་དྲན་དབང་དུ་མའི་སྤྱན་སྔར་སྒྲ་དང་ཚད་མ། ནང་དོན་རིག་པ།རྩིས་དཀར་ནག་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་སྐོར་མང་དུ་གསན།

སྤྱི་ལོ་1995ལོ་ནས་གངས་ལྗོངས་ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་སློབ་གླིང་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་བཞིན་ཕེབས་ཏེ་ད་བར་དུ་འཆད་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་ན་གཉེར་བས་ཀུན་སྤྱོད་ལེགས་ལ་ཤེས་རིག་གིས་ཕྱུག་པའི་བུ་སློབ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་བསྐྱེད་བསྲིངས་བྱས།ད་ལྟ་སློབ་གླིང་དེའི་ཀང་འཛིན་དགེ་རྒན་དང་སློབ་གཙོ་གཞོན་པའི་འགན་བཞེས་ཡོད། དབྱར་དགུན་གྱི་ངལ་གསོའི་སྐབས་སུ་དགོན་སྡེ་བཅུ་ཕྲག་ཙམ་ལ་འཆད་ཁྲིད་དུ་ཕེབས་ཤིང་གཅིག་སྒྲིལ་རྫོང་ཁང་སར་དགོན་དང་ཁྱུང་མཆུ་རྫོང་ཁང་དམར་དགོན་གཉིས་ལ་ལོ་ལྟར་ཚད་མེད་དུ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་1995ལོ་ནས་ཁོང་དང་གྲྭ་བཙུན་སྐྱན་ངག་པ་ཨར་

མའི་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྙིར་གཉེར་

དུས་དེབ་ཐོག་མ་གུར་ཀུམ་ཚུན་པོ་ཞེས་པའི་ལོ་དེབ་ཅིག་

གསར་སྤེལ་གནང་སྟེ་རྩོམ་པ་པོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཅིག་གི་

རྩོམ་ཡིག་ཆེད་བཀོད་དང་གསར་སྐྱེས་སྨྱུག་ཐོགས་པ་དུ་

མ་བསྐྱེད་བསྲིངས་བྱས་པས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་

ཐད་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག

སྤྱི་ལོ་2004ལོར་ཇ་བ་ཁུལ་ནས་མཁས་དབང་དམུ་དགེ་

རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་དྲན་དང་འབྲེལ་ཏེ་གུར་ཀུམ་ཚུན་པོའི་

རྩོམ་རིག་བྱ་དགའི་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཞིང་ཆེན་སོ་སོ་ནས་མི་

སྣ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་བསྡུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་བགྲོ་གླེང་གི་

ཐད་ཞབས་ཕྱི་དྲོན་མོ་ཞིག་བསྒྲུབས།མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་

སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་སོགས་བོད་ཁུལ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེས་མང་པོ་

དང་བརྙན་འཕྲིན་ཁང་དང་རྒྱང་བསྒྲགས་ཁང་དག་གིས་

གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་བཞིན་ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་དུས་སུ་

བབས་པའི་འཆད་ཁྲིད་ཡང་ཡང་གནང་བས་དགེ་སློབ་

དང་ཉན་མཁན་གཞན་དག་གི་དགའ་བསུ་ཚད་མེད་

ཐོབ།སྔ་ཕྱིར་ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་སློབ་གླིང་ནས་བོད་ཡིག་རྐང་འཛིན་དགེ་རྒན་གྱི་འཛིན་གྲྭ་ཐེངས་བཞིར་བསྐྱབས་པར་འཆད་ཁྲིད་དགེ་རྒན་གྱི་འགན་ཁུར་ཞིང་སྤྱི་ལོ་2007ལོར་ཕ་ཡུལ་ཙ་བ་ནས་གཟའ་འཁོར་གཉིས་ཙམ་ལ་དགེ་རྒན་གསོ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་ཞིག་བསྐྱབས་པར་དགེ་སློབ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་འཆད་ཁྲིད་ལ་ཞུགས་པས་ཙ་བའི་སློབ་གསོར་ཕན་འབྲས་བླ་མེད་ཐོན་ཞེས་ཀུན་གྱིས་གླེང་བཞིན་ཡོད། ད་བར་དུ་སློབ་གྲྭ་དང་དགོན་སྡེ།རྫོང་དང་སྡེ་བ་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཅིག་གིས་གདན་འདྲེན་ལྟར་དུས་ཐུང་འཆད་ཁྲིད་ལ་ཕེབས་པས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་ཕན་བསྐྱེད་ཐོབ་ཅེས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ན་གླེང་། བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སྔོན་རྩོམ་ལེགས་བཏུས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྙིང་གཏམ་དང་། ཙ་ཡུལ་སྒོ་མང་དགོན་གྱི་གདན་རབས་ཆེན་མོ།ཤེལ་བཟའ་པཊ་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད། མཛོད་དགེ་གླིང་བ་དགོན་གྲོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ།༼གཞན་དང་ལྷན་དུ་བྲིས།༽སུམ་རྟགས་དག་

གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཐབས་དང་ཁྲུད་ཆོས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྐྱི་སྐད་སློང་བཀླུག་རྩོམ་སྐད་ཆའི་ལང་ཚོ།བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐྱི་རྣམ་བློ་གསལ་འཇུག་ངོགས་ཀྱི་ཟུར་འདེབས་སྟོང་ཐུན་ངག་གི་ལྡེ་མིག་སྙན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྣང་མཛོད་ཀྱི་ཟུར་རྒྱན་ངག་རིག་སྒྱུ་འཕྲུལ་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ། བཙོས་མིན་སེམས་ཀྱི་འཕར་སྒྲ།ཤར་འོད་དགོན་གྱི་གདན་རབས། བོད་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་མཆན་འགྲེལ་དཔྱོད་ལྡན་སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས། ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ།བོད་ཀྱི་སྐར་རྩིས་རིག་པའི་བྱུང་འཕེལ། སྐར་རྩིས་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་སྒྲོན་འགྲོའི་འགྲེལ་བ། ནག་རྩིས་ལས་སྒྲོན་འགྲོའི་སྐོར་གསལ་བར་བཤད་པ་བཅས་པོད་བཅུ་ལྷག་དཔར་བསྐྲུན་བྱས་ཟིན་ཅིང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་རང་འགྲེལ། སྙན་རྩོམ་མུ་ཏིག་སུམ་བརྒྱ་བ། བཤེས་སྤྲིང་རྒྱས་བཤད་སོགས་པོད་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ད་དུང་དཔར་བསྐྲུན་བྱེད་རྒྱུར་ལྷག་ཡོད།

གཞན་དཔྱད་རྩོམ་དང་སྙན་རྩོམ།ཀླུག་རྩོམ།འཁྲབ་གཞུང་

།སྤྱི་ཚོགས་སློང་བརྗོད་སོགས་རྩོམ་ཡིག་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཅིག་
བྲིས་པ་ལས་འགའ་རེ་ཡིག་རིགས་གཞན་དུའང་བསྒྱུར་
ཡོད།ཁོང་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དཔེ་ཆ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་
མཆིས།རྒྱལ་ཡོངས་ཐེངས་གཉིས་པའི་གངས་རྒྱན་རྟགས་
མའི་རྩོམ་ཡིག་གསར་རྩོམ་གྱི་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་དང་
།ཕུལ་བྱུང་དགེ་རྒན།ཕུལ་བྱུང་རྩོམ་པ་པོ་སོགས་ཞིང་ཆེན་
དང་ཁྲུལ་རིམ་པའི་བྱ་དགའ་ཆེ་ཆུང་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་
ཐོབ་མྱོང་།ད་ལྟའང་སྔར་བཞིན་མི་རིགས་སློབ་གསོའི་བྱ་
བཞག་དང་རྩོམ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐུགས་
བྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེའང་ཀློག་པ་པོ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་གསོས་
སྨན་དུ་གྱུར་བའི་རྩོམ་ཡིག་སྣ་ཚོགས་ཚད་མེད་དུ་སྤེལ་
བཞིན་ཡོད་དོ།།

དཀར་ཆག

མཆོད་བརྗོད་དང་གླེང་སློང་།

དུས་རབས་གཡོ་སྐྱོམ་ཁྲོད་ཀྱི་ཉམས་རྒྱུད།

ནང་སེམས་རྨ་ཁ་གསོ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཁུངས།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ངོ་བོ།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་དགེ་མཚན།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་མཛད་པ་བོའི་ཆེ་བ།

མཚན་དོན་ལས་དེའི་སྤྱི་ཁོག་ལ་བལྟ་བ།

མཆོད་པར་བརྗོད་དེ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བ།

སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་གི་སྤང་བླང་།

གོ་སྐབས་བཟང་བོ་དམ་འཛིན་བྱེད་པར་གདམས་པ།

སློབ་གཉེར་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་བསྐུལ་བ།

ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བཤེས་གཉེན།

གཏན་དུ་སྤྱང་འོས་པའི་སྡིག་གྲོགས།

གྲོགས་ངན་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ།

འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་ཀྱི་ཕན་འབྲས།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ།

ཁ་དོན་མཚུངས་པའི་ནང་ཆོས་པ།

མངོན་ཤྐོག་མེད་པར་བསྲུང་དགོས་པའི་བསླབ་ཁྲིམས།

ཚུལ་དང་མཐུན་དགོས་པའི་སྒོ་གསུམ།

རྨོངས་སེལ་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ།

གཞུང་ཚིག་བློར་འཛིན་གྱི་དགེ་མཚན།

ཚིག་དོན་གཉིས་ཀར་བརྩོན་པའི་གསལ་འདེབས།

མཁས་པའི་དཔལ་ལ་གནོད་པའི་ཟ་ཉལ།

སློབ་གཉེར་བྱེད་པར་ངང་རྒྱུད་རིང་དགོས་པ།

དགག་བྱའི་བློ་ངན་དང་འཆལ་གཏམ།
རང་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་བླང་དོར་བློ་མིག
གཞུང་ལུགས་དང་སྐབས་དོན་གཙོ་ཕལ།
གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བའི་གོ་རིམས་ཟུང་འབྲེལ།
རིགས་པ་སྨྲ་བར་དགོས་པའི་རང་ལུགས།
གཞུང་དོན་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་དབུ་མའི་ལམ།
ཆོས་ལམ་དུ་སོང་མིན་གྱི་ཚད་ཤིང་།
ཡོན་ཏན་སློབ་པར་ཆོག་ཤེས་བསྙེན་མི་རུང་བ།
བཀའ་པོད་ལྔར་གོ་རིམ་ཡོད་པར་སྦྱོང་བ།
བརྗེད་ངེས་རྒྱུན་པོ་འགོག་པའི་དྲན་ཤེས།
སློབ་གཉེར་ཕྱུལ་གང་ལ་སླུ་རིམ་བྲི་གང་།
མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འཇུག་ཚུལ།
ཇི་ལྟར་རྒྱུད་དོན་འཚོལ་བ།

ཙན་དན་སོལ་བར་བརྗེས་པའི་མཚངས་དཔེ།

དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མིན་དམ་ཚིག་བསྲུང་མིན་ལ་ཐུག་པ།

མཁས་རློམ་གཏམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་རུང་བའི་ཚུལ།

ཕྲ་མེན་མའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་འཐམ་པའི་ལྟ་བ།

ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྗེའི་བསྟན་པ།

ཅི་ཤེས་སེམས་འདུལ་སྦྱོང་གི་ཐབས་སུ་འཁྱེར་དགོས་པ།

དམ་འཛིན་བྱེད་རིགས་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ།

ཆོས་ལ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པར་གདམས་པ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕན་དགེ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ།

མཇུག་གི་དོན།

ཀློག་པ་བོར་སེམས་ངོ་བསྟན་པ།

མཇུག་རྫོམ་དང་སྨྲུར་བྱང་།

གསལ་བཤད།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་གཡོ་སྐྱོམ་ཁྲིད་ཤར་ནུབ་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་བསམ་བློ་དང་ཀུན་སྤྱོད་སོགས་ཕན་ཚུན་ཤ་འདྲིས་པགས་འདྲིས་ལྟ་བུར་འགྱུར་བཞིན་པའི་བར་སྐབས་འདིར།བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུའང་ཕྱི་ནང་རིག་གནས་མང་པོ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ཐོན་པས་ཕྱོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་འཕེལ་རྒྱས་དགའ་རབ་བྱུང་མོད།ཁ་ཕྱོགས་མ་རྙེད་ཅིང་དོན་དངོས་མ་མཐོང་བའི་གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དགེ་མཚན་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་སྟུད་མ་ཤེས་པར།ཧོལ་རྒྱུགས་དང་ཅལ་འདྲོག་བྱེད་ཐལ་ཆེ་བས།འཛམ་གླིང་གི་ཁྱད་ནོར་དུ་བརྩི་བཞིན་པའི་བོད་པའི་གཤིས་རྒྱུད་སོགས་ལ་ལྡོག་ཆ་ནས་ཤུགས་རྐྱེན་ངན་པ་ཅི་རིགས་ཤིག་ཐེབས་དང་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་དོ།།

ཆག་འཇིག་གམ་ཉམས་རྒུད་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་འདི་ལ་དམིགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་དམ་པ་ལྡོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་

གངས་ལྗོངས་ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་སློབ་གླིང་གི་དགེ་སློབ་
ཡོངས་ལ་འཛམ་དབྱངས་བླ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་
སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་དཔེ་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་ཏེ།མི་ཚེའི་
དམིགས་འདུན་དང་།སློབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ།ཕྱིག་གྲོགས་
སྤྱོད་ཞིང་ཆོས་གྲོགས་འཚོལ་ཚུལ།མཚན་ལྡན་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དགེ་མཚན་
དང་ལེ་ལོའི་ངན་འབྲས།ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ང་རྒྱལ་
གྱི་ཉན་ཆ།བོད་རིག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་ཚེའི་སྙིང་བོ་
ལེན་ཚུལ་སོགས་གནའ་དེང་མཁས་པ་མང་བོའི་གསུང་
དང་སྦྲགས་ཏེ།སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཚིག་འགྲེལ་དང་
།དཀའ་འགྲེལ།སྤྱི་དོན་བཅས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་
སློབ་གཉེར་ལ་འདུན་པ་ཆེ་བའི་བློ་ལྡན་མང་བོའི་བགོ་
ལྡན་དུ།ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ་ཞེས་པའི་གླེགས་བམ་རྒྱས་
བསྡུས་འཚམ་པ་ཞིག་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་ནང་དུ་བརྩམས་
གྲུབ་འདུག་པས།རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་བོ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་
གསོས་སྣན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པ་ལགས་སོ།།

ཐོག་མར་དགེ་བ་སླད།

མཚན་བྱང་།

ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ།

______________________སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཚིག་འགྲེལ།དཀའ་འགྲེལ།སྤྱི་དོན།

མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

༄༅།། ཟག་བཅས་ལུས་འདི་དོན་ཡོད་ཕྱིར།།
ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྲངས་ལ་མོས་ནས།།
ཕྱག་གི་ཡུལ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ལ།།
སྒོ་གསུམ་གུས་པས་འདུད་ཅིང་འཚལ།།

དུག་གསུམ་ལྷགས་ཀྱུ་དབང་བཙན་ཡང་།།
སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར།།
ལེགས་བཤད་རྡོ་རྗེའི་སྣ་སྒུར་གྱིས།།
ཟླུམ་པོར་བསྐོར་ཞིང་བག་ཡོད་བྱ།།

མཁྱེན་པ་བརྡར་བའི་ཟེལ་ཤུགས་ལས།།
ལེགས་འཁྲུངས་གཞུང་ལུགས་འབུམ་སྡེའི་མཚོར།།
བདེ་བླག་འཇུག་པའི་གསེར་གྱི་གཟིངས།།
ཕན་པའི་སེམས་དང་དཀའ་བས་བསྐྲུན།།

བསམ་བློའི་འཐབ་འཁྲུག་ཛ་དྲག་ཆེ།།
རང་ཉིད་བོར་བའི་ངོ་ཚ་ཆེ།།
ཡ་རབས་གཤིས་སྤྱོད་ཉམས་པའི་དུས།།
ཡང་དག་སློབ་གསོར་བརྟེན་དང་ཕན།།

འཆད་པར་དམ་བཅའ་བ།

དམུ་རྒོད་སེམས་དེ་ལྷོད་ལ་ཕོབས།།
འདུར་རྒྱུགས་ལས་ཀྱང་མཚམས་ཞོག་དང་།།
རིག་པའི་བུ་ཚུང་མཛེས་པའི་ཕྱིར།།
ང་ཚོས་ལྷན་ཅིག་གླེང་མོལ་བྱེད།།
བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་།

འདིར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མདོ་ཙམ་འཆད་པ་ལ།གླེང་སློང་བ་དང་།བསྟན་བཅོས་དངོས།ཀློག་པ་བོར་སེམས་ངོ་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་ལས།དང་པོ་ལ།

དུས་རབས་གཡོ་སྒྱོམ་ཁྲོད་ཀྱི་ཉམས་རྒྱུད་གླེང་བ།

ནང་སེམས་རྫ་ཁ་གསོ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་
ཚུལ།སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཁུངས་དང་།ངོ་བོ།དགེ་མཚན་
བསྟན་པ།སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་མཛད་པ་བོའི་ཆེ་བ་བརྗོད་
པ་བཅས་བཞི་ལས།དང་བོ།དུས་རབས་གཡོ་སྐྱོམ་ཁྲིད་ཀྱི་
ཉམས་རྒྱུད།མངོན་པ་མཛོད་ལས།ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་
སྣ་ཚོགས་སྐྱེ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།མཐའ་མེད་སྟོང་བའི་
དབྱིངས་སུ་ཕྱི་ནང་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོའི་གློང་རིམ་ནས་རྡུལ་
ཕྲན་འདྲེས་སྦྱོར་གྱི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གར་དུ་རྩེན་པས།སྟོང་གསུམ་
གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོགས་གྲངས་དང་
ཚད་མི་ཡོངས་པའི་གོ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོ་ངོ་ས་ཡ་དུ་མའི་
རིང་ལ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་།རང་ཅག་བརྟེན་ཅིང་གནས་
སའི་གོ་ལ་འདིར་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ཡུལ་སོགས་ནས་སྟོང་
ཡོ་རླུང་གིས་ཁྱེར་བ་ཇི་བཞིན་རླུང་སེམས་ལྡན་ཅིག་པའི་
རྣམ་ཤེས་འཕྱམས་ཀླས་པ་ཞིག་སློ་བུར་དང་སློ་བུར་མ་

ཡིན་པའི་སྣང་ཚུལ་གྱིས།མིང་གཟུགས་དང་གཤིས་སྤྱོད་མི་འདྲ་བའི་གཅན་གཟན་རི་དྭགས།འདབ་ཆགས་འབུ་སྲིན།ལྷ་འདྲེ་མི་གསུམ་སོགས་མདོར་ན་ཚེ་སྲོག་ལྡན་པའི་མགྲོན་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཆེན་པོའི་སྙིང་འོག་བར་གསུམ་ཕྱུར་བུར་གཏམས་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་ངོ་ག་ཚོད་ཅིག་འདས་པ་ཏ་ཅང་རྙོག་གྱུར་གྱི་གྲངས་ཀ་ཞིག་ཡིན་མོད།མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ནས་ཇེ་ཐུང་དང་།གཤིས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ནས་ཇེ་ངན་དུ་གྱུར་ཏེ།རིམ་གྱིས་ཕན་ཚུན་ཕྲག་དོག་དང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཀློང་དུ་སིམ་ནས་འཛིགས་ཟུང་གི་གཡུལ་ས་དང་ཉམ་ངའི་གཡང་ས་ཞིག་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་བཞིན་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྙོན་སར་མི་འགྲོ་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་གོ།

ནང་བའི་ཆོས་གཞུང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན།ཐོག་མའི་མི་རྣམས་ནི་འོད་གསལ་ལྷ་ལས་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ།ཚེ་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ།ཟས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བ་ཟ་བ།རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ།ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པ།རྫུ་འཕྲུལ་

གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ།གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཡོད་མོད།ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་བདུད་རྩི་ས་བཅུད་
ཅེས་བྱ་བ་ཁ་དོག་དཀར་པོ།རོ་སྦྲང་རྩི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་
བྱུང་བ་དེ་ཟོས་པས།རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་
མ་ཐུབ་ཅིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་མེད་དོ།།དེའི་རྗེས་ལ་
སའི་ཞག་ཅེས་ཁ་དོག་དམར་སེར།རོ་སྦྲང་རྩི་དང་འདྲ་
བ་ཞིག་བྱུང་བར།མི་སྲིད་པ་ཅན་དག་གིས་ཞག་དེ་ཟོས་
པས་རིམ་གྱིས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་མི་གཙང་བའི་སྙིགས་
རོ་ཆགས་ཤིང་འོག་སྒོ་གཉིས་བྱུང་།ཕོ་མོའི་ཁྱད་པར་
ཕྱེས།འཁྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དར།བདག་གཞན་གྱི་བསམ་བློ་
འཁྲུངས།ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས།སའི་ཞག་ཀྱང་ནུབ་པ་དང་།སྨྱུ་
གུའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟས་བྱུང་ངོ་།།ཟས་དེ་རྣམས་དགོས་
པའི་དུས་སུ་བླངས་ནས་ཟ་བ་ཡིན་པ་ལ།མི་ལེ་ལོ་ཅན་
འགའ་ཞིག་གིས་ནང་བར་གྱི་སྐལ་བ་དེ་རིང་ནས་བླངས་
ཏེ་ཟོས་ཤིང་།མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་
པས།མ་རྨོས་པའི་ཟས་ཀྱང་ཟད་དོ།།དེ་ནས་སོ་ནམ་གྱི་བྱ་

བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཡོད་པ་ལ།མི་གཅིག་གིས་བཏབ་པའི་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསྡུས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཐབ་རྩོད་འབྲུག་ལོང་གི་འགོ་བརྩམས་པར་གསུངས་ཏེ།གོང་གི་གདོད་མའི་ལོ་རྒྱུས་དུམ་ཚན་དེས་མིའི་རིགས་ཀྱི་ནང་གཤིས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཉམས་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཞིག་དང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སེམ་འཛུལ་བྱས་པར་དྲན་བསྐུལ་བྱས་ཡོད།རིམ་གྱིས་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་དང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་སོགས་ཆ་མི་མཉམ་པའི་ལམ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཆུ་ལས་ཆུ་བུར་བརྫོལ་བ་བཞིན་འགོག་མེད་དུ་བྱུང་ཡང་།ལོ་ངོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་བདུན་འབུམ་ཉེ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་གི་རིང་ལ་དགེ་བ་བཅུ༼ཆོས་ནོར་འདོད་པ་ཐར་བ་བཞིར་བཤད་པའང་ཡོད།༽རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་དང་།ལོ་ངོ་ས་ཡ་གཅིག་དང་ཉིས་འབུམ་དགུ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་རིང་ལ་དགེ་བ་བཅུ་ལས་སུམ་ཆ་ཙམ་ལུས་པའི་སུམ་ལྡན་གྱི་དུས།ལོ་གྲངས་བརྒྱད་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཡུན་ལ་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ཉིས་

ཆ་ཙམ་ལུས་པའི་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་བཅས་ཡ་རབས་ལ་
སོས་ཤིང་དང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ།ཁྲིལ་དང་ལྡན་ཞིང་ངོ་
ཚ་ཡོད་པ་སོགས་མིའི་གཤིས་སྤྱོད་ཅུང་ཚད་མཐོན་པོར་
གནས་ཕྱིར་བསམ་མི་ཐུབ་པ་དང་བློ་ཡུལ་ལས་འགོངས་
པའི་འཕྲུག་རྩོད་སོགས་དེ་འདྲ་མ་བྱུང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་
ཐལ་མི་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་ཚོད་དུ་ཡོད།འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་
པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས།ཉེས་པ་མངོན་སུམ་བྱེད་བཞིན་
དུ།།གཡོ་ཅན་ཚིག་གིས་མངོན་སུམ་བསླུ།།ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར།དུག་གསུམ་གྱི་ཁོལ་བོར་གྱུར་བའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་
འདོད་སྲེད་ཀྱི་མེ་ལྕེ་དགོང་སྔོན་དབྱིངས་སུ་མཆེད་ཅིང་
།འཁོན་སེམས་ཀྱི་ཚེར་མར་རྣོ་ཤུགས་དབལ་གསུམ་རྫོགས་
པས།གླིང་དང་གླིང་།ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས།རྒྱལ་ཁབ་དང་
རྒྱལ་ཁབ།མི་རིགས་དང་མི་རིགས།སྡེ་བ་སྡེ་བ།ཁྱིམ་ཚང་
དང་ཁྱིམ་ཚང་།མི་དང་མི།ལྷ་དང་མི།མི་དང་དུད་འགྲོ།མི་
དང་གཅན་གཟན་རི་སྐྱེས།མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས།སྡོད་
དང་བཅུད་སོགས་ཀྱི་བར་ལ་འགལ་བའི་འཁོར་ལོ་བར་

མེད་དུ་བསྐོར་ཞིང་སོས་མེད་ཀྱི་རྨ་ཁ་གཏིང་ཟབ་མོ་
ཞིག་བཞག་སྟེ།ཁྱོད་ཤི་ང་གསོན་དང་ཁྱོད་རྫུན་ང་བདེན་
གྱི་རྙོས་གར་བསྟུད་མར་འཁྲབ་པས།རིང་ཐུང་མེད་པའི་
བསྐལ་བ་འདིའི་ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོང་གི་ཡུན་ཚད་
ཀྱང་དོ་མི་མཉམ་པར་བསྒྱུར་བས།རང་དབང་དང་འདྲ་
མཉམ་གྱིས་འཚོ་དགོས་པའི་མི་ཚེར་ཡང་བཀོལ་སྤྱོད་
དང་བཙིར་གནོན་ཡ་ང་བ་སྲུད།ཆེ་བ་འཛིག་རྟེན་འབར་
གས་གཏོང་བའི་འཕུར་མདའ་ཁྲི་འབུམ།ཆུང་བ་ཕོར་ཡུག་
འབག་བཙོག་གཏོང་བའི་མི་གཙང་ལྡན་ལྡིད།མདོར་ན་
རང་གི་བདེ་སྐྱིད་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁྲིད་ནས་བཙན་
གྱིས་འཚོལ་བར་དགའ་བའི་མིའི་རིགས་ཞེས་པའི་སྲོག་
ཆགས་གཏུམ་པོ་འདི་དགར་རང་ཉིད་མ་ཚུད་པའི་ཡོད་ཚད་
ཁྱུར་མྱུད་གཏོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་བློ་ཡ་མ་བྲལ་དེས་ཁྲིད་དེ་
ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་གཡང་སར་སྐྱེག་གིན་ཡོད།སློབ་གསོའི་
ཡང་སྙིང་མ་རྙེད་པའི་མིའི་རིགས་ཀྱིས།བདེ་བའི་རང་
ཞལ་མ་མཐོང་བའི་རྐང་གཉིས་པ་དག་གིས།སྡུག་བསྔལ་

གྱི་རྩ་བ་མ་རྟོགས་པའི་མཐོ་རིམ་སྒྲོག་ཆགས་སུ་གྲགས་པ་
ཚོས།ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཐུན་མིན་གྱི་
ཁྲིམ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་བ་ནས།དབུགས་ལྡན་གཞན་དག་
ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་བདེ་བ་ཞེས་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡེ་ནས་
སྤྱིར་མ་སྨྱོང་ལ།བག་ཕེབས་ཀྱི་འཚོ་གནས་དང་རང་དབང་
གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཅེས་པ་ཐ་ན་རྨི་ལམ་དུ་འང་རྨིས་དབང་མ་
བྱིན་པས།ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བཟུས་པའི་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་དང་དགའ་སྐྱོ་ཆགས་སྡང་གིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་
གཞན་དག་ཨུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་སློང་ནས་ཨམ་གཅིགས་
བསྡམས་ཏེ་བཙེ་བ་བྲལ་བའི་མིའི་རིགས་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་བྱེད་
འགོ་བཙམས་པས།ས་གཡོ་མཚོ་སྐྱོམས་སོགས་འབྱུང་བཞིའི་
འཇིགས་པ།ཧྲུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་དང་ནེ་ཤུགས་འཕུར་
མདའ་སོགས་རྫས་སྦྱོར་གྱི་འཇིགས་པ།གཅན་གཟན་ཁྲོས་
པའི་ངར་སྒྲ་དང་།འདབ་ཆགས་བཤུམ་པའི་ངུད་མོ།འཕྲུལ་
འཁོར་གྱི་འཐབ་འཁྲུག་དང་བསམ་བློའི་རྒྱལ་ཕམ།སྲོག་
གཡོ་ངན་ཧུས་ཀྱི་མུན་དོང་དང་།ངོ་འཛུམ་ཕོག་གནག་གི་

བསླུ་བྲིད་སོགས་དབྱེར་གསུམ་ཆུ་གཏེར་གྱི་འཕེལ་ཁ་དང་
དགུན་གསུམ་བུ་ཡུག་གི་གདུག་རྩུབ་བཞིན་ཁད་ཀྱིས་ཁད་
ཀྱིས་ལྷང་ཞིང་འཕྱུར་ཏེ་འོང་བས།ཁང་བརྩེགས་མཐོན་པོ་
དང་།ཐམ་པ་ཞིང་ཆེན།གཞུང་ལམ་རིང་མོ་དང་ཐས་གོས་
མོད་པོ།སློག་སླད་བཀོལ་བདེ་དང་ཡིག་སྣོད་ཁོད་ཡངས།དྲ་
ཚོགས་རིག་གནས་དང་འཚོ་སྐྱོད་རིག་གནས།ཐད་འཕུར་
གནམ་གྲུ་དང་།ཁྲིན་འཕུར་གནམ་གྲུ།མེ་འཁོར་རིང་ཐུང་
སྣ་ཚོགས་དང་མགྱོགས་བུལ་མང་པོ།ལྷངས་འཁོར་ཆེ་
ཆུང་མི་གཅིག་ཁྲི་མ་འབུམ།དབྱིབས་གཟུགས་མི་འདྲ་བྱེ་
བ་ཕྲག་བརྒྱ།ཆེམ་ཆེམ་དུ་འཕྲོ་བའི་གློག་འོད།གཤོག་པ་
ཐོགས་པའི་སྤྲོ་དགའ།ཤར་ནུབ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཛེས་པ་
ཐོལ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་ཡུད་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ངོ་མཚར་གྲུབ་
རྟགས།མདོར་ན།འཕེལ་རྒྱས་དང་མདུན་བསྐྱོད།གསར་བརྗེ་
དང་རྟོགས་སད་སོགས་སྙིང་རྗེ་བའི་ཐ་སྙད་སྣམ་པོ་རེ་
འགས་གཏན་དུ་བཟེ་སྙེ།ལུས་ཕུང་ནད་ཡམས་དང་བསམ་
བློ་ཨུ་གེའི་སློང་ན་ཅི་མི་སྣམ་པར་ནང་སེམས་མཛེས་སྡུག་

གི་གཟི་བྱིན་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་ཕུར་དུ་རྒུད་དེ།རང་
ཉིད་ཀྱི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་ལྷ་མིན་གྱི་འཁྲུག་རྩོད་དང་
འཛིགས་རུང་གི་དམྱལ་བ་ཚ་ཆང་ཞིག་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་
པར་འབད་ཅིང་བརྩོན་བཞིན་མཆིས།བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་
ཤིང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རང་ཅག་གི་མིག་མདུན་གྱི་
སྐྱོ་གར་འདི་ནི།ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཞུང་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་ན།དགེ་བ་བཅུ་ལས་ཆ་གསུམ་ཉམས་ནས་
མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྩོད་ལྡན་
གྱི་དུས་ནས་འགོ་བཙུགས་ཤིང་།དེའི་དུས་ཡུན་ལ་མི་ལོ་
བཞི་འབུམ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་ཟེར།ཁྱད་པར་དུ།དུས་
འཁོར་ཞུག་ལུགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་
རྒྱལ་བོ་དེ་ཉིད་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་(སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་ལོ་
881ལོར་མྱ་ངན་ལས་འདས)ནས་ལོ་སྟོང་གཅིག་དང་ལྔ་
བརྒྱ་འདས་པ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༨༧༩ལོ་ནས་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་
སོགས་ཀྱི་དྭངས་མ་རིམ་གྱིས་ཟད་དེ་དུས་ངན་སྙིགས་མ་

ལྷ་བདེ་བའི་འགྲོ་བཙམས་པས།

༡མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་མར་མར་འགྲིབ་པས།རྒན་བཀུར་གཞོན་བྱམས་དང་།ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བརྩི་མཐོང་།ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ངོ་ཚར་འཛེམ་པ།ཕྱི་ཐག་རིང་བ།གཞུང་རྒྱུད་དྲང་བ་སོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་བྱ་བར་གཞུག་ཀུང་མི་འཇུག་པར།བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མོས་ཤིང་།གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ་ལ་སྤྲོ་བ།རང་མཐོང་ཆེ་ཞིང་བློ་ཞུགས་མི་བརྟན་པ།ཚོང་ཁེ་བྱུན་ལོག་ལ་མཁས་པ།དྲིན་བྱས་ཀྱི་དྲིན་བརྗེད་ཅིང་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱེད་པ།ཚ་ལུགས་ཡ་མ་ཟུང་ལ་དགའ་ཞིང་སྒོ་གསུམ་བག་ཡངས་སུ་སྤྱོད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་སྙིགས་མ།

༢འདོད་ཆགས་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་།ཞེ་སྡང་མཚོ་ལྟར་འཕྱུར་བ།གཏི་མུག་བསྐལ་བའི་མུན་པ་ལས་མཐུག་པ།ཁེང་ཁྲོ་སྦྲུལ་ལྟར་འཁྱུག་པ།ང་རྒྱལ་རི་བོ་བཞིན་མཐོ་ཞིང་ཕྲག་

དོག་ཐེའུ་རིང་ལས་ཐྲུ་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྙིགས་མ།

༄བཅའ་བ་རིམ་གྲོས་མི་བཟློག་ཅིང་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོས་
ཀྱང་མི་སེལ་བ།ཚན་ཚན་རིག་པས་ཀྱང་མི་དཔོག་པའི་
འཇིགས་རུང་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉར་བརྫུས་པའི་ནད་ཡམས་
མང་པོ།བཏབ་པའི་ལོ་ཏོག་མི་སྨིན་པ།རང་བྱུང་རྩི་ལྡོན་
རྩད་ནས་སྐམ་པ།སད་སེར་ཐན་པའི་དུད་ཞགས་འཁྲིལ་
བ།ལྷའི་བཀའ་ཆད་ཐོག་ལྟར་བཙན་པ།སྲུའི་གནོད་པ་ཐབ་
ལྟར་འཁྲིལ་བ།མི་མ་ཡིན་དང་འབྱུང་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཁྲོད་
པ།ས་གཡོ་མེ་འཇིགས།མཚོ་འཕྱུར་ཀླུང་ཐན།ཆུ་ལོག་ཁྲུགས་
ཤིང་ཤྭ་འོད་བརྡོལ་གསྐར་མདའ་ལྷུང་ཞིང་མེ་རི་འབར་
གས།རི་ཆེན་ཐང་དུ་ཉིལ་ཞིང་ཆུ་ཀླུང་བཞུར་རྒྱུན་ཆད་
པ།གངས་རིའི་རང་མདངས་ཉམས་ཤིང་ནགས་ཀློང་འཇའ་
ལྟར་ཡལ་བ།གོ་དང་གོ་ལའི་བར་དུ་གདོང་གཏུགས་ཤོར་
ཞིང་།ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་རང་འགྲོས་གོ་འཛོལ་བྱུང་བ།ལས་
དང་དབང་ཐང་མི་གཅིག་པའི་ལྷ་སྲུ་མི་གསུམ་གྱི་འགལ་

བ།ཤ་མདོག་དང་སོས་ཁམས་མི་མཚུངས་པའི་ཤར་ནུབ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དམག་འཁྲུག་འཐབ་རྩོད་སོགས་གནའ་མི་རྒན་པོས་གོ་མ་མྱོང་ཞིང་གསར་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་སྐབས་ས།

༤བསྐལ་བ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་སོགས་ཐུབ་ཀྱང་།ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་ནས་ཚ་སྐོམས་ལོ་གཅིག་རེ་ཇེ་ཐུང་དུ་ཕྱུར་ཏེ།ད་ལྟ་ཚེ་ཚད་དྲུག་ཅུ་ཁ་རལ་ལམ་ལྔ་བཅུ་ཁ་རལ་ཏུ་ཐོན་ཞིང་།དེ་ལའང་འཆི་རྐྱེན་མང་པོ་རླུང་དམར་ནང་གི་ཀུ་འཛིང་འཛིང་དང་།མཐུན་རྐྱེན་ཕྲ་མོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་ལམ་དུ་འཕྲོན་པ་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་ཚེ་སྐབས་ས།

༥གནས་ལུགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་དྲང་བདེན་ལ་དུག་ཏུ་བལྟས་ཏེ།བསམ་བློ་ཉི་ཚེ་བ་ཞིག་དང་ལྟ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཞིག་ཚད་མར་བཟུང་ནས།ལ་ལས་རི་སྐྱིབས་དང་

བྲག་ཕུག་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་། འགའ་རེས་ཉི་མ་དང་མེ་ལྷེ་ལ་བློ་ཕུགས་བཅོལ། ཁ་
ཅིག་གིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་མོས་པའི་ཚངས་
པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དབང་ཕྱུག་སོགས་སྲིད་པའི་ལྷ་ཆེན་
བརྒྱད་དམ། ནམ་ཡང་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པ་སུ་ཡང་
ངའི་གོ་འཕང་དུ་སླེབས་མི་སྲིད་པའི་ཐ་ཚིག་སྒྲོག་པའི་
དཀོན་མཆོག་འཆི་བ་ཆོས་སུ་ཐག་གཅོད་པ་ལ་དཔའ་
བའི་སྨྲང་རྩེའི་བློ་གྲོས་སོགས་སྟོན་པ་ཚད་མ་དང་། དེ་
དག་གིས་ཅི་གསུངས་ཆོས་ལུགས་ཚད་མ། དེ་དག་གིས་ཅི་
འདོད་ལྟ་བ་ཚད་མ། དེ་དག་གིས་ཅི་བྱས་སྤྱོད་པ་ཚད་མར་
འཛིན། ཁུངས་ཤེས་ཤིག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། སྐྱེ་
བ་སྔ་ཕྱི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་སྨྲ་ཞིང་། སྙིང་བ་
ཡོད་ཚད་ཡུག་གིས་དོར་ནས་གསར་བ་གང་མཆིས་ཧྲིལ་
གྱིས་བླངས། འཁོར་བའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་རློམ་ལ། བདག་
ཏུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་གླེན་བཤད་དུ་སེམས་ཤིང་སྒྲོགས་པ་
སོགས་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་དང་ངེས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཚུ་

སོའི་རླབས་གཉེར་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་ཐོན་
པའི་ལྟ་བ་སྙིགས་མ་བཅས་ཆོས་ལུགས་པའི་བཤད་སྒྲོས་
ཙམ་མ་ཡིན་པར།བདེན་དཔང་ངས་བྱེད་དང་ཚབ་མཚོན་
ང་ཡིན་གྱི་རང་སྐད་སྒྲོག་པའི་དུས་འདིར།མི་ཙུ་སྐྱེས་ཀྱང་
མི་ཆོས་མི་ཤེས་པ།ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་བྱམས་བརྩེ་མེད་
པ།འཁོར་ཕྱུག་འཛོམས་ཀྱང་མི་གཞི་ཤོར་བ།བསླབ་བྱ་སྣ་
མང་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་སྣ་གཅིག་མ་བྱས་པ།གོང་དུ་ཅི་
ཙམ་བཀུར་ཡང་དམན་ལ་ལྷག་པར་སྡང་བ།སྤྱི་ཆོས་མི་
དྲན་པར་སྒེར་ཆོས་ཀྱིས་སྒྱོ་བ་དག་ལ་ནི་ཇི་འདྲའི་བདུད་
རྩི་སྨན་མཆོག་ལས་ལྷག་པའི་ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་
མཁོ་ཨང་།ཇི་འདྲའི་མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་ལོན་ཐབས་ཀྱི་མན་
ངག་ཅིག་གལ་ཆེ་ཨང་།ཇི་འདྲའི་རང་གཞན་གཉིས་ཕན་
གྱི་ལམ་སྟོན་སྒྲོན་མེ་ཞིག་ཉག་སྐང་རེད་ཨང་།ཁྱད་པར་
དུ།རི་བོ་མན་དྷ་ར་བའི་ཡང་སྙིང་ན་དགོས་འདོད་དཔལ་
ལ་རོལ་བའི་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་འོག་གཞི་རླུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་སྲིག་གི་ས་གཞི་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་

མེད་དུ་འདྲིས་པའི་ཚ་དམྱལ་བ།ཆབ་རོམ་དང་གངས་
འཁྱག་གི་སྐྱབས་ན་རང་ལུས་པད་མའི་འདབ་མ་ལྟར་གས་
ཤིང་ཆེས་ཆེར་གས་པའི་གྲང་དམྱལ་བ།དྭངས་གཙང་གི་ཆུ་
རྒྱུན་རྣག་ཁུ་མཐོང་ཞིང་ཞིམ་མངར་གྱི་ཟས་མཆོག་མེ་ཏུ་
འབར་བའི་ཉམ་ཐག་ཡི་དྭགས།མཐའ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་གློང་
ཡངས་སོགས་གནས་ངེས་མེད་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་དང་
བཀོལ་སྤྱོད་རྟུང་རྡེག་གིས་ནོན་པའི་དུད་འགྲོ་ཁྱིངས་དང་
ཁ་འཐོར་བ།སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིའི་ཞག་ཐགས་ནག་པོས་ནམ་ཡང་
ལྷོད་པ་མེད་པའི་རྐང་གཉིས་མི་སོགསདབུགས་ལྡན་འགྲོ་
བ་ཡོངས་ལ་ཐུན་མོང་གི་རང་གཤིས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི།སྡུག་
བསྔལ་ཁབ་རྩེས་རེག་པ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ལ།བདེ་བ་
ཚ་བས་ཉེན་ཆེ་རླུང་བསིལ་མོ་ཙམ་ཡིན་ཡང་འདོད་པ་
དེ་ཉིད་རེད།དེ་ལས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་རྣོ་དྲག་
པའི་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ཚེ།ཁྲ་ཆིལ་མེ་ཏོག་བཞད་པའི་
གླིང་གར་བསྐྱོད་པའམ།མི་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་འཕྱུར་བའི་ཁྲོམ་
རར་ཉུལ་བ།དབྱིབས་གཟུགས་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པའི་ཆས་

གོས་གྱོན་པ།དབྱངས་གསལ་སྐད་བརྡ་མི་འདྲ་བས་ཞིང་
མོལ་བྱེད་པ།སྲིད་ཀྱི་སྟེགས་བུར་འགྱིང་བའི་ཁྲིམས་འཛིན་
པ།རིན་ཆེན་གཏེར་ལ་དབང་བའི་དོན་མཐུན་པ།ཞིང་
འདེབས་ཕྱུགས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་དམངས་རིགས་པ།གནའ་
དེང་རིག་པར་གོམས་པའི་ཤེས་ཡོན་པ།གཞུང་ལུགས་
ཐང་མར་བརྡལ་བའི་འཆད་ཁྲིད་པ།རྩོམ་པ་པོ།ལྗོངས་རྒྱུ་
བ།ཁྲིམས་རྩོད་པ།སྒྱུ་རྩལ་བ།སྙེ་ཤན་པ།གསོ་རིག་པ།རི་མོ་
བ།ཆོས་ལུགས་པ་སོགས་སུ་ཡིན་ཡང་།ཚང་མར་ངའོ་སྙམ་
པའི་ང་རྒྱལ་རེ་དང་།ངའི་འོ་སྙམ་པའི་བདག་འཛིན་རེ།དེ་
བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་།བདེ་བ་གང་
ཡང་ཐོབ་ན་སྙམ་པའི་བཅོས་མིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གཅིག
མཚུངས་སུ་ཡོད་ཕྱིར།ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་འདུན་དེའི་
ཆེད་དུ་འབད་ཅིང་དེའི་ཆེད་དུ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད།མི་
སུ་ཡིན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདོར་བ་དང་བདེ་བ་འཚོལ་བའི་
ཐོབ་ཐང་ཡང་འདྲ་མཉམ་དུ་ཡོད་མོད།འོན་ཀྱང་།གོང་ས་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོས།གང་ལྟར་ཡང་བསྡུས་ན་ཕྱིའི་བདེ་

སྡུག་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད། ཕྱིའི་དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས་འདི་དག་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནའང་། ཕྱིའི་ཐབས་ཤེས་འདི་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་འདོད་པ་རྫོགས་པ་སྒྲུབ་ཐུབ་རྒྱུ་དངོས་གནས་ཁག་པོ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བདེ་བ་འཚོལ་ཐབས་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་འཁྱེར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་སྟངས་དང་སེམས་མི་བདེ་བ་ཆགས་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བསམ་བློ་འཁྱེར་ཕྱོགས་ནི་ང་ཚོའི་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྟངས་ཀྱི་ཐད་ཏ་ཅན་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་ཞལ་ནས། སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱུག །བདེ་

བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས།།རང་གི་བདེ་བ་དགྲ་ལྟར་འཇོམས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདོར་བའི་ཐབས་མ་ཤེས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མུན་ཁྲོད་ན་འདུར་རྒྱུག་གིས་བྲེལ་ཞིང་།བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་དེ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དངོས་མ་ཟིན་པར།ཀྲུ་ཇག་ཆམ་གསུམ་དང་མགོ་གཡོག་མགོ་སྐོར།སྲོག་གཅོད་རྫུན་སྨྲ་སོགས་མ་རིག་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་ཁྲིད་དེ་རང་དང་རང་གི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ།གྲོགས་མཛའ་བཤེས་སོགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་གཏན་བླག་གིས་མི་ཚེ་མུན་དོང་ནས་བསྐྱེལ་དགོས་པ་སོགས་བརྗོད་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་པས།ཇི་སྐད་དུ།ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྡང་བ་དཔེ་རུ་ཤར་བ་ཡི།།རྣལ་འབྱོར་དེ་ལ་གདམས་ངག་མང་།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།རབ་ཡིན་ན་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ལྷུག་པོར་སྩོལ་བའི་སློབ་གསོའམ་བསླབ་བྱ་ཞིག་དང་།འབྲིང་ཡིན་ན་རང་རང་གི་མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་

ཡོན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་ཡང་རང་གཞན་ཕོངས་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་གསུང་མཆོག་བདུད་རྩི་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའི་འཁྲུལ་བྲལ་གྱི་ལེགས་བཤད་དམ་ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་རྒྱུ་ནི་ཀང་གཉིས་མི་རུ་སྐྱེས་པའི་དོན་སྙིང་དང་བླང་དོར་བློ་མིག་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ཚོའི་གཟུར་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཉག་གཅིག་ཀྱང་ཅི་ལ་མིན།དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་བླངས་ཤིང་སློབ་གསོ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་ལས།ལུགས་གཉིས་བླང་དོར་ཤེས་པ་ཡིས།།གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དོན་འགྲུབ་སྟེ།།བརྟག་པ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་ཡིས།།དེད་དཔོན་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་བཞིན།།ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ནང་སེམས་རྩ་ཁ་གསོ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

ཆོས་ཁྲིམས་དང་སྲིད་ཁྲིམས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བ་ནི་
མཐར་གཏུགས་ན་མིའི་བསམ་སྤྱོད་སོགས་ཉམས་རྒུད་དུ་
སོང་བའི་མཚོན་རྟགས་གསལ་པོ་ཞིག་རེད། ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་
རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ནི་རྩོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་
བརྒྱ་བའི་སྐབས་ཏེ། དུས་དེ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ཆ་གསུམ་
ཉམས་ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
ཅིང་། ཁྱོད་ཤི་ང་གསོན་དང་ང་རྒྱལ་ཁྱོད་ཕམ་གྱི་འཐབ་
རྩོད་རྣོ་ངར་ལྡན་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རེད། དགུང་གྲངས་
ཉེར་དགུར་སླེབས་པའི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བསྐལ་བ་དཔག་མེད་ནས་གོམས་པའི་
བྱམས་བརྩེའི་རླུང་ཤུགས་དྲག་པོས་བར་མེད་དུ་བསྐུལ་
ཞིང་། ན་རྒ་འཆི་བའི་ངང་ཚུལ་དག་གིས་ཀྱང་རྐྱེན་བྱས་
པ་སོགས་ཀྱིས། ཞག་གཅིག་བཙུན་མོའི་འཁོར་ལ་གཟིགས་
ཏེ། ཨེ་མ་སྐྱེ་དགུ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་གྱུར། །སྲིན་
པོའི་ཚོགས་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་རྙེད། །འདོད་པའི་ཡོན་

ཏན་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་འཛིན།།གཏི་མུག་མུན་པས་རབ་
བསྒྲིབས་བློ་གྲོས་ངན།།དཔེར་ན་བྱ་ནི་བྱ་རྒྱར་ཚུད་པ་
བཞིན།།ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།ཞེས་
དང་།བྱང་ཆུབ་ཀ་ཤི་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་ནས།།འགྲོ་བ་
སྒྲོལ་ཞེས་ང་ཡིས་ཡུན་རིང་ནས།།སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་
ཡི་དུས་ལ་བབ།ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཐལ་བ་
བཞིན་དོར་ཞིང་བྲོས་བཤོལ་གྱི་རྣམ་པས་ཕེབས་ནས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལོ་དྲུག་བཀའ་བ་སྤྱད་མཐར།དགུང་གྲངས་
སོ་ལྔ་བར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་དུ་མངོན་
པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ་ནས་མི་ལོ་ཞེ་ལྔའི་རིང་ལ་དགེ་
ཚུལ་སློང་དང་།ཁྱིམ་པ་བ།རྒྱལ་བློན་འབངས་འཁོར་སོགས་
ལ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བས།ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་
པ་མཐོན་པོར་གཤེགས་མཁན་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལོངས་པ་
ལྟ་བུར་བྱུང་ཞིང་།མི་ཆོས་གཙང་མའི་སྒོ་ནས་རང་སྐྱིད་
གཞན་སྐྱོན་དང་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་ལ་འགོད་མཁན་གྲངས་

མེད་བྱུང་བའང་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་དག་ན་གསལ་བོར་འཁོད་འདུག་པ་ལྟར་རོ།།།

མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་བོའི་ཟད་མེད་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་གསུང་གི་གསང་བ་དམ་པའི་བྱིན་མཐུ་ཡིས།དུས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱོད་དང་བསྒོངས་ཏེ་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་དམ་པ་ལྷ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་གཙང་མའི་སྲོལ་བཟང་ཆེས་ཆེར་དར་བས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་ཇེ་སྲབ་དང་།འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་ལྕེ་ཆེ་ཆུང་།ཞེ་སྡང་གི་འཚུབ་རླུང་ཇེ་ཞན་གྱི་རྣམ་པས་ཞི་བདེ་དང་།འཆམ་མཐུན།ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ།གོ་ལ་གཅེས་སྐྱོང་།གཙན་གཟན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ།རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པ་སོགས་ཡ་རབས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་དགེ་བའི་ངོ་བོ་གང་མང་ཞིག་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་འགྲན་བཞིན་བྱུང་ལ།འགའ་རེར་དགའ་འོས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་འོས་འཚམ་རེ་ཐོན་ཏོ།།

དེ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མིའི་རིགས་ལ་

བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལེགས་སྐྱེས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཕུལ་འདུག་པ་སློས་ཅི་དགོས།ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ནི།དྷརྨ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།དེའི་ཁམས་ནི་དྷྲི་དྷ་ར་ཎེ་ཞེས་པ་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ།རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་འཛིན་པ་ནས།རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་སོ།།དེ་ལྟའི་ཆོས་ལ་རྣམ་བཤད་རིགས་པར།ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི།།མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ།།བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་།།འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ།།ཞེས་བཅུ་གསུངས་ལ།དེའི་དོན་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན།བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས།ཆོས་གང་ལ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་སམ་ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་དང་།ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལམ།ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞེས་པ་མྱང་འདས་དང་།ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཡིད་ཡུལ་དང་།བཙུན་མོའི་

འཁོར་དང་གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་སྤྱོད་ཅེས་པ་བསོད་ནམས་དང་།ཁྱིམ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཆེ་དང་།ཆོས་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།མདོའི་སྡེ་དང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་དང་།ལུས་འདི་རྒ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དང་།དགེ་སློང་གི་ཆོས་བཞི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངེས་པ་དང་།ཡུལ་ཆོས་རིགས་ཆོས་ཞེས་པ་ཆོས་ལུགས་ཏེ།བཅུ་ལ་འཇུག་གོ།།དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེར་འདུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་འཚོལ་བར་བྱེད་དེ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པ་ལ་ཆོས་དང་།བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས།དགག་བྱའི་ཆོས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་འཇུག་པས་སོ།།ཞེས་གསུངས།འདིར་བསྟན་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི།དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་སམ།དམ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཏེ།གཞི་མཐུན་པའོ།།ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་

དམ་པས་སྨྲུད་པར་བྱ་བས་དམ་པའི་ཆོས་ཏེ།དགེ་སློང་གི་ཆོས་བཞི་བཞིན་ནོ།།དེ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ལམ་དང་མྱང་འདས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ལ།གསུང་རབ་རྗོད་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ།དེའི་མཚན་ཉིད་ནི།གང་ལ་དམིགས་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ།ཇི་སྐད་དུ།སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།།སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དབྱེ་ན།ལུང་གི་ཆོས་དང་།རྟོགས་པའི་ཆོས་གཉིས་ཏེ།མཛོད་ལས།སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ།།ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།ལུང་གི་ཆོས་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྗོད་བྱེད་དང་།རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་གང་ལ་དམིགས་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ།།

དེར་དབྱེ་ན།འབྲས་བུའི་ཆོས་དང་།སྒྲུབ་པའི་ཆོས།བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་དང་།དེའི་ཕྱི་མར་བཀའ་དང་བསྟན་

བཅོས་གཉིས་ཡོད་དོ།།

དང་པོ་ནི།རྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་གྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཞིང་།བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ།འབྲས་བུ་ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་བདག་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་ནས་བྱུང་བ་སྟེ།རྒྱུད་བླ་མར།གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་།།ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བྱེད་གསུང་།།ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་།།དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་ལྡོག་པ་གཞན།།ཞེས་སོ།།དེར་རྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ།བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་སྙིང་པོའི་མཆོག་ལས།མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་དུ་བསྟན།།ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་གླེང་གཞི་དང་།།རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་།།སྐྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་།།རྨད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་།།གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན།།ཞེས་སོ།།དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ་དང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུ་

ཚུལ་ནི། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་ལྷུ་ཉན་ཉོས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །གླེང་གཞིའི་སྡེ་ནི། བྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་གསུངས་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སྐྱེས་རབས་གསུམ་ནི་དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དེ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེར་བསྡུའོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །སྤྱད་ཚུལ་འདི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་གཞན་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱལ་བའི་བཀར་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ༡འཕགས་

པ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་།༢ས་
བཅུ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ་སྐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་།མ་
སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ་གསུང་གིས་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་
པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ།༧ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་
ལས།དགེ་སློང་དག་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གྱིས་
ལ་ཆོས་བསྡུ་བར་བྱའོ།།ཞེས་དང་།འབྲེལ་བ་དང་གོ་རིམ་
ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།གླེང་གཞི་དང་
མཚམས་སྦྱོར་དང་མཐུན་སྦྱོར་ཡི་རངས་རྣམས་ཏེ་རྗེས་སུ་
གནང་བའི་བཀའ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དོ།།ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་བཀའ་མཐའ་དག་
རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེར་ཕབ་ཅིང་གླེགས་བམ་དུ་བསྒྲིབས་
པའི་གྲངས་འདི་ཞེས་བརྗོད་དཀའ་ཡང་།རང་རེ་ཁ་བ་
གངས་ཅན་པའི་སྐད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་གླེགས་བམ་དུ་
དྲིལ་བ་ལ་ནི་པོད་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་བཞུགས་པ་ཀུན་གྱིས་

མཁྱེན་གསལ་ལྷུར་ལགས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའི་དོན་བཤད་ཅིང་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་སྟེ།རྒྱུད་བླ་མར།གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི།།དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད།།ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ།།དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླང་།།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ།ཤཱསྟྲ་ཞེས་པའི་ཤཱ་ས་ན་ནི་འཆོས་པ་སྟེ།རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་ལས་བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་འཆོས་པ་དང་།ཏྲཱ་ཡི་ཞེས་པའམ་ཏེ་ར་ཊ་ཞེས་པ་སྐྱོབ་པ་སྟེ།འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་དང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྟེ།ངེས་ཚིག་འདི་བཀའ་ལའང་གནས་སོ།།རྣམ་བཤད་རིགས་པར།ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་།།ངན་འགྲོ་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ།།འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ།།གཉིས་

པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད།།ཅེས་གསུངས།བཀའ་
ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་
ཡིན་ན་བཀའ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་།བསྟན་བཅོས་ལ་
མཆོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་།ཁྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་
།བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་།བཤད་བྱ་བཀའི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་བ།བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྡུ་ཚུལ་སོགས་གཞུང་
ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ལས་འདིར་ཤིན་ཏུ་
མང་བར་འགྱུར་ལ།གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་བ་ལ།ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་སྟོན་པ་དང་།ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་
པ་དང་།ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་དང་
གསུམ།དེའི་དང་པོ་ནི་གཤམ་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་འཇིག་
རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོ།།གཉིས་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་
པ་ནི།བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟོན་པའམ།གཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ།རང་བཞིན་མེད་པའི་
དོན་སྟོན་པ་སྟེ།རྣམ་ངེས་སམ་དབུ་མ་རྒྱན་ལྟ་བུའོ།།
གསུམ་པ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་

པ་ནི། ཀུན་བཏུས་དང་། མངོན་པ་མཛོད། སྤྱོད་འཇུག་ལྟ་བུ་
སྟེ། ཡིག་རིགས་གཞན་གྱིས་བྲིས་པར་ལྟ་ཅི། རྒྱ་གཞུང་བོད་
སྐད་ཡིག་གི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་
བརྩམས་པ་ལ་པོ་ཏི་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཡོད་ངེས་པས་རེ་རེ་
བཞིན་བགྲང་དཀའ་བའི་གནས་སོ།། གོང་གི་དང་པོ་ཤེས་
བྱ་ཇི་སྙེད་པ་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཕལ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི་གཙོ་བོ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་གཞུང་ལུགས་ཅི་བྱུང་སོགས་ཀྱང་གཞན་
དང་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཕལ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་མི་ཡི་ཚུལ་ལུགས་བཟང་
པོ་སྟེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གནའ་དེང་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་
པ་དག་གིས། འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་དང་། མི་ཆོས་དཀར་
པོ། དྲང་པོའི་སྤྱོད་པ། འཇིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་ལུགས། ལུགས་
ལ་གནས་པ། མི་ཆོས་རིང་ལུགས། མི་ཡི་ཚུལ་ལུགས། མི་
ཡི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བཏགས་ཡོད་
དེ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྡོང་

བུ་ལས།མི་བསྟུན་སྐྱེ་བོ་འདུལ་བར་བྱ།།ཡོན་ཏན་ཅན་ནི་
བཀུར་བར་བྱ།།དྲང་བོའི་སྤྱོད་པས་དཀོར་མཛོད་དགང་
།།ཞེས་དང་།མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྤྱད་ན།།ལྷ་ཡུལ་
བགྲོད་པ་ཐག་མི་རིང་།།ལྷ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐས་ལ།།འཛེག་
ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག།ཅེས་དང་།བེ་རོ་ཙ་ནས།ལྷ་ཆོས་
ཐར་བ་བསྒྲུབ་པར་མ་ནུས་ཀྱང་།།མི་ཆོས་དྲང་བོ་ལུགས་
བཞིན་སྤྱད་པ་ན།།མཐོ་རིས་ཐར་བ་ཐོབ་པར་ཐེ་ཚོམ་
མེད།།མཐོ་རིས་ཐོབ་ན་ཐར་བའི་ཐེམ་སྐས་ཡིན།།ཞེས་དང་
།ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས།མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་མཆོག་ཡིན་ཏེ།།མི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་རུ་འདུས།།ཞེས་དང་།ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་ལས།ཆུ་བྲན་བཀྲལ་བར་མི་
ནུས་དེས།།རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་གྱིས་ག་ལ་ཆོད།།ཡ་རབས་ལུགས་
ཀྱང་མི་ཤེས་ན།།ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས།།ཞེས་དང་
།རྗེ་དཔལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས།དྲང་བོ་མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་
ཞེས་བྱ་སྟེ།།ཤིན་ཏུ་དྲང་ན་ལྷ་ཡི་ཆོས་ལུགས་ཡིན།།འཁྱོག་
པོ་སྙིགས་མའི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཏེ།།ཤིན་ཏུ་འཁྱོག་

པོ་དམྱལ་བའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན།།ཞེས་དང་།ཨ་མདོ་དགེ་
བཤེས་འཇམ་དཔལ་རོལ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་ལས།ཡ་རབས་དང་ནི་
མ་རབས་ཀྱི།།སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཤན་ཕྱེས་ནས།།དམ་པའི་
སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ཡིས།།རང་གཞན་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར།།ཞེས་དང་།དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ལས།མི་དང་
མིའི་ཕན་བདེ་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་པ་དང་མིའི་མཚན་ཉིད་
ལ་བརྩི་འཇོག་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་དེ།དཔེར་ན།མི་ཆོས་རིང་
ལུགས་དང་གསར་བརྗེའི་མི་ཆོས་རིང་ལུགས་ལྟ་བུ།ཞེས་
དང་།བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས།༡འཇིག་རྟེན་པའི་
བསླབ་བྱའམ་མི་ཡི་ཚུལ་ལུགས།༢འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་
འབྱུང་སྟེ།གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་དང་འགྲེལ་བཤད་དེ་
དག་ལས་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་
དེའི་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱང་གསལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ནུས་སོ།།
འོ་ན་རང་རེ་བོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་སྟོན་
པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སམ་མི་ཆོས་རིག་པ་གང་དག་

བྱུང་ཞེ་ན།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
གཞིར་བཞག་སྟེ་བརྩམས་ཤིང་རྒྱ་གར་སྐད་ནས་བསྒྱུར་
བ་ལ།བསྟན་འགྱུར་ཁྲིད་དུ་ཐུན་མོང་བ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་བདུན་ཡོད་དེ།དེ་དག་ནི།སློབ་དཔོན་
ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་དང་། ༼ཡེའུ་གཉིས་ལས་བསྒྱུར་
མེད།༽ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྡོང་བུ།ལུགས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བོ་གསོ་བའི་ཐིགས་པ།སློབ་དཔོན་ཉི་མ་
སྦས་པས་མཛད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའི་མཛོད།སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྲེད་ཀྱིས་
མཛད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་བ།སློབ་དཔོན་མ་ཧི་
ཙི་ཏྲས་མཛད་པའི་ཙ་ན་ཀའི་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས།མ་སུ་རཀྵས་མཛད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
བཅས་སོ།།
གཞན་ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ནས་བསྒྱུར་བ་ལའང་།འབྲུ་
གསུམ་བསྟན་བཅོས་དང་།བསྟན་བཅོས་བཞི།གསུང་རབ་
ལྷ་སོགས་རེ་འགའ་མཆིས་སོ།།བོད་རང་གི་བརྩམས་ཆོས་

ལ་གོང་གི་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལ་དཔེ་བྱུས་ཏེ་བརྩམས་པའི་ས་
སྐྱའི་ལེགས་བཤད་དམ་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
གཏེར་དང་།ལེགས་བཤད་འཕྲུལ་གྱི་དྲ་བ།འཁྲོམ་སྟོན་པ་
རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་ཕྲེང་བ།ལྷུང་
སྐྱུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བླང་
དོར་གསལ་བའི་བསླབ་བྱ་གཅེས་པ་བཙོ་བརྒྱད།པཎ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད།གུང་
ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་དང་།ཤིང་
གི་བསྟན་བཅོས།ཉམས་མྱོང་རྒན་པོའི་འབེལ་གཏམ་ཡིད་
འབྱུང་དམར་ཁྲིད།ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་
གནད་དུ་ཐོན་ཞིང་གཙོ་བོར་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་གོ་
རིམ་དང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་སློབ་
གཉེར་བསླབ་བྱ།ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་འཛིག་རྟེན་
ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྙིང་གཏམ།བེས་པ་མི་ཕམ་
ངག་དབང་ཟླ་བའི་ཕ་མའི་དྲིན་ལན་བསབས་པའི་སྙིང་
བོ་བསྡུས་པ།དཔྱལ་ཆུ་ཀྲྀཥྞ་ཧྭ་དྲའི་ལུགས་ཟུང་གི་བླང་

དོར་འཇོག་མེད་དུ་འདོམས་པའི་བསླབ་བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་
ངོ་ཤལ།འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་
སྡེ་དགེ་ས་སྐྱོང་བླ་མ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་རིན་ཆེན་
ལ་གསུངས་པ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།ཨ་མདོ་
དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་རོལ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མགོ་ལོག་
ཨ་སྐྱོང་དཔོན་པོ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་ལ་གསུངས་
པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ།བླ་མ་
རྣམ་རྒྱལ་བཟོད་པའི་ས་བསྟན་བཅོས་དང་མེའི་བསྟན་
བཅོས།དཀྱིལ་ཟུར་བློ་བཟང་སྨྲིན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀླུང་
གི་བསྟན་བཅོས།ནོམ་ཆི་མཁན་པོ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་
ཀྱི་མེ་དང་།ལྕགས་དང་།རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས།རོང་
ཆེན་གེཧྟི་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་ཉམས་
མྱོང་རྒན་པོའི་སྙིང་གཏམ་དམར་རྗེན་དུ་གསལ་བའི་
ལུགས་ཟུང་གི་བསླབ་བྱ་དོན་ཚན་སོ་གཉིས་ཅན་སོགས་
ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོའི་རང་འོད་འཚེར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡོད་དོ།།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཁྲུངས།

གསུམ་པ།སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཁྲུངས་དང་།ངོ་བོ།དགེ་མཚན།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཁྲུངས། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིག་གི་ཁྲུངས་གཏུགས་ས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དམ་པ་ལྔ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་དང་།ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ་དང་སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིག་སོགས་རྒྱ་གར་ནས་བསྒྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་དང་དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་གཞིར་བཞག་ནས་བརྩམས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱའམ་སློབ་གསོའི་གནད་འདུས་པའི་

ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ།
ཁྱད་པར་དུ།འཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་་ཙོང་བ་ཆེན་
པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག
ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས།ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པ་ཆུ
བྱི་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་
པད་མཚོར་འཇུག་པ་ལྟར་སྒྲོ་དགའ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་
བཅས་ཏེ་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་པར་བརྩམས་
ཤིང་།དེའི་ཚེ་ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པའི་ཞལ་ནས།ངས་ཁྱོད་ལ་
ཆོས་ཤིག་འཆད་པ་ཡིན།ཇི་འདྲ་ཞིག་འདོད་ཅེས་གསུངས་
པ་ལ།སེམས་ལ་ཕན་པའི་ཞལ་ཏ་ཞིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་
འཚལ་ཞུས་པས།བླ་མ་དེར་མ་འོངས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་
པའི་རྟོགས་པ་མངའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་འགྱུར་ལུང་
བསྟན་བསླབ་བྱའི་ཚུལ་དུ།དང་པོ་ཐོས་བསམ་འདི་ལ་
གྱིས།དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ལ་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་
།དེ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་ཚུལ།དེའི་རྗེས་སུ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་

པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དགོས་ཚུལ་རྣམས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འདོམས་པར་མཛད་ལ།གདམས་པ་
དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་མངའ་བར་
མཛད་པར་མ་ཟད་ཚིག་རིས་རྣམས་ཀྱང་ཟིན་བྲིས་སུ་
མཛད་ནས་བྱོན་པ་ལས།དུས་ཕྱིས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཙམ་
ན་ཟིན་བྲིས་དེ་བོར་ཏེ་མ་རྙེད་པས་ཚིག་རིས་ཕལ་ཆེ་བ་
བསྙིལ་ནའང་།དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་མངའ་བས་ཕྱིས་
ཐོས་བསམ་སོགས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་
མཐུན་པ་བྱུང་འདུག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཅིང་།གདམས་པ་
དེའི་ཚིགས་བཅད་ཕྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་ཐོ་རེ་བཞུགས་པ་
རྣམས་ནི་འདི་ལྟར།གཞོན་ནུ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཁྱོད།།སྔོན་
སྦྱངས་དགེ་བའི་ལས་འཕྲོ་ཅན།།སྔོན་ཆེ་དམ་ཆོས་བདུད་
རྩིའི་རོ།།འཐུངས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་ངེས།།ཞེས་
དང་།ཡུམ་ཆེན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི།།རྒྱན་དུ་གྱུར་
བའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན།།ཐོག་མར་བསླབ་ཅིང་ནན་ཏན་
བྱ།།དེ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་བ་ན།།ལུང་ཆོས་ཀུན་ལ་འཕྲིགས་

ཚུད་འགྱུར། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཟུར་ལ་ཞོག །དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ལམ་དང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག
དག །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན། །མཁས་པའི་ཡན་
ལག་དག་ཏུ་བསླབ། །འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །རྟེན་
དུ་སྟོན་པའི་ཆོས་དང་ནི། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་བསྟན་
བཅོས་དང་། །ཐོག་མ་མཐའ་མ་རྣམ་སྤངས་པའི། །དབུ་མའི་
ལམ་ནི་སྟོན་པས་ན། །དབུས་དང་མཐའ་ནི་རྣམ་འབྱེད་
དང་། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་
ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་ནི། །སྟོན་བྱེད་
ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་བླ་མ། །བྱམས་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ། །མཁས་
པར་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་ཀྱིས། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་
འགྲེལ་དང་། །འབྲིང་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་ངེས་དང་། །ཤིན་ཏུ་
བསྡུས་པའི་རིཏ་ཐིག་སྟེ། །ལུས་དང་འདྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་
གསུམ། །གཏན་ཚིགས་ཐིག་པ་འབྲེལ་བརྟག་དང་། །རྒྱུད་
གཞན་སྒྲུབ་པ་རྩོད་རིག་སྟེ། །འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྔ་རུ་
ཟེར། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །ཚད་མ་སྡེ་བདུན་

འཛམ་གླིང་ན།།སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་པ།།ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་གྲགས།།འདི་ཡི་འོག་ཏུ་དེ་རྣམས་སློབས།།ཞེས་དང་།དེ་ནས་འགའ་ཞིག་བསྐྱེལ་འདུག་ཚུལ་གསུངས།ཡང་།བློ་གྲོས་བཟང་ལྡན་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི།།མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ལ།།གལ་ཏེ་མོས་པ་ཡོད་གྱུར་ན།།འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི།།དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་དང་།།དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་སོགས་ཡོད་དེ་ལྷག་མ་རྣམས་བསྐྱེལ་འདུག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ།དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་བསླབ་བྱ་གདམས་ངག་ཏུ་འདོམས་པའི་ཚེ་འཁོར་བའི་སྣང་ཚུལ་བྱ་གཞག་གི་རིགས་ཚིག་ཟུར་ཙམ་མི་མངའ་བར་ཆོས་ལྡན་གྱི་གསུང་འབབ་ཞིག་དང་།དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོས་སྐད་ཙམ་མ་ཡིན་པར།ཤོ་ལོ་ཀ་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱི་ནང་དུའང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱ་ཚུལ་གྱི་གནས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྡུས་ཏེ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་།ཇི་ལྟར་འདོམས་པའི་དོན་རྣམས་རྗེ་

བདག་ཉིད་ཆེན་མོས་ཀྱང་ཐོས་ཡོ་དང་གོ་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་དོན་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་འདི་འདྲ་བའི་བླ་སློབ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ་ནི་བསམ་བཞིན་དད་པ་འཕེལ།བརྟགས་ཀྱིན་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གནས་དམ་པའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་བླ་མར་གནང་བའི་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་དེ་དང་།ཇི་སྐད་དུ།རང་གི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཕྱིར་དང་།།རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་མང་བོ་ལ།།འཇུག་སྒོ་མ་ནོར་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།།རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་འདི་བྱས་སོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།ཕྱིས་སུ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེ་གང་པོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་ཚུལ་དག་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་གཉིས་ནི།བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཁྲུངས་གཏུགས་ས་དང་དཔེ་ལེན་ས།མིག་ལྟོས་བྱེད་ས་དངོས་

ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་པར་འདུག་ལ།གཞན་ཡང་།ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་བསླབ་བྱ་གཞན་ཕན་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་དང་།ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་བསླབ་བྱ་གཅེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་།བསླབ་བྱ་སྙིང་གཏམ་བླང་དོར་གསལ་བྱེད།ཨ་ལག་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པའི་བོད་ལ་སློབ་གཉེར་དུ་སོང་བ་རྣམས་ལ་བསླབ་བྱ་མུ་ཐིའི་ཕྲེང་བ་སོགས་སློབ་གཉེར་གྱི་བགྱི་བ་སྒྲོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་ལུགས་གཉིས་བླང་དོར་གྱིས་ཟུར་བརྒྱན་པའི་བསླབ་བྱ་དང་སློབ་གསོའི་ལེགས་བཤད་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་།ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་བླ་མར་གནང་བའི་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་དང་།རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་འདུན་ལེགས་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་ལས་འཕྲོས་པར་སེམས་སོ།།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ངོ་བོ།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ངོ་བོ། སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་

འདི་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱའམ་ཡང་དག་པའི་
སློབ་གསོའི་གནད་འདུས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་
ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ།སློབ་གཉེར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ནང་
བསྟན་སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་ལ་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་
ཆ་རྐྱེན་དང་།སྒོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱང་འོས་པའི་
འགལ་རྐྱེན།གྲོགས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ།བརྗོད་བྱེད་ཚིག་
དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ།བཟའ་བཏུང་གཉིད་
གསུམ་གྱི་ཚད།ཙུར་འགྲོགས་དང་རྩོལ་རྒྱུགས་ཀྱི་མཇུག་
འབྲས།རྣམ་གཡེང་གི་སྐྱོན་ཆ།བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དགེ་
མཚན།ཕྲོས་བསམ་གྱི་ཆེ་བ།བསླབ་བྱའི་གཞུང་གི་ངོ་བོ་
དང་དེར་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་གོ་རིམ།ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་
དམིགས་ཡུལ།བསླབས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ལག་
ལེན་དུ་བསྟར་ཚུལ་སོགས་ལུང་རིགས་དཔེ་གསུམ་གྱི་ལམ་
ནས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་འདི་
ནི་མཐོང་བརྗོད་ཀྱིས་མ་བཅིངས་ཤིང་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་
བཀབ་པར་འབོལ་རྩོམ་གྱི་རྣམ་པར་བརྩམས་པས་གོ་བདེ་

བ།སྟེབ་སྦྱོར་དང་སྔགས་གཞུང་གི་སྤྱི་འགྲོས་ལྟར་མ་སོང་
བར་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལ་རྐང་བ་ལྔ་རེ་ཡོད་པས་ཚིག་སྦྱོར་
དང་རྐང་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རང་གཤིས་མངོན་པ།ཤོ་ལོ་ཀ་
སོ་དགུ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རྒྱས་ཐལ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་མེད་པས་འདི་
ལ་སློབ་པ་པོ་རྣམས་སྐྱིད་མི་ལུག་པ།ཚིགས་བཅད་ཤ་སྟག་
གིས་གྲུབ་ཅིང་ཚིག་ཁྲིམ་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་མཁས་
པ་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་རྩོམ་ལུས་སྤྱད་པ།ཤོ་ལོ་ཀ་རེའི་མཇུག་ཏུ་
གདམས་པ་སྩོལ་ཞིང་བརྩེ་བས་ཕྱུག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་
པ།ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་དེང་
དུས་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་རེ་འགའ་བཞིན་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་དང་
བྱིས་པ་སེའུ་བཙུ་བའི་ངག་ཏུ་མ་སོང་བ།འགའ་རེ་དཔེ་
རྒྱན་དང་གཟུགས་རྒྱན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་
ཞིག་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ལམ་དུ་དྲངས་པས་
བོད་པའི་སྐད་ཆའི་སྤྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་ཕྱིར་ཀློག་པ་པོ་
སུ་ཡིན་ཡང་འཇུག་ངོགས་བདེ་བ།ཆོས་དང་འབྲེལ་བས་
སེམས་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ།འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བས་

ཡ་རབས་མ་རབས་ཀྱི་ས་མཚམས་གསལ་བ།མི་ཆོས་ལྷ་
ཆོས་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ།མཁས་པའི་གསུང་དང་
རང་གི་ཉམས་མྱོང་གཉིས་སྦྲེལ་ཏེ་གསུངས་པས་ཁུངས་
བཙུན་པ།རྟོག་བཏགས་དང་འོལ་ཚོད་མ་ཡིན་པར་དོན་
དངོས་ཀྱི་རང་ཞལ་རྗེན་འཆར་དུ་བསྟན་པས་འཚོ་བ་དང་
བར་ཐག་ཉེ་ཞིང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གསོས་སྨན་དུ་སོང་བ།ཀུན་
བྱང་འཇུག་ལྡོག་གི་གདམས་པ་ཟབ་པ།གཞུང་ལུགས་གང་
ཞིག་འབྲེལ་བ་དང་གང་ཞིག་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕུ་
ཐག་གཅོད་སླ་བ།སློབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་མི་ནོར་བ།བློ་སྒོ་
འབྱེད་པ།སློབ་གསོའི་ཡང་སྙིང་ཉིད་ཅིང་མི་ཚོའི་རིན་ཐང་
ལ་གོ་བ་རྣལ་མ་ལེན་ཐུབ་པ་སོགས་ནི་སློབ་གཉེར་བསླབ་
བྱའི་ངོ་བོའམ་རྣམ་བཞག་ཡིན་ཏེ།ཚིག་གཅིག་གིས་བརྗོད་
ན།སྡུར་བྱང་ལས།འདིས་ཀྱང་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་
ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཐུགས་སྨོན་གནང་འདུག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།

སློབ་ཉེར་བསླབ་བྱའི་དགེ་མཚན།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་དགེ་མཚན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་
མཇུག་བྱང་དུ་གསལ་བ་བཞིན།དེང་སང་བསྟན་པ་སྙིགས་
མའི་མཐར་སོན་པའི་དབང་གིས་ཉམས་ལེན་དགོས་པའི་
གཏམ་ཙམ་ཡང་ནུབ།ཐོས་བསམ་དགོས་པའི་གཏམ་ཙམ་
ཡོད་ཀྱང་།གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་།ཐོས་པ་ཇི་
ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་
པར་གྱུར་བས།བློ་དང་ལྡན་པ་དགེ་སློང་དཀོན་མཆོག་
རྡོ་རྗེ་དང་ཁྲི་ཐོག་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་སོགས་
ཀྱིས་བསྐུལ་ངོར་བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་
མེས།བླ་མ་གོང་མ་ཞིག་གི་མིང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་མཆི་
བར་གྲྭ་རྒྱང་དཀྲུས་མའི་ལུགས་བཞིན་སློབ་གཉེར་མཐའ་
ཚོད་པ་གནང་བའི་རང་མྱོང་དང་།དམ་པ་གོང་མའི་
གསུང་རྒྱུན་ངོ་མཚར་བ་དག་ལ་བསྟེན་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་
ལགས་པས།

༡སྔོན་བྱོན་སློབ་གཉེར་བ་གང་མང་ཞིག་གིས་ལམ་སྟོན་
གྱི་སྒྲོན་མེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚེའི་ཁ་ཕྱོགས་རྙེད་ཅིང་
སློབ་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ་རྫོགས་སོ།།

༢ད་ལྟའི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གཉེར་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་སློབ་གྲྭ
བ་མང་པོས་ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོའི་ལམ་ཕྱོགས་འདི་
ཉིད་སྙེག་ཅིང་བླང་དོར་གྱི་མེ་ལོང་འདི་ཉིད་བརྟེན།གྲུབ་
མཐའ་རིས་སུ་མ་མཆིས་ལ་སྐྱེ་སེར་དང་ཕོ་མོར་ཡང་ཁྱད་
པར་མེད་པར་སློབ་གཉེར་བ་ཕལ་མོ་ཆེས་སློབ་གཉེར་
བསླབ་བྱའི་ཚིག་རིས་བློ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་བརྗོད་དོན་
ཉམས་སུ་བསྟར།རྒྱལ་གཉེར་དང་སྒེར་གཉེར་སློབ་གྲྭ
མང་པོས་སློབ་དེབ་ཁྲིད་འཛུགས་པའམ་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆར་
འདམས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད།བོད་རིག་པ་འཛམ་གླིང་ཅན་
དུ་ཕྱོགས་པའི་གཟི་བྱིན་དང་ལྡན་ཅིག་ཤར་ནུབ་མཁས་
པའི་སྙིང་ནོར་དུ་གྱུར་བ་གཞན་ཕན་དང་བྱམས་བརྩེའི་
འོད་སྣང་ལ་དུང་བ་དང་།ཞི་བདེ་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་
མཐུན་ལ་བློ་མིག་འཁོར་བཞིན་པའི་དེང་རབས་སྤྱི་ཚོགས་

ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་གསར་བ་དང་བསྡོངས་ནས་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་གདུལ་བྱའང་སླིང་ཆེན་བདུན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱིན་མཆིས་སོ།།

ཉམ་ཐོངས་པར་ཡང་ཇི་སྲིད་ནང་སེམས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ།སློབ་གསོའི་ཡང་སྙིང་འཚོལ་ཞིང་མི་ཚེར་མཛེས་སྡུག་བསྐྲུན་འདོད་ཀྱི་རླབས་ཤུགས་ཅི་ཙམ་མཐོ་རུ་འཕྱུར་ན་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་དགེ་མཚན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་རྟ་བདུན་གཞོན་ནུའི་འོད་ཟེར་ལ་བརྩུས་ནས་ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཆེན་པོར་འཕྲོ་ངེས་ལ།ཁྱམས་ལྡན་ཕ་མའི་བསླབ་བྱ་དང་མཁྱེན་ལྡན་སློབ་དཔོན་དག་གི་གདམས་ངག་དང་འགྲོགས་ནས་མིའི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཟབ་སར་བཞུགས་ཏེ་མི་ཚེའི་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་འཁོར་ལོ་ཡང་བྱེད་ངེས།ཁྱད་པར་དུ་བླང་དོར་བློ་མིག་གསལ་བའི་འཕྲུལ་འདེགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ།བསླབ་བྱ་

རང་གི་མཇུག་སྨོན་དུ། རྣམ་མང་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཡངས་ཆུ་གཏེར་ལས།། རྣམ་དག་ཐོས་པའི་ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཚུལ།། རྣམ་པར་བཤད་པའི་མིག་སྨན་ཐུར་མ་ཡིས།། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཡོངས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་སྟེ།། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

མདོར་ན། སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་བཙམས་པ་ནས་སློབ་གཉེར་བ་དག་གི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁ་ཕྱོགས་ཧྲེད་པ་དང་བོད་ཀྱི་མི་ཚོས་ལ་ནུས་པ་བླ་མེད་ཐོན་པས། སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀས་བོད་མི་དག་གི་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ། མཁས་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་དུས། བླ་མས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུས། དགེ་རྒན་གྱིས་འཆད་ཁྲིད་གནང་དུས། ཕ་མས་བསླབ་བྱ་བྱེད་དུས། དགོན་སྡེའི་སློབ་གཉེར་བ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལ་འཇུག་དུས། སྤྱི་ཚོགས་སློབ་མར་ཁྲ་ཁྲ་རིག་རིག་གིས་བསླུ་བྲིད་ཐེབས་དུས། མི་སུ་ཡིན་ཡང་རང་སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་ལྟོད་ཀྱིས་བལྟ་དུས་སོགས་སུ་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ནོར་བུ་ཇོག་

གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ཡོད་པ་དེས།སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱའི་དགེ་མཚན་དང་ཕན་འབྲས་ཚད་ག་ཚོད་ཅིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་གསལ་ཞིབ་ཀྱིས་ར་སྤྲོད་བྱས་འདུག་སྙམ་སོ།།

སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ།

བཞི་བ།སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ།རྗེ་དཔལ་མང་པཎ་ཌི་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ནས།དཀོན་མཆོག་ཀུན་དངོས་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་སྡེས།།བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་དབང་བསྐུར་བཞིན།།ལུང་རྟོགས་ཉི་ཟླ་ཟུང་གི་སྒྲོན་མེ་ཡིས།།སྐྱེ་དགུའི་རྨོངས་མུན་སེལ་བ་འདི་རྨད་བྱུང་།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་ཞིང་།འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་དཔལ་ལ་དབང་བ།མཆོག་གསུམ་འདུས་ཞལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་དབང་

བོས་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ཇི་བཞིན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མཛད་པ་བསྐྱངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་མཆོག་ནི་གུང་ཐང་སྐུ་འཕྲེང་གསུམ་པ་སྟེ།སྐུ་འཕྲེང་དང་པོ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྔ་བཅུ་བ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས། ༼1648-1725༽ སྐུ་འཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།༼1727-1759༽ སྐུ་འཕྲེང་གསུམ་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ།༼1762-1823༽སྐུ་འཕྲེང་བཞི་བ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོ།༼1824-1859༽ སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་བ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ།༼1860-▯༽ སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག༼1926-2000༽ སྐུ་འཕྲེང་བདུན་པ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་དགེ་ལེགས་བསྟན་པའི་མཁན་ཆེན་ ༼2002-༽ རྣམས་སོ།།

སྐབས་སུ་བབ་པའི་སློབ་གཉེར་བསླབ་བྱ་མཛད་པ་པོ་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་

མཆོག་ནི་མདོ་སྨད་ཀྱི་ད་ལྟའི་མདོ་ལྷོ་བསང་ཆུ་རྫོང་གི་
མཛོད་དགེ་སྨད་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྟ་ (སྤྱི་
ལོ1762) ལོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་།ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་
དབང་པོས་གུང་ཐང་སྐུ་འཕྲེང་གཉིས་པ་ངག་དབང་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་
གནང་སྟེ་དགུང་ལོ་བདུན་པར་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་
དུ་སྐུ་གོང་མའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ།ཀུན་མཁྱེན་
འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་མདུན་ནས་དགེ་བསྙེན་དང་
རབ་བྱུང་།དགེ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དུས་གཅིག་ལ་
བཞེས་ཤིང་མཚན་ལ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེར་
གསོལ།དགུང་གྲངས་བཅུ་བདུན་པར་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་
འཁྱིལ་གྱི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་
ལ་སྦྱངས།ལྷ་རིས་དང་རྒྱ་སོག་གི་ཡི་གེའང་བྱང་ཆུབ་
པར་མཛད།དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་
མང་གྲྭ་ཚང་གི་ཆོས་གྲྭར་ཞུགས།ཏོར་སྐལ་བཟང་དངོས་
གྲུབ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་དབུ་

མ།མཛོད་འདུལ་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་སྦྱངས་པས་
འཛིན་གྲྭ་གཏུག་དང་ཚོགས་གླིང་།ལྷ་རམས་པ་སོ་སོའི་གྲྭ་
སྐོར་དམ་བཅའ་སོགས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་རྗེ་འདིའི་མཁྱེན་
དཔོད་ཀྱི་གྲགས་སྙན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས།དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བར་
ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་བཞག་པར་དགེ་བཤེས་
རྒན་གཞོན་སུས་ཀྱང་འགྲན་ཟླ་མ་ནུས་ཤིང་མཁྱེན་རབ་
ཀྱི་གཏིང་མི་དཔོག་པར་གྱུར།ཆོས་མཚམས་རྣམས་སུ་
དགོང་རེ་བཞིན་ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་རེ་མ་ཆད་
པ་བྱས་ནས་སྐྱོར།དགུང་གྲངས་ཉེར་གཅིག་པར་གོང་ས་
བརྒྱད་པའི་མདུན་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས།དགུང་
གྲངས་ཉེར་ལྔ་བར་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་བཞག་པར་སེ་
འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་ཚོས་མགྲིན་དབྱངས་
གཅིག་གྱུར་གྱིས།དུས་མཐའ་འདིར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གྲལ་
དུ་འོས་པའི་མཁས་བཙུན་བཟང་འཛོམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་
དམ་པ་འདི་འདྲ་ཕེབས་པ་སྐལ་བ་བཟང་ཞེས་བསྔགས་
བརྗོད་ཀྱི་རོལ་མོ་བར་མེད་དུ་བཀྲོལ།ལོ་དེར་ཕྱིར་བླ་བྲང་

བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས་ནས་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་
གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་གནང་བའི་དབུ་
བརྩམས། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་མདུན་ནས་
སྒྲ་དང་སྡེབ་སྦྱོར། སྙན་ངག་དང་རྩིས་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་
གནས་ཀྱི་སྐོར་དང་དབང་ལུང་བཀའ་ཆོས་སོགས་མཐའ་
ཡས་པ་གསན།

སྤྱི་ལོ་༡༧༦༡ལོར་ཚ་ཕོའི་ད་ཚང་དགོན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས། ལོ་
དེར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཇ་ཡུལ་སྒོ་མང་
དགོན་གྱི་ཁྲི་རབས་དང་པོར་ཕེབས། དགུང་གྲངས་སོ་
གཅིག་པ་ནས་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ལོ་ངོ་
བདུན་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་ཐོག་རྣམས་སུ་བརྩི་བཞག་ཆག་
མེད་དང་། གཞུང་ལུགས་མང་པོའི་དཔེ་ཁྲིད། བཀའ་ཆོས་
སོགས་འཆད་ཉན་དམར་བ་ཕོ་ནས་དུས་འདའ་བར་
མཛད། དེ་རྗེས་དགོན་ལུང་གི་ཁྲི་བསྐྱངས་པ་དང་ཀུན་
མཁྱེན་སྐུ་འཕྲེང་གསུམ་པ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་ཡོངས་
འཛིན་དུ་བཞུགས་པ། མཆོད་རྟེན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་

གསར་བཞེངས། ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་དགོན་སྡེ་དང་རུ་སྡེ་
སོགས་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་
ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟབ་ཁྲིད་དང་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་
ཆོས་ཆར་ཕབ་པ། བསྐྱབ་བྱ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཚངས་སྤྱོད་
ངུར་སྨྲིག་གི་དཔལ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་གཞན་ཕན་གྱི་
འཕྲིན་ལས་རླབས་པོ་ཆེས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དགུང་
གྲངས་ཞེ་ལྔ་བ་ནས་གཙོ་ཆེར་གདན་ས་རང་དང་རི་ཁྲོད་
ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གཉིས་སུ་བཅད་རྒྱའི་ཚུལ་དུ་
བཞུགས་ཏེ་སྐྱོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོར་གཞོལ་
བར་མཛད། མདོར་ན་རྗེ་འདི་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་
གསུམ་གྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་ཞིང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་
འདོད་དགུར་སྤྱོད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞིག་སྟེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པའི་སྙིང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའི་
གསུང་རྩོམ་ཡང་པོད་ཆེན་བཅུ་གཅིག་ཙམ་བསྟན་འགྲོའི་
གསོས་སྨན་དུ་བསྐྱལ། དགུང་གྲངས་རེ་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་

བཅུ་བཞི་བའི་ཆུ་ལུག་ ༼1823༽ ལོར་གཟུགས་སྐུ་རགས་
པའི་བཀོད་པ་བརྩིས་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས་རྒྱས་པར་ཁོང་
གི་ཐུགས་སྲས་དཔལ་མང་པཎྜི་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་
འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་དད་པའི་པད་མོ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
པའི་བདེན་གཏམ་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ནི་གོ་སླ་
ཞིང་ཚིག་ཉུང་བ་གནད་འདུས་པ་སྒྲོ་སྐུར་གྱིས་མ་བསླད་
པ་ཞིག་ལགས་པས།དོན་ཆེན་པོར་མཐོང་སྟེ་འདིར་ཆ་ཚང་
བཀོད་པ་གཤམ་གསལ་ལྟར་རོ།།
དེ་ཉིད་ལས།ཤིང་ཕག་ཟླ་ཚེས་ལ།ཚ་ཁོ་སོ་མང་རྒྱལ་མོ་
བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མས།དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་དོན་
འགྲེལ་དང་།རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྩོམ་གནང་དགོས་
ཞེས་ནན་གྱིས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་གི་
བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ནི།བསྟན་པའི་ལྕུགས་རི་ཚ་བ་ཁ་

གསུམ་གྱི།།གཙོ་བོར་གྱུར་བ་སོ་མང་རྒྱལ་ཁབ་ནས།།གསེར་
བཟང་ཁྲི་ཕྲག་འཐག་རིས་ལྷ་དར་གྱི།།སྐྱེས་བཅས་མི་སྣ་
ཆེད་དུ་མངགས་བའི་གདོང་།།སྙན་ངག་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
འཁྲི་ཤིང་གི།དོན་འགྲེལ་རྟོགས་བརྗོད་ལྷུག་པར་བྱས་པ་
དང་།།ཁོ་བོའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པར་བཀོད་པ་ཡི།།རྣམ་
ཐར་དགོས་ཚུལ་ཡི་གེ་ནན་ཆེར་བྱུང་།།མ་ག་དྷ་བཟང་
གཉིས་པ་མིའི་དབང་མོ།།མ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྒྲོལ་མའི་
དགོངས་བཞེད་བཞིན།།མ་བཅོས་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་
འགའ་མཆིས་ན།།མ་སྦྲས་གསོང་པོར་སྨྲ་བའི་འོས་ཡིན་ཀྱང་
།།ཉིད་བཀུར་ཡོངས་སྤྱོད་འདུ་འཛིའི་ཞགས་པ་ཡིས།།རྣམ་
པར་བཅིངས་པའི་དད་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ།།རྣམ་པར་ཐར་
ཅེས་དོན་མི་མཐུན་གྱི་གཏམ།།ཅོ་འདྲི་ལྟ་བུར་སྙིགས་མའི་
དུས་འདིར་སྒྲོགས།།འདི་ན་དམ་པའི་མཚན་ཙམ་བཟུང་
བྱས་ཏེ།།འདི་སྣང་གཡེང་བའི་བྲན་དུ་ཤོལ་བ་ལས།།འདི་
ཕྱི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་འགྱུར་ངེས་པ།།འདི་འདྲ་བགྱིས་
ཞེས་བསྐད་དུ་མེད་པས་གནོངས།།འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཡོན་

འདྲེས་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས།།སྒྲོ་སྐུར་སྤངས་ཏེ་དྲང་པོར་
བརྗོད་བྱས་ནི།།དགག་བྱ་ཚུང་ཞིང་སྐལ་མཉམ་འགའ་ཞིག་
ལ།།ཙུང་ཟད་ཕན་ཡང་སྲིད་པས་འདི་སྐད་གསོལ།།མཛོད་
དགེ་སྨད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས།།ལྷ་དང་བླ་མས་བརྩེ་
བས་ལུང་བསྟན་མཛད།།རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་
ལས་ཀྱིས་བསྒྲིགས།།དམ་པའི་གདན་སར་འཕོད་པའི་རྣམ་
ཐར་ཡིན།།དགོངས་གཞི་ཅན་གྱི་ལུང་བསྟན་འགའ་ཞིག་
ལ།།བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སོགས།།དམ་
པའི་སྐྱེ་བུ་དུ་མ་བདག་གིར་བྱས།།རྫུན་ཕུགས་བྲག་ལ་
གཏད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།རང་ལོ་བདུན་པར་རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་དངོས།།ཡབ་རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་ཞབས་
དྲུང་ནས།།རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་སྡོམ་པ་མནོས།།ཐུབ་
བསྟན་སྒོ་རུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།དེ་ནས་ལོ་འགར་
བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་དང་།།སྦྲགས་ཏེ་ཀློག་དང་བློ་འདོན་
ཁྲལ་བཞིན་བྱས།།དད་དང་སྙིང་རྗེ་འདྲེས་མའི་ཡུལ་དུ་
གྱུར།།མཐོང་བ་དོན་ལྡན་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།བཅུ་

གཉིས་སྙིང་དུ་བསྡུས་གྲྭའི་རྩོད་པར་ཞུགས།།དབུས་ཆས་
འབུལ་སྤྲུད་གཡེང་བ་ཤས་ཆེ་ཡང་། །རྩོད་ཟླ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་མ་ལུས་ཙམ། །རྟོག་གེའི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྣམ་ཐར་
ཡིན། །བླ་མ་མང་པོའི་ཆོས་སྣ་མ་བསོགས་ཀྱང་། །མཚན་
ལྡན་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཡི་ཞབས་བསྟེན་ནས། །དེ་ལ་ལོག་
རྟོག་མ་ཤོར་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན། །ཁེ་ཉེན་དཔྱོད་པ་ཞུགས་
པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །གཞུང་ཆེན་སོ་སོའི་རྩ་བ་རྒྱ་པོད་
ཀྱི། །འགྲེལ་བ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་ཡིས། །ཤེས་
ལོ་ཐོས་ལོའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒལ། །རྩ་སྦྱར་མི་
མཆེད་ལྷ་བུའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་
འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དང་། །མདོ་རྩ་ལ་སོགས་གཞུང་ཆེན་
བཤད་པ་དང་། །ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཀྱང་མང་དུ་
ཐོས། །དམུས་ལོང་སྒྲོན་མེ་ཐོགས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །དགེ་
འདུན་འདུས་པ་སུམ་སྟོང་མན་ཆད་ལ། །རྗོང་ཕྲེང་མི་ཏྲ་
སོགས་ཀྱི་དབང་བཀའ་དང་། །སྨྲི་དང་ཟུར་བཀའི་རྗེས་
གནང་མང་དུ་ཐོས། །གསང་སྔགས་གཟུགས་བརྙན་སྤེལ་

བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།ལས་འབྲས་བླང་དོར་བསྟན་ནས་
གཞན་དག་རྣམས།།ཕན་དང་བདེ་བའི་ལམ་ལ་འགོད་བྱེད་
ཀྱང་།།རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི།།སྙིགས་དུས་
བདག་མཉམ་བརྗེའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།གདན་ས་གསུམ་གྱི་
མཁས་པའི་མདུན་ས་རུ།།བཀའ་པོད་ལྔ་ཡི་ཟབ་གནད་ཕྲ་
ཞིབ་ནས།།ཚིག་འཁྲིའི་སྤྲོས་པ་ཚུན་ལ་ཞུམ་པ་མེད།།རྩོད་
པའི་གྲགས་སྙམ་ཐོབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།སྔ་མའི་གཞུང་
ལ་སྦྱར་བྱུང་བཏགས་མིན་ཞིང་།།མངོན་བརྗོད་སྤེལ་པའི་
ཚིག་བསྒྲིག་ཙམ་མིན་པར།།བརྩམས་ཆོས་འགའ་ཟུང་
བསྟན་དུ་ཡོད་པ་འདི།།བསྟན་ལ་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་
རྣམ་ཐར་ཡིན།།མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་གང་གི་ཚིག་དོན་
ལ།།དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་དཀའ་ཡང་།།དོན་
གྱི་ཉམས་མྱོང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ།།ཆུ་ནང་རྡོ་བ་སྐམ་པོའི་
རྣམ་ཐར་ཡིན།།འཕགས་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་
ནོར་བུའི་ཟས།སྤྱད་པས་དེང་དུས་མཁས་ཀློམ་ངག་སྒྲོས་
ཀྱི།།ཟབ་དོན་ཙམ་ལ་འགྲམ་ཆུ་མི་ལྷང་བ།།དྲིད་པོ་ཆོས་

རྒྱུས་མཁན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།ཡུལ་ཁམས་མང་པོའི་རྙེད་
བཀུར་སྟུད་པ་དང་།།གྲྭ་སློབ་མང་པོར་ཆོས་སྦྱིན་འགྱེད་
པ་སོགས།།ཀླུ་ཆེན་སྐྱི་ཡི་ཕྱུག་སྤྲོལ་རྒྱས་པར་བྱས།།ཆོས་
བརྒྱུད་ཏ་རྒྱུག་འགྲན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།དད་ཟས་ཉེ་དུའི་
ཚོགས་སུ་མ་བསྐོར་བར།།སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མང་
བཞེངས་པ་དང་།།དགོན་སྡེ་དུ་མར་བསྙེན་བཀུར་བགྱིས་
པ་སོགས།།དཀོར་གྱི་བུ་ལོན་ཆུང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།དད་
ལྷན་དུ་མས་བསྐུལ་ཏེ་མདོ་སྨད་ཀྱི།།ཁྱེད་ཙམ་བསྐོར་ཀྱང་
དངོས་འབུལ་གང་བྱུང་ལས།།ཕ་རོལ་འདྲེན་པའི་ཐབས་
དང་འབྲུལ་མ་བཀྱིས།།ལུགས་གཉིས་མཁྱེན་རྒྱ་ཆུང་བའི་
རྣམ་ཐར་ཡིན།།མཐོ་ལ་གུས་པས་ངོ་འཛིན་མ་བྱས་ཤིང་
།།དམའ་ལ་སྨོད་པས་བརྙས་ཐབས་མ་བྱས་ཏེ།།མཉམ་ལ་
འགྲན་པས་གྲལ་རྩོད་མ་བྱས་པ།།ཀློ་རྒྱ་ཡངས་ཐང་ཞན་
པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན།།དབུ་མའི་ལུགས་བཞིན་དམ་པར་
འཇོག་བྱེད་ནི།།མིང་ཙམ་བརྡའ་ཙམ་རྟོག་པས་བཏགས་
ཙམ་ལས།།རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དཔྱད་བཟོད་

ཀྱིས། །སྟོང་འདི་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བ་ལྷུར་སྣང་ཡང་། །ཕྱུགས་ཀྱི་གཏད་སོ་རང་དོན་ཁོ་ནར་གནས། །སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་རྫུན་པ་རུ། །གྲུབ་འདི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་མ་དྲན་ཉི་ཤུ་ཐལ། །བྱེད་དོ་བྱེད་དོའི་ངང་ལ་ཉི་ཤུ་ཐལ། །མ་བྱུང་མ་བྱུང་ཟེར་ཞིང་བཅུ་ལྷག་ཐལ། །མི་ཚེ་སྟོང་བར་ཟད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཉིན་མཚན་དོན་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་འདའ་བ་ཡིས། །དགེ་སྦྱོར་ངང་དུ་མི་ཚེ་བསྐྱལ་མིན་ཡང་། །ཚེ་དང་གྲོང་ཆོག་སློམས་པར་མ་བྱས་པ། །མི་ཁན་སྐྱིད་ཉལ་བརྒྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །བླ་མའི་སྐུ་དགྲར་མཛའ་གཅུག་མ་བྱས་ཀྱང་། །རང་ལ་སྙེར་གྱིས་གནག་པ་སུ་ལ་ཡང་། །སྡང་བས་དམོད་བཅོལ་ཙམ་ཡང་བགྱིས་པ་མེད། །མ་ནུས་ཇོ་བཟང་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །བཟླས་བརྗོད་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དཀའ་ན་ཡང་། །ཙུང་ཟད་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་དམིགས་པ་ལས། །ནོར་སྒྲུབ་དབང་སྡུད་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་པ། །འཕོས་ཚུང་འདོད་པ་བསྐྱུངས་པའི་རྣམ་

ཐར་ཡིན། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་ཆེན་སྤེལ་བར་མ་ནུས་ཀྱང་། །ཁས་
བླངས་བསླབ་ཁྲིམས་གཙོར་སྐྱུར་རང་རྒྱུད་ཀྱི། །བསྟན་པ་
བསམ་བཞིན་བཤིག་པར་མ་བྱས་པ། །བསྟན་འཛིན་གྲལ་
འཛུག་བསྙིགས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཅི་དགར་སྤྱོད་པའི་
སྙིང་སྟོབས་བདག་ལ་མེད། །ལྷ་མཐོང་འདྲེ་འཐོང་མངོན་
ཤེས་བདག་ལ་མེད། །དགྲ་བོ་སྒྲོལ་བའི་ནུས་པ་བདག་ལ་
མེད། །ལས་ཅན་ཚོས་མགོ་ཐོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །རང་
ཉིད་བགྲང་བྱ་སུམ་བཅུ་བཀལ་བ་ནས། །ལོ་ལྔར་བསྒྲུབ་
བྱ་སུམ་བརྒྱད་ཉེ་བ་ཙམ། །རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་བསླབ་
པའི་གཞི་ལ་བཀོད། །ཐར་བའི་ས་བོན་བཏབ་པའི་རྣམ་ཐར་
ཡིན། །གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་ཕྱོགས་ཙམ་མཐོང་
། །ཀུན་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གོ། །དེ་ཕྱིར་ཡབ་
རྗེའི་བསྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྙེད། །ཆགས་སྡང་རྫོངས་ཞེན་
དོར་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཕྱི་རུའི་རྒྱན་ལྷན་རཀྵའི་ཕྲེང་བ་
བཞིན། །ཕལ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོན་ཏན་འགའ་ཟུང་བཅས། །སྒྲོ་
སྐུར་སྤངས་པའི་བདེན་ཚིག་སྲད་བུ་ལ། །བསྟར་འདི་མཁྱེན་

དཔྱོད་སོར་མོས་བགྲང་བར་མཛོད།།ཅེས་པ་འདི་ནི་ཚ་ཁོ་
སོ་མང་རྒྱལ་མོའི་འཕྲིན་ལན་དུ་བསྐུར་བ་མཛོ་དགེ་དགོན་
སར་གསར་དགའ་ལྡན་རབ་རྒྱས་གླིང་གི་གྲྭ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དར་རྒྱས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྒྲིགས་འདུག་པས།ལྷག་བསམ་
དག་པའི་དགེ་འབྲས་ཀྱིས།།བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་དར་
ཞིང་རྒྱས།།རྟག་ཏུ་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུང་།།ས་ལམ་
བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག།ཅེས་པ་འདི་བཙུན་པ་དཀོན་
མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་བྲིས་པའོ།།སརྦ་མངྒ་ལཾ།།ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་ངེས་པ་དོན་གྱི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དུར་སྒྲིག་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་སྤྱོན་
པ་ཞིག་སྟེ།ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དྲི་མས་གཞར་ཡང་མ་གོས་ཤིང་
།བློ་ཆེན་དང་མཁས་ཆེན་གྱི་རྫིག་ཉམས་མེད་པ།བསླབ་བྱ་
གང་གནང་རང་ཉམས་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས།སློབ་
གཉེར་བསླབ་བྱ་དང་།ཐུགས་གཉེར་གནང་ཚུལ་བསླབ་བྱ་
མདོར་བསྡུས།ཡིད་ལ་གནག་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་མཚན་

མོའི་འགྲུལ་འཁོར།མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནད་དྲིལ་བའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གང་གནང་མཐའ་དག་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་ལྡན་ཚང་མས་ངག་ཏུ་འདོན་ཤེས་ཤིང་རང་རང་གི་མི་ཚེའི་ཉམས་ལེན་དུ་འང་ཁྱེར་དང་འཁྱེར་བཞིན་པ་འདི་ལགས་སོ།།གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་འཆད་པ་ལ།མཚན་དོན་དང་།གཞུང་དོན།མཇུག་དོན་དང་གསུམ།དང་པོ་མཚན་དོན་ནི།

མཚན་དོན་ལས་དེའི་སྤྱི་ཁོག་ལ་བལྟ་བ།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ།མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ནོར་བུའི་སྙིང་དུ་བསྒྲོད་པའི་ལམ་ཡིགཅེས་གསུངས་ཏེ།མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས།གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་སྒྲུར་ཏེ།ཡུལ་དང་།དཔེ་དང་།གང་

ཟག་དང་དོན་ལའོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལ་མཚན་འདོགས་
ཚུལ་གཙོ་བོ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས། འདི་ནི་དཔེའི་
སྒོ་ནས་མཚན་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་གི་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདུ་
ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་
པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ལྷག་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་
སྣོད། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་
འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ། དེ་གསུམ་ཡང་གདུལ་
བྱའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སྡེ་སྣོད་དང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སུ་དབྱེ། རང་དོན་དུ་ཐར་བ་གཙོ་བོར་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་རང་ནི་བློ་རྒྱ་ཆུང་བས་ཐེག་དམན་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བློ་
རྒྱ་ཆེ་བས་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་

རྒྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་མདོ་
དང་།འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་སྔགས་
གཉིས་ཡོད་དོ།།
དེའི་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པ་ལ།སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས།སྡུད་པ་པོས་བསྡུས།མཁས་གྲུབ་རྣམས་
ཀྱིས་བཀྲལ།ལོ་པཎ་སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར།དྲིན་
དབང་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས།བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་
དང་ལུང་དང་ལྡན་པའི་མདོའི་སྐོར་གཞུང་བཀའ་པོད་
ལྔ་དང་།སྔགས་ཀྱི་སྐོར་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་ལུགས་དག་
ལ་སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་།སྤྱིར་དེང་
སང་བསྟན་པ་སྙིགས་མའི་མཐར་སོན་པའི་དབང་གིས་
ཉམས་ལེན་དགོས་པའི་གནད་ཙམ་ཡང་ནུབ།ཐོས་བསམ་
དགོས་པའི་གནད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་།གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་བའི་
ཡུལ་དང་།ཐོས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་
ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་གྱུར་བས།འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་
གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་

བླ་མ་གོང་མ་ཞིག་གི་མིང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་མཆི་བར་གྲྭ་ཀྱུང་དཀྱུས་མའི་ལུགས་བཞིན་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སློབ་གཉེར་ཞུ་ཐག་ཆོད་པ་གནང་བའི་རང་སྒྲོང་དང་།དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དག་ལ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་གཉེར་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ཆ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་གནང་ཞིང་།དེ་ནི་ངེས་དོན་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ངམ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིག་གཅིག་ཆོག་ཅིག་སྟེ།རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུགས་གཉེར་གནང་ཚུལ་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་ཞེས་པ་ལས།བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་མདོ་སྒྲོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་བྱུང་ཆེ་འོ་མའི་ནང་ནས་མར་ལེན་པ་བཞིན་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས།བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས།སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་གཉིས།དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་

ཟུང་འཇུག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྙིང་པོ་དང་ཡང་སྙིང་གི་ཚུལ་དུ་ཟབ་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་པ་དེའི་ཁོང་ནས་ཆ་ཚང་བ་བདེ་
བླག་ཏུ་ཉེད་པ་ཞིག་འབྱུང་།ཞེས་ལེགས་པར་གདམས་
འདུག་པ་ལྟར་རོ།།དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་མིང་བཏགས་
པའི་དགོས་པ་ནི།མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།མིང་དུ་
གདགས་པར་མ་མཛད་ན།།འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྨོངས་
པར་འགྱུར།།དེ་བས་རྨོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།།མགོན་
པོས་མིང་དུ་གདགས་པར་མཛད།།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
མིང་སྐད་དུ་སྦྱར་བས་བཅལ་སླ་བ།བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུ་
ཞབས་མི་འཁྲུགས་པ།མིང་མཐོང་བས་དོན་དྲན་པར་
འགྱུར་བ་སྟེ།མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པ་བཅས་དགོས་
པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་།མི་ཡོང་ཆུང་དུ་ལས་མཐའ་མེད་
པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བལྟ་བ་བཞིན་འཆད་འགྱུར་གྱི་བསྟན་
བཅོས་དེའི་སྤྱི་ཁོག་གསར་ལེར་མཐོང་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་
ཁྱད་ཆོས་དང་དགེ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་

པ་ཡིན་ནོ།།གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ།རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་
དགུ་ལས།
མཆོད་པར་བརྗོད་དེ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བ།

༡མཆོད་པར་བརྗོད་དེ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བ།རྒྱལ་ཀུན་
མཁྱེན་རབ་གཅིག་བསྡུས་འཇམ་པའི་དབྱངས།།ངུར་སྨྲིག་
གར་གྱིས་རྣམ་རོལ་ཙོང་ཁ་བ།།དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྩོལ་
བཙོམ་ལྡན་གཤིན་རྗེའི་གཤེད།།རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་
ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ།།གུས་པས་འདུད་དོ་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་
ཟུངས།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།དོན་ནི།བདུད་བཞིའི་དགྲ་ཚོགས་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་
པའམ་འདུས་ཏེ་ལྷ་སྐྱུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་།ངག་གི་ལྷ་མཆོག་དེ་
ཉིད་བསམ་བཞིན་ངུར་སྨྲིག་དགེ་སློང་འཛིན་པའི་ཟློས་

གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོར་བྱོན་པ་ཁམས་
གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོ།སྐལ་ལྡན་
གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་ཀུན་སྩོལ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་བདུད་བཞི་བཅོམ་
ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་ལྡན་པའམ།སྒྲིབ་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་སྟེ་
བཅོམ་ཞིང་།སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་
རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།ཕྱིའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་ཡང་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་དག་གི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་
ལ།སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་ཕྱག་དང་བཅས་པས་འདུད་པར་
བྱེད་དོ།།ཞེས་ནས་རྗེད་པའི་དད་པ་ལྡན་པ་བདག་ཅག་
ཐུགས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཆོས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པའོ།།
རྒྱལ་བ།---སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ།བདུད་

བཞིའི་དགྲ་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་བས་སོ།།བདུད་བཞི་ནི་
ཕུང་པོའི་བདུད།ཉོན་མོངས་པའི་བདུད།འཆི་བདག་གི་
བདུད།ལྷའི་བུའི་བདུད་དོ།།བདུད་བཞིར་ཕྲ་རགས་གཉིས་
རེ་ཡོད་དེ།སློང་རྗོལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕར་ཕྱིན་ལས་བྱུང་བའི་
དོན་བདུན་ཅུའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས།ཕུང་པོའི་བདུད་
རགས་པ་ནི་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་།ཕུང་
པོའི་བདུད་ཕྲ་མོ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་།ཟག་
མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ལྟ་བུའོ།།ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་རགས་པ་ནི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན།ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་ཕྲ་མོ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་
ཆགས་ལྟ་བུའོ།།འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་ནི་ལས་
ཉོན་གྱིས་དབང་གིས་ཚེ་ཡི་དུ་བྱེད་བཏང་བ་དང་།འཆི་
བདག་གི་བདུད་ཕྲ་མོ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ལྟ་བུའོ།།ལྷའི་བུའི་བདུད་རགས་
པ་ནི་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དགའ་རབ་

དབང་ཕྱུག་སྤྱི་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་ནམ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན།དེ་ནི་བསླབ་པ་ལྷོད་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་བདུད་ཀྱི་མདའ་ལྔ་འཕེན་པར་བྱེད་དེ་མདའ་ལྔ་ནི་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་མདའ།སེམས་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་མདའ།སེམས་ང་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་མདའ།འཐབ་པར་བྱེད་པའི་མདའ།འདུ་འཛི་དང་རྙེད་བཀུར་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་མདའ་དང་ལྔའོ།།ལྷ་ཡི་བུ་བདུད་ཕྲ་མོ་ནི་བདུད་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཡེང་ལྟ་བུའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཇམ་པའི་དབྱངས།—ངག་གི་ཉེས་པའི་རྩུབ་རིག་དང་བྲལ་ཞིང་འཇམ་མཉེན་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འཐད་པ་སོགས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་ན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་སྟེ།འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་འཇམ་

དཔལ་ཡང་ངོ་།།ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ།མཉྫུ་གྷོཥ་དང་
།མཉྫུ་ཤྲི་གྷོཥ།མཉྫུ་ཤྲི་ཞེས་བྱའོ།།རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་དེ་ཉིད་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་
རང་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་།རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་
ཚུལ་སོགས་ནི།ཁོང་སྟོན་ཆོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དུ་
གྱུར་བའི་ཚེ།བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐལ་
བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དུ་བཙུག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དང་ཡབ་ཀྱི་མཚན་ཐོགས་པ་ཡིན་ཏེ།དབུ་མ་ལ་འཇུག་
པའི་རང་འགྲེལ་ལས།ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་
ལས་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་
།གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཙུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ།།ཞེས་དང་།ལམ་རིམ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས།རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དབྱངས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་པ་

ཆེན་པོས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག །སྔེ་སངས་
རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་དང་
དེའི་མཚན་རྒྱང་བ་བརྗོད་ཀྱང་བསྐལ་བ་བས་ལྷག་པར་
མི་ཟད་ཅིང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཙུད་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། འཇམ་དཔལ་ལ་དྲིན་བཟོའི་ཚུལ་
དུ་གདུགས་སོགས་བསྐུར་བས་སྟོང་གསུམ་ཁེབས་པ་བྱུང་
།ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོན་སྒྲོག
ཆགས་གྲངས་མེད་མུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག
སྒྲའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་སྔར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་
བཅུག་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་
སྦྱར་ཏེ་སྨིན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐོར་ཏེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་མྱ་
ངན་ལས་འདས་ཟིན། གཅིག་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་གང་གཱའི་ཀླུང་བཞི་ཁྲི་ཁྲི་སྟོང་གི་
བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སའི་དབྱིངས་
ཞེས་བྱ་བ་ན་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་སའི་ལྷ་ཞེས་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ།བར་དུ་ཚོགས་གསོག་པ།མཐར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་པས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཅེས་བྱའོ།།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུ་རིགས་མཆོག་གམ་ཀླུ་རིགས་སྒྲོན་མེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཡང་།འཇམ་དཔལ་རང་གིས་རབ་འབྱོར་ལ།ཁོ་བོ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ་བྱ་བའི་རྒྱུན་བཅད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ཞིག་སྟེ།དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བོ།།དེ་ཡང་སྟོན་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་

གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཕྲག་བདུན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན།རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་བཟང་པོ་ཞེས་པར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པར་གྱུར་ཏོ།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྒྲའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཇལ་ནས།འཁོར་བ་ཐ་མ་མེད་པ་ཡི།།སྔོན་གྱི་ཐ་མ་ཇི་སྲིད་པ།།དེ་སྲིད་སེམས་ཅན་ཕན་དོན་དུ།།སྤྱོད་པ་དཔག་ཡས་སྤྱད་པར་བྱ།།འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔར་འདིར།།བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།།ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མང་པོ་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་།གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་སྤྱན་སྔར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཏབ་པར།སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟུལ་མེད་ཡང་དག་བསགས་པ་ཞེས་པའི་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་སུ་འཚང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།།ཞིང་དེ་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དེའི་

ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་གསུངས་ལ།འཇམ་དཔལ་ཞིང་བཀོད་
ཀྱི་མདོ་ལས།རིགས་ཀྱི་བུ་དག་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་
ཕྲག་འབུམ་གྱི་མཚན་བརྗོད་པ་བས་ནི།གང་གིས་འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་མིང་བརྗོད་པ་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་གཟིགས་
ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།འཇམ་
དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་བསྐལ་པ་རེ་རེ་ཞིང་།སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ཇི་སྙེད་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དེ་ནི།སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་འབུམ་གྱིས་མ་མཛད་
དོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་
ལ།ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་ནས།རྒྱལ་
བ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་
བཏབ་པས།ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་
སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པར་འགྲོ་ཞིང་།རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་
གཟིགས་ལ་ཡི་དམ་བྱས་པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་དམ་བྱས་པར་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།སྐལ་

ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་བ་སྐྱེ་ཞིང་བསོད་ནམས་གསོག་ཕྱིར་
འདིར་གསལ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལགས་སོ།།

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི།རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་སྟེ་སྤྱི་
ལོ་༡༣༥༧ལོར་མདོ་སྨད་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་བལྟམས་ཤིང་
དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བར་དུ་མདོ་སྨད་ནས་བཞུགས།དེ་
ནས་དབུས་གཙང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་
དང་བཅས་པར་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་
།ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་
སུ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གདམས་པ་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས།གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་ལྡན་ཐལ་
འགྱུར་བའི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་
ཉམས་སུ་བསྟར་ཏེ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་
གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་བཏོད།བུ་སློབ་ཀྱིས་ས་ཆེན་ཁྱབ་པ་བྱུང་
ཞིང་གསུང་འབུམ་པོད་བཅུ་དགུ་མཛད།དགུང་གྲངས་

དེ་གསུམ་པ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༥༡༦ལོར་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་
ཚུལ་བསྟན་ཏོ།།རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྡུས་ཏ་
ཙང་མང་བས་འདིར་གསལ་བཤད་ཆེར་མི་དགོས་པར་
སེམས་ལ།མདོར་ན།ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏག་ཆད་མཐའ་ལས་
གྲོལ།།སྒོམ་པ་རྣམ་དག་བྱིང་རྨུགས་མུན་པ་སངས།།སྤྱོད་པ་
རྣམ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས།།ཞེས་དང་།དང་
པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ།།བར་དུ་གཞུང་ལུགས་
ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར།།ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་
ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས།།ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་
བསྔོས།།ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདིས་ཁོང་གི་རྣམ་
ཐར་གྱི་ཆེ་བ་གཙོ་བོ་བསྟན་པའམ་མཚོན་ཡོད་པར་སྣམ་
སོ།།རྗེ་རིན་པོ་ནི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་གིས་ཟིན་པ་
དང་།དེར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དང་།རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ངུར་སྨྲིག་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་རོལ་བ།རིགས་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་བརྗོད་
པ་ནི།དད་ཞེན་དང་དགའ་ཕྱོགས།གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་

རིས། ཕྲུན་པོའི་ཨུ་ཚུགས། སྙན་ངག་པའི་ངག་གི་སྒྱུ་རྩལ་
བཀོལ་བ་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཆེས་ཆེར་དོན་ལ་
གནས་པའི་མཚན་དང་བསྔགས་བརྗོད་ཅིག་ཡིན་ཏེ།

༡རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྔོན་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་
ཤིག་ཏུ། ཛཻ་ཏྲ་མ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་
བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མོས་པའི་བློ་
གྲོས་དང་ལྡན་ཅིག་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོར་མཇལ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚེ་ལུང་བསྟན་ཚུལ་མདོ་སྡེ་གདམས་
ངག་འབོག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་
པའི་ལེའུ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། ད་ལྟ་ང་ལ་ཤིལ་དཀར་
གྱི། ཕྲེང་བ་སྟེར་བའི་ཁྱེའུ་འདི།། མ་འོངས་སྙིགས་མའི་དུས་
སུ་ནི།། འབྲི་དང་ལྡན་གྱི་ས་མཚམས་སུ།། དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་
དགོན་པ་འདེབས།། བློ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་འབྱུང་
།།ཞེས་དང་། །འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་ནི་

མྱ་ངན་འདས།།ས་ཡི་སྙིང་དུ་སྟོང་བ་ནི།།ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི།།སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།།དེ་ཚེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ།།ཁ་བ་ཅན་ན་ཡོད་པ་ཡིན།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ།།

༢རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་འདི་ནི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་།ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ས་སྙིང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་ཏེ།ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གྱིས།ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཞིང་གཞན་གཤེགས་པ་ནི།།དབུ་མའི་ལམ་འདི་སྟོན་པ་གཞན་མེད་ཅེས།།སྒྲོ་སྐུར་བྲག་རིའི་ཕུང་པོ་གཞོམ་སླད་དུ།།མགོན་ཁྱོད་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཆར་ལྟ་བུར་གྱུར།།བློ་བཟང་ཁྱོད་ནི་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ཡིན།།ཞེས་དང་།འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོས།གང་དང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི།།སྲིང་ལ་བཅལ་བཞིན་ལྡི་ཡང་མ་མཆིས་པས།།ལྷ་བརྒྱ་བ་ཡི་གཙུག་རྒྱན་དུ་འོས་པ།།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་

ལོ།།ཞེས་དང་།འཇུ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས།སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་མ་ནོར་བ།།སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་ལ།།ཡིད་ཆེས་གཏིང་ནས་སྐྱེད་པའི་སྒོ་གཅིག་བུ།།ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་གཞན་པ་སུ།།།ཞེས་དང་།འཇུ་མི་ཕམ་པའི་རྗེའི་བསྟོད་པ་དད་པའི་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེལ་བ་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་ལས།གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་མཁས་པ་སྨྲ་ཕྱིར་མང་དུ་བྱོན་ཀྱང་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟླ་སྒྲུབ་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཀྲལ་བ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་རྗེ་བླ་མ་དང་འདྲ་བ་སྔོན་ཆད་བྱུང་མ་མྱོང་བས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཞེས་པའི་མཚན་དེ་རྗེ་བླ་མར་དངོས་དབང་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

༣ རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ངུར་སྨྲིག་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཡིན་ཚུལ་གཙོ་བོ་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྷ་སོགས་ལ་ཞིབ་པར་མཇལ་

ན་ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་འཁྲོང་སླ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་
ལ།མཁའ་འགྲོ་གསང་རྒྱུད་ལས།འཇམ་དཔལ་སྤྲུལ་བ་བློ་
བཟང་ཞེས།།བསྟན་པ་རྒྱས་བྱེད་ངོ་མཚར་ཅན།།ཞེས་དང་
།རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་དགྱེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་
མཚར་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས།མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱལ་
བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་གོང་བུ་ལ་
རྗེབཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་གང་དེའི་
རྣམའཕྲུལ་ཡིན་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ལུང་རིཏ་དྲི་མ་
མེད་པས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད།ཅེས་དང་།མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་སྔར་རྒྱ་གར་དུ་པཎ་ཊི་ཏ་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེན་
པོར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚེ།དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་
མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་བར་མཛད་
ནས།ལན་ཅིག་བཀའ་ལུང་དུ།རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་འཇམ་
དབྱངས་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དུ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བསམ་
བཞིན་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་འདུག་པས་ཁྱོད་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་
བ་ལོངས་ལ།དེའི་བཀའ་སྒྲུབ་པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་

གྱིས་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེན་
པོ་ལ་འཕགས་པ་ལྷ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཞི་བ་ལྷ་གསུམ་
བྱོན་ནས་ལུང་བསྟན་དུ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་
བ་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་
ཡོད་པ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
པས། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལོངས་ལ། ཅི་གསུངས་
ཉམས་སུ་ལོངས། སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྐྱེ་སྔ་མ་ཞིག་རྒྱ་
གར་དུ་འཁྲུངས་པའི་དུས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བྱོན་
ནས། མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྨོངས་པ་བླང་དོར་གྱི་
གནས་མི་ཤེས་པ་ཚོ་སྙིང་རེ་རྗེ། འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་མ་
རིག་པས་ལན་པས་ལམ་ལོག་པར་སོང་བ་ཡིན། ཁོ་བོས་དེ་
རྣམས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་
འགོད་པའི་སླད་དུ་བློ་དམན་པའི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་
ནས་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་དུ་འོང་གི། ཁྱོད་ཀྱང་ངའི་གདུལ་
བྱ་ཡིན་པས་དེར་འོངས་པར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཚུལ་

སོགས་མང་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་ལགས་ལ།སློབ་དཔོན་
པད་མའི་ཞལ་ཆེམས་ལས།འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་བ་གདུལ་
བྱ་བསྟན་པའི་བདག།མདོ་སྔགས་བསྟན་འཛིན་བློ་བཟང་
གྲགས་པ་འབྱུང་།།ཞེས་དང་།འཇུ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་
།མ་ལུས་ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་གང་།།གཅིག་
བསྡུས་རྗེ་བཙུན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ནི།།ངུར་སྨྲིག་འཛིན་
པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་རོལ་བ།།མཚུངས་མེད་བློ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད།།ཅེས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་
མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཀྱང་ཞལ་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་
བསྟོད་པ་མཛད་ཡོད་དོ།།གཞན་ཡང་སྐུ་ཚེ་དེར་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཚུལ་
ནི།གསང་རྣམ་ལས།ཨིན་དྲ་ནཱི་ལའི་མདོག་ལྟར་རབ་སྔོ་
བའི།།རབ་མཛེས་འོད་ཟེར་ལྔ་ཡི་དྲ་བ་ཅན།།ཤིན་ཏུ་ལྷུམ་
པའི་དབུས་སུ་འཇམ་པའི་དབྱངས།།མངོན་སུམ་གཟིགས་
པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ།།ཞེས་དང་།དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་
རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར།།ནམ་འདོད་གཟིགས་ཤིང་

དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་དང་།།ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་
ཟབ་མོའི་དོན།།རྒྱན་དུ་གསན་པ་རྒྱལ་སྲས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ།།ཞེས་
དང་།རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ་ལས་ཀྱང་།དེ་ནས་
གདུལ་བྱའི་བློ་མུན་སེལ་བའི་ཕྱིར།།འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་
ཞུགས་དྲག་རྒྱུན་རིང་གི།དད་པ་བརྟན་པོས་གཞུང་ལུགས་
གདམས་པ་ཏུ།།འཆར་ཕྱིར་གསོལ་བཏབ་རྒྱ་ཚོགས་ཀུན་ལ་
འབད།།གསུངས་པ་ལྟར།འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་ནས་བསགས་
སྦྱང་བློས་མི་དཔོག་པ་གནང་སྟེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་
།ལྟ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་
པས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་དག་པ་
གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

༄རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་
ཚུལ་ནི།རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ངུར་སྨྲིག་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ལས་

དོན་དུ་ན་རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག
ཉིད་ཡིན་ལ།དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་
མོད།འདིར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོ་བདེ་
བའི་ཕྱིར་རྗེའི་བསམ་ལྷུན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲངས་
ན།ལྷུམས་སུ་ཞུགས་དུས་ཡབ་ཀྱི་གཟིགས་སྣང་ལ།།ལྷུང་
ཡོ་ཅན་ནས་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིས།།གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་
འཕངས་པ་ཡུམ་ལ་ཐིམ།།མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲུས་
གསོལ་བྱེད་པ་གཟིགས།།གསང་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དང་
དབྱེར་མེད་པ།།ཞེས་གསང་བདག་དང་།ཡབ་ཀྱིས་སྣར་
ཡང་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ནས།།ཀླིགས་བམ་ཁུར་བའི་དགེ་སློང་
སྨུག་ཚོས་ཅན།།མི་ཧོག་དུ་མ་སྤེལ་བའི་ཆོས་གོས་དང་
།།ལྷ་ཡི་གོས་དར་སེར་པོའི་ཤམ་ཐབས་ཅན།།གནས་ཚང་
དགོས་ཞེས་ཁང་བར་བཞུགས་པ་མཐོང་།།རྗེབཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་པ།།ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་དང་།ཡུམ་གྱི་སྣང་བར་ནམ་མཁའི་སྤྲིན་གསེབ་
ནས།།སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རི་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག།ལྷ་ཡི་

འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བའི་སྤྱི་བོ་ནས།།ཐུགས་ཀར་ཤེལ་གྱི་
ཁང་བར་ཞུགས་པ་ལ།།བལྟམས་ཚེ་ལྷ་ཡིས་ཤེལ་སྒོ་འབྱེད་
པ་གཟིགས།།མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་དབྱེར་
མེད་པ།།ཞེས་པས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ཚུལ་
ལེགས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དམིགས་
བརྩེ་མའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་རྙེད་ཐུབ་ལ།
དམིགས་བརྩེ་མ་ཇི་ལྟར་གསུང་ཚུལ་ནི།རྗེའི་རྣམ་ཐར་
ཐུབ་བསྟན་དགྱེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་
ཕྲེང་བ་ལས།གཞན་ཡང་གནས་དེར་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གསུམ་
ནས་དབུ་ཚད་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་མང་དུ་བསྐོར།དེའི་སྐབས་ཤིག་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་རྗེ་
བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ལ།དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་
དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས།།ཚད་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་
ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས།།གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་
རྒྱན་རེད་མདའ་བ།།གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཞབས་ཀྱི་པད་
མོར་འདུད།།ཐར་འདོད་བུང་བ་བདག་ཀྱང་བསྐྱབ་ཏུ་

གསོལ།།ཞེས་བསྟོད་པ་ཕུལ་བ་ལ།རྗེ་རེད་མདའ་བས།དེ་ལ་
ཚིག་ཟུར་སྤོས་ཏེ།དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་
རས་གཟིགས།།དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་
དབྱངས།།གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཙོང་ཁ་པ།།བློ་
བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།ཞེས་
འབུལ་བར་མཛད་པའི་དམིགས་བརྩེ་མའི་གསོལ་འདེབས་
འདི་ད་ལྟ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆད་དུ་
བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ།དབེན་ས་སྙན་བརྒྱུད་ལུགས་
སུ་དེའི་ཁར།བདུད་དཔུང་མ་ལུས་འཇོམས་མཛད་གསང་
བའི་བདག།ཅེས་སྨོན་པར་མཛད་པ་སྟེ།འདི་དག་ལ་བརྟེན་
པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་རྣམས་དུས་འདི་དག་གི་སྔ་ཕྱི་ནས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་རྗེ་རིན་པོ་འདི་དོན་ངོ་མར་སུ་ཞིག་གི་རྣམ་སྤྲུལ་
ཞེས་ཀུ་དོག་པའི་བསམ་བློ་དང་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་མི་རུང་སྟེ།རྗེའི་
རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་དགྲེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ངོ་མཚར་

ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་ངེས་
པའི་དོན་དུ་བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་
བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསིལ་བ་མངོན་དུ་
མཛད་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་ནི་འོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུང་དང་རིགས་
པས་སྒྲུབ་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མངོན་པར་
སངས་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གདུལ་
བྱའི་སྣང་ངོར་སྐུ་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་སོ་སོར་གསལ་
བ་ཙམ་ལས་ཐུགས་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཀློང་དུ་
རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པས་
སྤྲུལ་བ་གཅིག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་
ཏུ་འཆད་པའམ། སྤྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་གཞི་སངས་རྒྱས་
གཅིག་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་
མེད་པ་ལས། འདི་དང་འདི་ཕོ་ནའི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་
འཛིན་གྱི་གུ་དོག་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། སྔར་ཕོ་བོས་

བསྒྲིགས་པའི་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།དེས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས།བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ།མཛད་པའི་ནུས་མཐུ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལམ་རང་གཟུགས་ཡིན་པ་ནི་རབ་བརྟགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན།ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།འདས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་འཁྱིར་དང་བླ་མ་བཟང་ངན་གྱི་རྩོད་པ་ཁ་ལ་བཟུང་ཞིང་།རང་གི་ཁེ་ཕན་གང་ཁུང་རེ་ཁོག་ལ་བཅུགས་ནས་ནང་འཁྲུག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་མི་བསད་རྟ་རྨས་ཀྱིས་གཏམ་རྒྱུད་སྐྱོ་བོ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་བཞག་སྤྱོང་བ་ནི་བསུབ་ཐབས་བྲལ་བའི་ནོར་འཁྲུལ་དང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གོད་

ཆགམི་རིགས་ཉམས་ཀྲུད་ཀྱི་སྣ་འདྲེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་གལ་ཆེ་སྟེ།བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྲོལ་བཀོད་པ་པོ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པ།ཕན་ཚུན་གྱི་སྐུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་ཤིང་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་རེས་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རང་རེ་ཚོས་དེ་ཤེས་ཤིང་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ།བཀའ་ཐང་བསྡུས་པ་ལས།ཐུབ་པས་ལུང་བསྟན་མདོ་ཁམས་སྨད་ཅིག་ཏུ།།ཨ་ཧི་ཤ་ཡི་སྤྲུལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས།།སྐྱེས་བུ་དེར་ཕྱིན་བོད་ལ་བདེ་སྐྱིད་འཆར།།ཞེས་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་གཉིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་།རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས།རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་པད་མ་འབྱུང་།།ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད།།རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ།།སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་བའི་གར་མཛད་དེ་ལ་

འདུད། །ཞེས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་ །མཉམ་
མེད་ཇོ་བོ་རྗེ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་གསུམ་སྤྲུལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་
བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚེ་འདིའི་དབང་དུ་
བྱས་ནའང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་
ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བཞི་བཅུ་ལྷག་བསྟེན་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་རིག་
གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཁོང་དང་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་
ཀྱི་བུ་སློབ་དག་ལྟ་ཅི། དུས་སྐབས་དེའི་ཆེ་ཁྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཙུག་རྒྱན་དུ་མཆོད་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་
དམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་དང་གངས་རིའི་
སྒྲོན་མེ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གནང་ཞིང་བསྔགས་པ་མཛད་
ཡོད་དེ། བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། ཐུབ་བསྟན་
ཉི་མ་ནུབ་རིར་ལྷུང་གྱུར་ཅིང་། །ཤེས་ལྡན་ཀང་དྲུག་ལྡན་
པ་སྨྲ་ངན་འདས། །ཡོག་སྐྲ་འབྱུང་བོའི་བྱ་ཚོགས་རྒྱུ་དུས་
འདིར། །སྐྲ་བའི་ཟླ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཤར། །ཞེས་དང་
།མཁས་མཆོག་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་གྲགས། །གྲགས་

པ་མཁྱེན་པའི་ཛྙ་ཛ་སྒྲོག་པ་ཅན།།བློ་བཟང་མཁའ་ལྡིང་
དབང་པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ།།འཇིགས་མེད་བྱུང་བ་གཞོན་
ནུས་འདི་སྐད་ཞུ།།ཞེས་དང་།ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་པོའི་
ཆེན་པོ་རྣམས།།རིང་ན་གནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
ཐོས།།ཞེས་གསུངས་ལ།འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོས།འགྲན་
ཟླ་ཀུན་བྲལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བར།།འགྲན་པར་བགྱི་
བའི་མཁས་སློམ་མང་ན་ཡང་།།འགྲན་ཟླ་ཀུན་བྲལ་ཁྱོད་
ཉིད་གཅིག་བུ་ཞེས།།འགྲན་པར་མི་བྱེད་པདྨ་དཀར་པོས་
བསྟོད།།ཅེས་གསུངས།དེ་བཞིན་དུ་ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་
ཆེན་གྱིས།ཐུབ་དབང་ཞིང་འདིར་ཁྱོད་ཉིད་ཀོ་ནས་ནི།།ཐུབ་
བསྟན་གསལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འདི་འདྲ་ན།།ཐུབ་པའི་རྒྱལ་
ཚབ་དག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས།།མི་ཕམ་མགོན་དེས་ཕྲག་དོག་
མི་མཛད་དམ།།ཞེས་དང་།སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས།ཁྱོད་བློའི་
ཉི་མ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱི་ཚེ།།མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་པད་ཚལ་
རྒྱས་མཛད་ནས།།བདག་ཡིད་ཁྱེངས་པའི་ཀུ་མུད་ལྷག་
པར་ཟུམ།།ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་སྙིང་ནས་

འདུད།། ཞེས་དང་།བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཆོས་ཙམ་བྱང་བ་དཀོན།།དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དེ་བས་དཀོན།།ཆོས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་སྲིད་མཐའ་ཙམ།།འདི་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་འདུད།།ཞེས་དང་།མདོ་སྔགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེའི་ཐེག།རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་བླ་མེད་དོན།།རིམ་གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྱུ་ལུས་ལ།།སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་འདུད།།ཞེས་དང་།ཀརྨ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེས།བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ།།ཕལ་ཆེར་ལོག་པ་འབབ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་སྐབས།།འཁྲུལ་མེད་ཕྱི་དོར་མཛད་པའི་ཚོང་ཁ་བ།།རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི།།ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྔགས་བརྗོད་མཐས་ཡས་སོ།།

དེ་ཡང་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པར།བདེ་བར་གཤེགས་པ་བདག་གི་ཕ་མིན་མུ་སྟེགས་གཞན་དག་དགྲ་མ་ཡིན།།དེ་བཞིན་གཤེགས་དེས་བདག་ནོར་མ་བསྐུལ་གཟིགས་ཟན་སོགས་ཀྱིས་ཅང་

མ་འཕྲོད། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་དེ་ཉི་གཅིག
ཏུ་འགྲོ་ལ་ཕན་མཛད་གསུང་། །དྲི་མེད་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
སེལ་བ་གང་ཡིན་དེ་ལ་བདག་དད་ལགས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། བདག་ལ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་མོར་ཕྱོགས་ཞེན་
གྱི་དབང་གིས་དད་པ་ཆེ་ཞིང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་གཞན་
དག་ལ་མི་དད་པའི་བསམ་བློས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་
པར། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པས་བྲིས་པའི་བསྟོད་པ་
སོགས་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཤེས་ནས་སྐྱེས་པའི་དད་པ་དང་
ཡོན་ཏན་ངེས་ཟིན་གྱི་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ་ལུང་
འགའ་དྲངས་པ་ལགས་པས་ཡིག་ཚོགས་ཅུང་མང་བར་
གྱུར་ཡང་ཕན་བསྐྱེད་མཐོ་བར་བདག་གིས་སེམས་སོ། །
དངོས་གྲུབ——གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
དག་ཏུ་དེའི་ལམ་བསྒོམས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་
པ་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དམ་གང་རུང་དང་
།རྫོགས་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་གསུངས། ཐུན་མོང་

གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི། ༡རིལ་བུའི་དངོས་གྲུབ། ༢མིག་སྨན་གྱི་དངོས་གྲུབ། ༣ཉམས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ། ༤རལ་གྲིའི་དངོས་གྲུབ། ༥རྐང་མགྱོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ༦མི་སྣང་བའི་དངོས་གྲུབ། ༧འཆི་མེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ༨ནད་འཇོམས་པའི་དངོས་གྲུབ་བཅས་བརྒྱད་དོ།། ཡང་ན་ལྷ་སྐྱངས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྒྱུད་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ནི། ༡ཤིང་ཏོག་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པར་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་ནས་ས་ལ་འབེབ་ནུས་པ། ༢མཁྲིགས་ཤིང་གྲིན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིར་དུ་འགུག་ནུས་པ། ༣རྒྱང་རིང་དུ་ཡོད་པའི་ཤིང་ཏོག་དང་མེ་ཏོག་སོགས་ལ་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་མདུན་དུ་འགུག་ནུས་པ། ༤གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་ལ་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་དབང་དུ་བྱ་བ། ༥སྦྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་ནས་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཤིང་ཏོག་རྣམས་ལ་སླར་ཡང་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་པས་རང་སར་འཁྱོར་ནུས་པ། ༦སྦྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་ནས་ཕྱིར་དུ་བཀུག་པའི་ཤིང་ལ་སླར་ཡང་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་པས་

སྤྱིར་བཞིན་བསྒྱུར་ནུས་པ།༧སྤྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱངས་
བྱས་ནས་མདུན་དུ་བཀུག་པའི་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་རྣམས་
ལ་སྣར་ཡང་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་པས་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་
སུ་བསྐྱལ་ནུས་པ།༨སྤྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱངས་བྱས་ནས་
བསད་པའི་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་ལ་སྣར་ཡང་ལྷ་
སྐྱངས་བྱས་པས་གསོན་པོར་གསོ་ནུས་པ་བཅས་བརྒྱད་
དོ།།གཞན་ཡང་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་སོགས་བསྒྲང་བའི་
དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཞེས་འདྲེན་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བའང་
ཡོད་པ་དང་དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་
གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཤིན་རྗེ་གཤེད།—དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
གྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ།འདི་ལ་དགྲ་ནག་ལྷ་བཅུ་གསུམ།གདོང་
དྲུག་ལྷ་ཉེར་གཅིག༢ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་དགུ།སྐྱོ་
ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་དགུ།ཞང་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་
ཞི་དགུ།མལ་ལུགས་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་དགུ་སོགས་རིགས་
དང་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས།གྲགས་ཆེ་

བ་ནི་རྣ་ལུགས་དང་སྐྱོ་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ།རྣ་ལུགས་སུ།འཛིགས་བྱེད་ནི།དབང་ཕྱུག་གི་བུ་གདོང་དྲུག་ལྷ་མིན་ལས་ཕམ་པས།དབང་ཕྱུག་གིས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན།ནད་བརྒྱད།གདོན་བརྒྱད།ཀླུ་བརྒྱད་སོགས་འདུལ་བར་འོང་ཚེ་གདོལ་བས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས།འཇམ་པའི་དབྱངས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་བཞེངས།རྩ་ཞལ་དང་ལིང་གས་དབང་ཕྱུག་བཏུལ།ཞལ་གཞན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་བརྒྱད་བཏུལ་བར་བྱས་པ་སོགས་ནས།ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད།དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་གསུངས་པར་བཞེད་དེ།ཕྱུགས་མཆོག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་།།ཕྱུགས་རྗེས་གདུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་ཕྱིར།།འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐུར་སྟོན་པ།།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བོར་བསྟན་ཡོད་དོ།།སྐྱོ་ལུགས་སུ།བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་གཤིན་རྗེ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུར་སྒྲུལ།ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གྱི་
ཐོད་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྱོན་ནས་ལྷགས་མཁར་བཅུ་
དྲུག་ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་མནན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནད་ནས་གཟིར།སྡེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སྲོག་སྙིང་ཕུལ་བས།གཤིན་རྗེ་མ་མོ་ཐམས་ཅད་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་ཤིང་བསྟན་པ་སྲུང་བར་བཀའ་བསྒོས།སྲོག
སྙིང་སྔགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པར་
བཞེད་དོ།།འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་།རྗེ་ཙོང་
བ།རྗོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གསུམ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
བཞག་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་དང་གོ་རྒྱུ་ཡོད་
དེ།རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ངུར་སྨྲིག་དགེ་སློང་གི་རྣམ་
པར་བྱོན་པ་རྗེ་ཙོང་བ་དང་།རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
དྲག་པོའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་རྗོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡིན་ལ།རྗེ་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།ངེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་བླ་མ་ཡང་
འཇམ་དབྱངས།ཡི་དམ་ཡང་འཇམ་དབྱངས།ཆོས་སྐྱོང་
ཡང་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟེན་པ་ཞིག་ངེས་ཅན་དུ་གལ་

ཚེ་ཞེས་དང་།རྗེ་དཔལ་མང་བས།ཕྱག་རྡོར་གྱི་རྒྱུད་ལས།ང་
ཡི་བསྟན་པ་བྱུང་བའི་དུས།ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་།རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་
བསྟན་པ།རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་
བཞེད་དོ།།ཞེས་དང་།འཇིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས།རི་
བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བཙུན་ཆུང་ཞིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་
རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པས།ཐ་ན་ཇ་
མཆོད་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རང་ལུས་ལྷ་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད།ཞེས་
དང་།འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡི་
དམ་དུ་མཛད་པས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ལྷ་བུ་ཐེབས་
པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་།རྗེས་འཇུག་རྣ་ལས་བབས་ནས་བོད་
བུ་ཞོན་མཁན་མང་གསུངས་པ་ནི་གོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བླ་བྲང་གདན་རབས་ལྷའི་ཇ་བོ་ཆེར་དྲངས་ཏེ་
གསུངས་སོ།།ཤིས་བརྗོད་དང་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ་མཆོད་བརྗོད་
ཀྱི་སྐབས་སུ།རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་
གཞུང་ལུགས་གང་དང་གང་ཞིག་ཐོག་མར་བརྩམས་པ་

དང་།ཁར་དུ་སྤྱིལ་བ།ཐ་མར་རྒྱུད་འཛིན་སོགས་བྱས་པའི་སྟོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པ་དང་།ཤེས་ནས་ཆེད་པའི་དད་དུང་གིས་བཀའ་དྲིན་གཟོ་བཙོམ་པ་བོ་རང་ཉིད་མཁས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་རྟོགས་པ།གཞུང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་ལ།ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས།སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན།།སྟོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྣོད་དུ་ཆུང་།།ཞེས་དང་།མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས།བསོད་ནམས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྐྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ།།བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ།།བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་རེག་པར་འགྱུར།།མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་འཐོབ།།ཅེས་དང་།ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས།གང་ཞིག་སྙིང་ནས་དད་དམ་དགའ་བ་དང་།།ཐེ་ཚོམ་གྱིས་སམ་གཞན་གྱིས་ངོར་ཡང་རུང་།།གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་ལ་ནི་ཕྱག་བགྱི་བ།།དེས་ནི་ལྷ་ཡི་

ལུས་སོགས་དཔག་མེད་ཐོབ།།ཅེས་དང་།ས་པཎ་མཁས་འཇུག་ལས།བསྟན་□□བཅོས་བྱེད་པའི་དམ་པ་ཡིས།།སྟོན་པ་ལ་ནི་མཆོད་བརྗོད་བྱ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱས་པས་ཚོགས་གཉིས་མྱུར་དུ་རྫོགས་ཤིང་དོན་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ།གློག་པ་བོས་ཀྱང་རྩོམ་པ་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་རྟོགས་ཏེ་དགའ་བཞིན་འཇུག་པས་བསྟན་བཅོས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།གསེར་ཕྲེང་ལས།ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ལ་དེའི་མཐུས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་ནས་བར་ཆད་ཞི་སྟེ་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་ཕྲ་རགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་གི་སྤྱང་བླང་།

༄སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་གི་སྤང་བླང་།སྐྱེ་བར་བཏགས་པས་
མངོན་རློམ་ཚངས་པ་དང་།།ཁེངས་དྲེགས་འཁྱོར་བས་
གཡེང་བའི་འདོད་ལྷའི་རིགས།།མ་ཡིན་བློ་གསལ་ཚུལ་
མཐུན་དོན་གཉེར་ཅན།།སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པར་
འདོད་རྣམས་ལ།།གདམས་ངག་ཟུང་ཟད་སྨིན་ནོ་ཉོན་ཅིག་
ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།དོན་ནི།ལྷ་ཚངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་མ་ཆགས་གོང་ནས་ལས་ཀྱིས་རླུང་གིས་ཀྱང་མ་
འཕངས་པར་རང་བྱུང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱེས་པར་སྒྲོ་བཏགས་
པའི་ཕྱི་རོལ་ཚངས་པ་བའམ་གྲངས་ཅན་པ་དང་།ཡང་ན་
བླ་སྤྲུལ་མཐོན་པོ་དང་གྲུབ་ཆེན་ངོ་མཚར་ཅན་སོགས་ཀྱི་
སྐྱེ་བར་བསྙད་བཏགས་ཏེ་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་
དོན་འཚོལ་བར་མི་བརྩོན་པར་ཆེ་ཚུགས་དང་སྐམ་བརླིང་
གི་སྒོ་ནས་མི་ཚེ་ཆུད་ལ་གཟན་པའི་ཚངས་པའི་རིགས་ལྷ་
བུ་དང་།སྨོན་ལས་དགེ་བ་མང་པོ་བསགས་པའི་རྒྱུ་ལས་
སྐྱེས་པས་ཡན་ལག་གི་ལྷུ་ཚིགས་རྣམས་འཛམ་ཞིང་མཉེན་

ལ་མཛེས་པའི་ཉམས་དང་རང་བྱུང་རི་མོ་གསལ་བ་དང་
གནས་སྐབས་སུ་ན་ཤའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བདེ་སྐྱིད་
ལྟར་སྣང་བ་དང་ལྡན་པས་ཁེངས་དྲེགས་ཆེ་ཞིང་།ཡིད་
ལ་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་དགོས་འདོད་འགྲུབ་པའི་དཔག་
བསམ་ལྗོན་བཟང་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་བ་དང་འདོད་པའི་རྒུ་
དགའ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་འདོད་ཁམས་
པའི་ལྷའི་རིགས་དང་།ཡང་ན་རྒྱུ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་
།དབང་ཐང་སྙན་གྲགས།ཐོབ་དང་གོ་ས།གཟུགས་དང་ལང་
ཚོ།བློ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཡོད་པར་རློམས་ཏེ་ཉམས་ལེན་
ལྟ་ཅི་ཐ་ན་ཆོས་ཁྲིད་ཙམ་ཡང་ཉན་མི་འདོད་པ་འདོད་
ལྷའི་རིགས་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་པར།བློའི་
དོར་ལ་མི་རྫོངས་པས་བློ་གསལ་བཞོ་གསུམ་རྒྱ་ཡན་དུ་
མི་གཏོང་བས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ།མདོ་སྔགས་རིག་གནས་
ཀྱིས་བརྟུས་པའི་སྦྱང་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་དོན་
གཉེར་ཅན།ཐོས་ལོ་དང་གོ་ལོ་ཙམ་མ་ཡིན་པ།རྒྱུན་སྲོལ་
དང་འཁྲིག་ལམ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བ།རྣམ་གྲངས་གསོག་པ་

དང་མི་གཞི་ངན་པར་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ངན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་སློབ་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་སྣོད་ལྡན་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཞིང་།འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་བདག་གིས་བླ་མ་གོང་མ་ཞིག་གི་མིང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་མཆི་བར་གྲྭ་ཀྱུང་དཀྱུས་མའི་ལུགས་བཞིན་སློབ་གཉེར་ལ་སྤུག་ཐུས་བྱས་པའི་རང་མྱོང་དང་།དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱའམ་གདམས་ངག་དྲོད་ཁོལ་མ་ཡལ་བ་ཙུང་ཟད་ཅིག་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗོམ་པར་དམ་བཅས།དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཚེའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་འོས་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་འདི་ལ་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག་ཨང་ཞེས་བརྩེ་ཉམས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཉན་པར་བསྐུལ་བའོ། །

འོ་ན་སྣོད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་གཉེར་བ་སྨི་དང་ཁྱད་པར་

དུ་ནང་བསྟན་སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་ལ་ཚང་དགོས་པའི་
ཕྱི་ནང་གི་ཆ་རྐྱེན་དང་།སྒོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱང་
འོས་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།སློབ་དཔོན་
ཨཪྻ་དེ་བའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།གཟུར་གནས་བློ་
ལྡན་དོན་གཉེར་བ།།ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད།།ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར།

༡དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཉན་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་དབང་དུ་
མ་གྱུར་བའི་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།དེ་མེད་ན་
དགེ་རྒན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དོན་
མི་རྙེད་དེ།སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དབུ་མའི་སྙིང་
པོ་ལས།ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུང་བས།།ཞི་བ་ནམ་
ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

༢ལེགས་བཤད་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལམ་
ལྟར་སྣང་སོགས་རྣམ་ □པར་འབྱེད་པ་སྟེ་བླང་དོར་གྱི་

གནས་ལ་མི་རྫོངས་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེས་ནི་བསམ་བློ་ངན་པ་དང་། སློབ་གསོ་མི་ལེགས་པ། ལམ་ངན་པར་འཁྲིད་པ་སོགས་སྙིང་པོས་དབེན་པའི་ཕྱོགས་དོར་ནས། མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་དང་། གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱིད། གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བཞག་སོགས་སློབ་གསོའི་སྙིང་པོ་ཡོད་དོ།།

༢དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རི་མོའི་ཆོས་ཉན་ལྟར་མི་བསྟན་ན་སྣོད་དུ་མི་རུང་ □བས་ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་གང་ལའང་བརྟོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་འཛོམས་པ་པོ་ཞིག་ལ་སྣོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ཞེས་བྱའོ།། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་ཉན་པའི་ཚེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་འཛོག་པ། ཉེས་བཤད་དོར་ནས་ལེགས་བཤད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞི་དང་ཡང་ལྡན་དགོས་པར་གསུངས་ལ། བཞི་པོ་དེའི་

མཐུན་རྐྱེན་ནི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ།འགལ་རྐྱེན་འདོར་
བ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའོ།།ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་
ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ནི་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།གཞུང་ལུགས་
ཟབ་མོ་དང་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་ཅི་ཙམ་ལ་འཕྲད་ཀྱང་
སློབ་མ་དོན་གཉེར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་
ཏན་ལེགས་པོ་ཞིག་འགྲོར་ཐབས་མེད།དཔེར་ན།ཁྲིད་
དག་ཏུ།སངས་རྒྱས་ནི་དོང་ཁའི་མི་དང་།ཆོས་དངོས་ནི་
ཐག་པ།རང་རེ་ཚོ་ནི་དོང་ཞབས་ཀྱི་མི་དང་འདྲ་བས།དོང་
ཞབས་ཀྱི་མི་དེས་དོང་ཁའི་མིས་བསླབས་པ་བཞིན་མ་བྱས་
པར་རང་དགར་བསྡད་ཚེ་སྐྱོབ་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན།དེའི་ཕྱིར་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།ལེགས་པར་རབ་
ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས།འདི་ནི་དོན་
གནད་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་སྒོམ་ཚིག་ཅིག་སྟེ།ལེགས་པར་ཞེས་
པས་ཀུན་སློང་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ།རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཞེས་
པས་དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་
ཏུ་གཏོད་པ།ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་པས་གང་ཤེས་པའི་

དོན་སོགས་བརྗེད་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་གཏོང་མི་ཉན་པར་གདམས་པའོ། །འདི་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ཏུ། ༡སྟོད་ཁ་སྦུབ་པ་དང་། ༢ཁ་གྱེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་།

༣གཙང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞབས་བརྫོལ་ན་དེར་ལྷུས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་གནས་པ་ཞེས་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་བུམ་པ་དང་བདུད་རྩི་གཉིས་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྣོད་ཁ་སྦུབ་པ་དང་། །ཁ་གྱེན་དུ་བཟེད་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་། གཙང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞབས་བརྫོལ་ན། དེར་ལྷུས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ནང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སོང་ཡང་མི་གཙང་བའི་སྦགས་པས་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། མི་གཙང་བས་མ་བསླད་ཀྱང་ནང་དུ་མི་གནས་པར་ཟག་ནས་འགྲོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་འཆད་པའི་གྲལ་བསྡད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྣ་ལེགས་པར་མི་གཏོད་པ་དང་། གཏད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བའམ་ཀུན་སློང་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་

པ་དང་།སྐྱོན་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཉན་པའི་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཚིག་དང་དོན་རྣམས་བརྗེད་པོར་མ་བྱས་པར་བརྗེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་ན།ཆོས་ཐོས་པ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ།ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་།༡རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས།༢ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ལ་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས།༣རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས།༤ནན་ཏན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས།༥དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་༦པའི་འདུ་ཤེས།༧ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བཅས་འདུ་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་སོགས་སློབ་མར་ཚང་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད།ཁ་ཅིག་གིས་འདི་ནི་ཆོས་ལུགས་པའི་བསམ་བློ་ཙམ་ལས་གནས་ལུགས་ཀྱིས་ མྱུག་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ།ང་ནད་མེད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་དར་མ་ཞིག་གིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་དགོས་ཞེས་ཏ་ཙང་ཤེས་མདོག་སྟོན་

སྲིད་མོད།རྗེ་རིན་པོ་ཆེས།རྒྱུན་རིང་བ།གསོ་དཀའ་བ།སྡུག་
བསྔལ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
པས་དུས་རྟག་ཏུ་ན་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པར་
བྱེད་དགོས།ཞེས་དང་།བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་ཀ་མ་
བའི་ཞལ་ནས།དོན་ལ་མི་ན་ན་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ།དུག་གསུམ་གྱི་གཅོང་ནད་ཆེན་པོས་ཐེབས་
ནས་ནད་ཚབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་འོ་སྐོལ་གྱིས་ན་བར་ཡེ་
མ་ཤེས།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།བདག་སྟོད་གཞན་
སྨད་ཀྱི་ནད་དང་།དྲིན་ཅན་གྱི་དྲིན་བརྗེད་པའི་ནད།ནོར་
བུའི་རིན་ཐང་མ་ཤེས་པའི་ནད།གཙོ་ཕལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་
ཕོར་བའི་ནད།ཨ་གསར་གྱི་ནད།གཡམ་རྒྱུགས་ཀྱི་ནད།ཅལ་
འཕྲོག་གི་ནད།མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་གི་ནད།མི་རིགས་ཀྱི་
བླ་སྲོག་ཤོར་བའི་ནད།རང་ཉིད་བོར་བའི་ནད།གཞན་
དག་ཀྱང་དེར་བཙན་གྱིས་འཁྲིད་པའི་ནད་སོགས་ནད་
སྣ་མང་བོའི་འཚུབ་རླུང་ཁྲིད་ན་ཉམ་ཐག་གེར་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནམ།དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ང་དུས་རབས་གསར་བའི་

བསམ་བློ་བ་དང་ཤེས་ཡོན་པ་ཡིན་པས་ཉན་མི་འདོད་དོ་
ཞེ་ན་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ངས་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་
པོའི་ཆོས་བཤད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡང་དག་མ་
སྤྱད་ན། །ནད་པ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐོགས་པ་དག །བདག་གི་
ནད་ནི་གསོ་བར་མི་ནུས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ལགས་པས་བྱ་ཐབས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག་གིས་དེ་ལ་བདེན་པའི་ཚ་མང་ཞིང་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བ་
སོགས་ཀྱིས་གཞན་དག་ལའང་སྒྲོག་པར་རིགས་མོད། མི་
ཚེའི་ཁྲིད་དངོས་སུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་དཀའ་ཚེགས་
ཆེ་བས་ལག་བསྟར་བྱེད་འདོད་མེད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་ལྷུན་
པོའི་ཨུ་ཚུགས་ཕོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། ལྷག་བསམ་སྐུལ་
བའི་མདོ་ལས། བདག་ནི་སྒྲུབ་ཉམས་ད་ནི་ཅི་བྱ་ཞེས། །འཆི་
བའི་དུས་ཚེ་བྱིས་པ་མྱ་ངན་བྱེད། །གཏིང་རྙེད་མ་གྱུར་ཤིན་
ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་
གོ། །ཞེས་དང་། །གར་ལ་ལྟ་བའི་ཁྲིད་ན་འདུག་པ་ཞིག །དཔའ་
བོ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་བཞིན། །བདག་ཉིད་ནན་

ཏན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།།སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་
འདི་དག་གོ།ཞེས་དང་།ཁྱི་རམ་ཤིང་ཤུན་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་
མེད།།དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག།ཤུན་པ་ཟོས་
པས་མིས་ནི་བུ་རམ་རོ།།ཞིམ་པོ་རྙེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་
ནོ།།དེ་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྨྲ་བ་སྟེ།།རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་
དོན་སེམས་ཡིན།།དེ་ལྟ་བས་ན་སྨྲ་ལ་དགའ་སྤངས་ཏེ།།རྟག་
ཏུ་བག་ཡོད་བྱོས་ལ་དོན་སོམས་ཤིག།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ།།

དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཉན་སྟངས་ཀྱང་ལུས་ཡ་ཡོར་འདུག་པ་དང་
།ཡར་ལངས་ཏེ་ཉན་པ།སྲུན་སྣང་གི་རྣམ་པས་ཉན་པ།ཉལ་
ནས་ཉན་པ།ལམ་དུ་འགྲོ་ཞོར་གྱིས་ཉན་པ།གཟར་བ་དང་
གཉའ་གོང་དུ་བསྐོལ་ཏེ་ཉན་པ།མགོ་བོ་གོས་ཀྱིས་གཡོག་
པའམ།ཞྭ་གྱོན་པ།ལག་ཏུ་ཐེང་བ་དང་མཚོན་ཆ་སོགས་
འཛིན་པ།ཁྲོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདུག་པ་དང་མཆིལ་ལྷམ་གྱོན་
པ།རྟ་སོགས་ཞོན་པ།སྟན་མཐོན་པོར་འདུག་པ།ཁུར་སྒྲ་སྒྲོག་
པ།གཉིད་པ།སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཉན་པ།སློབ་

ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཁྱོད་རང་གི་འགན་ཁུར་ཞིག་རེད་ཅེས་ཁྱད་
གསོད་དང་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར་ཀུན་
སློང་ཀུན་སྤྱོད་ཚད་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་ཉན་དགོས་
ཏེ།སྐྱེས་རབས་ལས།རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག།དུལ་
བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད།།དགའ་དང་ལྡན་པའི་
མིག་གིས་བལྟ།།ཚིག་གི་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་བཞིན།།གུས་
པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྩེ་གཅིག་བཏུད།།རབ་ཏུ་དང་ལ་དྲི་མེད་
ཡིད།།ནད་པས་སྨན་པའི་ཚིག་ཉན་བཞིན།།རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་
དེ་ཆོས་ཉོན་ཅིག།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་
དགོས་སོ།།

འོན་ཀྱང་དུས་དབང་དང་ཁོར་ཡུག་སོགས་ཀྱིས་ལྷམ་གྱོན་
ནས་དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཉན་པ་སོགས་རེ་འགའ་དམིགས་བསལ་
གཏོང་མི་ཚོག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་ནི་མི་ན་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།།ཞེས་
གསུངས།དེ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུར་བརྩམ་བྱའི་
བསྟན་བཅོས་དེ་འཆད་ན་དོན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་གཞུང་དེར་

བསྟན་པར་སྐུལ་བ་དང་།མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ཀྱང་མཚན་ལྡན་གདུལ་བྱར་འགོད་པ་སོགས་ནི་སྟོད་ལྡན་ཉན་སྐུལ་གྱི་དགོས་པ་ཡིན་ལ།རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་འཆད་ན་མི་དགོས་ཤིང་མི་འཆད་ན་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས།དམ་པ་རྣམས་ནི་ཁས་འཆེ་མི་བྱེ་ཞིང་།།གལ་ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་བླངས་གྱུར་ན།།རྡོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་ནི།།ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ༼ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་ཚིག་རིས་ཀྱི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་ཙམ་འདུག༽ ཞེས་དང་།ཡ་རབས་རྣམས་ནི་སྲོག་ནི་གཏོང་གི་དམ་བཅའ་མིན།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགོར་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་ནི།དགོས་དོན།བསྡུས་དོན།ཚིག་དོན་བཅས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།

དང་པོ་ནི།གཞུང་དེ་རྩོམ་པར་སྤྲོ་བ་རྒྱས་པ།རྩོམ་པ་པོ་དེ་ཉིད་བརྩམ་བྱའི་དོན་ལ་ནང་ བྱན་ཆུད་པར་ངེས་པ་རྙེད་པས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པ།གཞུང་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་

མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་བྱེད་པོ་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ། གང་བརྩམ་ན་བསྟན་བཅོས། གང་གིས་ན་བྱེད་པ་པོའམ་རྩོམ་པ་པོས། ཇི་ལྟར་བརྩམ་ན་རྒྱུ་འབྲེལ་བསྡུས་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། གང་འཆད་རྒྱུའི་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་མཁས་འཇུག་ལས། དམ་བཅའ་བ་དང་སྐུལ་ཚིག་སོགས།། འཆད་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་སྟེ།། མཆོག་རྟོགས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས།། ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་དང་བོད་ཚིག་ཐོག་ཅེས་པའི་མི་རིགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཀྱང་ངང་གིས་ཐོན་ཡོད་པར་སེམས་སོ།།

གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དམ་འཛིན་བྱེད་པར་གདམས་པ།

༣གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དམ་འཛིན་བྱེད་པར་གདམས་

པ།དཔལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ།།མཚན་
ལྡན་བཤེས་དང་ཆོས་མཐུན་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས།།མཐུན་
རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམས་པ་འདི་འདྲ་བ།།ཡང་ཡང་རྙེད་
པར་དཀའ་ལ་དོན་ཆེ་བས།།ཕྱི་བཤོལ་སྤངས་ཏེ་སྙིང་བོ་
ལོངས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།དོན་ནི།དམ་པའི་ཆོས་
སྒྲུབ་པ་ལ་དལ་བའམ་ཁོམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་
ཁྱད་པར་བ་ཐོབ་ཅིང་།རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་
གཉིས་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡང་མཇལ།མཚན་
ཉིད་བཅུ་ལྡན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མགོན་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་།ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོགས་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་བསྐྱངས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རང་བཞིན་དུ་ཤར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛོམས་པ་འདི་
འདྲ་བའི་གོ།སྐབས་བཟང་པོ་ནི།ཡང་དང་ཡང་དུ་རྙེད་
པར་དཀའ་ལ།རྙེད་ཟིན་པའི་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་བསྒྲུབ་
ཐུབ་པས་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།སང་

སློབ་གནང་སློབ་དང་སང་གནང་བསླབ་ཀྱི་ངང་ནས་མི་ཚེ་དང་དུས་ཚོད་བཟང་བོ་ཆུད་ཟོས་སུ་གཏོང་བྱེད་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་སོགས་རྣམ་གསུམ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་ཤོར་བའི་གོ་སྐབས་སྤྱངས་པ་སྙི་ཡེ་ནས་མི་སྙིར་བར།སྤྱུར་བ་སྤྱུར་བར་དོན་དང་ལྡན་པའི་མི་ཚེའི་སྙིང་བོ་ངོ་མ་དེ་ལོངས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

ངེས་པ་དོན་གྱིས་མི་ཚེ་འདི་ལ་སྙིང་བོ་ཞིག་ལེན་པ་ལ་ཐོག་མར་མིའི་ལུས་རྟེན་དང་དེ་ལས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཤིག་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་དང་རྙེད་འདུག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་སམ་ངོས་ཟིན་ཟབ་མོ་ཞིག་མི་སྐྱེ་ཐབས་མེད་ཡིན།དེ་ལྟར་ངོས་མ་ཟིན་ན།ཐབ་རྗེ་གསེར་ལས་བྱས་ཀྱང་གསེར་གྱི་ངོས་མ་ཟིན་ན་དབུལ་བོ་སོ་ན་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་འབྱུང་བ་བཞི་ཡིན་ནོ།།འོ་ན་དལ་བ་ཞེས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་དལ་བ་བརྒྱད་པོ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན།དམ་

པའི་ཆོས་སྨྲ་བ་པ་ལ་ཁོམ་པས་ན་དལ་བ་དང་།ཆོས་སྨྲ་བ་པ་ལ་མི་ཁོམ་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།དེ་ལ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ངོས་ཟིན་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་ཁོམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སླ་སྟེ།མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི།བཤེས་སྤྲིངས་ལས།ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད།།ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་།།རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ།།ཀླ་ཀློར་སྐྱེ་བ་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ་ཉིད།།ཚེ་རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི།།སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ།།དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་བརྙེས་ནས་ནི།།སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་འབད་པར་མཛོད།།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།མིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་།མི་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ།།དང་པོ་བཞི་ནི།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དེ་ཡང་འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱུ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དང་།གླེན་ལྐུགས་དང་ཡན་ལག་དང་རྣ་བ་སོགས་མ་ཚང་བའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་།ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་

འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་
ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། ཁངས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་
བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མས་
ནི་གླང་དོར་ཤེས་པར་མི་ནུས་ལ། གསུམ་པ་ནི་དམ་པའི་
ཆོས་ལ་མི་མོས་པའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་ཆོས་
ལ་འཇུག་པའི་གེགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་བཤེས་སྤྲིངས་སུ་
དང་པོར་བགྲང་བའི་དགོས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ།།གཉིས་པ་
མི་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ནི། ངན་སོང་གསུམ་
དང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པ་སྟེ།དམྱལ་བ་ལ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་
བསྔལ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། དུད་
འགྲོ་ལ་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱིས་མནར་བས་
ཆོས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའོ།།ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི།བཤེས་སྤྲིངས་
འགྲེལ་བར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་
ལ་བཤད་ཅིང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས་རྟག་ཏུ་
གཡེང་བའི་འདོད་ལྷ་ལ་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་

གནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་།དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་འཆི་བའི་ཚེ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་ནས་བསྐལ་ཆེན་མང་པོ་གནས་པ་མངོན་པ་ནས་གསུངས་སོ།།གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་མི་ཁོམ་པར་མི་རིགས་པས་དེར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་ཐར་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་བསྐལ་བ་མེད་པས་ནས་མི་ཁོམ་པའོ།།རྟག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྷ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།།ཞེས་དང་།བཤེས་སྤྲིངས་འགྲེལ་བ་ལས།གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།བརྒྱད་པོ་དེ་གང་རུང་མིན་ཀྱང་ཆོས་མ་བསྒྲུབས་ན་རྐྱེན་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་རྙེད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པར་འགྱུར་བས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཁོ་ནས་མ་ངེས་སོ།།འདིར་བསྟན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་མོད།སྤྱིར་ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་སྦྱོང་བའི་གོ་སྐབས་དང་མཐུན་རྐྱེན་སོགས་ཅི་འདྲ་ཚང་

ཡང་རང་ངོས་འབད་པ་མ་བྱས་པར་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་
དབང་དུ་གྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་མི་ཁོམ་པར་
གྱུར་བ་ནི་རིགས་འདྲའོ།།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་སྒྲུབ་པ་ལ།འགལ་རྐྱེན་མི་
ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་
པར།ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ནམ་འབྱོར་བ་བཅུ་ཡང་ངེས་པར་
དུ་འཛོམས་དགོས་པས།རང་འབྱོར་ལྔ་ནི།ཉན་ས་ལས།མི་
ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་།།ལས་མཐའ་མ་ལོག་
གནས་ལ་དད།།ཅེས་གསུངས་ཏེ།ལྔ་པོ་དེ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་
མཐུན་རྐྱེན་ཡིན་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་
བྱའོ།།དེ་དག་གི་དོན་ནི།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དེ་
ལ་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བ་ཡོད་
སར་སྐྱེས་པའོ།།དབང་པོ་ཚང་བ་ནི་གླེན་ལྐུགས་སུ་མ་སོང་
ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་
བའོ།།ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི་མཚམས་མེད་བྱས་སམ་
བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ།།གནས་ལ་དད་པ་ནི་འཇིག་

རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ག་ལ་བྱའོ། །ལྔ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་རང་གི་འབྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། ཉན་ས་ལས། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ། དེས་ཆོས་གསུངས་པ། དེའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་པ། བསྟན་པར་ཞུགས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ། སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བ་སྟེ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་མཁན་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །དེ་ལྔ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི་ད་ལྟ་མ་ཚང་བར་སྣང་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་

གནས་པ་དང་ཆོས་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པ་ཡོད་པས་རྗེས་མཐུན་པ་ཚང་དུ་ཟུང་བར་གསུངས་
སོ།།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་མན་ངག་རིན་
ཆེན་བང་མཛོད་ཅེས་པ་ལས། དེ་ལྟར་དལ་བ་བརྒྱད་ཚང་
ན།འཁོར་བ་བཅུ་ཚང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ།ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་
སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་དང་།མཚམས་མེད་བྱས་པའི་
མི་ལྟ་བུ།འཁོར་བ་བཅུ་ཚང་ན།དལ་བ་བརྒྱད་ཚང་བས་
ཁྱབསྟེ།རང་འཁོར་ལྔ་ཚང་ན།དལ་བ་བརྒྱད་ཚང་བས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར།དེ་ཡང་།རང་ཉིད་མིར་སྐྱེས་པས་མི་མ་ཡིན་པའི་
མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་བྲལ།ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པས་མཐའ་
འཁོབ་པ་མ་ཡིན།དབང་པོ་ཚང་བས་གླེན་ལྐུགས་ཅན་མ་
ཡིན།གནས་ལ་དད་པས་ལོག་ལྟ་ཅན་དང།མུན་བསྐལ་དུ
སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།འོ་ན་དེ་གཉིས་ཟློས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན།དལ་བ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་
བའི་དགག་ཕྱོགས་ནས་གསུངས་ལ།འཁོར་བ་བཅུ་ནི་ཆོས་

བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བའི་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ།། མདོ་ལས་འཁོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རང་འཁོར་དང་གཞན་འཁོར་གཉིས་བགྲངས་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ།—རང་ཅག་རྣམས་སྔོན་གྱི་ལས་སྨོན་ཁྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ཐེངས་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་བའམ་འཕྲད་ཡོད་ལ། བསྟན་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ལམ་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དེས་བསྟན་པའི་གཞུང་དོན་ཆ་ཚང་བ་དེར་གོ་དགོས་ཤིང་། ནང་བའི་བསྟན་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་

རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།སྤང་བར་བྱ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྙེད་པའོ།།དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ལས།སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ།།ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།།དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་པ།།སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན།།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།འོ་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟེར་ཞེ་ན།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ།རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ན་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས།དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ།དཔེར་ན།རྟ་རྒྱུག་པ་ན་སྔོན་ལ་རྟ་ལ་དཀྱུས་ས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་

ཟིན་ནས་དེར་རྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

མཚན་ལྡན་བཤེས།—དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ།འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཁན་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།གསང་སྔགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད།ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་ཏེ།གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་བཅུ་ཟུང་ཞེས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་རེ་ལྡན་དགོས་པར་གསུངས་ལ།ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཟུར་དང་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ།སུམ་བརྒྱ་བ་ལས།ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཚོ་ག་ཤེས།།ནད་པར་སྙིང་བརྩེ་འཁོར་ནི་དད་པ་དང་།།ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་བརྩོན་པ་དང་།།དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ལྟར་བླ་མར་བརྟགས།།ཞེས་གསུངས་ལ།སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་

གི། མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་མཁྱེན་པར་མཛོད།། ཚོག་ཤེས་
སྙིང་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན།། ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་
ཅན།། དེ་དག་ལ་ནི་ཁྱོད་བསྟེན་ན།། ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི་
གྲུས་པར་མཛོད།། ཅེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། རྟག་པར་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ནི།། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་།། ཞེས་པ་
དང་། ཙན་དྲ་གོ་མིས། བླ་མ་སྡོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས།། ནུས་
དང་ལྡན་ལ་བླང་བར་བྱ།། ཞེས་དང་། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་
གྱིས། གཙང་མཁས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད།། ཅེས་སོགས་
མང་མོད། འདིར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་
ཉིད་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ།། ཡོན་
ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག། དེ་ཉིད་རབ་
ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན།། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་
སྤངས་ལ་བརྟེན།། ཞེས་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་ཞིག་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། ༡ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྒྱུད་དུལ་བ། ༢ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱིས་རྣམ་གཡེང་ཞི་བ། ༣ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། ༤རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ༥གཞན་

དོན་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ། ༦སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ཐོས་པ་ཆེ་བས་ལུང་གིས་ཕྱུག་པ། ༧ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ༨ཚིག་སྒྲ་མཁས་པ། ༩བཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་བས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ། ༡༠ཆོས་དོན་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་བཅས་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་དགོས་པའོ། །བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འཕགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ལྡན་པར་དཀའ་ཡང་མེད་ཁ་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། གསུམ་སྟེ། མཁས་པའི་ཤེས་རབ། བརྩེ་བའི་བསམ་པ། སྦྱོར་བ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་ལས། དུལ་བ། ཞི་བ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ལུང་གིས་ཕྱུག་པ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་དྲུག་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རང་གིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པ། བརྩེ་བ། བརྩོན་བཅས། སྐྱོ་བ་སྤངས་པ་བཞི་ནི་གདུལ་བྱ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་

ལས།དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་
བ་རྟེན་པ་སྟེ།འདི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་།གོང་གི་ཤེས་རབ་
ཉེ་བར་ཞི་བ། ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེན་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་བྱེད་པས་མི་ཟློས་སོ།།ཞེས་གསུངས་
ལ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་བདག་མེད་པ་
རྟོགས་པའམ།ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཙོ་
བོར་གཟུང་སྟེ་དེ་མེད་ན་འང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྟོག་པས་
ཀྱང་འགྲུབ་གསུང་ངོ་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་སྒྲ་སྤྱིའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའོ།།ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
སྟེ།མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམས་ལས།དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་
དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་།།ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་
ན་གནས།།གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་འཐོབ་འགྱུར་བ།།དེ་
ཕྱིར་བདག་པས་གཙོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ།།ཚུལ་ཁྲིམས་
ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་།།ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྡན་པ་ཡི།།གཙོ་
བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན།།གཙོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཙོར་

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་བཞི་ཡང་ཆེས་ཆེར་གལ་ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། ཐུབ་
རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་
ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་
ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་བསྟན་ནས་
རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྡིག་པ་ཆུས་འཁྲུ་བ་
སོགས་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། རྒྱུད་དུལ་ཞིང་ཤེས་རབ་གསལ་བ། བཤད་བྱའི་
གཞུང་ལ་མཁས་པ་དང་། །འཆད་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་དག་པ་དང་
། བརྗོད་པ་གཙང་བ། གང་ནས་བཤད་ཀྱང་འབྲེལ། ཇི་ཙམ་
བཤད་ཀྱང་རན། ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འཐད་པ། གཞན་
དགའ་བར་ནུས་པའི་དབྱངས་སྙན་པ། ཕན་སེམས་ཆེ་
བ། རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་ལ་མི་རེ་བ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་
དང་མོས་པ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ། ཀུན་སྤྱོད་ལེགས་
པ། འཆད་པའི་ངལ་དུབ་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་སློབ་མའི་དྲི་

བར་བཟོད་པ།གཞན་གྱིས་བརྩད་པར་བཟོད་ཅིང་ལན་
འདེབས་ནུས་པ།སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་དེ་ལ་ནི་མཚན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་
ཞེས་བྱ་སྟེ།མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།བློ་བཟང་སྐྱོ་བ་མེད་ལྡན་བརྩེ་
བ་ཅན།།སྙན་པར་རབ་གྲགས་ཚོ་ག་བཟང་ཤེས་ལྡན་པ་
ཡིས།།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་
སྟེ།།བཤད་པས་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྷམ།།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དེ་
ལྟར་རྣམ་གྲོལ་བསྒྲུབ་པའི་བླ་མ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་
རྩ་བ་ཡིན་པས།བླ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ།མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཚོལ་
བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་།སློབ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་
དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་ལྡན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་
ལ་བརྟེན་ན་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་

པར་འགྱུར་ཞིང་།དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་སྤྱོད་བྱས་པས་ཆོག་པར་རློམ་པའམ་སྐྱེ་བོ་མ་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ཆེ་གཞུང་དོན་ཟབ་མོའི་ཕྱུ་ཐག་མི་ཆོད་པ་མ་ཟད་རང་གཞན་གཏན་བརླག་དང་ལམ་མ་རུང་བའི་གཡང་སར་འཁྲིད་པའི་ཉེན་ཡང་ཆེ་སྟེ།དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།བླ་མའི་གམ་ལས་མ་བླངས་པར།།གདམས་ངག་དཔེ་ལས་བླངས་པ་ནི།།འཕྱོར་མོ་བུ་ཡིས་ལྟོ་འགྲང་བཞིན།།ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མི་མཛེས་སོ།།ཞེས་དང་།ཕོ་ཧོ་བའི་ཞལ་ནས།རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བླ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ།ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་བལྟས་ནས་ཆོག་པ་ལའང་སློབ་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན།ངན་སོང་ནས་འོང་མ་ཐག་པ་འགྲོ་མ་མྱོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་བླ་མ་མེད་པར་ག་ན་འོང་།ཞེས་དང་།བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།འཆད་ཉན་རྣམ་དག་ཏུ་འགྲོ་བར།།བླ་སློབ་མཚན་ལྡན་ཞིག་འཛོམས་དགོས།།ཆོས་མེད་དད་མེད་གཉིས་འཚོགས་ན།།ཉེན་ཁའི་ཁ་བརྡ་རང་ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོགས་མང་དུ་གདམས་ཡོད་པ་ལྟར་རོ།།

ཆོས་མཐུན་གྲོགས།—དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ལ་དད་ཅིང་འཇིག་
རྟེན་མི་ཆོས་༼འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ལ་དཀར་ནག་
ཁྲ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ།སྔོན་
བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མི་
ཆོས་དང་མཐུན་ན་ཆོས་མིན་ཞེས་པ་ནི་གསོད་རྐུ་འཕྲོག་
རྫུན་སོགས་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ནག་པོ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་
ལ།ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་
སོགས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་གཉིས་
མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་
དྲུག་ལ་གནས་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་དཀར་པོར་
དགོངས་པ་ཡིན།ཚུལ་འདིས་ཆོས་སྲིད་དགོས་མི་དགོས་
དང་དེ་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་ཐབས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་དོན་
ཀྱང་ཐག་བཅད་ཡོད།༽ དང་མཐུན་པའི་གྲོགས་བཟང་
པོ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་བཟང་དང་འདྲ་བར་འགྲོགས་
ནས་མི་ཚེར་འོད་སྣང་སྤྲས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་བདེ་
བསྐྲུན་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ།ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ཉི།དཔྱད་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།ཇི་ལྟར་འཁོར་
ལོ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ་ནི།།རྟ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་
འགྲོ་ལྟར།།དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་གྲོགས་མེད་ན།།ལུས་
ཅན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།དེ་ནི་བློ་ལྡན་
གཟུགས་བཟང་གཙང་སྦྲ་ཆེ།།རིགས་ནི་བཙུན་ཞིང་ཆོས་
ལ་གཞོལ་བ་དང་།།སྤོབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་ལ་དབང་
པོ་དུལ།།སྙན་པར་སྨྲ་ཞིང་སྦྱིན་ཕོད་སྙིང་རྗེ་ཅན།།བཀྲེས་
དང་སྐོམ་དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང་།།བྲམ་ཟེ་དང་
ནི་ལྷ་གཞན་མཆོད་མི་བྱེད།།བསྒྲིན་ཅིང་གཟོ་ལ་བྱས་པ་
གཟོ་བ་དང་།།དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་གྲོགས་པོ་
ཡིན།།དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་པ་དག།རྩོད་པའི་
དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ན།།ཡོན་ཏན་ཕྱེད་དམ་བཞི་
ཆ་བརྒྱད་ཆ་ཅན།།དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྟགས་པས་གྲོགས་པོར་
བསྟེན།།ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར།ཆོས་
དང་འཇིག་རྟེན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་།གླང་དོར་
གྱི་བློ་མིག་དང་ལྡན་ཞིང་།རིགས་བཙུན་པ།རིག་གནས་

ཡོན་ཏན་སློབ་གཉེར་ལ་དགའ་བ།སྐྱོབས་པ་ཆེ་བ།བློ་ཁོག་
ཡངས་པ།ངོ་ཚར་འཛོམས་ཤིང་ཁྲིལ་ཡོད་པ།ཕྱི་ཐག་རིང་
བ།ཕ་མར་སྲི་ཞུ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་རྒན་པར་
བརྩི་བཀུར་ཆེ་བ།རྫུན་མི་སྨྲ་ཞིང་ཕྲག་དོག་ཚུང་བ།གདུག་
རྩུབ་མི་ཆེ་བ།རང་བཞིན་དྲང་བ།ཁ་ཁོག་མཐུན་པ།གཡོ་
སྒྱུ་མི་བྱེད་པ།ཁ་བཤད་དོན་ལ་གནས་པ།དཀའ་སྤྱད་ལ་
བཟོད་པ།འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་དང་མི་མ་ཡིན་
གཞི་བདག་སོགས་ཕྱུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་བསྟེན་པ།ལོག་
ལྟ་མེད་པ།དཀོན་མཆོག་གསུམ་བསླུ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
འཛིན་པ།གནས་ལུགས་ལ་དགའ་བ།དྲང་བདེན་བརྩི་བ།ཇ་
གསར་མི་ཆེ་བ།རྩོལ་རྒྱུགས་མི་བྱེད་པ།སྒྲིན་ཕོད་ཆེ་བ།དྲིན་
གཟོ་བ།སྐྱི་སེམས་ཆེ་བ།འཚམ་མཐུན་ལ་དགའ་བ།སྐྱོན་
དཔག་རྗེས་དཔྱོད་ལ་མཁས་པ།ཡ་རབས་གོམས་སྤྱོལ་
དགའ་བ།ངང་རྒྱུད་བརྟན་པ།ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་སོགས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོགས་
ཞེས་བྱ་ལ།དེ་ལྟ་བུའི་གྲོགས་པོ་ནི་མི་ཚེའི་བཤུལ་ལམ་རིང་

སྨོར་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པ་ཞིག
སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་ལས། བློ་ལྡན་
རང་བཞིན་བཟང་པོ་དེ། །མཆོག་དམན་བར་མ་ཀུན་གྱིས་
བསྟེན། །འཇུག་ངོགས་བདེ་བའི་རྫིང་བུ་ལ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་དགའ་བཞིན་འཇུག །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
ཡང་ཡང་ཉེད་དཀའ། — དེ་ལྟར་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་
ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་
མཇལ་བ། མཚན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ། ཆོས་
མཐུན་གྱི་གྲོགས་པོས་བསྐྱངས་པའི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་
འདི་འདྲ་ནི་ད་རེས་ལས་དང་བསོད་ནམས་བཟང་བས་
ཉེད་འདུག་པ་མ་གཏོགས། སྔར་ཡང་མང་པོ་ཉེད་མ་མྱོང་
ལ་ཕྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉེད་དཀའ་བ་ཞིག་སྟེ། ༧མི་ལུས་ཉེད་
དཀའ་ཚུལ་ནི། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཕལ་མོ་ཆེར་ན་མི་རྣམས་
ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །དེས་ན་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མི་

ལ་སོགས་པའང་ཕལ་ཆེར་དམ་པ་མིན་པ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མང་བས།ཐལ་ཆེར་
ཞིག་ཐར་བ་ལྟ་ཅི།བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཙམ་ཡང་རྙེད་མི་
ཐུབ་པར་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་རྒྱུད་མར་འཁོར་
ནས་འདུག་དགོས་ཕྱིར་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་
ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ།སྤྱོད་འཇུག་ལས།བདག་གི་
སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ནི།།མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར།།མི་
ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན།།སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་
མེད།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་དཔེ་ངོ་བོ་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ།༡རྒྱུའི་སྒོ་ནས་
རྙེད་དཀའ་ཚུལ་ནི།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།ཁྲིར་
བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་
པའི་དགེབ་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་།ཁྱད་
པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བ་འཐོབ་པ་ལ.ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་།སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་གྲོགས་
བྱས།སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་

དགེ་རྩ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པའང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་སྣང་བས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བ་རྙེད་དཀའ་བར་སེམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༢དཔེའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གནས་གཉའ་ཤིང་བུག་པ་དང་། །རུས་སྦལ་ཕྲད་པ་ལས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ནི་འཁོར་བའི་གནས། རུས་སྦལ་ལོང་བ་ནི་མ་རིག་པ། གཉའ་ཤིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན། དཔེ་གཞན་དང་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །༣ངོ་བོའམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་ཚུལ་ནི། བདེ་འགྲོ་ལས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མང་ལ་ངན་འགྲོ་ལས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྐད་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྡིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཐོག་མེད་

འཁོར་བར་བསགས་སྡིག་གིས།།བདེ་འགྲོར་མི་འགྲོ་སློས་ཅི་
དགོས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས།ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་
དྲུག་ལས་དམྱལ་བ་བ་མང་ལ།དེ་ལས་ཡི་དྭགས་ཉུང་།དེ་
ལས་དུད་འགྲོ་ཉུང་།དེ་དག་ལ་ལྟོས་ན་མི་ཉུང་སྟེ།མི་གཅིག་
གི་གོ་སར་སྲིན་འབུ་དུང་ཕྱུར་ལས་བརྒལ་བ་ཡོད་པ་རང་
ཅག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་ལགས།མིའི་ནང་
དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་
པར་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ།ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ཧྲིལ་བོར་མི་
དུང་ཕྱུར་བདུན་ཙུ་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་ནང་ཆོས་ལ་
དད་པ་བྱེད་མཁན་དུང་ཕྱུར་དྲུག་བདུན་ཙམ་དུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར།དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བ་ཞིག་ཕྱུག་མཆོད་སྐོར་
བ་དང་གཟུངས་སྔགས་འདོན་པ།ཡང་ན་གོམས་སྲོལ་
ཙམ་ལས།སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་སྐྱེས་པའི་དད་པ་
བྱེད་མཁན་ཀ་ཆོད་ཡོད་བསམ་ན་ངེས་པ་ཉེད་སླ་བ་ཡིན་
ཏེ།དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས།དལ་འབྱོར་ཉེད་པར་དཀའ་བ་
གོ་ཕྱུར་ན།།འཆལ་བ་བློ་བདེར་སྡོད་པ་ག་ལ་སྲིད།།ཅེས་

དང་།ཞིགས་པར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་ལས།མི་ཡི་
གྲུ་གཟིངས་ཉེད་དུས་འདིར།།ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བ་དན་
ལ།།བརྟེན་ནས་སྲིད་མཚོ་བརྒལ་བྱ་ཡི།།གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་
ཉེད་པར་དཀའ།།ཞེས་དང་།ཞིགས་པར་བཤད་པ་ཤིང་གི་
བསྟན་བཅོས་ལས།ཙན་དན་ས་མཆོག་ལྗོན་པ་དེ།།འཛིག་
རྟེན་འདི་ན་སྲིད་པ་ཙམ།།དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་
ཡང་།།བརྒྱ་ལམ་ཐོབ་པ་མ་བཀག་ཙམ།།དལ་འབྱོར་སྙིང་པོ་
མ་བླངས་ན།།དུད་འགྲོའི་རྟེན་དང་གཉིས་སུ་མེད།།ཨ་མྲའི་
འབྲས་བུ་མི་སྨྱིད་ན།།ཨེ་རཎྜ་དང་ཁྱད་པར་ཅི།།ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་རིགས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཡང་མཇལ་བ་
དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ།སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་རིམ་
ཟིན་བྲིས་ལས།སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྒྲོན་བསྐལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་
ཤིན་ཏུ་ཉུང་སྟེ།མུན་བསྐལ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་བར་དུ་སྒྲོན་
བསྐལ་རེ་རེ་ཙམ་ཡིན་ལ།སྒྲོན་བསྐལ་རེ་རེའི་སྐབས་སུའང་
།སྟོང་པ་དང་།ཆགས་བསྐལ།འཛིག་བསྐལ་རེ་སྟེ་བར་

བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ལས།སྔ་མ་གསུམ་གྱི་སྐབས་བར་བསྐལ་
དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱོན་ཞིང་།གནས་བསྐལ་
བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡང་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་
ཐུབ་པ་དང་།ཚེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་མི་
འབྱོན་པར།ཚེ་ལོ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་ཤ་སྟག་ལ་འབྱོན་
པ་ཡིན།དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་འཛམ་གླིང་འདིར་སྐྱེས་
ཚེ།བར་གྱི་ཁུག་པ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་
།སངས་རྒྱས་སྔ་མ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་
།དེའི་བསྟན་པ་ནུབ་ནས།སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་མ་བྱོན་པའི་
བར་དུ་སྐྱེས་ན་ནི་མུན་བསྐལ་དང་ཁྱད་མེད་ཡིན་པས་
དེར་ནི་མ་སྐྱེས།བསྟན་པ་འདི་ནུབ་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་
པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་ལ་ནི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ཞེ་དགུ་ཡོད་པར་
གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མུན་པའི་བར་དུའང་མ་སྐྱེས།ད་
ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའང་གླིང་འདི་ཁོ་ན་
ཡིན་པས་དེར་ནི་སྐྱེས།དེའི་ནང་ནས་བསྟན་པ་དར་བའི་
ཡུལ།བོད་དང་སོག་པོ་སོགས་ཡུལ་ཆུང་ཤོས་འགའ་ལས་

མེད་པ་ལ།རང་ཅག་ཆེས་དར་བའི་གཞི་མ་བོད་འདིར་སྐྱེས།ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བསམ་ན་འཕྲད་དཀའ་ཚུལ་ཤེས་སླ་བ་ལ།སྔགས་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚང་མཚོ་ལྟར་བརྗོད་བས་མི་གཞི་དང་བསམ་བློ་སོགས་ཆེས་ཉམས་རྒུད་དུ་སོང་བས་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཆོས་གྲོགས་ཤིག་འཚོལ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་དཀའ་བར་གྱུར་བ་སྨྲོས་མ་དགོས་སོ།།

དོན་ཆེ་བ།—དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་རྙེད་དཀའ་བའི་མི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་སྔགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལའང་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པ་འདི་ལས་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་དེ།སློབ་སྤྱིངས་ལས།བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་།།སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ།།ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་རྙེད་མིན་ལྷ་མིན་དང་།།མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན།།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།འདི་ལྟར་བསམ་ན།མིའི་རིགས་དང་མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལས་ལྷག་པའི་མཐོང་

ཆེན་བྱས་པ་ཞིག་མེད་ལ།མཛོང་ཆེན་བྱས་པ་ཙམ་མིན་
པར་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཀྱང་བསྟན་ཡོད་
མོད།ཁ་ཅིག་གིས་ད་ནི་ང་ཚོར་མི་ཆོས་རིག་གནས་ཤིག་
མཁོ་སྐང་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཅོར་སྒྲོག་པ་ནི་ཧ་མ་གོ་གོང་ནས་
ཧོལ་རྒྱུགས་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།འདི་དང་ལུང་རྟོགས་
གཉིས་ལྡན་གྱི་བསྟན་པར་མཛལ་བ་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་ཚུལ་
སོགས་ལ་བཤད་བྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ།།
ཕྱི་བཤོལ་སྤྱོངས།—ཕྱི་བཤོལ་ཞེས་པ་ཕྱིར་འགྱངས་པའམ་
ཕྱིར་འཐེན་པའི་དོན་ཡིན་མོད།འདིར་རྣམ་གསུམ་ལེ་ལོའི་
ཡ་གྱལ་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་སྤྱོངས་པར་གདམས་པའོ།།ཡུལ་
དགེ་ཞིང་ལེགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་
སེམས་མི་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ་ལེ་ལོའི་
མཚན་ཉིད།དེ་ཡང་ཀློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས།ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་
རིང་ངོ་།།ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ།།ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་

མེད་དོ།།ཞེས་དང་།དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས།ཉོན་མོངས་
རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི།།ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད།།གང་
ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ།།དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན།།ཞེས་
དང་།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།བརྩོན་འགྲུས་མེད་
ན་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་དཀར་ཆོས་ཀུན་གྱིས་ཕོངས་
པར་འགྱུར་བས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་
བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ན་མི་ཚེའི་འདུན་
མ་རྩ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བས་མགོའམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་བཞིན་
དུ་མྱུར་མྱུར་བར་སྤོང་དགོས་སོ།།།སྤྱོད་འཇུག་ལས།དེ་ཡི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ།།ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་།།སྒྱིད་
ལུག་བདག་ཉིད་བརྙས་པ་འོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེ་ལོ་
ལ།ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་དང་།བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ།སྒྱིད་
ལུག་པའམ་བདག་ཉིད་བརྙས་པའི་ལེ་ལོ་དང་གསུམ་
ཡོད་དེ།དང་པོའི་གཉེན་པོར།སྡོད་བཙུད་ཡོད་ཚད་མི་
རྟག་པའི་རང་གཤིས་ཏེ་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐག་སྒྲའི་ཁྲིད་ནས་

འཇིག་བཞིན་པ།དགེ་བ་སྣ་གཅིག་དང་དོན་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་
རྗོག་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྒྲུབས་ན་འགྱོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་
འཆི་ཞིང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ།སླར་ཡང་རྟེན་
བཟང་པོ་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་དཀའ་ཚུལ་སེམས་པའོ།།གཉིས་
པའི་གཉེན་པོར།དམ་པའི་ཆོས་སོགས་རིག་གནས་ཡོན་
ཏན་ལ་སློབ་པ་ནི་འདི་ཕྱིར་དགའ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་
།དོན་མེད་འཚལ་གཏམ་དང་འདོད་ཡོན་སོགས་ལ་གཡེང་
བ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་བྱེད།སྡུག་
བསྔལ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྣ་འདྲེན་དུ་སེམས་དགོས་
སོ།།གསུམ་པའི་གཉེན་པོར།སེམས་ཞུམ་པ་དགག་པ་དང་
གཟེངས་བསྟོད་དགོས་ཏེ།སྤྱོད་འཇུག་ལས།བདག་གིས་བྱང་
ཆུབ་ག་ལ་ཞེས།།སྒྱིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།།འདི་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི།།བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་
གསུངས།།སྦྲང་བུ་ཤ་སྦྲང་བུང་བ་དང་།།དེ་བཞིན་སྲིན་བུར་
གང་གྱུར་བ།།དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན།།བྱང་
ཆུབ་འཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་འཐོབ།།བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་

སྐྱེས་ལ།།ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་ནས།།བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན།།བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཐོབ།།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྙིང་པོ་ཡོངས་ཤིག་ཨང་།—སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གིས།ཐོབ་གོ་ས་ཡོད་པའམ།རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་པ།གཟའ་གྲོགས་བུ་ཕྲུག་ཡོད་པ།སྐྱོབས་དང་དབང་ཐང་ཆེ་བ།གཞིས་ཁྱིམ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འཁོར་གཡོག་གྲངས་མང་བ།མཚན་སྙན་གྲགས་རྒྱས་པ་སོགས་ནི་མི་ཚེའི་སྙིང་པོར་བློམ་ཞིང་།འཁོར་བ་ལའང་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་སྒྲོག་ལ།དེའི་ཆེད་དུ་ཡོད་ཚད་བློས་གཏོང་བར་བྱེད་མོད།དེ་དག་ནི་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དང་སྙིང་པོ་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ཡིན་སྲིད་པ་ལས།གཏན་གྱི་སྙིང་པོ་ལོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།འདི་འདྲའི་བསྟན་དང་མཇལ་བཞིན་དུ།།ལྟར་སྣང་ལམ་ལ་སུ་ཞིག་འཇུག།ལྷ་ཡི་ཆུ་བོ་གང་གཱའི་ཛར།།བ་ལྷོའི་ཁྲོན་པ་སུ་ཞིག་བཙོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་སོ།།དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།བཤེས་སྤྲིངས་ལས།གང་ཞིག་གསེར་སྣོད་རིན་

ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས།།ངན་སྔུགས་འཕྲུགས་པར་བགྱིད་པ་དེ་
བས་ནི།། གང་ཞིག་མི་ཏུ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་དག།བགྱིད་
པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་བླུན་པ་ལགས།།ཞེས་པ་ལྟར།གོང་གི་
མི་ཚེའི་སྙིང་བོར་སྒོམ་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་དུག་གསུམ་གྱིས་
ཀུན་ནས་བསླངས་ཤིང་སྦྱོར་བ་འཚེ་བའི་ལས་སོགས་ཀྱིས་
བསྒྲུབས་པ།ངོ་བོ་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་བ།འབྲས་བུ་ངན་སོང་
ངན་འགྲོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།།དེའི་ཕྱིར།བྱང་ཆུབ་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་བཟང་
པོ་ཐོབ་པ་འདི་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པར་
བྱ།འདི་དོན་མེད་དུ་བྱས་ན་ནི་རང་གིས་རང་བསླུས་པ་
དང་རྫོངས་ཚབས་འདི་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།ངན་འགྲོ་
ལ་སོགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཀྱི་འཕྲང་མང་པོ་ལ་
བརྒྱུད་བརྒྱུད་དེ་ལན་གཅིག་ཙམ་ཐར་བ་འདི་དོན་མེད་དུ་
བྱས་ནས།ཡང་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལོག་ནས་འགྲོ་ན་ནི་རིག་
ཐུགས་ཀྱིས་རྫོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་སེམས་
མེད་པར་གྱུར་པའོ་སླམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་

དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ།ཞེས་དང་།དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ།།གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།།གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འགྱུར་བ།།དེ་ལས་ཕྱིས་ནས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར།།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བསམ་སྟེ།ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་སྐྱིད་ཕན་གྱི་ལས་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་སོ།།

སློབ་གཉེར་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་བསྐུལ་བ།

༄སློབ་གཉེར་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་བསྐུལ་བ།ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕ་ཡུལ་ཉེ་དུ་ཀུན།།བཞག་སྟེ་རྒྱང་རིང་ཡུལ་དུ་སོང་ན་ཡང་།།རྒྱུས་མེད་ཡུལ་ནས་དོན་མེད་མཛའ་བཤེས་སོགས།།བསྡུས་ཏེ་རྣམ་གཡེང་བྱེད་པ་སྐྱོན་པ་ཡིན།།འོངས་དོན་ཐོས་བསམ་ལས་ལ་སྦྲིམས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་

ཏེ། དོན་ནི། སྔོན་བསགས་ལས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕ་ས་ཕ་ཡུལ་
དང་ལས་དང་སྨོན་ལམ་དྲག་པོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་
གཉེན་ཉེ་དུ་གྲོགས་མཛའ་བཤེས་སོགས་ཡོད་ཚད་རྒྱབ་ཏུ་
བཞག་སྟེ་རྒྱང་ཐག་རིང་བའི་ཡུལ་གྱི་གྲྭ་ས་སོགས་སུ་སློབ་
གཉེར་ཞིག་བྱེད་འདུན་གྱིས་སོང་ནའང་། རྒྱུས་མེད་མི་ཡི་
ཡུལ་ཁམས་དེ་དག་ནས་སློབ་གཉེར་འཕྲོ་བསྐྱུར་རམ་ནན་
ཏན་མ་བྱས་པར་དོན་མེད་པའི་མི་མང་པོ་གཏན་གྲོགས་
དང་མཛའ་བཤེས་སོགས་སུ་བསྟེན་བརྟགས་ཏེ་ཕྱོགས་
དང་ཕྱོགས་ནས་བསྡུས་ཤིང་། ཉིན་མཚན་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩེ་དགའ་སོགས་ལ་རོལ་ནས་རྣམ་གཡེང་
བྱེད་པ་ནི་སྨན་པར་བཅོས་ཐབས་མེད་ཅིང་སྨན་གྱིས་སེལ་
མི་ཐུབ་པའི་ནད་ཚབ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྐྱོན་པར་གྱུར་བ་
ཡིན་པས། སློབ་གཉེར་གྱི་བགག་རྐྱེན་གྱུར་བ་དེ་དག་དང་
ཁ་གྲེས་ཏེ། ཤེས་རིག་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཕྲེང་རྩེན་སའི་གྲྭ་ས་
སོགས་སུ་འོངས་དོན་ཅི་ཡིན་གསལ་པོར་ངོས་ཟིན་པ་བྱས་
ནས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་

བསམ་རྣལ་མ་ཞིག་བྱེད་པའི་ལས་ལ་དུས་ནམ་ཡང་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

ལས།—ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ལས་ལ་དགེ་བའི་ལས་དང་།མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་ཡོད་དེ།སྔ་མ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སམ་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཕྱི་མ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སམ་ནག་པོའི་ལས་ཞེས་བྱའོ།།ལས་ཀྱི་འཕེན་ཚུལ་ལ།ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ།ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ།ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ།ལས་དུ་མས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་བཅས་བཞི་དང་།ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ།མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་དང་།སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར།ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་བཅས་གསུམ་མམ་མྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ལས་འདིར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་ལ།དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གི་ཞལ་རྒྱུན་ལ།སྒོམ་གྱི་མགོ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་དང་།ལམ་རིམ་གྱི་མགོ་དལ་

འགྱོར་རམ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།ཚོས་ལག་ལེན་གྱི་མགོ་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ནས་ཚུགས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་རྒྱུ་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་གོ།

དེས་ན་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་དག་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེའི་སྟེང་ནས་ངེས་པ་རྙེད་ཐབས་མདོ་ཙམ་སྨྲས་ན།༡ལས་ངེས་པའི་ཚུལ།༢ལས་འཕེལ་ཆེ་བ།༣ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ།༤ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་བཞི་ལས།དང་པོ།ལས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་རླུང་བསིལ་བ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་སྔོན་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི།མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ།ཚོར་བ་གདུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་

ཐ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་
ཅད་ནི་སྔོན་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི།དགེ་
བའི་ལས་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད།ཅེས་
དང་།རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་
ཀུན།།དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ།།དགེ་ལས་བདེ་
འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་།།སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག།ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར།བདེ་སྡུག་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་
མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་
དེ།འདུལ་བ་ལུང་ལས།།ཇི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ།།འབྲས་
བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ།།གཉིས་པ།ལས་འཕེལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ནི།ཚོམས་ལས།སྡིག་
པ་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་།།འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་
ཆེན་དང་།།ཕུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ།།ཁོང་བར་སོང་
བའི་དུག་བཞིན་ནོ།།བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་
།།འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན།།དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་
བྱེད་འགྱུར་ཏེ།།འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན།།ཞེས་

པ་ལྟར་ལས་དགེ་སྡུག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །གསུམ་པ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བདེ་སྡུག་མྱོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་མ་བསགས་ན། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཏན་མི་མྱོང་བ་སྟེ། སྟོན་པས་ཚོགས་གྲངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསག་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་བ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལས་རྣམས་བསྐལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྙེད་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་ན། ལས་དགེ་སྡུག་ཅི་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་དུ་འོང་མི་འོང་རྣམས་ངེས་པར་མྱོང་དགོས་པའོ། །

དེ་ལྟར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་

པ་ཞིག་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར། བདེ་སྡུག་དང་
བཙན་གནོམ། དབུལ་ཕྱུག་དང་མཐོ་དམན་སོགས་ཆ་མི་
སྙོམས་པ་ལྷུར་སྣང་བ་མང་པོ་ཞིག་དོན་གྱིས་ཏ་ཅང་འདྲ་
མཉམ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་མིན་པ། ཕྱིད་པ་པོ་
གང་ཟུང་གིས་ངོ་སོ་མཐོ་དམན་ལ་བལྟས་ཏེ་བཟོས་པ་
མིན་པ། གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་སུ་མ་
ཚུད་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་གང་དྲན་བྱས་ཏེ་མ་རབས་ཀྱི་
བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་མི་ཟུང་བ། ཙི་ཙམ་ལེགས་པའི་ལས་བྱས་ན་
དེ་ཙམ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ངེས་པ། མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
མེད་པ་མིན་པ། མི་ཤེས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་དྲངས་ཏེ་ལས་
འབྲས་ཁྱད་གསོད་མི་ནུས་པ། སྙིང་སྟོབས་ཙམ་གྱིས་ལས་
དབང་མེད་པར་བཟོ་མི་ཐུབ་པ། རང་དགར་དོང་ནས་
སྨྲུགས་ཐབས་མེད་པ། ལས་འབྲས་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱས་ན་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བདེ་བསྐྱི་ཚོགས་
འཚམ་མཐུན་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཞེས་པ་འབྱུང་མིན་
ཡང་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་མིན་ལ་རག་ལས་

པ་སོགས་དགེ་མཚན་མཐའ་མེད་པ་ཡོད།གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་དུ་དྲང་བདེན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་ལས་འབྲས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།ལས་དབང་ལ།འཁོར་སྡུག་དང་དབང་ཐང་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་ངོ་ཚེན་ཞུ་ས་མེད།དེའི་ཕྱིར།ཆོས་གཞུང་རྣམས་སུ་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་མིང་གཞན་ཞིག་ཀྱང་གསོལ་ཡོད་དོ།།

ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བཤེས་གཉེན།

༥ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བཤེས་གཉེན།སྒོ་གསུམ་དགེ་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་མིང་དང་དོན།།མཐུན་པའི་བཤེས་ཤིག་རང་གི་དགེ་རྒྱན་དུ།།བསྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ལུས་པའི།།རྩ་བར་མཐོང་སྟེ་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས་པ་ཡིས།།རྟེན་འབྲེལ་མགོ་ནས་འགྲིག་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།བྱ་སྤྱོད་དང་གནམ་བརྗོད་བསམ་ཚུལ་

བཅས་ཡོད་ཚད་འབྱུང་སའི་སྒོ་ལྔ་བུར་གྱུར་བའི་ལུས་དང་ངག་ཡིད་གསུམ་པོ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱར་བའམ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ།མིང་དང་དོན་མཐུན་པའི་མཚན་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་རང་གི་དགེ་རྒན་དུ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཅིང་།འདི་ཕྱིའི་དོན་ནམ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གང་བསླབས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ལུས་བའི་རྩ་བར་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་ནས།རང་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འགོད་ཕྱིར་ཞི་དྲག་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཅི་གནང་བ་བཞིན་དུ་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་བསླབས་པ་ཡིས།ལེགས་ཚོགས་ཀུན་ཀྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མ་ནོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མགོ་ནས་སམ་དང་པོ་ཉིད་ནས་འགྲིག་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ།དེ་ལྟའི་ཚད་ལྡན་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་འདི་ཕྱིའི་ས་

མཁན་དང་སློངས་མུན་སེལ་བའི་ཉི་འོད་ལྷ་བུར་ངོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་པོ་ངེས་པར་བསྡུ་བ་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས།། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་བྱས་ལ།། ཞེས་དང་། ཕ་ཧྲ་བའི་ཞལ་ནས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་མགོ་ནི།། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན།། ཞེས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བླ་མ་ལ་རག་ལས། བླ་མ་རྩ་བར་གྱུར། བླ་མ་ལས་བྱུང་། བླ་མ་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར། བླ་མས་བསྐྱེད། བླ་མས་སྐྱེལ། བླ་མ་ལ་བརྟེན། བླ་མ་རྒྱུར་གྱུར་བ་དག་གོ།། ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ལས། གང་

ཞིག་བསྟེན་ན་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བའི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་པས་ཀྱང་། །གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་པས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གང་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་སུ་ཡིན་ཡང་། དགེ་རྒན་བསྟེན་མི་དགོས་པ་དང་དེ་གལ་ཆེན་དུ་འཛིན་མི་དགོས་ཚུལ་ཞིག་སུས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ་གསུང་ཚུལ་ཡང་མེད་དེ། དགེ་རྒན་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཟོ་བསྐྲུན་པ་ཡིན་ཞེས་ཤར་ནུབ་དྲན་དབང་དག་གིས་གདེངས་འཛོག་བྱེད་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ཞེས་ས་བཅད་ལེན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ཙམ་ཞིག་གལ་ཆེ་ཚུལ་གསལ་པོར་གདམས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། དགེ་རྒན་བསྟེན་ཞེས་པ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུན་པར་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་བསྡད་པའམ།དཔེ་ཁྲིད་ལ་ཉན་པ་
ཙམ།ལམ་ནས་འཕྲད་ཚེ་འཛུམ་མདངས་སམ་གུས་ཉམས་
རེ་སྟོན་པ།དགེ་རྒན་ཚང་ངམ་བླ་མ་ལགས་ཞེས་ཞེ་ཚིག་རེ་
སྦྱར་བ།འཚམས་རྒྱུས་ཕྲན་བུ་རེ་ཁྱེར་ནས་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་
ཙམ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར།བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་
ལ།བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་།སྦྱོར་བས་བསྟེན་པའི་
ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ།།

དང་པོ་ལ།བསྟེན་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་
བསྡུས་པ་སེམས་དགུས་བསྟེན་པ།རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་
བ།བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བ་གསུམ་
ལས།དང་པོ་ནི།༡རང་དབང་དོར་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་ངོར་ལྟ་བ་བུ་མཛངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས།༢བདུད་
དང་སྡིག་གྲོགས་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པའི་བློ་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་པ་
རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས།༣དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཁུར་
ཐམས་ཅད་བསྐུར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ས་ལྟ་བུའི་

སེམས།༤སྡུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤེས་
གཉེན་ལ་དད་པའི་བློ་མི་སྨྲུལ་བ་ཕོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་
སེམས།༥དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཆེད་དུ་ངན་ལས་
ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཀྱང་ཡིད་མི་སུན་པ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྲན་ལྟ་བུའི་སེམས།༦ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་སྤོང་ཞིང་རང་བླ་མ་ལས་དམའ་བར་འཛིན་
པ་ཕྱུགས་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས།༧བླ་མའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་
བྱ་དཀའ་བའི་ཁུར་ཁྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འཛིན་
པ་ཐེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས།༨བླ་མས་བརྙས་ཤིང་གཤེ་ཡང་
དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས།༩བླ་མའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་
ཙམ་ཞུགས་ཀྱང་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་མི་སྐྱོ་བ་གྲུ་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་པའོ།།གཉིས་པ་ནི་རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་
བ་སྟེ།དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས།དད་པ་སྔོན་
འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ།།ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྲུང་ཞིང་
འཕེལ་བར་བྱེད།།དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་
སྒྲོལ།དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཚོན་བྱེད་ཡིན།།དད་

པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད།།ང་རྒྱལ་སྤོང་ཞིང་
གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན།།དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་ཕང་
བའི་མཆོག།ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྡུད་རྩ་བ་ཡིན།།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར།དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་
དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་རྩིག་པའི་རྨང་སྲ་བ་དང་སྡོང་
པོའི་རྩ་བ་ལེགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་
རྣམས་ཁད་ཀྱིས་འཕེལ་ཞིང་།གཞུང་དོན་ཟབ་མོའི་དགའ་
གནད་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ།སྡུག་བསྔལ་དང་མི་ཤེས་པའི་
མཚོ་ལས་སྒྲོལ།སེམས་རྒྱུད་ཆོས་དང་འདྲེས།ཡིད་ལ་བསམ་
དགུ་འགྲུབ་ཅིང་དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་ཡི་སྐྱོང་གྲོགས་མྱུར།དགེ་
ཚོགས་སྡུད་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་སོགས་ཕན་
ཡོན་དཔག་མེད་ཡོད་པས་བཙོས་མིན་གྱི་དད་པ་སྐྱེ་བ་
གལ་ཆེ་སྟེ།ཆོས་བཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།གང་གིས་འདྲེན་པ་ངེས་
འབྱུང་ལ།།དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།།དེ་ཕྱིར་བློ་དང་
ལྡན་པའི་མིས།།དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན།།མ་དད་
པ་ཡི་མི་དག་ལ།།དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ།།ས་བོན་

མི་ཡིས་ཚིག་པ་ལ།།སྨྱུ་གུ་སྦྱོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ།།ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་སོ།།བདག་གི་བཤེས་གཉེན་ཁོང་མཁས་པ་རེད།རྒྱུད་བཟང་སོགས་ཀྱི་དད་པ་ཐོ་རེ་བས་མི་ཚོག་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ།ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས།གསང་བ་བའི་བདག་པོ་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ།།དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟ་ན།།རྟག་ཏུ་དགེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ།།ཕན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར།།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཁོང་ལ་སྐྱོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་སུ་གཟུང་མི་འོས་སོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྐྱོན་དེ་རང་གི་ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ།སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཟད་སྐྱབས་གསུམ་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཆར་

གྱིས་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས།རང་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དངོས་
གྲུབ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས།འདི་ལྟར་བླ་མ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་
ཡང་དེའི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་
རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ།སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་
ལའང་སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་
ནས་དད་པ་སྦྱངས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་
འགྱུར་རོ།།ཞེས་གསུངས།དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིགས་
རྒྱུད་ཀྱིས་དམན་པའམ་ལྟ་བ་མི་མཐོ་བ།བྱད་གཟུགས་མི་
ལེགས་པའམ་རྒྱུ་འབྱོར་གྱིས་དབུལ་བ་སོགས་ཡིན་ཡང་
མཐོང་ཆུང་དང་ཁྱད་གསོད་སོགས་གཏན་ནས་མི་རུང་
སྟེ།ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་དབུ་མ་འཛིན་ཅིང་གསེར་གླིང་བ་
ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་འཛིན་པས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་
མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
སྤྱི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་རྙེད་པས་
གསེར་གླིང་བ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་འཛིན་

པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་བླ་མས་གསུངས་སོ།།།

བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི།ཆོས་བཅུ་བ་ལས།བདག་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།བདག་ཡུན་རིང་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང་།བདག་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འབྱིན་བྱེད་དང་།བདག་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་།བདག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང་།བདག་ཡུན་རིང་པོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྨན་པ་དང་།བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ།།ཞེས་དང་།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྱར་ལ་མདུན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ངག་ཏུ་ཚིག་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་དེ་དག་གི་དོན་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་

དགོས་སོ།།གཉིས་པ་སྦྱོར་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི།བླ་མ་ལྔ་བཅུ་བ་ལས།འདིར་མང་སྨོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས།།བླ་མ་དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ།།མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི།།དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྟག།དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས།།རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བས།།ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།བླ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།མདོར་བསྡུ་ན་མཉེས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ།།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།མཉེས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།ཟང་ཟིང་དབུལ་བ་དང་ལུས་ངག་གིས་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་བཀའ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེའོ།།ད་ལྟ་དུས་མཐར་སོན་པས་སློབ་མའི་ངོས་ནས་ཟང་ཟིང་གི་འབུལ་བ་ཙམ་གྱི་འགྲོ་སོང་ཡང་མི་དགོས་ཐབས་ལ་འབད་ཅིང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དག་ལེན་ཐབས་ལ་ཤ་ཐང་ཐང་གིས་འབད་པ་ནི་གོ་ལྡོག་པ་སྟེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།སློབ་མའི་ངོས་ནས་ཚོགས་གསོག་པའི་མཆོག་ཡིན་

པས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།བླ་མའི་ངོས་ནས་དེ་ལ་མི་
གཟིགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།ལ་ལས།དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཟེར་བ་ནི་
མི་རིགས་ཏེ།དེས་ལམ་ངན་པ་དང་ཆོས་དང་འགལ་བའི་
ལས་སོགས་ལ་སྦྱོར་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཏ་ཙང་བློ་རིག་
གྲུང་མདོག་གིས་བརྗོད་སྲིད་མོད།གོང་གསལ་གྱི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟའི་
ལམ་དུ་འཁྲིད་མི་སྲིད་ལ།གལ་ཏེ་འཁྲིད་ན་མཚན་ཉིད་
དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་བཀའ་བཞིན་དུ་མ་བསྒྲུབ་
ན་ཆོག་སྙམ།མདོ་ལས།ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་ན་བཟློག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་།དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས།དགེ་བའི་ཆོས་ལ་
དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་
སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་།བྱང་ཆུབ་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མི་
གུས་པ་དང་བརྙས་པ་དང་སྨོད་པ་སོགས་བྱར་མི་ཐུང་
བས།བླ་མ་ལྔ་བཙུ་བ་ལས།རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་ནུས་ན། །མི་

ནུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྨྲང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་
སྨྲང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལས། ཕལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལྟར་འཁོན་
སེམས་དང་རྟུང་རྟེག་སོགས་གྱུ་ཐུག་དང་ངོ་ཚའི་ལས་ལ་
མི་འཇུག་པ་ནི་སློབ་མ་ཚད་ལྡན་ཞིག་གི་མ་མཐའི་ཆ་རྐྱེན་
ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྟེན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་
རྒྱལ་སྲས་ཡི་དམ་སྐྱོང་ཀུན་ཐུགས་དགྱེས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་
ཕྱུར་བ། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་
ཕོངས་པ། ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་སྒོ་ཁེག་པ། བར་ཆད་ཀྱིས་མི་
ཚུགས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོར་འགྱུར་
ཞིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་དཔག་མེད་ཡོད་
ཚུལ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་མང་པོར་གསུངས་
ལ། བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན། ཚེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་
གཙེ་བ་དང་། ཀུན་གྱིས་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་

པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགྲོ་
བ།འདོད་དོན་མི་འགྲུབ་པ།ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མྱོང་བར་འགྱུར་
བ།དེ་ལས་ཐར་ཡང་རིགས་དམན་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་ལག་
ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་དང་།ཀླུ་མ་ལྡུ་བཙུ་བ་
སོགས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ།གནས་ལུགས་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཤིང་མཚོན་སུམ་ལ་སྐུར་བ་མི་འདེབས་པའི་བླང་དོར་
གྱི་བློའི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་
གིས་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ལ་ངེས་
པར་དུ་འབད་ཅིང་བརྩོན་དགོས་པར་འདུག་གོ།།
གཏན་དུ་སྤང་འོས་པའི་སྡིག་གྲོགས།

༄གཏན་དུ་སྤང་འོས་པའི་སྡིག་གྲོགས།སྡིག་གྲོགས་ཡིན་
ཞེས་རྣ་ཅན་མི་འབྱུང་གིས།།གཅེས་ཤིང་ཕན་པའི་ཐྱོལ་གྱིས་
འཛུམ་བསྟན་ནས།།རྩེ་རྩོད་གཡེང་བའི་གྲོགས་བྱེད་བག་

མེད་ཀྱི།།ལམ་ལ་སྦྱོར་དེ་སྡིག་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས།།འགྲོ་
བའི་ནད་བཞིན་རིང་དུ་སྤོངས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་
ཏེ།དོན་ནི།ང་ནི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་རྣ་གཟེངས་ཤིང་མིག་གདངས་པའི་འཛིགས་འཛིགས་
ཛམ་ཛམ་ཞིག་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་གིས།ཁྱོད་ལ་དགའ་
ཞིང་དུང་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕན་པའི་ཟོལ་གྱིས་ངག་འཇམ་
པོ་དང་ཞལ་འཛུམ་མདངས་བསྟན་ནས།རིག་གནས་ཡོན་
ཏན་སྦྱོང་བ་ལ་མི་བསྐུལ་ཞིང་།ཡ་རབས་ཚད་ལྡན་གྱི་ལམ་
དུ་མི་འཁྲིད་པར།རྩེ་རྐོད་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་གྲོགས་སུ་
ངང་གིས་འཇུག་པའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་།སྒོ་གསུམ་བག་མེད་
ཀྱི་ལམ་ལ་བཙན་དང་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་
ཉིད་ནི་འདི་ཕྱིའི་འདུན་མ་གཏན་བརླག་བྱེད་པའི་སྡིག་
པའི་གྲོགས་པོ་དངོས་ཡིན་པས།སྐྱེ་བོ་ཀུན་འགྲོ་བའི་ནད་
ཡམས་ངན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྩོག་པར་
ལྟོས་ལ་རང་དང་རྒྱང་ཐག་རིང་པོར་སྤོངས་ཤིག་ཨང་ཞེས་
པའོ།།བག་མེད།—སེམས་དགེ་ཞིང་ལེགས་པའི་དམིགས་

པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་སེམས་མི་སྲུང་ཞིང་མི་འཐད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ་བག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྡིག་གྲོགས་ཀྱང་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཁད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ནས་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།གྲོགས་པོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་ན་རང་གི་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གཤིས་ཀ་ཡག་པོ་དང་རང་བཞིན་བཟང་པོ་དག་ཁད་ཀྱིས་ཉམས་ཤིང་།སྦྱངས་ཟིན་ཡོན་ཏན་དག་བརྗེད་པ་དང་འཕྲོ་བསྒྱུར་བྱེད་པ།རིག་གནས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཀོལ་གཞྭ་བ་ཡིན་ན་སྡོམ་གསུམ་ཁ་རལ་སྣ་རལ་དུ་གཏོང་བའམ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ།ཁྱིམ་པ་ཡིན་ན་དུ་ཆང་ལ་བག་མེད་དུ་རོལ་ཞིང་རྐུ་འཕྲོག་བཅོམ་གསུམ་ལ་དགའ་བ།རྒྱལ་ལྷུགས་ཤོ་རྒྱག་ལ་གོམས་པ།དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང་ལས་

རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ། རྐྱན་ལ་སྣང་ཞིང་ཏུ་སྨི་
དཀྲུགས་པ། གྲུས་སྤྱོལ་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ངོ་ཚར་མི་འཛེམ་
པ། གཡོ་སྒྱུ་ལ་བྱུང་ཞིང་རང་བཞིན་མི་དྲང་བ། སྤྱི་དོན་མི་
སེམས་ཤིང་རང་དོན་ཡང་མི་འཁྱོང་བ། མི་ཚེ་བཙོན་ནས་
བསྐྱིལ་བའམ་ཐ་ན་རང་སྒྲོག་ཀྱང་མི་དབང་བ་སོགས་མི་
འདོད་པ་མཐའ་དག་གི་སྣ་འདྲེན་དང་མི་ཤེས་པ་ཡོད་
ཚད་ཀྱི་གཞི་མ་བྱེད་པས་ངེས་པར་དུ་སྤོང་དགོས་ཏེ། མདོ་
དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་
གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སྡིག་པའི་གྲོགས་
པོ་སྟེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྡོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲོགས་ངན་
པ་ལ་འཇིགས་པ་ལྟར་གླང་པོ་ཆེ་སྨྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཙམ་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱི་སྡ་མས་
ནི་དགེ་བ་དང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀ་འཇིག་
པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཤའི་ལུས་ཙམ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལུས་འཇིག་པ་དང་། ངན་སོང་

དུ་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་པ་དང་།ངེས་པར་བསྒྱུར་ནུས་པར་
ཡང་གསུངས།ཞེས་དང་།བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་
།གང་དག་སྡིག་གྲོགས་སྤྲུལ་གྱིས་སེམས་ཟིན་ཅིང་།།དགེ་
བའི་བཤེས་ཀྱི་དུག་སྨན་རྣམ་སྤངས་པ།།དེ་དག་དམ་ཆོས་
དཀོན་མཆོག་ཐོས་ཕྱུར་ན།།ཀྱི་མ་བག་མེད་གཡང་ས་
ཆེ་ལས་ལྷུང་།།ཞེས་གསུངས་སོ།།མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམས་
ལས།དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང་།།བརྫུན་དུ་སྨྲ་དང་
ཕྲ་མ་ཅན།།མཁས་པས་བཤེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་།།སྡིག་ཅན་
མི་དང་འགྲོགས་མི་བྱ།།གལ་ཏེ་སྡིག་པ་བྱེད་པ་དག།སྡིག་
མི་བྱེད་པས་བསྟེན་ན་ཡང་།།སྡིག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྐྱེ་
ཞིང་།།མི་སྙན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར།།བསྟེན་བྱ་མ་
ཡིན་བསྟེན་པའི་མི།།དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་འགྱུར།།དོང་
བར་དུག་བསྐུས་མདའ་བཙུག་པས།།དུག་མ་བསྐུས་པའང་
གོས་པ་བཞིན།།ཞེས་སྡིག་གྲོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་ལ་མི་སྙན་
པ་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་མི་དགའ་བར་གསུངས་པ་དང་
།དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།ཐ་མ་ཞིག་གྲོགས་བཟང་

བོ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འབྲིང་ལས་མི་ཐེངས།རབ་ཅིག་ཐ་མ་
དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཚེགས་མེད།ཅེས་སྡིག་
གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན་མི་ཆེས་བཟང་བོ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་མ་རབས་ཐ་ཤལ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་དང་།ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤིང་གི་བསྟན་
བཅོས་ལས།ཤིང་སྡོང་གཙུག་གིས་བཀུར་བ་ཡི།།འདབ་
ཆགས་འགྲོ་ཚེ་བྱ་ཐལ་གཏོང་།།ཟླ་གྲོགས་ངན་པ་བསྟེན་ན་
ཡང་།།ནམ་ཞིག་རྗེས་ངན་བཞག་ནས་འགྲོ།།ཞེས་གྲོགས་
པོ་ངན་པ་དེ་གནས་སྐབས་ཕན་ཞིང་བཟང་བ་ལྟར་སྣང་
ཡང་།ཁྱོད་ལ་གཤིས་སྤྱོད་མ་རུང་བའམ་བསལ་ བློ་ཤ་ཐལ་
བ་ཞིག་གི་ཤུགས་རྐྱེན་ངེས་པར་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བར་
གསུངས་པ་དང་།ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་
ལས།འགྲོགས་ན་ལེགས་སྤྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་ལས།།དགེ་དང་
སྡིག་པའི་གྲོགས་འགྱུར་ཏེ།།དྭངས་བསིལ་འདྲ་ཡང་ཕན་
གནོད་ལས།།སྨན་གྱི་ཆུ་དང་དུག་ཆུར་འཇོག།སྡིག་གྲོགས་
གཡེམ་མའི་འཇུམ་དཀར་ལས།།ཤ་ཚའི་གདུག་རྩུབ་ཁྲོ་

གཉེར་བཟང་།།ཐན་ཁྱེར་སྤྲིན་གྱི་མདོག་དཀར་ཡང་།།ཆུ་ལྡན་སྤྲིན་ནག་ཞིང་བའི་གསོས།།ཞེས་གྲོགས་ཀྱི་བཟང་ངན་དེས་ཁྱོད་ལ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དང་འབྲས་བུ་ལེགས་མིན་གྱིས་འཇོག་པ་ལས་དེའི་བཅོས་འཛུམ་དང་ངག་འཇམ་སྨྲས་པ་སོགས་ལ་བལྟ་མི་རུང་སྟེ།དེ་ལས་ཤ་ཚའི་གཏམ་ལ་སྙན་མོ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཕན་ངེས་པའི་མན་ངག་དེ་ཡིན་པས་བླང་དོར་མ་ནོར་བ་དགོས་ཚུལ་ཤུགས་ནས་བསྟན་པ་དང་།མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེས་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ལ་བསྩལ་བའི་གདམས་པ་ཐར་འདོད་དཔའ་བོའི་སྙིང་ནོར་ལས།ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་པོ་སྤོངས་ལ་དགེ་འཕེལ་གྲོགས་བསྟེན་དེ་སེམས་ཟུངས།།ཞེས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་།ཞེ་སྡང་སློང་བ་གཏི་མུག་འཐིབ་པ་སོགས་རང་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོར་གཏོང་བའི་སྡིག་གྲོགས་དེ་ཐར་བའི་བཀག་རྗོར་བསྟན་པ་དང་།མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ལས།ཁྲིལ་གཞུང་མེད་ལ་གྲོགས་པོར་བསྟེན་པ་མཚང་།།ཞེས་ཁྲིལ་གཞུང་མེད་པའི་གྲོགས་ངན་གྱིས་དྲིན་ལན་

ལོག་མཛལ་དང་ཁྲོད་ཉིད་གཡོ་ཚོང་སོགས་ཀྱང་བྱེད་སྲིད་པར་གདམས་པ་དང་།རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ལས།གང་དག་འགྲོགས་ན་དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་།།ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ།།བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་འགྱུར་བྱེད་པའི།།གྲོགས་ངན་སྤང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།ཞེས་སྡིག་གྲོགས་ངན་པས་སྐྱེ་བོ་རང་འགའ་བ་ལྟ་ཅི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཡང་མེད་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས།འབྱོར་ཚེ་ཉེ་བའི་ས་ནས་གུད་གུད་དུ་འགྲོ་ཞིང་།།རྒུད་ཚེ་རིང་བའི་ས་ནས་འཛུམ་གེར་གྱིས་འཕྱ་བ།།དྲིན་བྱས་དྲིན་དུ་མི་གོ་གྲོགས་ངན་གྱི་གཤིས་ལ།།བསམ་ཞིང་ངུ་མ་དགོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཞིག་སྐྱེས་བྱུང་།།ཞེས་གྲོགས་ངན་པས་ཁྲོད་ཀྱི་དར་རྒྱུད་ལ་བལྟས་ཏེ་ཉེ་རིང་བྱེད་པ་ལས་དུང་སེམས་ཟབ་པ་དང་དྲིན་ཆེ་བར་བསམ་ནས་ཁྲེལ་ཡོད་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་སྡིག་གྲོགས་ནི་ཚེ་སྲོག་འཕྲོག་པའི་གཤེད་མ་དང་བཙོས་མེད་ཀྱི་

ནད་ཡམས་ངན་པ་ལས་ཀྱང་ཐུ་བར་ཚེ་ཚེ་རབས་རབས་
ལ་ཕོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏན་ནས་གཏན་དུ་སྤང་
དགོས་པ་ཡིན་འདུག་གོ།།

གྲོགས་ངན་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ།

༄གྲོགས་ངན་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ།ཆ་རྐྱེན་ཡོད་ན་མི་
བཟོད་ཐུར་དུ་བརྟག།མེད་ན་མི་བཟོད་བུ་ལོན་སྟོང་འཛལ་
བྱེད།།ཅི་བྱས་ཆོས་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྲོ་བ་འདི།།གྲོགས་ངན་
འདུ་འཚོགས་མང་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པས།།བསེ་རུ་ལྟ་བུར་
གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་
ནི།རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཟའ་བཏུང་གྱོན་གོས་སོགས་
འཚོ་སྡོད་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཅི་ཙམ་བཟང་པོ་ཡོད་ནའང་
གསོག་འཇོག་དང་སྤྱོད་ཤེས་བྱེད་མི་བཟོད་པའམ་མི་
ཉུས་པར་ཐ་ན་སྡོད་ཁང་དང་གཏན་གྲོགས་སོགས་ཀྱང་
མགྱོགས་ཐུར་གྱིས་བརྟག་པར་ཐེ་མི་ཚོམ་པ་དང་།ཆ་རྐྱེན་

མེད་ན་ཀུ་འཕྲོག་བཅོམ་གསུམ་དང་བུ་ལོན་མང་པོ་ལེན་པ།དངུལ་གྱི་འཕེལ་བསྐྱེད་མཐོན་པོ་བླངས་ཏེ་ལུགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་འཇལ་བྱེད་པ་སོགས་ལས་ཅི་བྱས་ཆོས་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་འགལ་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་དག་གི་འབྱུང་རྩ་ཕར་དེད་ན།སྡིག་གྲོགས་ངན་པ་དག་དང་ཡང་ཡང་འདུ་འཚོགས་བྱེད་རྒྱུ་མང་བའི་སྐྱོན་ཁོ་ནར་ཐུག་འདུག་པས།ལུས་སེམས་ལྷོད་པོས་ཐོས་བསམ་དང་དེའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་རི་དྭགས་བསེ་རུ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་བུར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུ་བསྐྱུར་ནས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་འཁྱིམས་ཏེ་གྲོགས་ངན་འདུ་ཚོགས་དང་ཁྲ་ཁྲ་རིག་རིག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཞུགས་ན་སྒོ་གསུམ་རྒྱུ་ཡན་དུ་ཤོར་ནས་ཉེས་ལྟུང་ཆར་བཞིན་འབབ་འོང་ལ།ཕྱིར་དགོན་པར་ཕེབས་ནའང་ཚོགས་དང་ཆོས་གྲྭར་འཁྱིམ་འདོད་མེད་པ།ལུས་གྲྭ་ཤག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཁྱམ་པ།སྐྱོར་སྦྱོང་ལ་མོས་ཀ་མེད་པ།དཔེ་

ཁྲིད་ལ་བློ་རིག་མི་ཁྱིམ་པ།ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་མི་ཡོན་
པ།དམ་པའི་བཅས་ཁྲིམས་དང་དགོན་པའི་འགྲིག་ཁྲིམས་
སྣང་མེད་དུ་འཛོག་པར་མ་ཟད་དེ་དུས་རབས་སམ་མིའི་
ཁེ་དབང་དང་མི་མཐུན་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ།ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་མི་བརྩོན་པར་ཇ་ཁ་གྲོང་ཚོག་ལ་
རྒྱུགས་པ།སྒོམ་གསུམ་གསེར་གྱི་སྐྲ་རགས་དུམ་བུར་བཅད་
ནས་མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་གཞི་འཛིན་དུ་ཤར་ལེར་
བསྐྱོད་པ་སོགས་འོད་ངོགས་དང་བྲལ་ནས་སྨུན་ཁྲོད་དུ་
ཞུགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་།ཁྱིམ་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་གྲོགས་ངན་འདུ་ཡོང་དང་
སྤྱི་ཚོགས་འགྲན་རྩོད།ཤོ་རྒྱག་རྒྱལ་ལྷུགས་ཁྲོད་ཡང་ཡང་
ཞུགས་ཏེ།གཞན་གྱི་རྗེས་མ་ཆོད་ཅིང་སྒོར་མོས་མ་འདང་
ཆེ།རང་དང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་གཉིས་སྤྱོད་ཡག་པོ་རྩ་བ་ནས་
ངོར།དྲིན་ཕ་མའི་བསླབ་བྱ་སྙིང་ནས་བརྗེད།གྲོགས་ཕུ་ནུའི་
རེ་བཞག་རྒྱང་ལ་གཡུག་ནས།གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ།གཞན་
མགོ་བསྐོར་བརྫུན་བཤད་པ།ཚོང་རྫས་རྫུན་མ་དང་དུག

རྫས་བཙོང་བ།དཏུལ་ཡོར་རྫུན་མ་དཔར་བ།མ་ཁྲིན་པ་
ལེན་པ།སྒོ་ཕྱུགས་བཤས་རར་འཕེན་ཞིང་རྩ་ཚེའི་རི་དྭགས་
བཀུམ་པ།ཐ་ན་ནང་མི་དང་ཕ་མའི་སྲོག་ལ་རྒོལ་བར་ཡང་
ཡ་མི་ང་བ།སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་རང་གི་ཁང་ལག་ཏུ་
ཕྲུག་དང་ཆུང་མ་ཡིན་ཡང་སྒོར་མོའི་གཏའ་མར་འཇོག་
པ།གནའ་རྫས་བཙོང་བ།གཏེར་ཁ་བསྐོག་པ།བརྣབ་སེམས་
ཀྱི་མེ་ལྕེ་དགོང་ཏུ་མཆེད།གནོད་སེམས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཐབ་
ལྟར་འཕྲིལ།གཞན་དག་ཕྱུག་ཅིང་རང་ཉིད་དབུལ་བར་
བསམ་སྟེ་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་དང་ལོག་ལྟས་རྒྱུད་
གང་བ།ཏུ་ཆང་ལ་བག་མེད་ཏུ་སྤྱོད་པ།ཏུད་ནག་འཐེན་
པ་སོགས་ངན་སྤྱོད་སྣ་དགུའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་འབྱེད་
པས་ཅིས་ཀྱང་འཇོམ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ།བཤེས་སྤྲིངས་
ལས།རྒྱན་པོ་འཕྲེད་དང་འདུས་ལ་ལྟ་བ་དང་།།ལེ་ལོ་སྡིག་
པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་།།ཆང་དང་མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་
ངན་སོང་བ།།གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དྲུག་སྤང་
།།ཞེས་རྒྱན་འཕྲེད་དང་ཁྲོམ་སོགས་འདུས་ཚོགས་ལ་བལྟ་

ཞིང་གཡེང་བ།བརྩོན་པ་དོར་བའི་ལེ་ལོ།སྡིག་པའི་གྲོགས་
ལ་བརྟེན་པ།ཆང་འཐུང་བ།མཚན་མོ་གྲོང་ཁྱུལ་བྱེད་པ་
རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་ཉེ་བ་དང་
།ཚེ་འདིར་གྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་དྲུག་སྤང་
དགོས་པར་གདམས་ལ།ཉམས་སྨྱོང་རྒན་པོའི་བསླབ་བྱ་
དོན་ཚན་སོ་གཉིས་ཅན་ལས།རྒྱན་འཛུགས་པའི་རྩེད་མོ་ནི་
བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་བ་མ་རབས་ཅན་དང་།བོད་མིའི་
རྒྱུ་ནོར་མེད་པར་བཟོ་བ།སྤྱི་སྐྱེར་གང་གི་ལས་དོན་གང་
ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ནུས་མེད་ཅན་དུ་གཏོང་བའི་དམག་
འཁྲུག་ཅིག་ཡིན།ང་ཚོའི་མི་རབས་ཕྱི་མ་ཚོ་མགོ་སྐོར་དེའི་
འོག་ཏུ་ཚུད་ན་སྤྱོང་གྲུད་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད།སྤྲེའུས་
བག་ལེབ་རྒྱ་མ་ལ་ཚད་པའི་སྐྱུང་ལྷར་རྒྱན་དཔྱལ་ཐོབ་
ཕོར་བྱས་པའི་མཐའ་མ་ལག་སྟོང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་
མེད།ལག་དཔྱལ་མ་ཛོགས་བར་དུ་ཕྲུ་གུ་ལས་མེད་ཚོས་
རྒྱན་རྩེད་བྱས་ནས་དུས་ཚོད་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཁྱིམ་
ནང་དུ་མི་འཁོར།དཔྱལ་ཛོགས་པ་དང་ཕ་མ་སོགས་ནང་

མིར་དཀའ་ངལ་སྤྲད་ནས་དངུལ་ལེན་པའམ།དངུལ་དང་
ཅ་ལག་བརྐུ་བའམ་འཕྲོག་པ།མགོ་སྐོར་གཏོང་བ་སོགས་
ཐབས་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དངུལ་ཐོབ་པ་དང་ཡང་
བསྐྱུར་རྒྱན་རྩེད་བྱེད།ཅེས་དང་།རྩེ་སར་འཚོགས་མཁན་
ནི་སྤྱོད་པ་ངན་པར་འགྱུར་བཞིན་པའི་རྒྱན་རྩེད་རྩེ་མཁན་
གསར་བ་དང་།རྒྱན་རྩེད་ལ་ངན་ལང་ཞོར་ཐེན་པའི་རྩེད་
སོ་བ་རྙིང་བ་དང་།ཚོང་བ་མ་རབས།འཆལ་སྤྱོད་བྱེད་
མཁན་དང་།མགོ་སྐོར་གཏོང་མཁན།རྐུན་མ་དང་།འཕྲོག་
བཅོམ་བྱེད་མཁན་སོགས་མ་རབས་སྣ་ཚོགས་དང་འཕྲད་
པས་སྤྱོད་པའང་དེ་ཚོ་བཞིན་མ་རབས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
བས།ཕ་མ་སོགས་རྒན་རིམ་རྣམས་ནས་ཕྲུ་གུ་ལ་རྒྱུན་དུ་
ལྟ་རྟོག་གིས་དང་བོ་ནས་རྒྱན་རྩེད་མི་རྩེ་བའི་ཐབས་ལ་
འབད་དགོས།ཚོང་བ་ཁག་ཅིག་གིས་དོན་མེད་གློག་གློག་
འཁྲུན་བསྒྱུར་གྱི་ངོ་བོས་རྒྱན་རྩེད་ལ་རྒྱུ་ནོར་ཕངས་མེད་དུ་
གཏོང་བ་ནི་བསམ་མེད་དང་ཚད་མེད་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་ཤིག་
ཡིན་པས་ཚོང་བ་ཚོས་རྒྱན་རྩེད་མ་བྱས་ན་ལེགས།ཚོང་

བ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱན་རྩེད་དང་ཚང་རག་སོགས་ཀྱི་
འདུ་འཛོམས་མེད་ཚེ་ཚོང་ལས་མི་འགྲུབ་ཟེར་བ་ནི་ཁག་
འདོགས་ཙམ་རེད།རྒྱན་རྩེད་ཁང་དང་།དུད་ནག་འཐེན་
ས།ཚང་ཁང་།སྨད་ཚོང་ཁང་འཛུགས་མཁན་གྱི་བོད་མི་རེ་
ཡོད་ཚེ་དངུལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བོད་མི་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གཅིག་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་སའི་ས་
མིག་ཆེད་མངགས་བཟོས་པ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀ་ནོར་འཁྲུལ་
ཅན་ཡིན་པས།མི་རིགས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཚོང་ལས་གཞན་
ཞིག་གཉེར་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།ཞེས་གནད་ལ་ཁེལ་
བའི་བསླབ་བྱ་ཞིག་གནང་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་
ལེན་ཅི་ནུས་ཤིག་ལ་འབད་པར་འཚལ་ལོ།།
འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ཕན་འབྲས།

༼འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ཕན་འབྲས།མིང་ལ་མཐུན་རྐྱེན་
ཟེར་ཡང་ཆོས་ཕྱོགས་ལས།།ཉམས་བྱེད་འདོད་ཡོན་བདུད་

ཀྱི་གཡབ་མོ་སྟེ།།འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་སྟོན་བྱེད་དམ་
པ་རྣམས།།དབུལ་བས་མ་མནར་དོན་གཉིས་རྩེར་སོན་
པས།།འཕྲལ་ཕྱུགས་ཁེ་ཉེན་གང་ཆེ་དཔྱོད་ཅིག་ཨང་།།ཞེས་
གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།མིང་ལ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཟེར་ན་
ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ལས་ཉམས་བྱེད་དང་འགལ་
བྱེད་དུ་གྱུར་བའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནི།དོན་
ལ་བདུད་ཀྱི་གཡབ་མོ་སྟེ་འདི་རུ་ཤོག་ཅེས་བརྡ་གཏོང་བ་
ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམ་དག་དང་
སློབ་གཉེར་བ་གཤའ་མ་དག་གིས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ།འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ཆུང་ངུ་དང་རྒྱུ་འབྱོར་དབང་ཐང་སོགས་
ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་ཟབ་མོ་བསྟེན་མྱོང་
བའི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ནི།དབུལ་བས་
སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མ་མནར་བ་སྟེ་དབུལ་དྲགས་ནས་ཆོས་
དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ཅི་ནར་ལུས་པ་མེད་
པར་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་རྩེར་སོན་པ་སྟེ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་

པ་ཡིན་པས།འཕྲལ་དུ་ཕན་ཁེ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་མཆོག་གམ་ཕུགས་སུ་ཉེན་ཁ་རྒྱུན་རིང་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཆེ་ཞེས་ཞིབ་པར་དཔྱོད་ལ་བླང་དོར་འཆུག་པ་མེད་པར་མཛོད་ཅིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

མཐུན་རྐྱེན།—ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་དངོས་ནི།དད་པ་རྣམ་དག་ལྡན་པ་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་།བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་དང་།ཕྱག་འཚལ་བ།མཆོད་པ་འབུལ་བ།བསྐུལ་བ།གསོལ་བ་འདེབས་པ།རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ་ཚོགས་གསོག་པ་ལྔ་སོགས་ཡིན་སོད།འཁོར་བ་བཅུ་ལས་གཞན་འཁོར་ལྔའི་སྐབས་སུ།གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།ཆོས་སྒྲུབ་མཁན་དང་སློབ་གཉེར་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཚོ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྦྱིན་བདག་ཕ་རོལ་པོས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་གང་མཁོ་རོགས་སྐྱོར་བྱས་པའང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན་ནོ།།

འདོད་ཡོན།—མཁས་དབང་དུང་རིན་པོ་ཆེས།ཉེར་སྤྱོད་དམ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་སྤྱི་ལ་ཟེར།དེང་སྐབས་ཀྱི་ཤོད་ཚུལ་ལྟར་ན་དཔལ་འབྱོར་ཞེས་པ་འདི་ཡིན།ཞེས་གསུངས།འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན་འདོད་ཡོན་ཞེས་ཟེར་ཏེ།གཟུགས་མཛེས་པ།སྒྲ་སྙན་པ།དྲི་ཞིམ་པ།རོ་མངར་བ།རེག་བྱ་འཇམ་པ་བཅས་སོ།།སྤྱིར་འདོད་ཡོན་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་དགོས་ཀྱང་།གསང་སྔགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་སོན་ན་མཐུན་རྐྱེན་དུ་བསྒྱུར་བའང་ཡོད་དེ།དེ་ལ་འདོད་ཡོན་ལམ་ཁྱེར་ཞེས་བྱའོ།།

བདུད།—བདུད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལ་མ་ར་ཞེས་ཟེར་ཏེ།བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲོག་དང་འདྲ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པས་ན་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ།།བདུད་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ལྷ་དང་ཅུང་ཤས་ཤིག་ཀླུ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་གསུངས།བདུད་ཀྱི་གནས་གཙོ་བོ་ནི་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གཞན་འཕྲུལ་

དབང་བྱེད་ཡིན་ལ།འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་དགའ་རབ་
དབང་ཕྱུག་ནི་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།།ཡང་བདུད་ལ་
ནང་གསེས་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་
ལགས་པས་འདིར་གསལ་བཤད་བྱེད་མི་དགོས།
མདོར་ན།སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་ཞལ་རྒྱུན་དུ།ཆོས་ལ་
བར་ཆད་བྱེད་པ་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།ཅེས་འབྱུང་བ་
བཞིན།ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྱོར་
ལོངས་སྤྱོད།མངའ་ཐང་སྙན་གྲགས།ཉེ་དུ་མཛའ་བཤེས་
སོགས་གང་ཡིན་ཡང་བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཞེས་
བརྗོད་རིགས་སོ།།འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས།—ཟས་གོས་སོགས་
མང་པོ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཧམ་སེམས་དམའ་ཞིང་གཞན་གྱི་
རྒྱུ་འབྱོར་མངའ་ཐང་སྙན་གྲགས་སོགས་ལ་བརྣབ་སེམས་
མི་ཆེ་བ་དང་།ཟས་ངན་ངོན་དང་གོས་ཧྲལ་ཧྲུལ་ལ་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་མགུ་བའམ་ཆོག་ཤེས་པའོ།།དེ་ཡང་
།འགལ་རྐྱེན་མཚན་མ་ཞི་བ་དང་།།མཐུན་རྐྱེན་མ་ལུས་
ཚང་བར་ཤོག་ཅེས་པ་ལྟར་ཆོས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་

གཏན་ནས་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་།མཐུན་རྐྱེན་དགོས་
པ་ལ་བསྙད་བཏགས་ཏེ་ཚོང་ཁེ་ཟུན་ལོག་བྱེད་པ།ལོག་
འཚོ་ལྔ་གང་རུང་གིས་འཚོལ་གཞུག་པར་དུ་དེང་སྐབས་
སྦྱིན་བདག་འཚོལ་བ་ཞེས་པ་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀུན་
ཏུ་ཉུལ་ཏེ་ཁྱིམ་པ་སྲུན་འཁྱིན་པ་དང་ཆོས་ལུགས་པར་
སྣང་བརྙན་ངན་པ་བཟོ་བ།མཐུན་རྐྱེན་ཅུང་ཙམ་སྒྱུར་ན་
དེའི་ངོ་བསྲུང་དགོས་པ།མཐའ་མར་དམ་ཚིག་ཡང་ཉམས་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ནི་མིང་ལ་མཐུན་རྐྱེན་ཟེར་ཡང་
དོན་གྱིས་འགལ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ཡོད་པས་ངེས་པར་དུ་སྤོང་
དགོས་པའི་གནས་ཏེ།བཀའ་གདམས་པའི་བླ་མ་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས།ལྟོ་ལ་གྲོང་བསྐུར་ནས་མེ་ཏོག་བཅུད་ལེན་
དང་རྡེའུ་བཅུད་ལེན་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བར་བྱས།གོས་ལ་གྲོང་
བསྐུར་ནས་ཕྱུགས་དར་ཁྲོད་དང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་སོགས་
གྱོན།སྐལ་བ་བྲག་ལ་སྦྱར།ཕུག་སྒོ་འདག་སྦྱར་བྱས་ནས་ཆོས་
བསྒྲུབས་པ་དང་།ཁྱུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་སྐྱེས་
བུ་དམ་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་སློབ་གཉེར་གྱི་ཚེ་ཆུ་འཁྱག་

དང་རྩམ་ནག་ཕྲན་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཤ་ཐུད་ཀྱི་རི་རབ་བརྩིགས་ནས་མ་བསྟོད་པ་རྣམ་ཐར་དག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཚོག་ཤེས་པ།། རབ་མཆོག་ལགས་པ་ལྷ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས།། ཀུན་ཏུ་ཚོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཚོག་ཤེས་མཁྱེན་ན།། ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་བ་ལགས།། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། གང་ཞིག་ཉུང་ངུས་ཚོག་ཤེས་པ།། དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས།། ཚོག་ཤེས་མེད་པར་ཚོལ་བ་ལ།། སྡུག་བསྔལ་ཆར་བཞིན་རྒྱུན་དུ་འབབ།། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ལའང་ཆེས་ཆེར་བསམ་པར་རིགས་སོ།།

མདོར་ན། བློ་ཕུགས་ཆོས་ལ་གཏད། ཆོས་ཕུགས་སྤྲང་ལ་གཏད། སྤྲང་ཕུགས་ཤི་ལ་གཏད། ཤི་ཕུགས་གྲོག་པོ་སྐམ་པོ་གཏད་པ་སྟེ་གཏད་པ་བཞི་དང་། ཐེབས་མེད་རྡོ་རྗེ་སྔོན་ལ་བཏང་། ཁྲེལ་མེད་རྡོ་རྗེ་རྗེས་ལ་བཞགཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རང་དང་འགྲོགས་པ་བཅས་པ་རྡོ་རྗེ་གསུམ། མི་གྲལ་ནས་

བུད། ཁྲི་གྲལ་ལ་བསྐེགས། ལྷ་གྲལ་ཐོབ་པ་སྟེ་བུད་སྐེགས་
ཐོབ་གསུམ་བཅས་ཁྲོན་བཀའ་གདམས་པའི་ཕྱུགས་ནོར་
བཅུའམ། ཚེ་འདི་ལ་མ་ཞེན་པ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
ལ་མ་ཞེན་པ། བདག་གི་དོན་ལ་མ་ཞེན་པ། དངོས་པོ་དང་
མཚན་མ་ལ་མ་ཞེན་པ་བཅས་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་གདམས་
ངག་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་
མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་འདོད་ཡོན་བདུད་ཀྱི་སྐེག་མོའི་བསླུ་
བྲིད་དུ་ཐེབས་དགའ་བ་ཡིན་འདུག་གོ།།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་གྲྭ་བཙུན་སློབ་གཉེར་བ་དང་ཉམས་
ལེན་པ་སོགས་ལ་བསམ་སྟེ་བཤད་པ་ལས། ཁྱིམ་པ་བས་
རང་རང་གིས་འབད་འབུངས་ཀྱིས་ནོར་བསྒྲུབ་མི་ཆོག་པ་
དང་། ལུགས་མཐུན་གྱིས་ཕྱུག་པོར་འགྱུར་མི་ཉན་པ། དཔལ་
འབྱོར་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་མི་རུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་འཛིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བའི་སྐེང་གཏམ་ལས། ནོར་ལ་འཛིན་ཆགས་ཆུང་
ན་བཟང་མོད་ཀྱང་། ། ནོར་མེད་སྤྲང་པོ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ས་

མེད། །ཕྱུག་པོའི་ཁྱི་ཡང་གྲལ་འགོར་འཇོག་དུས་འདིར། །ནོར་
རྫས་ཅུང་ཟད་བསགས་པ་སྙིང་གཏམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་བཤད་བྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་
མོ། །དམ་པ། —དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཚུང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་
རྗེའི་ཞལ་ནས། ཐོས་བསམ་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་། །གཞུང་
ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བ་ཡིས། །མཉན་འོས་རིགས་
པའི་ལམ་སྨྲ་བ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་མཁས་པ་ཟེར། །ཉོན་མོངས་
དཔལ་ནི་ཚོགས་པ་དང་། །རང་དང་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་
བར་ནུས། །ལྟ་སྒོམ་འཁྲུལ་བྲལ་གདེང་ལྡན་པ། །དེ་ཉིད་ལ་
ནི་གྲུབ་པ་ཟེར། །མཁས་པས་གྲུབ་པ་མ་བཙོམ་ཞིང་། །གྲུབ་
པས་བཙུན་པ་མ་བཙོམ་པར། །བསྟན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་
ལ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། །ཞེས་པས་མཁས་པ་དང་
གྲུབ་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་བསྟན་
འདུག་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན། ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས། དམ་པ་དཔོན་དུ་བསྐོས་
གྱུར་ན། །དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ། །ནོར་བུ་རྒྱལ་

མཚན་རྟེར་མཚོད་ན།།ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་ཞེས་མཁས་རྣམས་
སྒྲོགས།།ཞེས་དང་།དམ་པ་སྡིག་པ་ཆུང་ཡང་སྤོང་།།དམན་
རྣམས་ཆེན་པོའང་དེ་ལྟ་མིན།།ཉོ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་འཕྱར་བ་
སེལ།།ཆང་ལ་ཕབ་ཀྱང་ལྷག་པར་འདེབས།།སྐྱེ་བོ་དམ་པ་
རྒུད་གྱུར་ཀྱང་།།སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལྷག་པར་མཛེས།།མེ་
ནི་ཐུར་དུ་ཁ་བསྟན་ཀྱང་།།མེ་ལྕེ་གྱེན་དུ་འབར་བ་མཐོང་
།།ཞེས་དང་།དམ་པ་རྒུད་ན་གནས་ན་ཡང་།།འཁོར་
འདབས་ཕན་པས་རིང་ནས་སྐྱོང་།།མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཆེན་
འཁྲིགས་པ་ཡིས།།ས་ཡི་ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་འཕེལ།།དམ་པའི་
ཡོན་ཏན་སྦས་གྱུར་ཀྱང་།།འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་
གསལ།།སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལེགས་བཀབ་ཀྱང་།།དྲི་ཞིམ་ཀུན་
ཏུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར།།ཞེས་སོགས་ཡ་རབས་བརྟག་པའི་རབ་
བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ།

༼ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ།གདོལ་སྤྱོད་ཁྲིམ་པའི་
རྗེས་འཇུག་གཡོ་ཁྲམ་མཁན།།ཆོས་མིན་སྤྱོད་པའི་ཐན་སྔེ་
མགོ་འཕང་མཐོ།།ལྟོ་སྐྱ་གོས་ཧྲུལ་ཐོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
གྱི།།བཙུད་ལྷན་སྔེ་མའི་མགོ་བོ་དམའ་ན་ཡང་།།གཏན་གྱི་
སྐྱིད་སྡུག་འདྲ་འདྲ་མིན་ནོ་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་
དོན་ནི།བཤན་པ་སོགས་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་པ་གདོལ་བའི་
སྤྱོད་པ་ངན་པས་ཁྲིམ་པ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་ཁྲིམ་
པའི་སྤྱོད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ་
མཁན།ཆོས་མིན་པའམ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་གཤིས་
སྤྱོད་ཆ་ལུགས་ངན་པ་ཤ་སྟག་འཆང་བའི་བཙུན་གཟུགས་
དག་ནི་སར་སེར་ཐན་པ་ཕོག་པའི་སྔེ་མ་བཞིན་དུ་མགོ་
འཕང་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ལ།ལྟོ་སྐྱ་སྟེ་ཟས་ངན་དོན་ལ་བརྟེན་
ཅིང་གོས་ཧྲལ་ཧྲུལ་གྱིས་ཚིག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉེན་
མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བྲེལ་ཞིང་སོ་སྡུགས་བྱུང་གསུམ་གྱི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྲུང་བ་སྟེ་བཙུད་དང་ལྡན་པའི་ཚངས་སྤྱོད་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྐེ་མའི་མགོ་བོ་དམའ་བའམ་རིན་ཐང་ཆུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ནའང་།ཆོས་པ་རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཤེགས་པའི་གདན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་མྱོང་དགོས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་དང་།རང་རང་གི་ཐོབ་འབྲས་དུས་ནམ་ཡང་འདྲ་འདྲ་མིན་ནོ་སྟེ་མ་ཡིན་པས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

གདོལ་སྤྱོད།—གདོལ་བའི་སྐད་དོད་ལ་ལེགས་སྦྱར་དུ་ཙན་ཊ་ལ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།མི་བསྲུན་རྩུབ་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ་གདོལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།གདོལ་རིགས་ལ།བཤན་པ།མགར་བ།རྗོན་པ།ཉ་བ།ཐགས་མཁན།ཕ་མ་ལ་གཤེད་བྱེད་མཁན།ཆོམ་པོ་སོགས་མང་བོ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད།གཡོ་ཁྲམ།—གཡོ་སྒྱུ་ཁྲམ་གསུམ་ཞེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་སྟེ།སྲིད་པ་ནི་གཡོ་དང་།ཡོན་ཏན་ངོམ་པ་ནི་སྒྱུ།ཁྲམ་

པའམ་རྫུན་གཏམ་བཤད་པ་ལ་ཁྲམ་པ་ཞེས་འབྱུང་།རང་
གི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་མི་མངོན་པར་སྦེད་པའི་ཐབས་འཚོལ་
བའི་རྣམ་པ་ཅན།བྱེད་ལས་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་ལ་
བར་དུ་གཅོད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་གཡོའི་མཚན་ཉིད།ཀུན་
བཏུས་ལས།གཡོ་གང་ཞེ་ན།རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་
གཏོགས་པས་ཉེས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པ་སྟེ་གདམས་
ངག་རྙེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།ཞེས་
གསུངས།རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་ལ་མེད་ཀྱང་
ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན།བྱེད་ལས་ལོག་འཚོའི་
རྟེན་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད།ཀུན་བཏུས་
ལས།སྒྱུ་གང་ཞེ་ན།རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་
ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ།ལོག་པའི་
འཚོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།ཞེས་གསུངས།གོང་

གི་གཡོ་ལ་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་དག་ཏུ་གཡོ་ལ་རྒྱུའི་གཡོ་དང་
།ཀུན་སློང་གི་གཡོ་ཞེས་གཉིས་གསུངས་ལ།དེ་ནི་སྐྱབས་
རྗེ་ཁྲི་བྱང་ཚང་གི་ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་
ལས།རྒྱུའི་གཡོ་ནི་མཚོན་པའི་རྒྱུ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་
སྐྱོན་ཞུགས་པ་སྟེ།རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཡོག་འཚོ་ལྔའི་སྒོ་
ནས་བསྒྲུབས་པ་དང་།ཁྱིམ་པས་ཀྱང་དམར་ཁེ་དང་།ཁྲེ་
ཡོག་སྲང་ཡོག་འཇོགས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་བྱ་བ་ངན་པས་
བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།དེ་ལྟ་བུའི་མཚོན་པ་ཕུལ་
བ་ལས་མ་ཕུལ་བ་ལེགས།མཚོན་པའི་སྐད་དོད་པཱུ་ཛ་ཞེས་
པ་མཉེས་པ་ལ་འཇུག་པས་དགོས་པ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་
དགྱེས་པ་ལ་བྱ་དགོས།དེ་ལྟ་བུ་ཕུལ་ན་དགྱེས་པར་ག་ལ་
འགྱུར།འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཡོད་ན་རང་
གཞན་གྱི་སྡིག་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕུལ་བ་ལེགས།དེ་
ཡང་ཡོག་འཚོ་ལྔ་ནི།ཁ་གསགགཞོགས་སློང་།ཉེད་པས་ཉེད་
པ་ཚོལ་བ།ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ།ཚུལ་འཆོས་ལྔས་སྒྲུབ་པ་སྟེ།
༡ཁ་གསག་ནི།སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་ཕྲན་བུ་སྦྱིན་དུ་རེ་

བས་ཁ་ཐེར་ཐེར་བྱས་པས་དེས་ནོར་སོགས་བྱིན་ན་ཡོག
འཚོ་ཡིན། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན
དྲང་པོས་ཁ་མཁས་བྱས་ནས་བྱིན་ཀྱང་ཡོག་འཚོར་མི
འགྱུར། ༢ གཞོགས་སློང་ནི། རྙེད་བཀུར་འདོད་ནས་སྦྱིན
བདག་ལ་སོགས་པར་ང་ལ་དེང་སྐབས་ཇ་མར་ཡོད་དེ
འབྲུ་ཅུང་དཀོན་པར་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། སྔར་རོ་ཁྱེད་ཀྱིས
བྱིན་པའི་ཛམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་པོ་བྱུང་ཞེས་པ
ལྟ་བུ་འབྲུ་དང་ཛམ་པ་ཤུགས་ཀྱིས་སློང་བ་ལ་ཟེར། ཡང
རྙེད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན་དྲང་པོར
དེ་འདྲ་བརྗོད་ན་གཞོགས་སློང་དུ་མི་འགྱུར། ༣ རྙེད་པས
རྙེད་པ་ཚོལ་བ་ནི། ཕར་ཆུང་ངུ་ཞིག་སྦྱིན་ནས་ཚུར་དེ་ལས
ལྷག་ཞིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན། སྦྱིན་བདག་ལྟ་བུར་ཁ
བཏགས་་དང་། ཇ་ལྟིར་སོགས་ཁྱེར་ནས་སྣེ་ལེན་བྱས་ཏེ
བློ་ཕུག་ཏུ་གཏོང་སྒོ་ལག་རྟགས་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུའི
རེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དེང་སང་རང་རེས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས
ལྕགས་ཀྱུ་ཨམ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡོག་འཚོ

ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན་དྲང་པོས་སྦྱིན་བདག་ལ་སྣེ་ལེན་བཟང་པོ་བྱས་ཀྱང་ཡོག་འཚོར་མི་འགྱུར། ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་སློང་བ་དང་། གཞན་ལ་འབུལ་རྒྱུ་རང་ལ་བསྒྱུར་བ་དང་། སྦྱིན་བདག་ཆེ་གེ་མོས་ངོས་ལ་ཇ་མར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པོ་བྱུང་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་སློང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། ཡང་རྙེད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་མེད་པར་རང་བཞིན་དྲང་པོས་དེ་འདྲ་བརྗོད་པ་ནི་ཐོབ་འཇལ་དུ་མི་འགྱུར། ཚུལ་འཆོས་ནི། ཤག་ཏུ་གང་བྱུང་བྱས་ནས་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅས་མཚམས་བཙུན་མདོགདུལ་མདོག་བྱས་ནས་ཕྲན་བུ་སྦྱིན་ཨེ་ཡོང་གི་རེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཟེར། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་སློང་མེད་པར་ཁྲིམ་པ་སྲུན་འཁྱིན་བྱས་ན་མི་ཏུང་སྙམ་པས་ཤག་ཏུ་སྡོད་དུས་ལས་བཙུན་མདོག་ཁ་བ་བྱས་ཀྱང་ཚུལ་འཆོས་སུ་མི་འགྲོ་ཞེས་བདག་གི་སྐྱབས་མཆོག་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་སྡོམ་

པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཁ་རལ་སྣ་རལ་དུ་བཏང་
ནས་ཚོང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བསྒྲུབ་ནས་མཆོད་པ་ཕུལ་ཀྱང་
ཕན་ཡོན་ལས་ཉེས་དམིགས་ལྷི་བ་འབྱུང་།ཀུན་སློང་གི་
གཡོ་ནི།མཆོད་པ་འབུལ་དུས་གཏམ་འདོད་དང་།མཛེས་
ཆོས་ལྟ་བུའི་ཀུན་སློང་ངན་པས་བསླད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ།འགྲོ་
མགོན་རིན་པོ་ཆེས།ཐ་ན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། །བྱས་
ཀྱང་མི་ཡིས་མཐོང་དུ་རེ།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།རང་རེས་
མཆོད་པ་རེ་ཕུལ་ཡང་ཁེ་འདོད་གྲགས་འདོད་སོགས་ཆོས་
བརྒྱད་ཕོ་ནར་ཤོར།ཅུང་ཟད་དྲག་པ་ཆོས་ཀྱང་ཚེ་རིང་
བ།ནད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལས་མི་འབྱུང་།ཞེས་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ།རིན་ཆེན་
ཕྲེང་བ་ལས།ཚུལ་འཆོས་ཉིད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་
པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསག་ཉིད་དང་བཀུར་སྟིའི་
ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་སྨྲར་ནི་སྨྲ་བའོ། །གཞོགས་སློང་དེ་དག་
ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྫས་ལ་བསྔགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་
ཀྱིས་འཇལ་བ་ཉིད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོད་

བྱེད་པའོ།།ཉེད་པས་ཉེད་པ་རྣམ་འདོད་པ།།སྟར་ཐོབ་པ་
ལ་བསྟགས་བྱེད་པའོ།།ཞེསགསུངས། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
གྱི་སྤྱོད་པ་གསལ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་དང་
དགེ་ཚུལ་སློང་དག་ལ་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཞིག་སྟེ།ཁྱིམ་པ་
རྣམས་ནི་མིའི་འོབས་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ།།
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་བསིལ་ཁང་ན་གནས་པ་ལྟ་
བུའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།རབ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་
བ་དུག་སྦྲུལ་གྱི་ཚང་ལྟར་མཐོང་ནས་སྐྱིད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
ཕྱོགས་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཟེར་
བས།ཁྱིམ་པ་གནས་པའི་གྲོང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་གནས་
དབེན་པ་འབྲོག་དགོན་དུའམ།ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་
སོགས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བྱ་བར་བརྩོན་པ་ཞིག་དགོས་
ཤིང་།།དེ་ཡང་བཟླ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་
སྤང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་དུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་
འཆང་དགོས།བཟླ་བ་གསུམ་ནི།འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་
པོ་ལས།ཁྱིམ་པའི་རྟགས་ནི་སྤོང་བ་དང་།།རབ་བྱུང་རྟགས་

ཉི་ཡེན་པ་དང་།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།གཙུག་ཕུད་འབྲིག་
པ་དང་།སྒྲ་དང་ཁ་སྦུ་བྲིགས་པ།གོས་དཀར་པོ་སོགས་ཁྲིམ་
པའི་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་བརྗེས་ཏེ་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་
མཚན་འཆང་བ།མཁན་པོའི་མིང་གི་མཐའ་ཅན་བཏགས་
ཏེ་ཁྲིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་བརྗེ་བ།མཁན་པོས་འཕོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པས་
བསམ་པ་བརྗེ་བ་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ།ཕྱི་མ་འདི་ཤིན་ཏུ་
གཙོ་ཆེའོ།།འོན་ཀྱང་།ཁྱུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ།གཞན་
གྱི་ཡོངས་སྐྱོད་བ་སྦུའི་ཉག་མས་ཀྱང་།།གོས་པར་མི་བཟོད་
ཆོས་ལྡན་གྲོགས་པོ་ཁྲོད།།གོས་ཚགས་ལེགས་པར་ཡིས་
ཤིག་ཚོགས་ཀྱི་དབུས།།རིན་ཆེན་ཆར་དུ་བསྒྲིལ་བའི་ངོ་
མཚར་འབྱུང་།།ཞེས་དང་།ཕྱི་བཙུན་ནང་བཙུན་ཞིག་བྱེད་
ན།།དགག་སྒྲུབ་འདུལ་བ་དང་བསྟུན་དགོས།།མིག་སྟར་
མཛེས་ཆོས་ཀྱིས་ཆོག་ན།།སྒྲུར་སྒྲུར་ཞུམ་ཞུམ་རང་གྱིས་
ཤིག།གསུངས་པ་ལྟར་ད་སྐབས་གྲྭ་བཙུན་རེ་འགས་མི་ཆོས་
ནླ་མའི་རྫུན་བཤད་པ།ཡོག་འཚོ་ལྷས་ཡོངས་སྤྱོད་སྟུད་

པ།གོ་སྐབས་གང་ཡོད་ལ་གྲོང་གོས་གྱོན་པ་དང་།སྐྲ་དང་
ཁ་སྤུ་རིང་པོ་བཞག་སྟེ་སྟེང་ལ་རྣམ་བཟུགས་པའམ་མདོག་
བསྒྱུར་བ།མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ།ལུས་ཕྱེད་གྲྭ་ཆས་དང་ལུས་
ཕྱེད་གྲོང་ཆས་གྱོན་པ།ངག་འཆལ་དང་འདོད་གཏམ་སྨྲ
བ་ལ་འཛེམ་དོགས་མེད་པ།ཚོང་ཁེ་བྱུན་ཡོག་ལ་དགའ
བ།ཐ་ན་དབྱར་རྩ་དགུན་འབུ་དང་སྐམ་ལུག་སོགས་ཀྱིས་
ཚོང་ཡང་རྒྱག་པ།རྒྱུན་པར་ཇ་ཁང་དང་གླུ་གར་ཁང་
སོགས་ནས་ཉི་མ་གཏོང་བ།འགྲོ་རོགས་འདུག་རོགས་ཚང་
མ་ཁྲིམ་པའི་ནང་གི་སྡུག་ཤོས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པ།དུང་
དགོན་སྡེའི་ཆོས་ཁྲིམས་མི་འགྲིག་པ་དང་བླ་མ་ལས་སྡེའི་
ངོ་དམ་མི་ལེགས་པ།སློབ་གཉེར་བ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་དགོས་མཁོ་མེད་པ་སོགས་མགོ་འཕང་མཐོ་
མཐོས་བཤད་པ་ལ་དགའ་བ་སོགས་ནི་གུང་ཐང་བསྟན་
པའི་སྒྲོན་མེས་ལུང་བསྟན་པའི་གདོལ་སྤྱོད་ཁྲིམ་པའི་ཛེས་
འཇུག་མཁན་དུ་འདུག་ལ།སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཕོངས་
འདི་དང་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གི་མཚན་ངན།དགེ་འདུན་པའི་

ཞབས་འདྲིན་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས།རང་གཞན་
སུ་ཡིན་རང་སེམས་ལ་བསྐོར་བ་དང་རང་ལུས་ལ་ཞིབ་
གཟིགས་ཀྱིས་ནོར་འཁྲུལ་གང་ཡོད་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱིས་སྔོན་
བྱོན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གི་རྗེས་
སུ་འབྲང་ཅི་ཐུབ་བྱེད་དགོས་ཏེ།སྔོན་བྱོན་བླ་མའི་རྣམ་
ཐར།།རྗེས་འཇུག་སློབ་མའི་ཉམས་ལེན།།ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ལྟར་རོ།།

ཁ་དོན་མཚུངས་པའི་ནང་ཆོས་པ།

༡༠ཁ་དོན་མཚུངས་པའི་ནང་ཆོས་པ།བླ་མ་ལ་གུས་མཐོ་
ལ་ཕྲག་དོག་མེད།།དམན་ལ་བརྩེ་སོགས་ནང་ནས་དུལ་
གྱུར་ན།།ཕྱི་བལྟས་ཅོལ་ཆུང་སྐྱེ་བོས་མངགས་ཚད་ལ།།མི་
ཉན་གྱོང་པོར་སྣང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པས།།ཕྱི་འཇམ་ཁོང་
རྩུབ་སྤྱོད་པ་སྤོངས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་
ནི།རང་གི་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ལ་སྙིང་ཁོང་ནས་

གུས་པ་ཡོད་ཅིང་།རིགས་དང་ཡོན་ཏན།ལོ་དང་དབང་
ཐང་སོགས་རང་ལས་མཐོ་བ་རྣམས་ལ་བརྩི་མཐོང་ཆེ་ཞིང་
ཕྲག་དོག་མེད་པ།ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་ཡང་རང་
ལས་དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་ཕན་སེམས་ལྡན་
པ་སོགས་ནང་ནས་རང་རྒྱུད་དུལ་བར་གྱུར་ཡོད་ན།ཕྱི་
ནས་བལྟས་ཚོད་ལ་གདད་སོ་མེད་པ་དང་ཅོལ་ཆུང་སྡེ་བློ་
ཆུང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཚད་དང་མངགས་ཚད་ཀྱི་
ཁ་ལ་མི་ཉན་པར་རྒྱུད་གྱོང་གྱོང་བོ་ལྟ་བུར་སྣང་ནའང་དེ་
ལ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད་པས།གཙོ་བོ་ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་རྒྱུད་
ཞི་ཞིང་དུལ་ལ་འཇམ་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཡང་ཁོང་ནས་སེམ་
ཁོག་ཏུ་ཕྲག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་འཁོན་སེམས་སོགས་ཆེ་ཞིང་
རྒྱུད་གྱོང་ལ་རྩུབ་པའི་གཤིས་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་ཡོད་ན་དེ་ནི་
ཁ་དོན་མི་མཐུངས་པ་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡིན་
པས་ཚུལ་འཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དེ་རིགས་གཏན་དུ་
སྤོངས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།
གླ་མ།—ལེགས་སྦྱར་གྱི་གླ་མའི་སྐད་དོད་ལ་གུ་རུ་ཞེས་བྱ་

སྟེ།ཐུགས་རྒྱུད་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྕི་བ་དང་བསྙིང་
དགོས་པའི་དོན་ནོ།།སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།ཡོན་
ཏན་གྱི་གོང་ན་མེད་པས་ན་བླ་དང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱམས་དང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་ན་མ་ཞེས་
བྱའོ།།དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ལ་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་
མ་གཉིས་ཡོད་ལ།སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ་གྲུབ་ཅིང་དེའི་ངོ་བོར་སྒོམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།རྒྱུད་བརྟག་
གཉིས་ལས།ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་ན།།ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་
གཟུགས་ཀྱི་སྐུ།།ཞེས་དང་།གཞན་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་
པ་ན།།ང་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཟུགས་སུ་འཛིན།།ང་ཡིན་སྙམ་
དུ་ཤེས་བྱོས་ལ།།དེ་ཚེ་དེ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད།།ཅེས་དང་།མ་
འོངས་སྙིགས་མའི་དུས་སུ་ནི།།ང་ནི་བྱིས་པའི་གཟུགས་
དང་ནི།།སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྟོན།།ཞེས་དང་
།མདོ་ལས་ཀྱང་།ཀཱ་ཡེ་མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ཀྱི།།ཕྱི་མའི་དུས་
སུ་གྱུར་པ་ན།།ང་ནི་མཁན་པོའི་ལུས་ཀྱིས་སྟོན།།ང་ནི་སློབ་
དཔོན་གཟུགས་སུ་གནས།།ཞེས་སོགས་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་དུ་

མ་ནས་མ་འོངས་སྙིགས་མའི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ང་ཉིད་
ཐ་མལ་བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་གཟུགས་སུ་འོང་བས།ང་དང་
མ་མཇལ་ཞེས་ཡིད་མ་ཕམ་པར་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཞེས་
བརྩེ་བས་གདམས་པ་འདི་དག་ངེས་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་
ཡིན་ནོ།།སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ན་གཞན་གཉིས་དེའི་
ཤུགས་ཀྱིས་འདྲེན་སླ་བ་ཡིན།བླ་མ་ཐ་མལ་བའི་འདུ་ཤེས་
ལས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་རང་ཅག་ལས་སྒྲིབ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་
ཡིན་ཏེ།སྤྱན་སྔ་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།རང་རེའི་ལས་
ངན་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་ཚོད་ལ།བླ་མ་མི་རུ་མཐོང་བ་དཀའ་ཚད་
ཡིན།།ཁྱི་དང་བོང་བུར་མ་མཐོང་བསོད་ནམས་ཆེ།།མོས་
གུས་སྙིང་ནས་བསྐྱེད་ཅིག་ཤཱཀྱའི་སྲས།།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།།

གཞན་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་
པོ་ཡིན་པ་དང་།སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་
ཆེ་བ།ཆོས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲིན།ཤེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་པའི་བཀའ་དྲིན།ཟང་ཟིང་གིས་འཚོར་དུ་བསྐུས་

པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་སོགས་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག

ཕྲག་དོག—གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་གནས་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ་ཕྲག་དོག་གི་མཚན་ཉིད། །བསླབ་བྱ་ཟློག་སྒོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ལུགས་གཉིས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། ཆོས་པ་ཚད་ལྡན་རང་ཡིན་མིན། །རང་སེམས་དཔང་པོ་རུ་འཛོག་དགོས། །གཞན་མགོ་བསྐོར་ཐབས་ཀྱིས་ཆོག་ན། །མིག་བཙུམ་ཁ་འཛུམ་རང་གྱིས་ཤིག །གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཞི་ཞིང་དུལ་ནས་བླ་མ་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་ལྡན། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་ཅིང་ཡ་རབས་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་ལ་གུས་བཙི་བྱེད་པ། ལས་འབྲས་ལ་བཙི་སྲུང་ཤེས་པ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་སོགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་པ་ཚད་ལྡན་ཡིན་པའི་བདེན་དཔང་ཡིན་པས། ཕྱི་ནས་བལྟས་ན། རྒྱུད་གྲོང་གྲོང་པོ་དང་ཆས་

གོས་ངན་ངོན་ལས་མེད་པ། སྐྱོད་པ་རྟེང་པོ། མངོན་ཤེས་
གྲུབ་ཏགས་ཟེར་བ་སྟོན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་སྐྱོན་
ཆེན་པོ་མེད་དེ། །གདུགས་སེར་པོ་རྒྱུ་ཐག་ངན་ན་ཡང་
། །མི་ཀུན་གྱི་མགོ་ན་གྱི་ལི་ལི། །ཚོས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་
སྐྱེ་བོ་དེ། །ཕྱིའི་ཆ་ལུགས་ངན་ཡང་ཀུན་གྱིས་བཀུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཁ་ཁོག་མི་མཚུངས་ཤིང་རང་ཚུགས་
མི་བརྟན་པ། ཆེ་ཆེ་མཐོ་མཐོའི་རིགས་ལ་ངོ་བསྲུང་དང་
དམའ་བ་ཉམ་ཐག་གི་རིགས་ལ་ཁྱད་གསོད། བསམ་ཚོད་
འདམ་གསེས་མེད་པར་ཁ་ཏུ་འཕྱིན་པ་སོགས་ནི་སྤྱང་བྱ་
དང་། གཞན་དག་དར་ན་དགའ་བ། ཁས་བཤད་པ་དང་
ལག་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མཚུངས་པ། དོན་གྱི་གནད་དཔོག་
པ། དྲང་སོར་སྙོམ་སྡེ་ཡོད་ཚད་བདེན་པར་མི་འཛིན་པར་
དཔྱོད་པ་ལ་མཁས་པ། དགྲ་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་སུ་
ལ་བདེན་པ་དང་གནས་ལུགས་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་ཤེས་པ་སོགས་ནི་མི་ཡ་རབས་དང་ཚད་ལྡན་ཞེས་

པར་འཇོག་པས་ཚུལ་དེར་འབད་པ་གལ་ཆེ་སྙམ།ལེགས་
པར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན་བཅོས་ལས།བསམ་ཚད་ཁ་ཏུ་
འདོན་པ་དེར།།གཏང་སོ་མེད་ཅེས་ཀུན་གྱིས་བརྙས།།ཤག་
ཤག་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་ལ།།ཁྲིས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒལ་བར་
བྱེད།།ཁ་ཞུང་བཞིན་འཇུམ་གནད་ཕིགས་པ།།དེ་ལ་ཀུན་
གྱིས་བག་ཟོན་བྱེད།།སྒྲ་མེད་མེར་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡི།།ཆུ་ཀླུང་
གཏིང་མཐའ་དཔོག་པར་དཀའ།།ཞེས་དང་།ཐུའུ་བཀྭན་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས།རང་བཞིན་བསམ་པ་དྲང་ན་བཟང་མོད་
ཀྱང་།།ཧ་ཅང་དྲང་ན་དུས་ངན་མི་རྣམས་ཀྱིས།།རྩེ་གོད་
བྱེད་ཆེད་སྤྲང་པོའི་སྤྲེའུ་འདྲ།།དྲང་ཚོད་རན་པར་འཛིན་
པ་སྙིང་གཏམ་ཡིན།།ཞེས་དང་།ཁ་འཇམ་སེམས་རྒྱུད་
འཇམ་ན་བཟང་མོད་ཀྱི།།བཟང་པོ་མི་བརྫི་ངན་པ་བྲིན་
དུས་འདིར།།གཉོམ་ཆུང་རྣམས་ལ་བཟང་ངན་ཀུན་གྱིས་
བརྙས།།འཇམ་ས་རྫུབ་ས་མ་ནོར་སྙིང་གཏམ་ཡིན།།ཞེས་
དང་།མངོན་སུམ་ཐུག་ན་ངོ་བསྟོད་མཐུན་འགྱུར་བྱེད།།སོང་
བའི་རྗེས་ནས་སྐྱོན་མཚང་ཡོད་ཚད་སྒྲོག།ཁ་གཅིག་ནང་

ནས་ལྟེ་གཉིས་སྤྲུལ་དང་འདྲ།།མངོན་གཏམ་ལྐོག་གཏམ་
མ་མང་སྙིང་གཏམ་ཡིན།།ཡ་ཡ་གོ་གོ་ཐམས་ཅད་ངོ་འཛིན་
ཡིན།།ལྐོག་ཏུ་སོང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དགོན།།རེད་རེད་
ཡིན་ཡིན་མང་པོས་ཤོད་ལ་འཕེན།།ཟེར་ཚད་བདེན་པར་
མ་འཛིན་སྙིང་གཏམ་ཡིན།།ཞེས་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་
བསླབ་བྱ་སྙིང་གི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་མང་དུ་གདམས་ཡོད་དོ།།
མངོན་ལྐོག་མེད་པར་བསྲུང་དགོས་པའི་བསླབ་ཁྲིམས།

༄༅།།མངོན་ལྐོག་མེད་པར་བསྲུང་དགོས་པའི་བསླབ་
ཁྲིམས།མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ།།བསྟན་
པའི་གཞི་མ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི།།རྣམ་གྲོལ་དོན་
གཉེར་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་ཡིན་ཀྱང་།།ཚུལ་འཆོས་སྤྱོད་པ་འདི་
ཡིས་ཐར་དཀའ་བས།།བསླབ་ཁྲིམས་ངོ་ལྐོག་མེད་པར་
སྲུངས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།མངོན་
པར་མཐོ་བ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་

ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སོགས་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྒྱུའམ་རྩ་བ་དང་།ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་གཞི་མར་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ནི།རྣམ་གྲོལ་ཏེ་ཐར་བའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་།ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱི་ཚུལ་བཅོས་མའམ་ཚུལ་འཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡ་མ་ཟུང་འདི་འདྲ་བ་ཡིས་ནི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐར་དཀའ་བས།སོ་ཐར་རིགས་བདུན་ནམ་རིགས་བརྒྱད་གང་རུང་ལ་གནས་པ་སུ་ཡིན་ཡང་།ཁས་བླངས་པའི་བསླབ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བོས་མཐོང་སའི་ངོ་དང་མི་མཐོང་སའི་ལྐོག་ཅེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་སྲུངས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

མངོན་མཐོ།—མངོན་པར་མཐོ་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའོ།།དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལས་ལྷ་མི་གཉིས་སམ་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་གསུམ་པོ་ནི་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་བཀོལ་

སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པའི་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་རྟེན་ཅན་དང་།ལས་བཟང་པོ་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་བདེ་འགྲོ་བའོ།།དེ་ཡང་རྒྱུ་དགེ་བ་ཆེན་པོས་མི་དང་།འབྲིང་གིས་ལྷ།ཆུང་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ།།

ངེས་ལེགས།—ངེས་པར་ལེགས་པའམ་གཏན་དུ་བདེ་བ་སྟེ།ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ངོ་།།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།ཐར་བ་ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་སྟེ།དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ།དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་།འགྲོ་བས་ཕྱེ་ན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྔའམ་དྲུག་དང་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཐར་བའོ།།དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་

བའི་བློ་བོ།།ཞེས་ཐར་བའི་ངོ་བོ་གསལ་བར་གསུངས་ལ།ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ངོ་།།

བསྟན་པའི་གཞི་མ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས།—བསྟན་པའི་ངོ་བོ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ལགས་ལ།དེའི་གཞི་མ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ཚུལ་ནི།འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་ལ།དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།ཤེས་རབ་གཙོ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་ཏེ།མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ།།ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།ལྷག་པར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པ་ནི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་རྨང་གཞི་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྲུང་བ་འདི་ལ་

རག་ལས་ཚུལ་བཀའ་བསྟན་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ།།ཚུལ་
དང་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་ཡིན་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་
སྟེ།ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཤཱི་ལ་ཞེའོ།།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས།གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་
ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤོང་སེམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས།ཞེས་
གསུངས།དེ་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད་དོན་ནི།ནང་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དངོས་བརྒྱུད་གཉིས་ཀས་རང་གཞན་ལ་
ཕན་པར་འགྱུར་བས་ཕྱི་རོལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ལྷག
ལ།ཕྱི་རོལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་མི་ལྡས་
དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པས་རང་གཞན་གདུང་བར་བྱེད་
པས་དམན་པའོ།།དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་།སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས།ཉེས་སྤྱོད་
སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་གསུམ་མམ།འཇིགས་སྐྱོབས་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས།ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས།ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།ཡང་ན་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས།གསང་སྔགས་ཀྱི་

ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ།དེའི་དང་པོར།དགེ་བསྙེན་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས།དགེ་ཚུལ་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས།དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ།དགེ་སློང་ཕ་མའི་སྡོམ་པ་གཉིས།བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ ༼སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་ཞེས་པའི་ཚེ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་བགྲང་བའོ།།༽ བཅས་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་ཡོད་ལ།དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་སྔགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཞེས་པའང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་ནས་འཇོག་དགོསཏེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་སྤོངས་སེམས་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས།སེམས་དེའི་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམསཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི།ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་གནོད་འཚེ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་ད་དུང་སེམས་ཅན་རྣམས་གནོད་འཚེ་དང་མ་
བྲལ་བས་སྔར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་
ཕྱིན་མ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་།སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་
གནོད་འཚེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲི་བར་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར་རོ།།དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནོད་
འཚེ་དང་བྲལ་ལམ་མ་བྲལ་ཡང་བླ་ཡི།རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་
དུ་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་་ལས་ལྡོག་པའི་སྤོང་སེམས་གོམས་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཏེ།ཞེས་
དང་།སྤྱོད་འཇུག་ལས།ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ།།དེ་དག་
གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྲད།།སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་
ལས།།ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད།།ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ།།

རྣམ་གྲོལ།—འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བའམ་གཏན་དུ་ཐར་བས་ན་རྣམ་གྲོལ་ཏེ།ཐར་བ་དང་
དོན་གཅིག་གོ།།ཚུལ་འཆོས།—ནང་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་དང་

མ་འདྲིས་ཀྱང་རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཕྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་བཅོས་པ་སྟེ།འཆོས་ནི་བཅོས་ཀྱི་མ་འོངས་པའོ།།དེ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལོག་འཚོ་ལྔའི་ལྔ་བ་སྟེ།ཁེས་བླངས་པའི་སྒོམ་པ་ཁ་རལ་སྣ་རལ་དུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅས་མཚམས་བཙུན་མདོག་དུལ་མདོག་བྱས་ནས་ཕྲན་བུ་སྦྱིན་ཤེ་ཡོང་གི་རེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཟེར་རོ།།དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བསྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་ཐོབ་པ་དང་།རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཏེ་ཐར་བ་དང་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ།ཚེ་འདིར་ཡང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བ།རྒྱན་གྱི་མཆོག་དང་དྲི་བསྲུང་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོ་བ།ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་སེལ་བ།སྡིག་ལྟུང་འདག་པའི་བདུད་རྩི་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐུགས་དགྱེས་པའི་མཆོད་ཡོན་དུ་འགྱུར་བ།འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མགོ་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་

དང་གིས་འདུ་བ་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་གིས་གཙུག་རྒྱན་དུ་
བཀུར་བ།གཅན་གཟན་རི་དྭགས་སོགས་དུལ་བས་འཁོར་
དུ་འདུ་བ་སྡེ་བརྒྱད་བྲན་དུ་འཁོད་པ།ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་
གི་འཕྲིན་ལས་མྱུར་བ་སོགས་དགེ་མཚན་མཐའ་ཡས་པ་
དང་ལྡན་ཏེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།དེ་ལ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསླབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་དུ་
མར་བསྔགས་པས་ན།ཐོག་མར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་དགོས་
སོ། །ཞེས་དང་། །བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ།ལེགས་ཚོགས་ཀུན་
གྱི་རྩ་བ་བླ་མ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་ཡིན། །གཏན་
བདེའི་རྩ་བ་ཚུགས་ན་དེ་ལ་དགོངས། །ཞེས་དང་། །ཆོས་ཟབ་
མོར་གྲགས་པ་མང་ན་ཡང་། །དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་
བ་ནི། །དུས་གསུམ་དང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་བྱེད་ཡིན། །གཏན་

འདུན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཡང་རྩེ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །རྗེ་བླ་མའི་
ཉམས་མགུར་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་སྤྱོད་དྲི་མ་འཁྲུད་པའི་
ཆུ། །ཉོན་མོངས་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཟླ་བའི་འོད། །སྐྱེ་དགུའི་
དབུས་ན་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུར་བརྗིད། །སྟོབས་ཀྱིས་བསྡིགས་
པ་མེད་པར་འགྲོ་ཀུན་འདུད། ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཡང་
དག་བླངས་པའི་ཁྲིམས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བཞིན་
བསྲུངས་པར་མཛད། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་
དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱངས་
འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་མཐའ་ཡས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
རྣམ་དག་མ་བསྲུངས་ན་ཚེ་འདིར་གཞན་གྱིས་སྨོད་པ་དང་
།ཕྱི་མར་ངན་སོང་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ།ཚེ་འདིར་གསང་སྔགས་
མི་འགྲུབ་པ།ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མི་འབྱུང་བ་།མངོན་
ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མི་ཐོབ་པ།ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་
དོན་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་སྐྱོན་མཐའ་མེད་པ་
ཡོད་དེ།འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས།ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
ལ་ཐུབ་དབང་གིས། །སྔགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་

ཏེ།།ཞེས་དང་།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།རྣལ་འབྱོར་
བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུའང་དམ་ཚིག་མི་སྲུང་བ་དབང་བསྐུར་
དམན་པ་དང་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཀྱང་
ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པརགསུངས་པས་ན།དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་
པ་སྲུང་བ་མེད་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་སྔགས་
ཀྱི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་དང་།ཐོས་
པའི་ཚོམས་ལས།གལ་ཏེ་ཐོས་པ་མང་གྱུར་ཀྱང་།།ཚུལ་
ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྡོམ་ན།།དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་སྨད་
ཅིང་།།དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་མིན།།གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཉུང་
གྱུར་ཀྱང་།།ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྡོམ་བྱེད་ན།།དེ་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་བསྔགས་ཤིང་།།དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་
འགྱུར།།གང་ཞིག་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་།།ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་
པར་མི་སྡོམ་པ།།དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་སྨད་ཅིང་།།དེ་ཡི་
བརྟུལ་ཞུགས་ཕུན་སུམ་མིན།།གང་ཞིག་མང་དུ་ཐོས་པ་
དང་།།ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྡོམ་བྱེད་པ།།དེ་ནི་གཉིས་
ཀའི་ཕྱིར་བསྔགས་ཤིང་།།དེ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་ཕུན་སུམ་

འགྱུར།།ཞེས་དང་།བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།མངོན་ཤེས་ཏིང་
འཛིན་ལས་འབྱུང་ཞིང་།།དེ་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས།།རྒྱུ་
མེད་འདྲེ་མཐོང་གི་ཅལ་ཅོལ།།སྨོམ་པའི་ཕྱུགས་མ་རང་
ཡིན་ནོ།།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།དེའི་ཕྱིར།དགོན་
སྡེ་རེ་འགའི་ཁྲོད་ན་གྲྭ་བ་རྒན་པ་རིག་གསར་སོགས་ཀྱི་
དབང་གིས་སློབ་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་དག་ལའང་
གུས་བཙེ་བླ་མེད་དང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཙོ་བོར་
འཛོག་དགོས་ཏེ།མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེའི་བསྟོད་པ་ལས།ཁྱོད་
ནི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ནས།།ཚུལ་ཁྲིམས་གཡག་
རྔ་བཞིན་དུ་སྲུང་མཛད་ཅིང་།།ཚངས་སྤྱོད་དཔལ་དང་
ལྡན་པའི་དགེ.སློང་མཆོག།གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་
ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕོང་རྣམ་པས་སྐུ་
སྲོག་ལ་མ་འཛེམ་པར་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུངས་ཤིང་
ཆོས་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཐ་ན་གསོ་སྦྱོང་ཚུན་ཆད་ཉམས་
སུ་མ་བཅུག་པའི་སྐུ་དྲིན་གཅིག་བུའང་གཞལ་དུ་མེད་དོ་
ཞེས་སེམས་ཀྱི་ཟབ་སར་སྦས་པའི་རེ་བ་ཞིག་ཞོར་འཕྲོས་སུ་

ཤོར་རོ།།

ཚུལ་དང་མཐུན་དགོས་པའི་སྒོ་གསུམ།

༡༢ཚུལ་དང་མཐུན་དགོས་པའི་སྒོ་གསུམ།ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བས་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འཐད།།སྨྲ་བ་ཉུང་བས་ཕོག་ཐུགས་གཡེང་བ་མེད།།དད་བརྩོན་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོས་ཉིན་རེ་བཞིན།།ཡོན་ཏན་ཡར་ཆེས་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བས།།སྒོ་གསུམ་བག་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་སྡེ་ལེགས་པས་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འཐད་པའམ་ཡིད་དུ་འོང་ལ།རྫུན་ཕྲ་མ་སོགས་ཀྱི་སྨྲ་བ་ཉུང་བས་གཞན་ལ་ཕོག་ཐུགས་མི་བཟོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ངག་ཅལ་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སོགས་མེད་པ།ཡིད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ལ་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་ལས་བརྩོན་སེམས་ཆེ་བ་དུས་རྒྱུན་དྲན་ཤེས་བརྟན་པོ་

བསྟེན་པས་ནི་ཉེ་མ་རེ་རེ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡར་ཆེས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འཕེལ་ཁ་ལྟར་དུ་གོང་ནས་གོང་
དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས།ནམ་ཡང་སྒོ་གསུམ་རྒྱ་ཡན་
དུ་མ་གཏོང་བར་བག་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག
ཨང་ཞེས་པའོ།།དད།—དད་པ་ནི་སེམས་བྱུང་དགེ་བ་
བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་ཚན་དེ།དད་པའི་ཡུལ་གསུམ་
ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའམ།དང་བ་དང་
འདོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན།བྱེད་ལས་འདུན་པའི་
རྟེན་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དད་པའི་མཚན་ཉིད།ཀུན་
བཏུས་ལས།དད་པ་གང་ཞེ་ན།ཡོད་པ་ཉིད་དང་།ཡོན་
ཏན་དང་།ནུས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་
།དང་བ་དང་།འདོད་པ་སྟེ།འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་
ལས་ཅན་ནོ།།ཞེས་གསུངས།དད་པའི་ཡུལ་གསུམ་ནི།ཡོད་
པ།མི་བསླུ་བ།བདེན་པའོ།།དད་པ་ལ་དབྱེ་ན་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་དད་པ་དང་།དང་བའི་དད་པ།མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་
པ་གསུམ་ཡོད།དགའ་དད་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲ་བཞི་

ཡོད། དད་པ་གལ་ཆེ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
ཚུལ་སྐབས་བཤད་ཟིན། བརྟོན། —བརྟོན་འགྲུས་ནི་སེམས་
བྱུང་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དེ། དགེ་བའི་ལས་ལ་
དམིགས་ནས་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་
ལས་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་
བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་
མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། བརྟོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་
གཉེན་པོ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་སྤྲོ་བའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས། བརྟོན་གང་དགེ་ལ་སྤྲོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བརྟོན་འགྲུས་དང་སྡུག་རྩུས་གཉིས་མི་འདྲ་
སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་བཞག་ཇོངས་མུན་འཛོམས་
པའི་འོད་སྣང་ལས། དེང་སྐབས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་
བ་དག་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་ལའང་བརྟོན་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་
གྱིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་
གྱི། བརྟོན་འགྲུས་སུ་མི་འགྲོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་
པའི་སྒྲོན་མེས་ཀྱང་། དོན་ལྡན་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ། །སྤྲོ་

བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དོན་ཡིན།།དོན་མེད་སྡུག་ལས་ལ་ཕོད་
ཚུགས།།སླང་རྐྱན་ས་གཤིག་རང་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

བརྩོན་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན།གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས།དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས།སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ།།རྗེའི་ཉམས་མགུར་ལས།མི་ལྡོག་བརྟན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གོ་བགོས་ན།།ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ངོའི་ཟླ་བཞིན་འཕེལ།།སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།།གང་བརྩམས་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ།།དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལེ་ལོ་ཀུན་སེལ་བའི།།རླབས་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས།།རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།།ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུངས་འཚལ་ལོ།།ཞེས་དང་།དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་།ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།།

དྲན།—འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མི་བརྗེད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན།སེམས་རྣམ་པར་མི་གཡེངས་པའི་བྱེད་
ལས་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ་དྲན་པའི་མཚན་ཉིད།ཀུན་
བཏུས་ལས།དྲན་པ་གང་ཞེ་ན།འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་
སེམས་ཀྱིས་བརྗེད་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་གཡེང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལས་
ཅན་ནོ།།ཞེས་གསུངས།

ཤེས།——སྤྱོད་འཇུག་ལས།གང་ཚེ་དྲན་པ་ཡིད་སྒོ་
ནས།།བསྲུང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་པ།།དེ་ཚེ་ཤེས་བཞིན་
འོང་འགྱུར་ཞིང་།།སོང་བ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་འགྱུར།།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར།གང་གི་ཚེ་དྲན་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉོན་
མོངས་བསྲུང་བའི་དོན་གནས་པར་གྱུར་བ་དེའི་བྱ་བ་དང་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་རྣམས་ལ་རྟོག་ཅིང་བྱ་ར་བྱེད་པ་
དང་།ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་
ཅིང་དེ་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་བ་ཞིག་ལ་ཤེས་བཞིན་ཞེས་བྱ་
སྟེ།ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ལས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་བསྒྲུབ་པར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་

དགོས་པར་གསུངས་པའི་དྲུག་པའང་ཤེས་བཞིན་ནོ།།ཤེས་བཞིན་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་ལེའུ་ལྔ་བ་ཤེས་བཞིན་བསྲུང་བའི་ལེའུར་གསལ་ལོ།།

བག—དམིགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སེམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་སྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན།བྱེད་ལས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ།དགེ་རྩ་གསུམ་ ༼ཆགས་མེད།སྡང་མེད།རྨོངས་མེད།༽ བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་བག་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།ཀུན་བཏུས་ལས།བག་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན།མ་ཆགས་པ་དང་།ཞེ་སྡང་མེད་པ།གཏི་མུག་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས།དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་།ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོསརྣམས་ལས་སེམས་སྲུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ།འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱུབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།ཞེས་གསུངས།དེ་

ལྷར་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཀུན་སྤྱོད་ཚད་དང་ལྡན་ཞིང་
ངག་གི་ཉེས་པ་གསུམ་ལ་འཛེམ་པ།ཡིད་དད་གུས་དང་
ལྡན་པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་ནན་ཏན་
བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད།དུས་རྒྱུན་དྲན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་རང་སེམས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལས་བྲངས་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་ལ་
གནས་ན་རྙེད་དཀའ་བའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པ་ལན་གཅིག་
ཙམ་ཐོབ་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབས་པ་
ཡིན་ཏེ།ཇི་སྐད་དུ།གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་
ལས།སྐྲ་རྣམས་བྲེགས་པར་གྱུར་ནས་ནི།།ཕྱུགས་དར་ཁྲོད་
ཀྱི་གོས་འཆང་ཞིང་།།དགོན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་པར་ནི།།ནམ་
ཞིག་དེ་ལྷར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ།གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་རྣམ་ལྷ་
ཞིང་།།ས་ཡི་ལྷུང་བཟེད་ལག་ཐོགས་ནས།།དཔྱས་མེད་ཁྱིམ་
ནས་ཁྱིམ་དུ་ནི།།ནམ་ཞིག་སློང་མོ་སྤྱོད་པར་འགྱུར།ཞེས་
དང་།ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས།ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལས་ཀས་བྲེལ་

བའི་དུས་སུ་གོས་བཟང་བཟང་གྱོན་ནས་ཕར་སོང་དང་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཨ་རེ་སྐྱིད་སྙམ་ནས།མ་འོངས་པ་ན་རབ་
བྱུང་གི་བག་ཆགས་འཇོགཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲྭ་བཙུན་
རྣམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེའོ།།དེ་ལས་
ལྡོག་ཏེ།ལམ་རིམ་སྣང་སྦྱོན་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱུ་ལས།སྟོན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་གསུངས་ན་ངེད་ཚོས་
འདི་བྱེད་ཟེར་བ་ལྟར་ཤམ་ཐབས་ཉིས་ལྟེབས་སུམ་ལྟེབས་
བྱས་ནས་གདུགས་ལྟ་བུར་གྱོན།བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཉིས་སུ་
མ་ཟད་གསུམ་དུ་གཟར་ནསརྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་གཡང་འབོད་བྱེད་པ་ནི།ཁྱུང་
ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས།སྙིགས་མ་བདོ་བའི་དམག་
གི་ཏུ་འདྲེན་རྣམས།།རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ་
འདྲ།།ཞེས་གསུངསཔ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།
དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་དཔེ་ལ།སྣ་ལ་རྒྱལ་བ་མི་ཡོང་
།རྟ་ལ་རྒྱལ་བ་ཡོང་ཟེར་ལྟརབཅས་འགལ་གྱི་རྣམ་སྨིན་
རང་གིས་སྨྱོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་གནོད།ཅེས་

དང་།ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས།ནང་ན་
ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡང་།།ཚ་ལུགས་ངན་ན་ཀུན་གྱིས་
བརྙས།།པགས་བྱིའུ་མཁས་ཀྱང་སྤུ་མེད་པས།།འདབ་ཆགས་
ཀུན་གྱིས་སྤྱངས་ཞེས་གྲགས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
པས་བག་ཡོད་པར་བྱའོ།།དེའི་ཕྱིར་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
སོགས་གོས་དྲུར་སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཡག་པོ་གསོལ་ནས་
གཞན་གྱིས་ཚ་ལུགས་མཐོང་བས་ཀྱང་ཡིད་ལ་དང་བ་སྐྱེར་
བར་བྱས།ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་ཀྱལ་བ་ཉིད་གསུངས་པ་
ལྟར།ངག་ཀྱལ་གྱིས་ཉེ་མ་སྟོང་ཟད་དང་རྫུན་དང་ཕྲ་མས་
གཞན་སེམས་དཀྲུགས་པ་སོང་སྤྱངས་ནས།ཆོས་འཆད་
པ་དང་གཞུང་ཆེན་པོ་སྐྱོར་བ།ཚོ་ག་གསུངས་པ་དང་
གཟུངས་སྔགས་ཟབ་མོ་བགྲང་བ་སོགས་ངག་གཙང་བ་ལ་
འབད།གཞན་ཡང་།རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བས།མདོར་ན་ཉམས་
རྟོགས་ཆེ་ཚུང་གང་སྐྱེས་ཀྱང་།།དད་པ་ཆེ་ཚུང་བསྒོམ་པའི་
མཐུ་ཡིན་པས།།དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་དྲིན་ཅན་བླ་མ་
ལ།།ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་སྐྱོན་ནས་མི་ལྟ་བའི།།གདམས་

ངག་འདི་ཉིད་མཐིལ་དུ་འཛིན་པ་དང་།།དམ་བཅའ་འདི་
འདྲ་གེགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོགགསུངས་པ་བཞིན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་དད་པ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་
དགོས་ཏེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།ཇོ་བོ་ལ་སྟོན་
པས་བོད་ལ་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེས་པ་མི་བདོག་ཞུས་པས།ཇོ་བོའི་ཞལ་
ནས།ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྐྱེས་ཆུང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བླ་
མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱེད་བོད་བླ་མ་ལ་ཐ་མལ་བའི་
འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ག་ན་སྐྱེ་གསུང་བ་དང་།ཇོ་བོ་ལ།ཨ་ཏི་
ཤ་གདམས་ངག་ཞུ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོས་ཞུས་པ་ན།ཧེ་ཧེ་
ཁོ་བོ་ལ་རྣ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མན་ངག
བྱ་བ་དད་པ་ཡིན་དད་པ་དད་པ་གསུང་བ་ལྟར་དད་པ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།ཞེས་གསུངས།དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་དང་
ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་དང་བླ་མ་ལ་དད་པ་སོགས་
མང་དུ་ཡོད་དོ།།ལུས་ངག་བརྩུན་ཞིང་དད་པ་ཡོད་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོར་

སློབ་གཉེར་དང་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་བརྩོན་འགྲུས་གལ་ཆེ་ལ།དེའི་དགེ་མཚན་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་དེ།མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕམ་མེད།།བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཕམ་མེད།།བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་སྐྱོ་བས་ཕམ་པ་མེད།།བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ཐོབ་པས་ཕམ་པ་མེད།།ཅེས་དང་།བྱང་ས་ལས་ཀྱང་།གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།བརྩོན་འགྲུས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྟན་པས་སྟོན་པ་མཛད་དོ།།ཞེས་དང་།ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་།ཡོངས་སུ་སྐྱོ་མེད་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ལྡན་ན།།མི་འཐོབ་མི་འགྲུབ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད།།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་བུས་མི་ཆོག་པར་དེ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་

པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་གཙོ་སྟེ།སྤྱོད་འཇུག་ལས།ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།།ཞེས་དང་།དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས།བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་བུ་བྱས་པ་ངལ་བའི་མཐའ།།ཤེས་རབ་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ན་དོན་ཆེན་འགྲུབ།།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་དེའི་དོན་ཉམས་ལེན་ལ་འང་བརྩོན་མོད།དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་བསྟེན་ན་བརྗེད་ངེས་ཀྱི་མཚོ་རུ་བྱིང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་མདུང་ཐུང་གིས་བསྣུན་ངེས་པས།འབབ་གོང་རྒྱལ་བཞིན་དུ་དུས་རྒྱུན་དྲན་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ།སྤྱོད་འཇུག་ལས།བསླབ་པ་བསྲུང་བར་འདོད་པ་ཡིས།།རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་སེམས་བསྲུང་སྟེ།།སེམས་འདི་བསྲུང་བར་མ་བྱས་ན།།བསླབ་པ་བསྲུང་བར་ཡོང་མི་ནུས།།ཞེས་དང་།བཟླས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀུན།།ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་།།སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི།།དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།།གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་

གཙོ་བོ་མཆོག།སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན།།བདེ་ཐོབ་
སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་།།དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་
འཁྱམས།།དེ་ལྟས་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི།།ལེགས་བཟུང་
ལེགས་པར་བསྲུང་བར་བྱ།།ཞེས་དང་།རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་
སོ་བདུན་མ་ལས།ཉོན་མོངས་གོམས་ན་གཉེན་པོས་བཟློག
དཀའ་བས།།དྲན་ཤེས་སྐྱེས་བུས་གཉེན་པོའི་མཚོན་བཟུང་
ནས།།ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག།འབུར་
འཇོ་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།མདོར་ན་གང་དུ
སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་།།རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས
འདི་འདྲ་ཞེས།།རྒྱུན་དུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ
ཡིས།།གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
རྫོངས་སེལ་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ།

མ་སྨར་ན།།ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྲིད་པའི་སྐྱོན་མཚང་དང་།།རྣམ་བྱང་ཐར་བའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་སོགས།།བླང་དོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པས།།ཐོས་པས་བློ་མིག་སྦྱངས་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།དུས་དང་པོ་ཉིད་ནས་མི་ཤེས་རྨོངས་པའི་མུན་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ་ཆེས་ཆེར་མ་སྨར་ན།སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་སྲིད་པ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོན་དང་རང་མཚང་ངོ་མ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་ཐར་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་དེར་བགྲོད་ཚུལ་སོགས་བླང་དོར་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་མི་ཤེས་པས།ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེས་བློའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་དང་མིག་གིས་མི་མཐོང་བའི་མུན་པ་སྦྱངས་ནས་བློ་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

ཐོས་པ།—སྤྱིར་ཐོས་པ་ནི་རྣ་བས་ཉན་ཏེ་གོ་བ་ལ་ཟེར་

ཞིང་།འདིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མདུན་ནས་གཞུང་
ལུགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དོན་སྟོར་མ་ཐོས་པ་གསན་པ་
དང་།མི་བརྗེད་པར་བློ་ལ་འཛིན་པ།བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་
གཤར་སྦྱང་བྱེད་པ།རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་གཟིགས་བྱེད་
པ།གྲོགས་རིགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་དཔྱད་བསྡུར་གྱིས་
གཏན་ལ་འབེབ་པ་སོགས་མདོར་ན་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་
ལ་གོ་ཚོགདགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་ལུང་ཚད་མ་སོགས་
ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞུང་དེའི་དོན་ལ་སྦྲ་སྦྲྱི་ཙམ་གྱིས་ངེས་
པ་རྙེད་པ་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཟེར།ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས།—ཀུན་བཏུས་ལས།ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་
མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ།དེ་བྱུང་བས་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་
མཚན་ཉིད་དོ།།ཞེས་གསུངས།ཉོན་མོངས་ལ་རྩ་ཉོན་དྲུག་
དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའམ།འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་
སྟེ་དུག་གསུམ།ཡང་ན།ཀུན་བཏུས་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་
པའི་ས་དང་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལྟར་ལམ་རིམ་ཆེན་

མོར། ༡འདོད་ཆགས། ༢འཁོང་ཁྲོ། ༣ང་རྒྱལ། ༤མ་རིག་པ། ༥ཐེ་
ཚོམ། ༦འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། ༧མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་
བ། ༨ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། ༩ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ༡༠ལོག་པར་བལྟ་བ་བཅས་བཅུ་
གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འཁོར་བ་
འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དགོས་
ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ན་
སྔར་བསགས་ཀྱི་ལས་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་
རླན་དང་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་མི་
འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ལས་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེད་པས་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་མྱུ་གུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་
ཡོད་ན་ལས་སྔར་བསགས་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་གསར་
དུ་བསགས་ནས་ཕུང་བོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བརྒལ་
བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་
པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྲིད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སླར་ཡང་

འབྱུང་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་གསུངས་པས།འབབ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་མཁར་སྒོ་ནས་གཉེན་པོའི་མདུང་ཐོགས་ཏེ་རང་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་གོ།

དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་བླ་མ་གོང་མ་ཚོས།འཚང་མ་རྒྱས་བར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཚར་བ་མེད།སངས་རྒྱས་པ་ན་སློབ་གཉེར་ཚར་བ་ཡིན།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།འདི་ཕྱི་དང་ཆོས་འཛིག་རྟེན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐོས་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར།།ཐོས་པས་སྡིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད།།ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་།།ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ།།ཅེས་གསུངས་ཏེ།དེའི་དོན་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ལས།ཚིག་རྐང་དང་པོས་ཐོས་པ་བྱེད་པ་ལས་རང་གི་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་སེལ་ཏེ་བླང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ཤེས་ཤིང་།ལྷག་པར་དུ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་

ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མ་ནོར་བ། ཉམས་སུ་བླངས་
པའི་ཕན་ཡོན། མ་བླངས་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་ཉམས་སུ་
བླངས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བསྟན། ཀང་
བ་གཉིས་པས། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཐོས་པའི་དོན་
རྣམས་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་འདྲིས་ཤིང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་
བླང་དོར་གྱི་འཇུག་ལྡོག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། ལུས་ངག་
གི་མི་དགེ་བའི་ལས་བདུན་སོགས་སྤངས་ཤིང་གཞན་ལ་
གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་
སྤོང་བའི་སེམས་པ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་སྡིག་པ་
ལས་བཟློག་པར་བསྟན། ཀང་བ་གསུམ་པས། ཐོས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་
སྒོམ་བྱུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མེད་པའི་
རྣམ་གཡེང་དང་། ལེ་ལོ་སོགས་སྤངས་པས་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ལ་གནས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་

འབྱུང་སྲོང་བར་འགྱུར་བ་བསྟན།ཀང་བ་བཞི་བས།ཐོས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཤེས་ནས་རྒྱུ་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་མི་ལྡོག་པར་
མཐོང་སྟེ།སྡུག་ཀུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ཤིང།བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས།ཞེས་
འགྲེལ་ཡོད་ལ།གཞན་ཡང་ཐོས་པའི་ཚོམས་ལས།ཇི་ལྟར་
ཁྱིམ་ནི་ལེགས་གཡོགས་པ།མུན་པས་ཁེབས་པའི་ནང་
ཞུགས་ན།།གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི།།མིག་
ལྡན་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ།།དེ་བཞིན་འདི་ན་རིགས་སྐྱེས་
པའི།།མི་ནི་བློ་གྲོས་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་།།སྡིག་པ་དང་ནི་དགེ་
བའི་ཆོས།།མ་ཐོས་བར་དུ་ཤེས་མི་འགྱུར།།མིག་ལྡན་མར་
མེ་ཡོད་པ་ཡིས།།གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བར།།དེ་
བཞིན་དགེ་དང་སྡིག་པའི་ཆོས།།ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་འགྱུར།།ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་

།སྐྱེས་རབས་ལས།གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་
ན།།ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།ཤས་
རབ་སྐྱེས་ཤིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར།།རང་གི་ཤས་
ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བར་རིགས།།ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་
མེ་ཡིན།།རྐུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འཁྱེར་ནོར་གྱི་མཆོག།ཀུན་
ཏུ་རྨོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན།།ཐོས་ཚུལ་
མན་ངག་སྟོན་པས་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག།ཕོངས་པར་གྱུར་
ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་བོ་ཡིན།།གནོད་པ་མེད་པ་སྨྱ་ངན་
ནད་ཀྱི་སྨན།།ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཇོམས་དཔུང་
གི་མཆོག།གྲགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་
ཡིན།།ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག།ཚོགས་
ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་མགུ་བར་འགྱུར།།ཞེས་དང་།ཐོས་
པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད།།སྐྱེ་བའི་རྫོང་ལས་
ཚོགས་ཆུང་ཐར་བར་འགྱུར།།ཞེས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་པས་ངོམ་པ་མེད་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་

བརྒྱ་ལམ་ན་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཆོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་
དཀོན་པའི་དོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཕྲལ་
འཕྲལ་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཇེ་ཆེར་བསྐྱེད་པས་
མིག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཕྱེན་པ་དེས་ཇི་ལྟ་
བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་སྨན་པའི་
འདུ་ཤེས་དང་། མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་
དང་། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡས་མཉན་དགོས་པར་བྱང་ས་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་སེམས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ལྟར་ཐོས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་ད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་སའི་འཁོར་བ་ལ་ངེས་
འབྱུང་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་མི་དགོས་སའི་ཐོས་པ་ལ་ངེས་འབྱུང་
སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་དགེ་སྡིག་སྤང་བླང་གི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་

ཤིང་མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་མི་ལོན་པ། བསྟན་པ་གཟུགས་བརྙན་
དུ་འགྱུར་ཞིང་དགོན་པ་ཡུལ་སྐོར་ལྟེ་གནས་སུ་འཕོ་བའི་
ཐན་ལྟས་ཤིག་ཡིན་ལ། མི་རིགས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་
གཞི་རྩ་ཡང་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད། འགའ་རེས་གཞུང་ལུགས་
ཐན་ཐུན་ཞིག་ལ་སྦྱངས་པས་ཡིད་ཆེམ་ནས་ཐོས་པ་མི་
བྱེད་པ། ཁ་ཅིག་གིས་ངས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་རང་གིས་རང་
ལ་ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ་ཐོས་པ་མི་བྱེད་པ། འགའ་ཞིག་
ལ་མན་ངག་སྒོ་བསྐྱིལ་བྱས་ཀྱང་མི་དགོས་པ། ལ་ལས་རྒྱུ་
བྱེད་པ་དང་རྫུན་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ངོ་མི་ཚ་བར་ཐོས་པ་
བྱེད་པར་ངོ་ཚ་བ། རེ་འགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པ་མི་བྱེད་
པར་མ་ཟད་གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་བྱེད་པ་ལའང་ཐབས་
སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀག་འགོག་བྱེད་པ། ཐོས་པ་མི་དགོས་
ཞེས་སྒོམ་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ། ཐོས་པ་ལས་ལོངས་
སྤྱོད་གལ་ཆེན་དུ་མཐོང་བ། ཡང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐོས་
པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་འཛིན་མོད། གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་
དགོས་པ་དང་། གང་ལས་ཐོས་དགོས་པ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་

བྱེད་པ།ཐོས་པའི་གོ་རིམ།ཐོས་པའི་ཕན་འབྲས།ཐོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཐམ་འཐོམ་གྱིས་ཡོང་ཞིང་འཁྱར་འཁྱོར་གྱིས་འགྲོ་བཞིན་པ་ལས་ངེས་པར་ལྡོག་དགོས་ཏེ།ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས།རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསླབ།ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་།།སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི།།ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདྲ།།ཞེས་དང་།མཁས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཀྱང་།།གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུའང་ལེན།།དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་སྦྱུད་པ་ཡིས།།མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར།།ཞེས་དང་།མཁས་རྣམས་རིག་པ་ཡོན་གྱིས་སློབ།།བླུན་པོ་རིག་པ་བསླབས་ཀྱང་སྤོང་།།ཕལ་ཆེར་ན་ལ་སྨན་ཟ་ཡང་།།ལ་ལ་གསོན་པོར་ལྡིབ་པ་ཡོད།།ཅེས་དང་།གང་ཞིག་མཁས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ།།དེ་ལས་ཡོན་ཏན་མི་ལེན་ན།།མི་དེ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་འམ།།ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བ་ཡིན།།ཞེས་དང་།བླུན་པོ་སློབ་པ་ངོ་ཚར་འཛིན།།མཁས་རྣམས་མ་བསླབས་ངོ་ཚར་འཛིན།།དེས་ན་མཁས་པ་རྒས་གྱུར་ཀྱང་

།།ཕྱི་མའི་དོན་དུ་རིག་པ་སློབ། །ཅེས་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །བླུན་པོ་ཡོན་ཏན་མི་སློབ་ལོ། །བརྟགས་ན་ཤེས་རབ་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །བླུན་པོས་འབད་པ་ལྷག་པར་དགོས། །སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མ་བསླབས་པས། །ཚེ་འདིར་བླུན་པོར་མཐོང་ནས་ནི། །ཕྱི་མར་བླུན་པོར་སྐྱེ་དོགས་པས། །ཚེ་འདིར་དཀའ་ཡང་འབད་དེ་མཉན། །བསྒོམས་ན་ཐོས་པ་མི་དགོས་ཞེས། །བླུན་པོ་བློ་རྒྱ་ཆུང་དུ་སྨྲ། །ཐོས་པ་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ཙམ། །འབད་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་སྐྱབས་ཐབས་ཡིན། །ཞེས་གནད་ལ་ཁེལ་ཞིང་བདེན་དོན་གྱིས་གཏམས་པའི་ལེགས་བཤད་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་གནང་ཡོད་པ་དག་བློ་ལ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་རྒྱུ་ནི་ཡར་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ནམ།

གཞུང་ཆོག་བློར་འཛིན་གྱི་དགེ་མཚན།

ཚིག་གི་འཁོར་བ་ལ།།བརྟེན་ཕྱིར་གཞུང་ཚིག་བློ་འཛིན་
མི་བྱེད་པར།།དཔེ་ཕློག་ཙམ་དང་ངག་སྒྲོས་ཐན་ཐུན་
གྱིས།།ཉིན་རེ་འགྲོ་ཐབས་དེས་ཀྱང་མི་ཕན་པས།།དཔེ་
འཛིན་སྐྱོར་སྦྱངས་ཡུན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་
ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆན་པོ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་
གི་མཁར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་
དོན་རྟོགས་ཚུལ་མེད་པས།སློབ་གཉེར་བ་ལ་ལས་གཞུང་
ཆེན་མོའི་ཚིག་བློ་འཛིན་མི་བྱེད་པར།དཔེ་ཆ་བམ་ཕློག་
ཙམ་དང་གཞན་གྱི་ངག་སྒྲོས་ཐན་ཐུན་བསགས་ཏེ་ཉིན་
རེའི་ཆོས་གྲྭའི་རྩོད་པ་སོགས་འགྲོ་ཐབས་འདུག་ཐབས་
བྱས་ནས་སློབ་གཉེར་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་བཟུང་བས་
ཅི་ཡང་མི་ཕན་པ་སྟེ་ཕན་ཐོགས་ཡེ་ནས་མེད་པས།མདོ་
སྔགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་མང་པོའི་རྩ་སྟོམ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་བློ་ལ་
འཛིན་ཕྱིར་ནང་སྔ་ལངས་དང་དགོང་འཕྱི་ཉལ་གྱིས་སྐྱོར་
སྦྱོང་དང་གཤར་སྦྱང་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཨང་
ཞེས་པའོ།།བཙན་པོ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་གངས་ཏི་སེ་

ནས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་གཉིས་
གདན་དྲངས་ཀྱང་མ་འདོངས་པས།ཕོ་ཉས་ཐིག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་སྡེ་ལྔ་བློ་ལ་བཟུང་ནས་ཕེབས་པ་སོགས་གཞུང་
ཆེན་བློ་འཛིན་གྱི་སྲོལ་རང་རེའི་བོད་འདིར་གནའ་སྔ་
མོའི་དུས་ནས་ཡོད་ལ།ཁྱད་པར་དུ་གྲྭ་ས་སོགས་དགོན་
སྡེ་ཆེ་གྲས་རྣམས་སུ་ཆུང་དུས་དགེ་རྒན་གྱི་མདུན་ནས་
བློ་འཛིན་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ནས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་དཔེ་གཟིགས་དང་བསམ་སྒོམ་བྱེད་པའི་སྲོལ་བཟང་
བོ་ཞིག་ཡོད་པས།དགེ་བཤེས་སོགས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་
ལྟ་ཅི་གྲོང་ཚོག་པ་དགའ་རབ་ཅིག་གི་བློ་ལའང་ཤོག་བུ་
སྟོང་ཕྲག་ལས་བརྒལ་བ་ཤར་ཤར་འདོན་རྒྱུ་ཡོད་ལ།དེ་
ནི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གཉེར་བ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་
ཤིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐལ་མི་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྒྱུར་ཡོད་
པས།གནས་གང་དུ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་
གསུམ་གྱི་ལས་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་གཞུང་ཚིག་མང་པོ་བློ་
ཐོག་ནས་ཤར་ཤར་འདྲེན་པ་ལ་དཀའ་ཁག་མེད་དོ།།

འོན་ཀྱང་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་དེང་གི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དགེ་སློབ་ཕལ་མོ་ཆེར་དཔེ་ཆ་ཀློག་ལ་འཛིན་པའི་གོམས་གཤིས་ལེགས་པོ་དེ་ཆགས་མ་ཐུབ་པར། དགེ་རྒན་འཆད་ཁྲིད་ལ་ཕེབས་ན་དཔེ་ཆ་པོ་ཏི་ལྷུ་དྲུག་ཙམ་དང་ཟིན་བྲིས་བམ་ཁ་མཐུག་པོ་ཁྱེར་ནས་འོང་སྐྱི་ཡིག་ཁྲིད་རྒྱང་བ་བྱེད་ལ། སློབ་བུ་ཚོས་ཀྱང་རྩོམ་པ་པོའི་འབྱུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་ཙམ་མམ་མཚན་དང་ས་གནས་སོགས་རེ་འགའ་ལ་ངེས་ཆ་ཞིག་གཏོང་ཁུལ་བྱེད་པ་ལས་གཞུང་ཆ་ཚང་དང་རྩ་སྒོམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀློག་ལ་འཛིན་མཁན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས། ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། རིག་པ་ཕྱིགས་བམ་ལ་གནས་དང་།། མ་བསྒྲུབས་པ་ཡི་གསང་སྔགས་དང་།། བརྗེད་ངེས་ཅན་གྱི་བསླབ་པ་རྣམས།། དགོས་པའི་ཚོ་ན་བསླུ་བ་མང་།། ཞེས་པ་ལྟར་དཔེ་ཆ་ལག་ཏུ་མེད་ན་འཆད་རྩོམ་རྩོད་གསུམ་གང་ལ་བསྐྱལ་ཡང་ཀླུགས་པ་དང་ལག་རྟུམ་ཡིན་པས། ངེས་པར་དུ་དགོན་སྡེའི་སློབ་གཉེར་བའི་ལེགས་ཆ་འདི་ལེན་པར་རིགས་

སོ་ཞེས་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་པ་ཡོངས་ལ་ཞུ་བར་འདོད་དོ།།

ཚིག་དོན་གཉིས་ཀར་བརྩོན་པའི་གསལ་འདེབས།

༡༥ཚིག་དོན་གཉིས་ཀར་བརྩོན་པའི་གསལ་འདེབས།གཞུང་ཚིག་མང་དུ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱུར་ན་ཡང་།།དོན་ལ་མི་སེམས་རིམ་གྲོའི་ཆོས་ཀློག་དང་།།ནེ་ཙོའི་འདོན་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཚར་གྱིས།།བརྗོད་བྱའི་གནད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པས།།དོན་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་མོ་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་དག་གི་ཚིག་རིས་མང་པོ་བློ་ལ་བཟུང་སྟེ་ཡང་ཡང་བསྐྱུར་ན་ཡང་།བརྗོད་བྱའི་དོན་ཅི་ཡིན་ལ་མི་སེམས་པ་སྟེ་བསམ་གཞིག་མི་གཏོང་བ་ནི།དཔེར་ན་རིམ་གྲོ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ཆོས་ཀློག་གམ་ཀློག་འདོན་བྱེད་པ་དང་།འདབ་ཆགས་ནེ་ཙོའི་མ་ནི་འདོན་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་མ་

འདས་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཚར་ཞིག་བཀོད་པས་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པས། ཚིག་མང་པོ་བློ་ལ་བཟུང་ནས་དེའི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས། བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཚིག་ཙམ་བྱང་བ་དཀོན། །དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་དེ་བས་དཀོན། །ཚིག་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་སྤྱོད་མཐའ་ཙམ། །འདི་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁུར་ཟིང་གི་ཀློང་ནས་ཐ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་འབོར་ལ་ཉེ་བའི་ད་ལྟའི་དུས་འདིར། ཡ་རབས་ཀྱི་བྱ་བར་མོས་ཤིང་སློབ་གཉེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་འཛིན་མཁན་ཡང་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེར་ཧེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་བློར་འཛིན་མཁན་སྤྱོད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་ཟིན་ལ། མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཡུམ་ཆེན་མོ། ཏིང་འཕགས་བསྐལ་གསུམ་སོགས་ནི་སྦྱིན་བདག་ལ་རིམ་གྲོ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཀློག་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་

ཞིག་ལས་དཔེ་བལྟ་བྱེད་ཡུལ་ཏེ་ནང་བའི་སློབ་དེབ་གཙོ་
ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྣང་མི་འཆར་བ་དང་།གསང་བདེ་འཇིགས་
གསུམ་དང་།དུས་འཁོར།ཐོས་གྲོལ།ཀུན་རིག་སོགས་ཆོ་ག་
མང་པོ་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་འདོན་ཙམ་མམ་གཤིན་པོ་
རྗེས་འཛིན་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་
པ་ཆ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་དང་།རང་རང་གྲུབ་མཐའི་ལྟ་བའི་
གནད་བསྟན་པའི་ངན་ངག་ཅིག་ཡིན་པར་མ་གོ་བར་མགོ་
ཤེས་བརྗོད་ནས་མཇུག་སྨོན་ལམ་གྱི་བར་ཤར་འདོན་བྱེད་
པ་ལས་ཚིག་དོན་ངོ་ཨེ་འཕྲོད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་མཁན་
ཉིན་མོའི་སྐར་མའི་མཆེད་ཟླར་བསྐྱེགས།ཞིབ་འཇུག་པ་
དང་སྙན་ངག་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྗེའི་
བསྟོད་ཆེན་བཞི་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་དག་ནི་སྙན་ངག་ཡག་
པོ་དང་ཚིག་སྦྱོར་བདེ་མོ་ཞིག་རེད་ཅེས་སྡོམ་ཚིག་འཇོག་
ཁྲུལ་དང་སྣར་མེད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་ཅིག་བྱས་ཟིན་ཁྲུལ་གྱི་
ཁ་ཕོད་སྒྲིག་པ་ལས་དེ་དག་གིས་ནང་བའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་
གསུམ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཆ་ཚང་

བ་སྟོན་འདུག་པའི་དགེ་མཚན་མི་མཐོང་བ།རྟག་པར་ཚེག
ལ་བྱུང་བ་དང་དོན་ལ་ངེས་པ་ཙུང་ཉེད་ནའང་བཇོད་
དོན་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་བཙལ་ཡང་མི་ཉེད་པའི་ཚོད་དུ་
ལྷུང་བས།ཇེ་བླ་མས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་
བའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་
རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་དུ་བཞག་པ་དང་།ལྷུང་སྐྱ་རོལ་བའི་
ཇོ་ཇེས།གཞན་དུ་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ།།མི་
ཚེ་ཧྲིལ་གྱིས་ཐོས་པ་བསགས་གྱུར་ཀྱང་།།ཉམས་སུ་ལེན་
ཚེ་གྲོག་པོ་ཕུག་རྟུག་ཏུ།།ཕྱིན་ལྟར་མ་སྦྱངས་གནས་སུ་ཕྱིར་
ལྡོག་པའི།།ངང་ཚུལ་དེ་ཡིས་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་རྣམས།།རངས་
པ་འཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ག་ལ་མཆིས།།དེ་ཡང་ཐོག་
མཐའ་བར་གྱི་ཀུན་སློང་རྣམས།།ཕྱིར་ལྟ་ཁོ་ནར་སོང་བས་
ལན་པ་ལགས།།སྔོན་བྱོན་ཚད་ལྡན་མཁས་གྲུབ་ཕལ་མོ་
ཆེས།།གསུང་རབ་ལྟ་ཞོག་བྱ་སྐྱུང་ཙུན་ཆད་ཀྱང་།།ཉམས་
ལེན་གྲོགས་སུ་ཤར་བའི་རྣམ་ཐར་གྱིས།།གོ་འཕང་མཐོན་
པོ་བཉེས་ལ་གཞིགས་པར་མཛོད།།དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་

གནད་དུ་ཕིགས་སོང་ན།།དེ་ཉིད་བསྒོམ་དང་ཉམས་ལེན་
གཙོ་བོ་ཡིན།།ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བས་
ན།།ཚེགས་མེད་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཉིད་པར་འགྱུར།།རྒྱ་བོད་
མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕལ་མོ་ཆེས།།མཚམས་དང་འདག་སྦྱར་
གཅིག་དྲིལ་མ་མཛད་ཀྱང་།།འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་མཛད་
པ་མཛད་བཞིན་པར།།ས་ལམ་རྟོགས་པ་ཕུལ་བྱུང་བརྙེས་
ལ་ལྟོས།།ཞེས་དང་།ཁྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།ཐོས་
པ་དོན་ལྡན་ཞིག་བགྱིད་ན།།གང་ཤེས་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྦྱོར་
དགོས།།མཁས་པ་དོན་མེད་ཅིག་བྱེད་ན།།ཐ་སྙད་ཚིག་
སྐམ་རང་སྒྲུགས་ཤིག།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།ཚིག་རིས་ཤར་
འདོན་བྱེད་པ་ལས་དོན་ལ་མི་སེམས་པ།དོན་ལ་བསམ་
ཡང་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་མི་སྦྱོར་བ་གང་སྦྱང་རིག་གནས་ཤིག་གི་
འདུ་ཤེས་ལས་རང་གི་མི་གཞི་བཅོས་བྱེད་དུ་མི་འཁྱེར་བ་
སོགས་ནི་སློབ་གཉེར་ལ་ལམ་ལྷུང་མ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡིན་
པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་
རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་འབུམ་སྡེའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་དགོངས་

གཞི་རྨ་མེད་པ་དེ་ཡིན་འདུག་གོ།

མཁས་པའི་དཔལ་ལ་གནོད་པའི་ཟ་ཉལ།

༡༨མཁས་པའི་དཔལ་ལ་གནོད་པའི་ཟ་ཉལ།ཀུན་བྱང་
འདུག་ལྡོག་ཚུལ་ལ་མ་རྔོངས་ཤིང་།།ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་
སྨྲ་མཁས་དཔལ་འདོད་ཤ།།ད་ལྷ་བཟའ་བཏུང་གཉིད་
ཀྱི་བདེ་བ་ལ།།ཆགས་པའི་སྙིད་ཆོས་འདི་ཡིས་མི་འགྲུབ་
པས།།དཀའ་སྤྱད་སྡུག་ཙུམ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་
།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལྡོག་ཚུལ་
དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འདུག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་མ་
རྔོངས་ཤིང་།ངེས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་མདོ་
རྒྱུད་རིག་གནས་ལས་བརྩམས་པའི་དགོངས་དོན་སྨྲ་བ་
ལ་མཁས་པའི་དཔལ་ལམ་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འདོད་
ཤད་ལྷ་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་ཚེ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་

གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་སོགས་ལ་ཚོད་འཛིན་མེད་པར་ཆགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་འགའ་བའི་སྐྱིད་ཆོས་འདི་འདྲ་བ་ཡིས་ནི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་དེ་མི་འགྲུབ་པས།སློབ་གཉེར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་དཀའ་བ་ཁྱད་དུ་བསད་ཅིང་ངལ་བ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྡུག་ཅུས་དང་བཟོད་བསྲན་བྱེད་ནུས་པར་གྱིས་ཨང་ཞེས་པའོ།།གཉིད།—སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ལས་གཞན་འགྱུར་བཞིའི་ནང་ཚན་ཏེ།སེམས་ཡུལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཅུང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཡང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྡུད་པའི་རྣམ་པ་ཅན།བྱེད་ལས་བྱ་བ་འཆོར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་གཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས།གཉིད་གང་ཞེ་ན།གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་།ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་།དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་།རིགས་པ་དང་མ་རིགས་པ་ལ་སེམས་སྡུག་པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ།བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།ཞེས་གསུངས་སོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བརྡ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་
མཛད་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་བཞག་རྫོངས་
མུན་འཇོམས་པའི་འོད་སྣང་ལས། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་
ལུས་ལྕི་བ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། ངལ་བ་དང་། མུན་པའི་
མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འགོག་
པའི་ཐབས་སུ་ནི། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། དབང་པོའི་
སྒོ་སྡོམ་པ། སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་
བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཛངས་
མས་བུ་གསོ་བ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་མཐའ་མེད་གདུལ་
བྱའི་ཁམས་དང་མོས་ངོ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་ཤིང་། ཐ་ན་འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་
ལམ། བཟའ་བཅའ་བཏུང་བ། གཉིད་དང་རྨི་ལམ། གཉིད་
ལས་ལྡང་ཚུལ། ཁྲུས་བྱེད་ཚུལ། ཆུ་ལེན་སྟངས། སྟོད་ཁང་
ཕུབ་ལུགས། གྱོན་པ་གྱོན་ཚུལ། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་གསོག་
ཚུལ་དང་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས། གྲོགས་དང་འགྲོགས་

ཚུལ།སྡིག་སྒྲོགས་སྤྱང་ཚུལ།ལུས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་འོས་པ་དང་
མི་འོས་པ།ངག་གིས་བརྗོད་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ།སེམས་
ཀྱིས་དྲན་ཚོག་པ་དང་མི་ཚོག་པ།ཐ་ན་གཤང་གཅི་འདོར་
ཚུལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྱང་བླང་མཐའ་དག་མ་གསུངས་པ་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པས།སྤྱིར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་
རུང་དུ་འགྱུར་རུང་བའི་གཉིད་ཀྱང་དགེ་བའི་ངོ་བོ་དང་
དོན་ལྡན་བགྱི་བ་འབབ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཚུལ་ལེགས་པར་
བསྟན་པས་རྗེས་འཇུག་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཀྱང་གཉིད་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱངས་ཤིང་རྨི་ལམ་སྤྲུལ་སྒྱུར་གྱི་གདམས་
པ་རྙེད།དེ་ཡང་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་སྐྱེ་
བ་སྤྲུལ་སྐུར་ཁྱེར་བ་བཞིན་དུ།གཉིད་པ་འཆི་བ་དང་དེ་
ཉིད་ཆོས་སྐུ།གཉིད་ནས་རྨི་ལམ་རྨི་བཞིན་པའི་སྐབས་བར་
དོ་དང་དེ་ཉིད་ལོངས་སྐུ།གཉིས་ལས་སད་པ་སྐྱེ་བ་དང་
དེ་ཉིད་སྤྲུལ་སྐུའི་ངོ་བོར་འཁྱེར་ཐུས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་
བརྗོད་བྲལ་གྱི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ།འཛམ་དུ་གླིང་
བ་གཉིད་དང་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བ་ཡིན་པས་འོས་འཚམ་ཞིག་

གཉིད་དགོས་མོད།དེ་ཐུན་མོང་ཉམས་ལེན་དུ་སྦྱར་ནའང་
དགེ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་ཚུལ་མང་བོ་ཡོད་དེ། བཤེས་སྤྲིངས་
ལས།རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་།
□།མཚན་མོ་འང་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྨད་འདས་ནས་ནི། □།མནལ་
ཚེའང་འབྲས་སུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། □།དྲན་དང་ལྡན་
པར་དེ་དག་བར་དུ་མནོལ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།ཉིན་མོ་
ཕྱིལ་བོ་དང་མཚན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་སྟོད་
ལ་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱས་ནས་ཆ་བར་བ་
ལ་བབ་པའི་ཚེ་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ།ཉལ་སྟངས་ནི།བྱང་ཆུབ་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།ཉལ་བའི་ཚེ་ན་གནས་ཁང་ནས་
ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་རྐང་བ་བཀྲུས་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་གློ་
གཡས་པ་ཕབ་སྟེ་རྐང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་
བཞག་ནས་སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་བར་བྱའོ།།སེང་གེ་ལྟར་ཉལ་
བ་ནི།ཇི་ལྟར་དུད་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སེང་གེ་ནི་
ལུས་རྩལ་ཆེ་བ་དང་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་བརྟན་
པས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་བཞིན་དུ།མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་

ལ་བརྟེན་པའང་རྒྱལ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་ཞིང་
གནས་པས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཉལ་གྱི།ཡི་དྭགས་དང་ལྷ་
དང་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དག་གི་ཉལ་སྟངས་ནི་དེ་ལྟ་མིན་
ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པ་ཕ་
རོལ་གནོན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་ན་
གློ་གཡས་པས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ནི།ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ལུས་ལྷོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིད་ལོག་ནའང་དྲན་
པ་མི་བརྗེད་པ་དང་གཉིད་སྟུག་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་
རྨི་ལམ་སྡིག་པའམ་ངན་པ་མི་རྨི་བ་ཡིན་གྱི།དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
པར་ཉལ་བ་ནི་སྔ་མ་བཞི་ལས་ལྡོག་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བའོ།།ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཉལ་བའི་ཚེའང་སེམས་ལ་མུན་པ་མི་འབྱུང་ཕྱིར་
འོད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་བ་དང་།གཉིད་ཀྱི་ཚེ་
ཡང་དགེ་སྦྱོར་སྐྱོང་ཕྱིར་དགེ་སེམས་ཀྱི་དྲན་པ་གཉིད་དུ་
མ་སོང་གི་བར་དུ་བསྟེན་པ།དེ་ལྟར་དྲན་པ་བསྟེན་པའི་ཚེ་
ཉོན་མོངས་པ་གང་ཅུང་བྱུང་ན་དེ་ཤེས་ནས་དང་དུ་མི་

ལེན་ཅིང་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་ལ་སེམས་གཡེལ་བར་མི་བྱེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉལ་བ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཉལ་སྟངས་ཐམས་ཅད་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་ཉལ་བ་བདག་གིས་དེང་མི་ཉལ་བ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་བརྩོན་པས་བསླབས་པ་ལྟར་སང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་སོགས་ཉལ་སྟངས་དང་དེ་དགེ་སེམས་སུ་བསྒྱུར་སྟངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་བ་མང་པོ་ཡོད་ལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཟས་དང་ཉལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་འདི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དོན་ལྡན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ན་ཚེ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཁེགས་པར་སྣང་ཞེས་གསུངས་སོ།།

སློབ་གཉེར་བྱེད་པར་དང་རྒྱུད་རིང་དགོས་པ།

རེ་ཟས་ཀྱང་མི་དྲན་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ།།ཞུགས་མ་ཐག་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་འདོད།།ཞག་གསུམ་ལོན་ཚེ་རྗེས་མེད་གཡེང་བས་ཁྱེར།།དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་བས།།བརྩོན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་སྟེན་ཅིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།སྐྱེ་བོ་ལ་ལས་ཉི་མ་རེ་འགར་ཟས་དང་སྐོམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡང་མི་དྲན་པར་སློབ་གཉེར་ལ་བརྩོན་པ་དྲག་པོ་རྩོམ་པའམ་བསྟེན་པར་བྱེད་ལ།སློབ་གཉེར་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་མ་ཐག་པ་ནས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་དེ་བདེ་བླག་ཏུ་འཐོབ་པར་འདོད་མོད།ཞག་གསུམ་ཙམ་ལོན་པ་སྟེ་འགོར་རྗེས་སྔར་གྱི་ངར་ཤུགས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱ་བ་ངན་ཞེན་དང་སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་འཁྱེར་འགྲོའོ།།དེ་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་ངང་རྒྱུད་ཐུང་ཞིང་བརྟན་ཚུགས་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཅི་ཡང་མི་འོང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་འབྱོར་བས།དཀའ་ཁག་ཇི་འདྲར་འཕྲད་ཀྱང་ཡིད་ཞུམ་པ་མེད་པར་སློབ་གཉེར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་

ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ཆད་པ་མེད་པར་བསྟེན་ཅིག་ཨང་ཞེས་
པའོ།།དེ་ཡང་བླ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས།ལམ་
རིམ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་།དམིགས་རྒྱ་བསྒྲིང་།ཡིད་རྒྱ་བསྐྱེད།།གོང་སོ་
ཀློད་ཅེས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ།མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་གནའ་དེང་གཞུང་ལུགས་
སོགས་གང་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་།སྔོན་བྱོན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་
གིས་སློབ་གཉེར་གནང་སྟངས་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་
དམིགས་ཡུལ་སོགས་མིག་དཔེར་བཟུང་སྟེ།རབ་ཡིན་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་སངས་རྒྱས་བསྟན་
པའི་འཕེལ་རྒྱས།མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད།འབྲིང་ཡིན་ན་
རང་གི་དགོན་སྡེ་དང་མི་རིགས།རུ་སྡེ་དང་ཁྱིམ་མི།མཐའ་
མའང་རང་གི་མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་དང་ཕྱི་མར་མངོན་མཐོའི་
གོ་འཕང་འཐོབ་ཕྱིར་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་མིག་བཟུང་
ཧང་རྩེར་གཏད་དེ་མི་སྡོད་པར་རྒྱུང་རིང་པོ་ལ་བལྟ།མདོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་དཀའ་པོད་ལྔ་དང་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་
སྡེ་བཞི།ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་སྦྱོང་བྱའི་གནས་

ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གྲངས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་ཞུམ་པ་དང་
སྙུན་སྣང་མི་སྐྱེ་བར་ཡིད་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོང་།གཞུང་དེ་དག
ནི་ཤོག་གྲངས་རེ་འགའ་ལྟ་བུ་བམ་ཀ།སྲབ་པ་དང་།གཏམ
རྒྱུད་དང་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་གོ་སླ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པས་ཉི་མ་ཁ
ཤས་དང་ཟླ་བ་རེ་འགའ་ལྟ་བུར་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུར་སྦྱངས
པས་འཕྲུལ་དང་འཕྲུལ་དུ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཡང་
།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐལ་ཆེན་གྲངས
མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས
མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབས
པ།བྲུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་རྩིས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ལྕགས་ཀྱི་ཐུར་མ
བཅུ་གསུམ་ཟད་པའི་མཛད་པ་ལྟ་བུ་མིག་དཔེར་བཟུང
སྐྱེ་ཁ་མགོ་མི་ཐུག་པར་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ་ཁོང་སོ་སློད་པ
ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཏེ།པོ་ཏོ་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་
།ཉ་ནི་པགས་ཀྱིས་ཟ།རི་བོ་དལ་གྱིས་བགྲོད།དོན་ཆེན་ལ
ངང་བསྲིངས།ཞེས་དང་།ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆུའི་བསྟན
བཅོས་ལས།རྒྱུན་ཆགས་བརྩོན་པ་མ་བཏང་བར།།བགས་

ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་ཅི་ཡང་འགྲུབ།།ཆུ་བོ་དལ་གྱིས་འབབ་པ་
ཡིས།།ཡངས་པའི་ས་ཆེན་བསྐོར་ནས་འགྲོ།།བྱ་བ་ཆེན་པོ་
ཡུན་གྱིས་བསྒྲུབ།།ངང་ཐུང་འབད་པས་མཐར་མི་ཕྱིན།།ཁྲུང་
ཆེན་དལ་ཡང་རིང་འགྲོ་ལ།།ཐ་རླབས་དྲག་ཀྱང་ཆེར་མི་
འགྲོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།དེ་ལྟ་མིན་པར།ངང་རྒྱུད་
ཐུང་བ་དང་།དྲན་རྒྱུ་མང་བ་།རང་ཚུགས་མི་བརྟན་པ།ཁ་
ཕྱོགས་མེད་པ།ཧོལ་རྒྱུགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་མཁས་
པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡོན་ཏན་གཏིང་ཟབ་མོ་མི་
ཡོན་ཏེ།ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས།བྱ་བ་མི་
འདྲ་བརྒྱ་ཕྲག་རྩོམ།།མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།།ལྟོ་
གྲོད་ཕལ་ཆེར་གྲོང་བར་གྱི།།ཁྱི་རྒན་འདྲ་བར་རྒྱུན་དུ་
འཁྱམ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ངེས་པས།ཤེས་རབ་
སྡོང་བུ་ལས།དམ་པ་རྣམས་ནི་ཁས་འཆེ་མི་བྱ་ཞིང་།།གལ་
ཏེ་དཀའ་བས་ཁས་ནི་བླངས་གྱུར་ན།།རྡོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་
ལྟ་བུར་ནི།།ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་ངེས་

དོན་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མ་འཐོབ་བར་དུ་མི་འདོར་བར་
བརྩོན་དགོས་སོ།།

དགག་བྱའི་བློ་ངན་དང་འཆལ་གཏམ།

༡༽དགག་བྱའི་བློ་ངན་དང་འཆལ་གཏམ།དཀོར་དང་སྒྲིབ་
པས་བྱིང་ཞིང་རྨུགས་པའི་སྙིང་།།ད་རུང་ཟས་དང་གཉིད་
ཀྱི་ཚོད་མི་རིག།ལང་ཤོར་བློ་ངན་འཕྲོ་ཞིང་རྒོད་པའི་
ཐོག།ཕྱི་ཕྱིར་འཆལ་གཏམ་དུ་མས་གཡེང་བ་སོགས།།དགག་
བྱའི་རིགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་མ་འཛིན་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་
ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།དཀོན་མཆོག་གི་ཞིང་སར་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་
ནོར་དང་དད་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཕུལ་བའི་རྒྱུ་ནོར་
གྱི་དཀོར་ལ་ལོངས་སྤྱད་དྲགས་པས་སེམས་མི་གསལ་བར་
བྱིང་བས་ནོན་པ་དང་།སྒྲིབ་གཉིས་དང་བཅས་པས་ལུས་
སེམས་ལྕི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བར་སེམས་ཉོག་ཉོག་པོ་སྙི་
རྨུགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་བའི་སྙིང་དུ་ད་དུང་ཟས་དང་

གཉིད་ཀྱི་ཚོད་མི་རིག་པའམ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་།ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ཞིང་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བས་ལང་ཤོར་གྱི་གློ་ངན་པ་དེ་ཉིད་ནམ་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོ་ཞིང་འདོད་ཡོན་སོགས་སྡུག་པའི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་ནས་མ་ཞི་བའི་སེམས་བྱུང་རྐྱོད་པའི་དབང་དུ་གྱུར་བའི་ཐོགཕྱི་ཕྱིར་རམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དོན་མེད་ལ་ཁུངས་དང་གཏད་སོ་བྲལ་བའི་འཆལ་གཏམ་དུ་མས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་སོགས་སྒོ་གསུམ་མི་དགེ་བའི་ལས་དགག་བྱ་དང་སྤང་བྱའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་བླང་བྱར་མ་འཛིན་པར་སྤང་བླང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

དཀོར།—ནོར་སྤྱིའི་མིང་ངམ་དད་པའི་རྫས་སོ།།དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས།སྤྱིར་བཏང་དཀོར་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ།༡དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་རྒྱུར་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནོར།༢གཤིན་པོ་དང་གསོན་

པོས་རང་ཉིད་ལ་དད་པ་པ་བྱས་ཏེ་འབུལ་བའི་རྒྱུ་ནོར། ཞལ་
ཤེས་མི་རབས་གོང་མའི་ནོར་མཛོད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་
ནོར་བཅས་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས། ཞེས་
གསུངས་ཏེ་འདིར་གཙོ་བོ་སྤྲ་མ་གཉིས་དང་དེ་ལས་ཀྱང་
བར་བ་ལ་གོ་དགོས། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་མི་
བསྲུང་བ་དང་། ཁྲིམས་དང་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་
ཏེ་བསྡོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་དད་པས་
ཕུལ་བའི་རྫས་གང་བྱུང་དུ་བླངས་ཤིང་ལོངས་སྤྱད་ན་
དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་
དགོས་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ལྕགས་གོང་མེ་ལྕེ་འབར་
བ་དག །ཟོས་པར་གྱུར་བ་ཆེས་སླ་ཡི། །ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་
མི་སྡོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་མིན། །ཞེས་དང་
།རྗེ་བཙུན་མི་ལས། དད་པ་ཅན་གྱི་རྫས་འདི་ས་ལ་བརྒྱབ་ན་
ས་འགགས། རྡོ་ལ་བརྒྱབ་ན་རྡོ་འགགས། ཞེས་དང་། །བསྟན་པའི་
སྒྲོན་མེ། དཀོར་ཏ་ལས་དུག་གི་རང་བཞིན་ཅན། །ཟས་
ཞིམ་མངར་བྲོ་བ་མྱོང་བཞིན་སྤྱོད། །དུག་སྣིན་ཚེ་དྲག་པོའི་

གཟེར་ནོད་ཀྱིས།།ལུས་དུམ་བུར་གས་ན་ཨ་ཙ་མ།།ཞེས་དང་
།ལམ་རིམ་སྣང་སྒྲོན་འདུལ་བའི་ལྷུགས་ཀྱུར།ཚུལ་ཁྲིམས་
རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་བསླབ་པ་ལྷོད་པ་དག་གིས་དད་
པས་བྱིན་པ་ཟོས་པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ལ།ཞེས་དང་།ཁྱར་
པར་གཤིན་ཟས་ལ་འགྲོ་བ་འདི་རྣམ་སྨིན་ཆེ་བར་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ།གཤིན་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཅི་ཡང་
མི་བསམ་པར་འབུལ་བ་དང་།ཤ་ཚོ་མི་ཚོ་བསམ་པ་འདིས་
དངོས་སུ་གཞན་བསླུས།དོན་གྱིས་རང་བསླུས།རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ངན་འགྲོའི་སྒོ་འབྱེད་པ་ལས་མེད།ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ལགས་པས་རང་རེ་དགོར་ལ་འབབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་པར་འདུག་སྟེ།དགོན་པའི་ལས་སྡེ་
ཚོའི་ཚོགས་གཏམ་དུ།དགོར་ཁ་ལ་བབ་ན་མི་བཤད་དགུ་
བཤད།དགོར་ལག་ལག་ལ་བབ་ན་མི་ལས་དགུ་ལས།དགོར་
སྙིང་ལ་བབ་ན་མི་དྲན་དགུ་དྲན་ཅེས་པ་ལྟར་དུ་མི་འགྲོ་
བར་འབད་པར་འཚལ་ལོ།།གཞན་ཡང་ཁྲིམ་པ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་དགོར་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་དོག་མེད་པར་

སྣམ་སྨོད། མཁས་དབང་དུང་དཀར་ཚང་གིས་དཀོར་ལ་རིགས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཐ་མ་དེ་ཕལ་ཆེར་ཁྲིམ་པ་པོ་ནར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་མང་ཚོགས་ཉམ་ཐག་ཁྲི་སྟོང་གི་ཁྲལ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་བྱེད་པ་ཚོའི་ཟླ་ཕོག་ལས་ལྷག་པའི་དཀོར་ཞིག་མེད་པས། རང་རང་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་འཐུས་ཤོར་དང་སྒྲིད་ལུག་གི་དབང་དུ་བཏང་ན་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཡང་མི་བཟད་པ་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས། ངེད་ཅག་གིས་ཆོས་ལུགས་དང་ལས་འབྲས་ཟེར་བ་ཁས་ལེན་གྱིན་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་དེ་འདྲ་སྤྱོང་དགོས་དོན་མེད་ཟེར་ན་དེ་ནི་བླུན་གཏམ་པོ་ན་སྟེ། ཁས་མ་བླངས་པས་མེད་འགྲོ་ན། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ཐ་ན་འཆི་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་གོ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་མོད། འཆི་མ་དགོས་པ་ཞིག་གཅིག་ཀྱང་བགྲང་རྒྱུ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དུ་དགོན་སྡེའི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་དང་བླ་མ་དགེ་འདུན་པའི་གཉེན་ཉེ་སོགས་

ཁྲིམས་པ་མང་པོས་དགེ་འདུན་པ་དང་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་
ལ་བསྔོས་ཟིན་པའི་དད་རྫས་ཡོངས་སྤྱོད་ན་ཉེས་པ་ཚབ་
ཆེན་ཡོད་པ་ཤེས་གལ་ཆེ་སྟེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས།དགེ་འདུན་གྱི་རྫས་འདབ་མའམ་མེ་ཏོག་གམ་འབྲས་
བུ་ཙམ་ཞིག་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་སྤྱོད་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་
བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་།བརྒྱ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་ཐར་ཡང་
འབྲོག་དགོན་པ་རོ་སྐམ་དུ་དུད་འགྲོ་རྐང་ལག་མེད་པ་
དང་ཡི་དྭགས་ཡོང་བ་རྐང་ལག་མེད་པར་སྐྱེས་ཏེ།ལོ་མང་
པོར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་
བར་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་དང་དགེ་སློང་ལ་བསྔོས་པ་མེ་ཏོག་
ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་ཁྲིམས་པ་ལ་
སྟེར་བ་དང་ཁྲིམས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་
ཤིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།ཞེས་དང་།ཉི་མའི་
སྙིང་པོའི་མདོ་ལས།སྤུ་གྲི་རྣོན་པོ་དག་གིས་ཤ།།རང་གི་
ཡན་ལག་གཅོད་པ་ལྟའི།།དགེ་འདུན་དག་ལ་བསྔོས་

ཟིན་པ།།ཁྲིམས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ།།མེ་ལྕེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་
ཡི།།ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟོས་པ་བླའི།།དགེ་འདུན་དག་ལས་
གང་དེ་ནི།།དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ལོངས་མི་སྤྱད།།ལྷུན་པོ་དང་
ནི་འདྲ་བའི་མེ།།བླང་བ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་བླའི།།ཁྲིམས་པར་གྱུར་
པས་དགེ་འདུན་གྱི།།ལོངས་སྤྱད་པར་ནི་མི་བྱའོ།།ཐམས་
ཅན་དབྱུང་བ་བྱས་པ་དང་།།གསལ་ཤིང་སྟེང་དུ་བཏེག་པ་
བླའི།།ཁྲིམས་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི།།ལོངས་སྤྱད་པར་
ནི་མི་བྱ་འོ།།མེ་མདག་དག་གིས་གང་བ་ཡི།།གནས་ཁང་
དེར་ནི་ཞུགས་པ་བླའི།།ཁྲིམས་པས་དགེ་འདུན་གནས་ཁང་
དུ།།མཚན་མོ་གནས་པར་མི་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་ཏེ་བསམ་
ན་སྐྱི་གཡའ་ཞིང་འཇིགས་ཡིར་བའི་ཚད་དུ་ཡོད་དོ།།
སྒྲིབ་པ། ——སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་།དེའི་དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་
བཏགས་དང་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟེ།གཙོ་བོ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་
གེགས་བྱེད་པའོ།།ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སམ་མཐོང་

སྤང་ཉོན་མོངས་ནི།རང་གི་བློས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་སམ་ཡང་ན་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བློ་བསྒྱུར་བའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ།།

ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ནི་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱུད་ནའང་ཡོད་དེ་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀུང་ཟེར།རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་མི་ཐུབ་པར་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་བསྒོམས་ནས་སྤང་དགོས་པས་སོ།།གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ།གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའོ།།བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན།ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཕྲ་རགས་དགུ་དང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་སོགས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ལས་

འདིར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་རོ།།

བྱིང་།—བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།བྱིང་བ་ནི།འགྱུར་
མང་པོ་ལས་ཞུམ་པ་ཞེས་པར་ཡང་བསྒྱུར་ཏེ།ཡི་ཤི་བའི་
ཞུམ་པ་དང་ནི་མི་གཅིག་གོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་གངས་
རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ནི།ཡུལ་
གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པར་གནས་ཤིང་གསལ་དྭངས་ནི་
མེད་པའི་སེམས་རྨུགས་པ་ཞིག་ལ་བྱིང་བར་འདོད་པར་
སྣང་ངོ།།འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ།རྨུགས་པ་ནི་བྱིང་བའི་རྒྱུར་
གསུངས་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།སྒོམ་རིམ་
བར་པ་ལས།དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་
ནས་སེམས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་པར་མཐོང་ན།ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།གལ་
ཏེ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་བའམ་སྙོམས་པར་
འཇུག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་
མོངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་
བ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་མཐུས་སེམས་

བྱིང་ན་ནང་གི་རྣམ་གཡེང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱིང་བ་ནི། སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལྷོད་ནས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དྭངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་བྱིང་བར་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་བ་ལས། གང་གི་ཚེ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུའམ། མི་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའམ། མིག་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྨུགས། —དམིགས་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཡང་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་ཉོག་ཉོག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་རྨུགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྨུགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱགས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལྕི་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལྕི་བ་ཉིད་དེ་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཟས་དང་གཉིད་ཀྱི་ཚོད།—བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་ནི། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཧ་ཅང་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཧ་ཅང་ཉུང་ན་བཀྲེས་པ་དང་ཉམ་ཆུང་བར་འགྱུར་ནས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སང་གི་ཟས་ཀྱི་དུས་ལ་མ་སླེབས་ཀྱི་བར་དུ་བཀྲེས་པས་མི་གནོད་པའི་ཚོད་ཙམ་དུ་ཟ་བའོ། །ཧ་ཅང་མང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། མང་ན་ལུས་ཁུར་ཐོགས་པ་ལྟར་ལྕི་བ་དང་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དཀའ་བ་དང་གཉིད་རྒྱགས་འཕེལ་བ་དང་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉོན་མོངས་སྤོང་པ་ལ་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཟས་ཞུ་བ་དང་འཕྲོད་པས་ནི། ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྙིང་བ་

རྣམས་སྤྱོང་ཞིང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གསར་བ་རྣམས་མི་
སྐྱེད་དོ།།ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཟས་རན་པས་
ནི།།ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་སྐྱེད་པ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་
གནས་པའོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཉིད་དང་གཉིད་ཀྱི་ཚོད་རིག་ཚུལ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།བཟའ་བཏུང་གི་ཚོད་རིག་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་
ཤེས་ན་ཅི་ཟ་ཇི་འཐུང་གི་ཕུད་མཆོད་པར་ཕུལ་ཏེ་ཚིགས་
ཆུང་ངུས་ཚོགས་ཆེན་པོ་གསོག་པ་དང་།ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་
དལ་བའི་རྟེན་མཁོ་ཞིང་དེ་ཡུན་རིང་གནས་ཕྱིར་དམིགས་
ཏེ་ཟ་བསྒྲིན་བདག་གི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་
ཏེ་ཟ་བལུས་ཀྱི་སྲིན་བུ་ད་ལྟ་ད་ལྟ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུ་ལ་
མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་སྙམ་པས་བཟའ་བསེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་སྙམ་པས་བཟའ་བ་སོགས་
དགེ་ལས་ངོ་བོར་བསྒྱུར་ཚུལ་མང་བོ་ཡོད་དེ།བཤེས་སྤྲིངས་
ལས། ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས།།འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ།།རྒྱགས་ཕྱིར་མ་

ལག་ས་སྐྱེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས།།མཆག་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྙེན་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།འདིའི་རྒྱུགས་ནི་ལུས་སྦྱོང་རྒྱུགས་ལ་ཤ་ལ་ཡོད་སྐྱོབས་རྒྱས་པའི་རྒྱུགས་པ་དང་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་རྒྱུགས་པ་སོགས་དང་མཆག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྒྱས་པ་སོགས་སོ།།

འཁྲོ།—འཁྲོ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དེ།དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཁྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་འཁྲོ་བ་དེ་མི་དགེ་བའི་འཁྲོ་བ་ཅམ་དང་རྒོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་འཁྲོ་བ་དངོས་ཡིན་ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས།ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁྲོ་བ་ནི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཁྲོ་བའོ།།

རྒོད།—འདོད་ཡོན་སོགས་སྡུག་བའི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་མ་ཞི་བར་ཕྱིར་འཁྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན།བྱེད་

ལས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་གེགས་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་རྒོད་པའི་མཚན་ཉིད།ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།རྒོད་པ་གང་ཞེ་ན་སྡུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།ཞེས་གསུངས།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།འདི་ལ་གསུམ་ལས།དམིགས་པ་ནི།ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྡུག་པའོ།།རྣམ་པ་ནི།སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱིར་ལ་འཕྲོ་བ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྲེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ།།བྱེད་ལས་ནི།སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་བར་གཅོད་བྱེད་པའོ།།སེམས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་རྒོད་པས་དབང་མེད་དུ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སེམས་འདྲེན་ཞིང་གཡེང་བར་བྱེད་དོ།ཞེས་གསུངས།

འཆལ་གཏམ།—ཁུངས་མེད་ཀྱི་གཏམ་དང་།ཤིས་པ་རྣལ་

དུ་མི་གནས་པས་བཤད་པའི་གཏམ།སྐབས་དོན་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ངག་སོགས་ལ་འཇུག་སྟེ་འཆལ་ཚིག་
ཀྱང་ཟེར་རོ།།དེ་ལྟར་ན་ཤོ་ལོ་འདིས་ནི་སྤར་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་
ཡན་ཏུ་ཤོར་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བསགས་
པའི་སྟིང་ད་དུང་ཡང་འཆལ་གཏམ་བཤད་པ་སོགས་
དོན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མི་ཚེ་ཆུད་ཟོས་སུ་གཏོང་ཞིང་
།དེ་ཡང་རྒྱན་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སློམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནས་མ་
ཡིན་པས་སྐྱོང་དགོས་ཚུལ་གདམས་པའོ།།དེའི་ཕྱིར་བསླབ་
བྱ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས།།ཁ་ངན་ཁ་ལ་ཤོར་བ་ཐོགས་པ་
དེ།།དགྲ་བོའི་དམག་སྣ་འདྲེན་པའི་གཡབ་མོ་ཡིན།།དུག་གི་
ཁ་རླངས་སྦྲོ་བའི་དུག་སྦྲུལ་འདྲ།།དེ་ཕྱིར་ཁ་ལ་ཚོད་ཅིག་
ཡོད་པར་མཛོད།།ཅེས་དང་།བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས།ཉིན་
མཚན་དོན་ལྡན་ཅིག་བྱེད་ན།།རྒྱུན་དུ་རང་སེམས་ལ་བལྟ་
དགོས།།མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་དུ་གཏོང་ན།།དོན་མེད་ངག་འཆལ་
རང་ཤོད་ཅིག།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།རྒྱུན་དུ་རང་སེམས་
ལ་བསྐོར་བ་དང་རང་ལུས་ལ་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་ངག་ཀྱལ་དང་

འཆལ་གནམ་སྨོད་པོས་ཁ་ལྡེ་སྡུག་ལ་མི་སྡུར་བའི་རེ་བ་
ཞུའོ།།

རང་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་བླང་དོར་བློ་མིག

༡༨ རང་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་བླང་དོར་བློ་མིག སྐྱོན་ཡོན་བླང་དོར་རང་གིས་མི་བྱེད་པར།།གྲགས་སྙམ་ཅུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་ཡང་།།ཉེས་སྐྱོན་སུ་ཡིས་ལག་པས་མི་སེལ་ལ།།ཡོན་ཏན་སུས་ཀྱང་ཁ་རུ་མི་ལྷུག་པས།།བླུན་པོ་ཆུ་སྣ་གར་ཁྲིད་མ་བྱེད་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།ཉེས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་གསལ་པོར་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ།འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་བླང་བྱ་དང་འདི་ཉིད་སྐྱོན་ཡིན་པས་དོར་བྱའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སོ་སོར་མི་བྱེད་པར།སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྒྱུ་མཚན་དང་སྙིང་པོ་མེད་པའི་གྲགས་པ་སྙམ་པོ་དང་གཞན་གྱིས་ཅུད་བསྟོད་དང་ཅུད་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་བརྟག་དཔྱད་མེད་

པར་འབྲང་བར་བྱེད་ནའང་།སྐྱོངས་པ་མི་ཤེས་པ་སོགས་
ཉེས་སྐྱོན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡིས་ཀྱང་ལག་པས་
མི་སེལ་བ་སྟེ་སེལ་མི་ཐུབ་ལ།རིག་གནས་ཡོན་ཏན་ནི་
རང་གིས་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལས་སྐྱེ་བོ་སུས་ཀྱང་
རང་དཀར་ཁ་ཏུ་མི་ལྟུག་པས།བླུན་པོ་རང་ཚུགས་དང་ཁ་
ཕྱོགས་མེད་པ་ཆུ་སྣ་གང་དུ་ཁྲིད་ན་དེ་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན་
མ་བྱེད་པར་རང་གཤིས་བརྟན་པ་དང་བློང་དོར་ཤེས་པར་
གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

འདིའི་ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དཀའ་འགྲེལ་མི་
དགོས་ལ།ཚིགས་བཅད་འདི་ནི་སློབ་གཉེར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་དུ་རང་རེ་བོད་དང་བོད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་ཚོར་ཤིན་
ཏུ་མཁོ་ལ་སྨན་པའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་སྟེ།མདོ་ལས།ཐུབ་
རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་།།འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་
ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ།།ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་མིན་
ཏེ།།ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད།།ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར།གཞན་ལྟ་ཅི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་དང་
སྡིག་སྒྲིབ་དག་ཆུ་ཡིས་འཁྲུ་མི་ནུས་ལ།རང་གི་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཕྱག་གིས་བླངས་ཏེ་སེལ་
ཐབས་མེད།ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཡང་
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཀྱིས་འཕོ་བ་མ་ཡིན་
ནོ།།འོ་ན་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་རང་ཅག་རྗེས་སུ་འཛིན་
ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་
སྤང་བླང་གི་རྣམ་བཞག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཇི་
བཞིན་རང་ཅག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་གོ།།དེ་
མིན་ན།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་བུ་བྱམས་དང་
བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་གིས་རང་རེ་
ཚང་མ་ཆེས་སྔ་མོ་ཞིག་ནས་ཡོན་ཀུན་འཛོམས་ཀྱི་མཁས་
པ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར།བདེ་སྐྱིད་ཀུན་ལྡན་དང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་
བྲལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ཏུ་ཤར་སེར་དྲངས་ཟིན་ཡོད་ན་
ཆོག་མོད།དེ་ལྟར་དྲངས་ཚུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས།ངས་ནི་
ཁྱོད་ལ་ཐར་བའི་ལམ་བསྟན་ཏེ།།ཐར་བ་རང་ལ་རག་ལས་

ཤེས་པར་གྱིས།།ཞེས་དང་།བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
ཡིན་ཏེ།།གཞན་ལྟ་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་བགྱིད།།ཅེས་སོགས་
གསུངས་པའོ།།དེའི་ཕྱིར་ལ་ལ་ཞིག་གིས།བཤེས་གཉེན་མ་
བསྟེན།གྲྭ་སའམ་སློབ་གྲྭར་མ་འགྲིམས།སློབ་གཉེར་ལ་སྟུག་
ཙུས་མ་བརྒྱབ།རང་སྦྱོང་མ་བྱས།དཔེ་གཟིགས་མ་གནང་
བར།སློ་བུར་དུ་རིག་པ་གློང་དུ་བརྩོལ་སྐད་དང་།བཛ་ཙུ་
ཐོན་སྐད།ཉམས་སུ་ཤར་སྐད།རྨི་ལམ་དུ་རྨིས་སྐད་ ༑སྔོན་
སྦྱང་གི་བག་ཆགས་སད་རྒྱུ་སོགས་ཡོད་པ་བདེན་མོད།ངས་
འདིར་སྟུག་མི་སྦྱོང་མི་འདོད་པའི་སྐྱིད་ཉལ་ཅན་གྱི་མཁས་
པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བར་རློམ་པའི་མགོ་བདེ་དྲན་པ་རྒོད་
པོ་ཅན་དག་ལ་བརྗོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ལས།གསང་བ་སྔགས་
ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མ་སོགས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་བསམ་བློའི་
ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད།༑ སོགས་ཀྱིས་མཁས་པའི་ཚོ་ལོ་རང་
གིས་རང་ལ་གསོལ།གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཕོར་དང་
གཉེན་གྱིས་གསོལ།མིང་ལའང་རང་གྲོལ་དང་རང་སད་
སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མི་རན་པ་མང་པོ་བཏགས།ཡང་ཁ་

ཅིག་གིས་གྲྭ་སའམ་སློབ་གྲྭ་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སོང་ན་སློབ་
གཉེར་མི་དགོས་པར་ཤེས་འོང་ཁུལ།བླ་མའམ་དགེ་རྒན་ཆེ་
གེ་མོ་ཞིག་གི་འདུན་དུ་སོང་བས་ཀྱུང་དཀའ་བའི་གནད་
ཀུན་ལམ་ལམ་འཆར་འོང་བས་རང་གིས་སློབ་གཉེར་ལ་
བརྩོན་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཟེར་བའམ་བསམ་པ་སོགས་ནི་
གནས་ལུགས་ལས་རིང་དུ་གར་ཞིང་འཇའ་ཚོན་གྱི་རིག་བྱ་
སྨྱོང་འདོད་པའི་བྱིས་བློ་ཁོ་ན་སྟེ།ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་
ནས།རྒྱུ་འབྲས་བསླུ་བ་མེད་པ་འདི།།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཁྱད་ཆོས་ཡིན།།མ་བསླབས་པར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ན།།འགྲོ་
ན་རྒྱུ་འབྲས་ག་ལ་བདེན།།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།
འདི་དང་ཉེར་འབྲེལ་སུ་བཤད་འདོད་པ་ཞིག་ལ་རྒྱའི་
གཏམ་དཔེར།རྒྱ་དོགས་པས་ཕོངས།།བོད་རེ་བས་
ཕོངས།།ཞེས་བརྗོད་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན།རང་རེ་གངས་
ཅན་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་འདིའི་ལས་དབང་
ངམ་མདུན་ལམ་མི་ཁ་ཤས་དང་ལྷ་རེ་འགའི་ནུས་མཐུ་
དང་བྱིན་རླབས་ལ་བཅོལ་ཞིང་སྒྲུག་སྟེ།རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་

རིགས་ཀྱི་ཚེད་དུ་ཉེ་མ་གཅིག་ལའང་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་
བསྒྲུབས་མ་མྱོང་བ་དང་བསྒྲུབ་མི་འདོད་པ་ནི་ལས་འབྲས་
ལ་གོ་བ་མ་ལོན་ཞིང་།དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
མ་ཤེས་པའི་ཨུ་ཚུགས་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས།བསམ་བློ་དེ་
འདྲ་ནི་རང་རིགས་རྒྱུད་ཅིང་ཕོངས་པའི་ནད་གདོན་གྱི་རྩ་
བ་ཡིན་པར་བདག་གིས་འདོད་དེ།ཕྱིར་ཐུན་མོང་གི་ལས་
དབང་ངམ་ཐུན་མོང་གི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཚེད་དུ་ཐུན་མོང་
གིས་འབད་ཅིང་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་ཆོས་འཛིན་ཧེན་གང་
གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཧ་ཅང་གིས་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད།སྔོན་
བྱོན་མེས་པོ་ཉམས་མྱོང་ཅན་ཚོས་ཀྱང་།ངོ་ཁ་གདངས་
ལ་གྲོག་གནམ་འབབ་ཅིག་མི་སྲིད་པའི་སྨོམ་ཚིག་བཞག་
འདུག་པ་མ་ཡིན་ནམ།དེའི་ཕྱིར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་
རྒྱས་དང་བདེན་དོན་གྱི་ཚེད་དུ།སྐྱ་སེར་དང་ཕོ་མོ་རིས་སུ་
མ་མཆིས་པ།ས་གནས་དང་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་
བ།རྒན་གཞོན་དང་མཁས་བླུན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར།བྲག་
སྲིན་གྱི་རྒྱུད་པ་ལས་མཆེད་ཅིང་གྱེས་པའི་བོད་མི་སྤྱི་བོ་

གནམ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བཏང་སྙོམས་བྱེད་མི་རུང་བའི་གནད་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྙམ་སྟེ།མང་པོས་བཏེགས་ན་སྟོང་པོ་ཡང་བའི་དཔེ་བཞིན་ནོ།།

གཞུང་ལུགས་དང་སྐབས་དོན་གཙོ་ཕལ།

༢༠གཞུང་ལུགས་དང་སྐབས་དོན་གཙོ་ཕལ།ཟབ་ཟབ་མན་ངག་ཟེར་དགུ་ཚོལ་བ་དང་།།ཐོབ་ཐོབ་མང་པོའི་རྣམ་གྲངས་གསོག་བྱེད་ཅིང་།།སྒྲ་སྙན་སྨན་རྩིས་སོགས་ལ་མགོ་འཁོར་བ།།གཞུང་ལུགས་ཐོས་བསམ་རྣལ་མའི་གེགས་ཡིན་པས།།རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་མ་འཛིན་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།ལ་ལ་ཞིག་འདི་ནི་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དགུའམ་ཟེར་ཚད་འཚོལ་བ་ལ་བྲེལ་དང་།ཁ་ཅིག་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཁྲིད་དང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རེ་འགའ་ཐོབ་

པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མང་པོ་ཐོབ་པོ་ཞེས་མང་པོའི་རྣམ་གྲངས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་།ཕལ་ཆེར་ཞིག་ཐ་སྙད་རིག་གནས་སྒྲ་དང་སྙན་ངགསྙན་དང་སྡེབ་སྐར་ནག་སོགས་ལ་མགོ་བོ་འགལ་མེ་བཞིན་འཁོར་བ་ནི།སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྦྱོང་བྱ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་རྣལ་མ་སྡེ་ཡང་དག་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་པའི་གེགས་ཡིན་པས།དཔེར་ན་སྟོང་པོའི་རྩ་བ་བོར་བ་སྡེ་དོར་ནས་ཡལ་ག་ནས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་མ་བྱེད་པར་གཞུང་ལུགས་དང་སྐབས་དོན་ལ་གཙོ་ཕལ་ཡོད་པ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

མན་ངག—ཚིག་མཛོད་དག་ཏུ།གཞུང་དོན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་སྐབས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ཉམས་མྱོང་ཞེས་འབྱུང་།མན་ངག་གི་གནད་བདུན་དང་མན་ངག་གི་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་སོགས་བཤད་པ་མང་པོ་སྒྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།འདིས་བཀའ་རྒྱ།སྦྲས་རྒྱ།གཏེར་རྒྱ་སོགས་གཏེར་མར་བསྟད་བཏགས་པ་དང་།ཐུན་མིན་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་

ཉིན་སྐོར་ན་ཉིན་འཚང་རྒྱ་བ་དང་མཚན་སྐོར་ན་མཚན་
འཚང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
དང་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཟུར་ཟ་བྱས་ཡོད་པར་
གསུངས་ཏེ་གཏེར་མ་དངོས་སོགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲ།—ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ལས།འཛིག་རྟེན་གྱི་
སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ལུང་
སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་དང་།དེ་ལ་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་རྐྱེན་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་སོགས་སྦྱར་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལེགས་པར་བརྡ་འཕྲོད་པར་
བྱེད་པའི་ངེས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་གཏན་
ལ་ཕབ་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ལ་རང་རང་གི་
ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཟེར་ཞིང་།བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོན་
མི་སམ་བྷོ་ཊས་བརྩམས་པའི་སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་
འཇུག་པ་སོགས་ནི་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་གཞིར་
བཟུང་ནས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་

ལ།ཞེས་དང་།སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའང་སཾ་
སྐྲ□□་ཏའི་སྒྲ་རིག་པ་དང་།རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲ་རིག་པ་ཁོ་ན་ལས་
མེད་པ་མ་ཡིན་པར།ཡི་གེ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཚང་མར་
རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲ་རིག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
ནོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྙན།—སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གང་ཞིག་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
བརྗོད་ཚུལ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྙན་ངག་ཅེས་རང་རེའི་སྔོན་བྱོན་
མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཞེད་ལ།ཡང་ན་སྙན་ངག་གི་
རང་མདངས་གསར་བ་ལས།བརྗོད་བྱེད་ཅུང་ཡང་དོན་གྱིས་
རབ་ཕྱུག་པ།།རྒྱན་གྱིས་མཛེས་ལ་ཉམས་ཀྱིས་སྣེག་པ་དང་
།།སྙེབ་སྦྱོར་ལེགས་ཤིང་སྙན་འཇེབས་ལྡན་པ་ཡི།།ཚིག་སྦྱོར་
སྤྲོག་གིས་བཟུང་བ་སྙན་ངག་གོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ངེས་པར་བྱས་ན་བློ་བསྐྱེད་སྟེར་ཚབ་ཆེ་བར་བསམ་མོ།།

སྨན།—གསོ་བ་རིག་པའང་ཟེར་ཏེ།རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་
གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་རིང་འཚོ་བའི་ཉམས་མྱོང་སོགས་ལ་

བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གསོ་བ་
རིག་པ་རེ་ཡོད་པ་བཞིན།བོད་ལ་མཚོན་ནའང་ཁྲག་གཅོད་
པ་དང་རྨ་བཅོས་པ།དུག་སྨན་དུ་བསྒྱུར་བ།བཤའ་བཅོས་
བྱེད་པ་སོགས་ཐུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ཅན་གྱི་མི་རིགས་རང་
གི་གསོ་རིག་སྟེང་གཉའ་ཁྲིའི་སྐབས་ཞང་ཞུང་དང་།ལྡེ་ཐོ་
ཐོ་རིའི་སྐབས་རྒྱ་གར།སྟག་རི་གཉན་གཟིགས་སྐབས་འ་
ཞ།གནམ་རི་སྲོང་བཙན་དང་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་སྐབས་
རྒྱ་ནག་སོགས་ནས་གསོ་དཔྱད་སྨན་གྱི་རིག་པ་མང་པོ་
ནང་འདྲེན་བྱས།ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་བོད་རང་གི་
གསོ་རིག་སྨན་གྱི་དེད་དཔོན་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་
པོ་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ།བལ་པོ།ཨོ་རྒྱན་སོགས་དང་།བོད་
མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་
འཇུག་མཐའ་ཆོད་པ་གནང་རྗེས།རྒྱུད་བཞི་དང་ལག་ལེན་
སྒྲོན་མེ།ཉམས་སྦྱོང་གསལ་སྒྲོན་སོགས་སྨན་གཞུང་མང་པོ་
བརྩམས་པས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་སྔར་ལས་ལྷག་པར་
ཐུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་བླ་ན་མེད་

པ་བྱུང་།རྗེས་སུ་བོད་ལུགས་སྨན་པའི་བཤད་རྒྱུན་དང་ལག་ལེན་ཐད་བྱང་ལུགས་དང་ཟུར་ལུགས་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་སོགས་འཕོ་འགྱུར་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་།ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་དགེ་མཚན་སྔར་ལས་ཇེ་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་དུས་རབས་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་ལྡན་པ་མང་པོས་སྨྲའོ།།

རྩིས___གཟའ་སྐར་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་ཆོས་ཉིད།དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་དང་ཕན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་གསལ་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་སྐར་རྩིས་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པས།བོད་རང་ས་ནས་ཉམས་མྱོང་གི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པ་བཏང་བའི་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་།རྒྱ་གར་བའི་དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རྩིས་དང་ཕྱི་རོལ་བ་གཞན་དག་གི་རྩིས།རྒྱ་ནག་གི་ཧྲང་ལིའམ་རྒྱ་རྩིས།ཚུབ་གླིང་གི་གནམ་རིག་བཅས་གང་ཡིན་ཡང་སྐར་རྩིས་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་མོད།བོད་འདིར་གོམས་གཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་ཏེ་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་གཅིག་

བྱུར་སྐར་རྩིས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་།གཞན་ནག་རྩིས་དང་
དབྱངས་འཆར་གྱི་རྩིས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དོ།།གཞུང་ལུགས་
དང་སྐབས་དོན་གཙོ་ཕལ་འབྱེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
འདི་ནི་མདོ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་
བཞིན་པ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ཞིག་སྟེ།མདོ་རྟགས་ཀྱི་
གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་དེ་འཕྲོ་བསྒྱུར་རམ་ཕལ་
བར་བཞག་ནས་སྒྲ་སྙན་སྨན་རྩིས་སོགས་གཙོར་བཟུང་
གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་གར་འཇུས་པ་
བཞིན་ཡིན་པའི་གསལ་འདེབས་གནང་བའོ།།ཡང་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཚད་དང་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མདོ་
རྟགས་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་།ཐ་སྙད་རིག་
གནས་དག་ཕལ་བ་དང་ཡལ་ག་ལྟ་བུ།ཐད་ཀར་སྡེ་སྣོད་
གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་
ཀྱང་ནང་བའི་སློབ་གཉེར་བ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་མདོ་རྟགས་
གཉིས་གཙོ་བོ་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུ།ཐ་སྙད་རིག་གནས་དག་
ཕལ་བ་དང་ཡལ་ག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་ཅིང་

ངོ་བོའི་གནས་ཚོད་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།།འོན་ཀྱང་
ཐ་སྙད་རིག་པར་བསླབས་མ་མྱོང་བའམ་སློབ་འདོད་མེད་
པ།མདོ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཅི་
ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་ལའང་ངེས་པ་རྙེད་མ་ཐུབ་ན་ཡང་ནང་
བའི་བསྟན་འཛིན་དང་དགེ་བཤེས་སུ་རློམ་པ།༈ངེས་དོན་
གྱི་མཁས་པ་དང་དགེ་བཤེས་དག་གིས་དེ་ལྟར་གསུང་མི་
སྲིད་ལ་གསུངས་པའང་མ་ཐོས། ཐ་ན་གྲོང་ཚོག་པ་བཤད་
ལ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་།སྒྲ་སྙན་སྨན་རྩིས་སོགས་ལ་
མགོ་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་ལུང་ཚིག་འདི་དྲངས་ཏེ།ཐ་སྙད་
རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་ན་དད་པ་ཉམས་འགྲོ་བ་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་བསྐྱོལ་རབས།སངས་རྒྱས་པའི་
གེགས་ཡིན་པ།དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཉམས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་
པ་སོགས་མང་དུ་དྲངས་ཏེ་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་དགའ་
ཞིང་སློབ་མཁན་མང་པོ་ཁྲུར་སྨུད་དུ་བཏང་དང་གཏོང་
བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་བོད་ཁམས་ན་མཚན་གཞིར་
འཛོག་སླ་བ་མང་པོ་ཡོད།ངས་བསམ་ན་འདི་ནི་ཁོང་ཚོས་

ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་དང་
བསྟུན་པའི་ལ་རྒྱ་འཛིན་སྟངས་མ་ཤེས་པའི་བཤད་སྒྲོས་
ཤིག་ཡང་ཡང་བསྒྱུར་ཞིང་བརླུས་པ་ཙམ་རེད། ཁོང་ཚོས་
ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་གེགས་སུ་
གྱུར་བའི་མཚན་གཞི་ལ། སྟོན་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀུང་སྐུ་
ཚེ་གང་པོར་ལུགས་ཀྱི་ཕྱུར་མ་བཅུ་གསུམ་ཟད་རག་བར་
དུ་རྩིས་ལ་སྦྱངས་པས། སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་འཚང་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་
པའི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་བ་རེད་ཟེར། ངས་བསམ་ན་འདི་ནི་
ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིན་བཤད་ཅིག་དང་། མཁས་
པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་འགྲེལ་ཞིག་སྟེ། རང་
རེའི་སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ནི་སྟོན་བྱུང་ཕྱོགས་ཤམ་བྷ་ལའི་
རྒྱལ་པོ་ཟླ་བཟང་གིས་ཁྱིམ་སྤང་དགོས་མི་དགོས་པར་
ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཚོག་པའི་གདམས་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པས། དེས་
བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེར་འཚང་རྒྱ་བའི་གེགས་ཤིག་ཇི་ལྟར་

བྱེད། རང་རེའི་ཆོས་རྒྱུད་དག་གི་ཁྲིད་ན། གླིང་ཆེན་རབ་
འབྱམས་པ། འཇུ་མི་ཕམ་པ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཁུ་དབོན། པོ་
དོང་པཎ་ཆེན། ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་ཡབ་སྲས་
རྣམ་གསུམ། ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། རྗེ་ནང་ཏཱ་ར་
ན་ཐ། རྒྱལ་དབང་པཎ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན། ཁྱད་པར་དུ་
སྨྲ་སྙན་སྨན་རྩིས་སོགས་ལ་མགོ་འཁོར་བ་ཞེས་ལུང་ཚིག་
འདི་གསུངས་མཁན་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སོགས་
སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་
བཅས་པ་ལ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་སློབ་གཉེར་མཐའ་ཚད་
པ་གནང་འདུག་པ་རྣམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་ཞིང་ཤུལ་
བཞག་ལེགས་བཤད་དག་གིས་ཀྱང་བདེན་དཔང་བྱེད་
གྱིན་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བར་ཆད་དང་གེགས་
སུ་མ་གྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་ལ་དགག་པ་གཏོང་རྒྱུ་ཟེར་
མཁན་ཚོས་སྟོན་ལ་མཁས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་སྐབས་
དོན་གང་ལ་གསུངས་སོགས་ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་མིན་ན་མདོ་དྲིན་ལན་

གསབས་པ་ལས།རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྔ་ལ་མ་བསླབས་ན་ནམ་དུ་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་བས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྔ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།ཞེས་དང་།མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཀུན་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་སྙན་པར་དངགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་།མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་དང་།དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་།ལྕི་བ་དང་ཡང་བའི་ཡི་གེ་བསྒྱུར་བ་དང་སྦྱེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་།མདོ་འཛིན་པ་དང་།བཞད་གད་དང་།སྐད་དུ་མ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བས་འགྲོ་བ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་།གྲངས་ཀྱི་རིག་པས་གཞལ་ཏེ་ངོ་མཚར་བར་སྟོན་པ་རྩིས་

ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྩོན་པར་་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མིམཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ལ་ཁྱེད་ཚོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་གསར་བ་ཞིག་རྒྱག་དགོས་པར་འདུག་གོ། །ཡང་ལ་ལས་ང་ཚོ་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཡང་།ཆོས་ལུགས་པ་ཤིག་ཡིན་ན་ཆོས་ལ་སྦྱང་རྒྱ་དང་དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེ་ན།ཆོས་ཤེས་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཟེར་བ་ཡང་སྙིང་ཅི་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་སམ།རྩ་བ་ཀུན་སློང་ལ་རག་མ་ལས་སམ།གོང་ས་ལྔ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།ཐ་སྙད་རིག་པ་འདི་རྣམས་ཕྱི་རོལ་བས་

ཀྱང་ཐོས་བསམ་དུ་བྱ་བས་ན་སྙིང་པོ་མེད་དོ་སྙམ་ན།ཁྱོད་
རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེའི་
ལྷག་མཐོང་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་བའི་ཞི་གནས་དེ་ལ་གོམས་
པའི་ཕྱི་རོལ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བས།ཁྱོད་རང་རྣམས་
ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཡང་སྤྱང་བྱར་མི་འགྱུར་རམ།དེང་ཀྱི་ཞི་
གནས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་ན།དེང་ཙག་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་རིག་པ་ལའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྗེས་ཟིན་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོའོ་
ཞེས་སྨྲ་ན་ཇི་སྐད་ཟེར།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་པས་
མང་དུ་སྨྲ་མི་དགོས་སོ།།ཐ་སྙད་རིག་གནས་སྦྱོང་མཁན་
གྱི་ནང་ན་གྲྭ་ཡོག་དང་ལྷ་ཡོག་བྱེད་མཁན་རེ་འགའ་ཡོད་
པ་མངོན་སུམ་ཡིན་མོད།དེ་ནི་གང་ཟག་རང་རང་གི་སྐྱོན་
ཡིན་པ་ལས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་
ནོ།།གྲྭ་ཡོག་དང་ལྷ་ཡོག་བྱེད་པ་དེ་རིག་གཞུང་གང་ཅུང་
ལ་སྦྱངས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མར་ཁུ་

འདྲ་བ་ལ་སྐྱོང་མཁན་ཚོའི་ཁྲིད་དུའང་དེ་འདྲའི་རིགས་
མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་མ་གྱུར་ཏམ།དེའི་
ཕྱིར་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས།སྒོམ་ན་ཐོས་པ་མི་དགོས་
ཞེས།བླུན་པོ་སྒོ་རྒྱ་ཚུང་ངུས་སྒྲ།།ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པ་
ཙམ།།འབད་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡིན།།ཞེས་གནས་
ལུགས་དང་བདེན་དོན་གྱིས་ཆེས་ཆེར་ཕྱུག་པའི་ལེགས་
བཤད་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེ་ཡིན་ཡང་
བསམ་སྟེ་ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་སུ་མ་
ལྷུང་བའི་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་རིགས་སོ།།
གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བའི་གོ་རིགས་ཟུང་འབྲེལ།

༡༧གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བའི་གོ་རིགས་ཟུང་འབྲེལ།རང་རང་
གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་དགོས་དོན་སོགས།།མ་མཐོང་ཤགས་
འཁྱེད་ཚིག་འཁྲི་སྐམ་པོ་དང་།།རིགས་པས་དཔྱད་པ་མི་
བཟོད་གོ་ཐོབ་ཀྱི།།བམ་བཤད་འདིས་ཀྱང་བཏར་ཤ་མི་

ཚད་པས།།གོ་རིགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྦྱོངས་ཤིག་ཨང་
།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།མདོ་སྔགས་རིག་གནས་
གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་བརྗ་ཆད་དང་
གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ།དགོས་དོན།ཉིང་དགོས།རང་ལུགས་
དང་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་མ་མཐོང་བ་སྟེ་མ་
ཤེས་པར།གཞུང་དོན་རྩོད་པའི་ཚེ་རྩོད་ཟླ་ཕ་རོལ་པོར་
ཤགས་འགྱེད་དང་དམའ་འབེབ་གཏོང་བ།ཚིག་འཁྲི་སྐམ་
པོ་ཙམ་ལ་འཇུས་ནས་ངར་སྐད་འདོན་པ་སོགས་རིགས་
པ་སྨྲ་བའི་ཡན་ལག་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བ་དག་དང་
།དཔྱད་གསུམ་གྱི་རིགས་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་གཏན་
ལ་ཕབ་ཆེ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་རང་གིས་ཡིན་ཡིན་འགྲིག་
འགྲིག་ཏུ་ཐག་བཅད་པའི་གོ་ཐོབ་ཀྱི་བམ་བཤད་དང་
རག་བཤད་གྲོང་བཤད་ཀླུན་བཤད་འདིས་ཀྱང་གཞུང་
དོན་ཟབ་མོའི་བརྫར་ཤ་མི་ཚོད་པ་དང་དཀའ་གནད་
སེལ་མི་ཐུབ་པས།གོ་བ་ཟབ་མོ་དང་རིགས་པ་རྣོན་པོ་
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།དེ་ཡང་རྩོད་

གྲྭ་དང་བཤད་གྲྭ་མ་འགྲིམས་ཤིང་གྲོགས་རིགས་པ་སྨྲ་བ་
རྣམས་དང་མ་བསྟུར་བ།རང་གི་རིགས་པ་རྣམ་དག་དང་
ཤེས་རབ་རྣོན་པོས་ཡང་ཡང་མ་དཔྱད་པར་རང་དགར་
གོ་བ་ཐན་ཐུན་ཞིག་གིས་གཞུང་ཆེན་མོའི་དོན་ཇི་བཞིན་
གོ་མི་ཐུབ་ཚུལ་ནི།རྗེ་བླ་མའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་
གྱི་སྦྱོར་བ་ལས།གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་
གིས།།ངེས་པ་རྙེད་ཀྱང་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་གྱིས།།ཚད་
མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མ་ཆོད་ཕྱིར།།འདམ་ལ་བཏབ་
པའི་ཕུར་བ་བཞིན་སྒྱུར་པས།།ཡང་དག་བག་ཆགས་
བརྟན་པོ་འཇོག་མི་ནུས།།ཞེས་དང་།ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་ཀྱི་
ཉི་མས་མཛད་པའི་བསླབ་བྱ་སྙིང་གཏམ་བླང་དོར་རབ་
གསལ་ལས།གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་རྣམ་
པར་དག་པ་གཅིག་ཤེས་དགོས་པས་ཐོག་མར།རིག་པའི་
སྒོ་འབྱེད་བསྡུས་གྲྭ་དང་བློ་རྟགས་སོགས་ལ་ལེགས་པར་
སྦྱངས་དགོས་སོ།།དེ་ནས་དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་རྣམ་

འགྲེལ་སོགས་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་
འདོགས་གཅོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་གང་བབས་
ཀྱི་ཐལ་ཕྲེང་རྣམས་བློ་ལ་འཛིན་ཅིང་། རང་རང་གི་སྤྱི་དོན་
ཊཱི་ཀ་སོགས་ལ་བལྟ་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་བྱས་ཏེ། གོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་
པ་རྙེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཀྱི། ཁོ་འདི་ཟེར་ན་
ང་འདི་ཟེར་གྱི་གཤགས་འགྲེད་པ་ཙམ་དང་། ཚིག་འཁྲིས་
གཞན་མགོ་བསྐོར་བའི་ཐབས་ཙམ་ལྷུར་བླངས་ཏེ། མཁས་
པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པས། ཆོས་
རྣམ་དག་གི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ།། ཡང་གོ་རིགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམདཔྱོད་དང་ལྡན་ཡང་
རྩོད་པའི་བསམ་བློ་དང་། རྩོད་སྟངས། ཁས་ལེན་འཛིན་ཚུལ་
སོགས་ཀུང་ཚད་དང་ལྡན་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་
དགོས་པར་འདུག་སྟེ། ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་
ལས། གཞན་དག་ཕམ་པར་འདོད་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རང་
ཉིད་རྒྱལ་བར་འདོད་པའི་ཆགས་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ངན་
པ་རིང་དུ་དོར་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་

པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་སེལ་བའི་ཕྱིར་
ཏུ།འབྲེལ་ཟླ་སྒྲུབ་པ།འགལ་ཟླ་འགོག་པ་།མཚུངས་ཟླ་བསྒྲི་
བ་ལ་སོགས་པ་རྩོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་དང་ལྡན་པའི་
སྒོ་ནས།གཏི་མུག་གི་དྲ་བ་གཅོད་པ་ཤེས་རབ་རལ་གྲིའི་
འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ།སུན་འབྱིན་རླུང་གིས་བསྐྱུལ་མི་ནུས་པ་
རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུ།ཚིག་དང་དོན་ལ་མ་རྨོངས་པ་ཐུབ་
པའི་དབང་པོའི་སྲས་ལྟར་རྩོད་པ་མཛད་དོ།།ཞེས་དང་
།རྩོད་པ་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས།རང་ཉིད་རྒྱལ་
བར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་།།གཞན་དག་ཕམ་པར་
འདོད་པའི་ཞེ་སྡང་དང་།།རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ལ་
རྨོངས་པ་གསུམ།།རྩོད་པའི་བསམ་པ་དུག་ཅན་ཡིན་པས་
སྤོངས།།ཞེས་གསུངས་སོ།།འདི་དག་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དགག་
ཡིག་དང་དགག་སྒྲུབ་རྩོམ་ཡིག་ཟེར་བ་འབྲི་མཁན་ཚོར་
བརྗོད་འདོད་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་བས་
རེ་ཞིག་བཞག་གོ།།

རིགས་པ་སྨྲ་བར་དགོས་པའི་རང་ལུགས།

༡༡རིགས་པ་སྨྲ་བར་དགོས་པའི་རང་ལུགས།འཁྲུལ་བྲལ་
གཞུང་རེ་ངེས་བཟུང་གཞིར་བྱས་ནས།།གཞན་རྣམས་དེ་
དང་སྦྱར་ཏེ་དཔྱོད་པ་ལས།།གང་བྱུང་དཔེ་ལ་ལྟ་ཞིང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི།།རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་འགྱུར་
བས།།རང་ལུགས་གཏད་སོ་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་
གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཆར་
འཁྲུལ་བ་དང་བྲལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་རེ་ངེས་
བཟུང་ངམ་དམིགས་སུ་བཟུང་སྟེ་རང་ལུགས་སུ་གཞིར་
བྱས་ནས་གཞུང་གཞན་རྣམས་དེའི་དོན་དང་སྦྱར་ཏེ་
འགྲིག་མིན་དཔྱོད་དགོས་པ་ལས།དཔེ་ཆ་ལག་ཏུ་གང་
བྱུང་ལ་འདམ་གསེས་མེད་པར་བལྟ་ཞིང་དེར་བཤད་ཚད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་བཟུང་ནས་དེ་དག་གི་རྗེས་
སུ་བླང་དོར་མེད་པར་འབྲངས་རྐྱང་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་འཆལ་བ་སྟེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་

ཏུ་འགྱུར་བས།ནམ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་བརྟན་ཅིང་འཁྲུལ་
བ་དང་བྲལ་བའི་རང་ལུགས་དང་བློ་རྩེ་གཏད་སོ་ཡོད་
པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།ཤེས་རབ་འཆལ།—ཤེས་རབ་
འཆལ་བའམ་ཤེས་འཆལ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་
རབ་སྟེ།ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་གྱུར་བའོ།།གཙོ་བོ་ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དམན་པ་ལ་བྱའོ།།
འཇིག་ལྟ།མཐར་ལྟ།ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན།ཚུལ་ཁྲིམས་རྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ།ལོག་ལྟ་བཅས་ལྟ་བ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ལྔ་གའང་ཤེས་འཆལ་ལོ།།ཤེས་རབ་དམན་ན་
སྒྲིབ་སོགས་རྣམས་མིག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་
།ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མི་རྙེད་པ།ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་མི་
འོང་བར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་རྙོག་པར་འགྱུར་བ།བཟོད་པའི་
ཡོན་ཏན་གནས་མི་མོས་པ།ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་ལ་
མི་དགའ་བ་སོགས་ཉེས་སྐྱོན་མང་བོ་ཡོད་ཚུལ་མདོ་སྡུད་
པ་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གསུངས་ལ།འཇིག་

ཛེན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་།ཞིགས་བཤད་རིན་པོ་
ཆེའི་གཏམ་ལས།ཤེས་རབ་མེད་པའི་བླུན་པོ་རྣམས།།མང་
ཡང་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་འགྲོ།།སྙིང་ཆེན་སྟོབས་ལྡན་ཁྱུར་
ཡོངས་པ།།རི་བོང་བློ་ལྡན་གཅིག་གིས་བཏུལ།།ཤེས་རབ་
མེད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་།།ཕལ་ཆེར་རང་ལ་ཕན་པ་ཉུང་
།།འདོད་འཇོ་བ་ཡི་འོ་མ་ཡང་།།བེ་ཉུས་འཐུང་བ་བརྒྱ་ལམ་
ཡིན།།ཞེས་དང་།ཤེས་རབ་ཕྱོགས་གཅིག་ལྡན་པས་ཀྱང་།།བྱ་
བ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་དཀའ།།ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་མིག་གིས་
ཀྱང་།།སྒྲ་ལ་ཉན་པར་ནུས་མ་ཡིན།།ཞེས་དང་།འཇུ་མི་ཕམ་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ས་གཞི་སྐྱོང་
བའི་རྒྱན་ལས།མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་ནི།།ཀུན་
གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན།།ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡུལ་འཁོར་
ལ།།བྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོང་མི་ནུས།།ཤེས་རབ་མེད་ན་
འབྱོར་བ་སོགས།།ཡོད་ཀྱང་དགྲ་ཡི་གསོས་སུ་འགྲོ།།སྟོབས་
དང་ལྡན་ཡང་གཞན་དབང་འགྱུར།།ལྕགས་ཀྱུས་གླང་ཆེན་
བཀོལ་བ་འདྲ།།ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་

རབ་ནི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་
དཔྲལ་བའི་མིག་དང་ཁོག་གི་སྙིང་བཞིན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་
ནོ།།
དེ་ཡང་གང་བྱུང་དཔེ་ལ་བལྟས་པས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ
དང་མི་གཞི་ཤོར་བ།གཤིས་སྤྱོད་འགྱུར་བ་སོགས་མང་དུ
འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པས།དེང་གི་དུས་འདིར་བོད་རིགས
གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཝུར་ཟེན་དང་ཧོལ་རྒྱུགས
ཀྱི་སློང་དུ་ཕྱིན་ཏེ།ལྟོ་གོས་ཙམ་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར
ཞིང་གང་ལའང་ཅི་མི་སྣམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་དགོས
པ་དང་རྒན་གཞོན་གྱི་བརྩེ་བཀུར་སོགས་མི་དགོས་པར
སྐལ་ཚིགས་དྲང་མོ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ།གཏོར་བཤིག་དང
སུན་འབྱིན་གཙོ་བོར་འཛོག་པ་སོགས་ནི་གཞུང་ལུགས
ཚད་ལྡན་དང་རིང་དུ་གྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་།དེ
ནི་མཐར་གཏུགས་ན་བོད་མི་རིགས་ཉམས་རྒུད་ཀྱི་སྔ
འདྲེན་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ།ལྷུང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཞལ
ནས།ལྟོ་བ་འགེང་བའི་ཆོ་ག་ཙམ།།སྙིང་བོར་སྣོམ་པའི་བགྱི

བ་ཡ།།འབད་པས་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ།།དེ་དག་ཕྱུགས་
དང་ཁྱད་པར་ཅི།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།དེའི་ཕྱིར་དང་
པོ་དཔེ་ཆ་བཟང་ངན་གྱི་བརྟག་ཐབས་ལ་མཁས་དགོས་
ཏེ།འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཤེས་ཐབས་
དང་སྦྱོང་ནས་ཤེས་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།ལག་རྩལ་
སོགས་ལུས་ངག་གི་སྒྱུ་རྩལ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱོང་ནས་ཤེས་
དགོས་སོ།།དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཤེས་ཐབས་
མེད་ལ་འགོར་འགྱུར་ཡང་ཆེ་བས།དུས་རབས་དང་ས་
གནས།མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས།རྒན་གཞོན་དང་དབུལ་
ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བཀག་རྒྱ་མེད་པའི་མིའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་
ཀྱི་ཉིང་བཅུད་དཔེ་ཆ་ལ་བལྟ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཡིན་ཏེ།འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་
ཞལ་ནས།གཞུང་ཆེན་ཁྱུ་བྱུག་སྒྲ་ནི་ཉུབ་གྱུར་བས།།ཕྱེའུ་
སྐྲང་མའི་དབྱངས་ཀྱིས་ས་འདི་ཁྱབ།།ཅེས་དང་།འཇམ་མན་
གྱི་རྩོམ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་སུའུ་ཤུ་ཧེར་ ༼1788—1860༽ གྱི་
དཔེ་ཀློག་དང་དཔེ་ཆ་ཞེས་པ་ལས།རྩོམ་རིག་ཁྲིད་དུ་འང་

དཔེ་ཆ་ངན་པ་གྲངས་མེད་ཅིག་རྩྭ་ལྡུམ་ལྟར་སྐྱེས་པས་ཡོ་ཧོག་ལ་གནོད་པ་བཟོ་བཞིན་ཡོད།དེ་ཚོ་མ་གཞིར་དངུལ་དང་གོ་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་པས།ཀློག་མཁན་ཚོའི་དུས་ཚོད་དང་།སྒོར་མོ།སེམས་ཤུགས་བཅས་ཆུད་ཟོས་སུ་བཏང་བས།དཔེ་ཆ་ལེགས་པོ་དང་བྱ་བ་བཟང་པོ་དོན་གཉེར་མི་འོང་བར་བྱས།དེས་ན་ཕན་པ་མེད་ཅིང་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྣང་།སྤྱི་ཙམ་ནས་བཤད་ན་མིག་སྔར་བཙུ་ཆའི་དགུ་ཟིན་པའི་དཔེ་ཆ་ནི་ཆེད་དུ་དངུལ་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་ལ།དམིགས་ཡུལ་དེ་ལ་རྩོམ་པ་པོ་དང་དཔྱད་བརྗོད་པ།པར་བསྐྲུན་ཁེ་བ་བཅས་ཚང་མ་འཛོམ་མེད་ངན་སྤེལ་བྱེད་བཞིན་འདུགཅེས་དང་།ང་ཚོས་དཔེ་ཆ་ཀློག་པའི་སྔོན་དུ་གདམ་གསེས་མེད་པར་མི་ཀློག་པའི་རྩ་དོན་ཡིད་ལ་འཛིན་དགོས།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་ཆ་ལའང་བཟང་ངན་དང་དགོས་མཁོ་ཆེ་མིན་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་པས་ཐོག་མར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ན་ཀློག་པ་བོར་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

འོ་ན་དཔེ་ཆ་བཟང་ངན་སོགས་ལ་ཐོག་མར་ཅི་ལྟར་བརྟག་ཅེ་ན། ༡རྩོམ་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱུས་ཡོན་བྱེད་པ།༢དཔེ་ཆ་དེ་རྩོམ་པའི་ཆེ་ཁྱུངས་བཙུན་དང་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་དག་ལ་བལྟ་ཀློག་བྱས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་པ།༣ས་བཅད་དང་རབ་དབྱེ་དཀར་ཆགངོ་བོ་ངེས་བསྟན་སོགས་ལས་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁོག་ལ་བལྟ་བ་དང་རྩོམ་པ་པོའི་བློ་རྩལ་དང་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པའི་བརྗོད་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་པ།༤སྔོན་གྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་ན་རྒྱལ་བློན་གདན་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་གཟུར་གནས་ལོ་པཎ་དག་གིས་ཁས་བླངས་མིན་དང་།དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་ན་དཔེ་བསྐྲུན་ཁང་ཚད་ལྡན་ལས་དཔེ་བསྐྲུན་བྱས་མིན་ལ་བརྟག་པ།༥དཔེ་ཆ་དེ་ཉིད་དཔར་ཐེངས་དང་དཔར་གྲངས་མང་མིན་ལ་བརྟག་པ།༦གཟུར་གནས་ཀློག་པ་པོས་གདེངས་འཛོག་མཐོ་མིན་ལ་བརྟག་པ།༧རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་སྦྱོང་དང་དགའ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟག་པ་སོགས་ནི་ཕྱི་ཡི་བརྟག་ཐབས་ཙམ་ཡིན་ལ།གཙོ་

པོ་དཔེ་ལྟས་ཁྲིད་ནས་བརྗོད་དོན་དང་ག་ལེར་འགྲོགས་ན་དཔེ་ཚའི་ལེགས་ཉེས་གསལ་ལེར་ལྷང་ལ་འབུད་འོང་བས།འདམ་ག་མ་འཆུག་པ་བྱས་ཏེ་བལྟ་དགོས་ཤིང་།ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ནི་རང་ལ་རང་ལུགས་དང་གཏད་སོ་ཡོད་པའི་རྩ་དོན་སྙིང་དེའི་ཟུར་རྒྱན་དང་རམ་འདེགས་སུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ།།

གཞུང་དོན་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་དགུ་མའི་ལམ།

༢༣གཞུང་དོན་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་དགུ་མའི་ལམ།དཔྱད་པས་ངེས་པ་ལམ་ཙམ་རྙེད་ན་ཡང་།།ཆོས་ཚུལ་ཟབ་པས་ཐག་གཅོད་མི་སླ་ཞིང་།།འགྲིག་འགྲིག་མང་པོས་རྣམ་རྟོག་རྒྱ་སྐྱེད་པས།།དཔྱད་པ་མ་ཐལ་གཞུང་ལ་འཁྲིལ་བཞིན་དུ།།རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་པའི་དཔྱད་ཚུལ་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།གཞུང་ཆེན་མོའི་དོན་ལ་རང་གི་བློ་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་ཀྱང་ངེས་པ་ལམ་ཙམ་

མམ་གོ་བ་ཕྱོགས་འགྲོ་རེ་རྙེད་ཐུབ་ན་ཡང་།དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ནི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་འདིའི་བསྟན་དོན་འདི་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་རང་དགར་ཐག་གཅོད་བྱེད་མི་སྨྲ་བ་སྐྱེ་མགྱོགས་པོར་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་ཉུང་ཞིང་།རང་གིས་རང་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་ཏེ་ངས་ཤེས་པ་འདི་བཞིན་འཁྲིག་འཁྲིག་ཡིན་ཡིན་མང་པོས་རྣམ་རྟོག་གམ་འཁྲུལ་ཤེས་མང་པོ་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས།དཔྱད་པ་ཐལ་ན་ཆེ་བར་གཞུང་གི་དོན་དངོས་ལ་འཁྲིལ་བ་སྐྱེ་འགྲོགས་བཞིན་དུ་རྒྱུས་བསྡུས་འོས་ཤིང་འཚམ་པའི་དཔྱད་ཚུལ་གྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་འཇུག་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

རྣམ་རྟོག—དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས།སྤྱིར་ཤེས་པ་ལ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡིད་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་།རྣམ་རྟོག་ནི་དེ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལ་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་ཤེས།དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ།།ཞེས་

གསུངས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་རྩ་བ་མ་རིག་པའོ།།བཀའ་བརྒྱུད་
པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐུར་གྲོལ་བ་ཞེས་ཧིང་ངེ་
འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐབས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་གང་སྐྱེས་
བཟོ་བཅོས་མ་བྱས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་ན་སེམས་དེ་
ཉིད་ལ་ཕར་ཐིམ་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་
ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་སྐུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་འདོད་
པ་དང་།ཡང་རྣམ་རྟོག་རང་སར་གྲོལ་བ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་
གང་སྐྱེས་སློད་ནས་བཞག་པས་རང་སར་ཡལ་འགྲོ་བ་དེ་
ལ་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་
སྣང་ངོ་།།དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་སྟོང་ཉིད་
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཇི་
བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
བསྡུས་གསུམ་ལྟ་བུ་དང་།ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་བཀའ་
དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ།སྟོང་ཉིད་དངོས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་

བླང་དུ་མི་རུང་བའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་
ལྟ་བུ་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུར་ཡང་ཕ་དང་མ་
ནི་བསད་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་གོ་བ་ལེན་
མི་རུང་བ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་
གསུམ་ནས་བསྟན་པ་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་གིས་
གོ་བ་ལེན་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་
བ་ཡིག་ཆ་རང་རང་གིས་དགོངས་པ་ལེན་སྟངས་མི་མཐུན་
པ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བས་དཔེ་སློག་ཙམ་དང་ཟེར་སྒྲོས་
ཙམ་ཚིག་མཛོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་
ཇི་བཞིན་དུ་ངེས་དཀའ་བ་དང་། ཡང་ལ་ལས་ཤར་ནུབ་
ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བཤད་ཡམས་མང་པོ་ཁྱེར་ཡོང་སྟེ་ནང་བའི་
ཆོས་གཞུང་ལ་གཟུ་བོའི་བློ་དང་ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་
མ་ཡིན་པར་ཁུ་ཚུགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཐལ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་
ལོག་ལྟ་སྐྱེས་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་
ལགས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོར་འཇུག་ཆེ་
ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་དཔྱད་པ་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་

པ་དབུ་མའི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་གོ།།

ཆོས་ལམ་དུ་སོང་མིན་གྱི་ཚད་ཤིང་།

༡༥ཆོས་ལམ་དུ་སོང་མིན་གྱི་ཚད་ཤིང་།མ་རིག་མུན་སེལ་ཐོས་པའི་མེ་སྦར་ཅིང་།།ང་རྒྱལ་དུ་བའི་ངོ་བོར་འཁྱིལ་བ་ཡིས།།ཕྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ།།ཆོས་སུ་སོང་ན་ཤེས་རྒྱུད་དུལ་དགོས་པས།།སྙེ་མ་ཡོང་བ་མགོ་འཕང་མ་མཐོ་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རླར་གྱུར་ཅིང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྲུབ་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སྟུག་པོ་སེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཟབ་མོ་ལ་ཐོས་པའི་མེ་ཆེན་སྦར་བ་སྟེ་ཐོས་པ་མཐའ་ཆོད་པ་བྱས་ནའང་།ང་ཉིད་མཁས་སོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དུ་བའི་ངོ་བོར་འཁྱིལ་བ་སྟེ་དེའི་དབང་དུ་སོང་ན།ཕྱི་ཕྱིར་རམ་ཡང་དང་བསྐྱར་དུ་

སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་བླང་དོར་གྱི་བློ་
མིག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ལ།ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་
བ་བྱས་ནས་ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་ཡོད་ན་དེའི་རྟགས་ནི་ཤེས་
རྒྱུད་བཙོས་མ་མིན་པར་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཞིག་འོང་དགོས་
པས།ཐན་པ་ཐོག་པའི་སྙེ་མ་ལོང་བ་སྟེ་སྙེ་མ་སྟོང་བ་བཞིན་
དུ་ང་རྒྱལ་གྱི་མགོ་འཕང་མཐོ་བར་མ་བྱེད་ཅང་ཞེས་པའོ།།
མ་རིག—ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་
ལ་དམིགས་ནས་མ་རྟོགས་པའམ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་
པ་ཅན།བྱེད་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་
བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད།ཀུན་
བཏུས་ལས།མ་རིག་པ་གང་ཞེ་ན།ཁམས་གསུམ་པའི་མི་
ཤེས་པ་སྟེ།ཆོས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་
དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་
ལས་ཅན་ནོ།།ཞེས་དང་།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།མ་
རིག་པ་ནི།བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་
གི་རང་བཞིན་ལ་བློ་མི་གསལ་བས་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་

མོངས་ཅན་ནོ།།ཞེསགསུངས།མ་རིག་པ་ལ་དབྱེ་ན།ལས་
འབྲས་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་།དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད།དང་པོས་ནི་ངན་སོང་
དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་།གཉིས་པས་ནི།ངན་
འགྲོར་འཁོར་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་དོ།།ཇེ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས།འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ཇི་སྙེད་པ།།དེ་ཡི་རྩ་བ་
མ་རིག་སྟེ།།གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་བཟློག་པ།།རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས།།ཞེས་པ་ལྟར་མ་རིག་པ་ནི་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སེལ་ཅི་ཐུབ་ལ་བརྩོན་དགོས་
སོ།།

ང་རྒྱལ།—འཇིག་ལྟས་བཏགས་པའི་གཞི་གང་རུང་ལ་
དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན།བྱེད་ལས་མ་
གུས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་སེམས་
བྱུང་དེ་ང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད།ཀུན་བཏུས་ལས།ང་རྒྱལ་
གང་ཞེ་ན།འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཁེངས་

པ་སྟེ།མ་གུས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་
པའི་ལས་ཅན་ནོ།།ཞེས་གསུངས།ང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན་བདུན་
ཡོད་དེ།ང་རྒྱལ་དང་།ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ།ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་
ང་རྒྱལ།ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ།མངོན་པའི་ང་རྒྱལ།ཅུང་
ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ།ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བདུན་ནོ།།ང་
རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མི་གུས་པ་དང་།རིག་
གནས་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་མི་སློབ་པ།གཞན་ལ་མཐོང་ཆུང་
བྱེད་པ།ཚེ་རབས་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ།མི་རུ་སྐྱེས་ཀྱང་
རིགས་ངན་པ་དང་བྲན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་འདི་ཕྱི་གཉིས་
ཀར་ཕོངས་པར་བྱེད་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་དག་
གིས་སྤང་བྱ་པོ་ན་སྟེ།དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།ང་
རྒྱལ་གྱི་སྐང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆུ་མི་འབྱུང་ཞེས་དང་།མི་
ཆོས་གནད་ཀྱི་ཁྲིང་བ་ལས།རང་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་
ཁུར་ན་ཡང་།།ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཆུང་བར་མཛོད།།རང་
ཉིད་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ན་ཡང་།།ཆེ་བའི་ང་
རྒྱལ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མཛོད།།ཅེས་དང་།སླུན་སྟའི་ཞལ་

ནས།སོས་ཀྱི་དུས་ན་རིའི་རྩེ་མོ་གང་མཐོ་བ་ནས་སྔོ་ཕྱུར་
གྱིས་འོང་བར་འདུག་གམ་གཞོང་བུ་གང་དམའ་བ་ནས་
འོང་ལྟོས།ཞེས་དང་།བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ།མནན་གྱིན་མཐོ་
བ་ཞིག་འདོད་ན།ཡོན་ཏན་སློབ་པ་ལ་མགོ་སྒྲུར།།བཏེགས་
གྱིན་དམའ་བ་ཞིག་འདོད་ན།།བརྒྱུག་ཆོས་མགོ་རྒྱལ་ལ་
ཐོངས་ཤིགཅེས་དང་།ཆུའི་བསྟན་བཅོས་ལས།ང་རྒྱལ་
སྤངས་ཏེ་ཞི་དུལ་གྱིས།།དམ་ཆོས་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ།།ཆུ་
བོ་སྒང་དུ་མི་གནས་པར།།དམའ་བའི་གཞོང་དུ་འཁྱིལ་བར་
འགྱུར།།ཅེས་སོགས་ང་རྒྱལ་ལ་སྐྱོན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་
མི་རུང་བའི་གདམས་ངག་མང་དུ་བསྟུལ་ཡོད་དོ།།
ཡོན་ཏན་སློབ་པར་ཆོག་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུང་བ།

༢༥ཡོན་ཏན་སློབ་པར་ཆོག་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུང་བ།མཐོན་
པོའི་སྒང་ལ་ཆུ་བོ་མི་ཆགས་པས།།དམན་ས་བཟུང་སྟེ་
གུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས།།ཆོས་མཐུན་བློ་ཁ་མཐོ་བ་

ཐམས་ཅད་ལས།།བློ་སྐྱེད་གང་ལོན་བྲི་གསོག་ཕྱུལ་གསོག
གིས།།སྒྲོ་འདོགས་འཕྲུལ་དང་འཕྲུལ་དུ་ཆོད་ཅིག་ཨང་
།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།དཔེར་ན།རི་བོ་མཐོན་པོའི་
སྐང་ལ་ཆུ་བོ་མི་ཆགས་པར་དམའ་བའི་གཤོང་དུ་འཁྱིལ་
བ་ཡིན་པས།རིགས་དང་དབང་ཐང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་
ཅི་ཙམ་མཐོ་ནའང་སེམས་ཁེངས་པ་མེད་པར་ནམ་ཡང་
དམན་ས་བཟུང་སྟེ།གཞན་ལ་གུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སམ་
རྣམ་འགྱུར་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོན་ཏན་
པ་རང་ལས་བློ་ཁ་མཐོ་བ་སྟེ་མཁྱེན་རྒྱ་ཆེ་བ་གང་ཡོད་
ཐམས་ཅད་ལས།བློ་རྒྱ་སྐྱེད་བྱེད་གང་ལོན་ཅི་ལོན་དཔེར་
ན་འབྲུ་རིགས་སོགས་བྲི་གསོག་ཕྱུལ་གསོག་གིས་ཐེ་མང་
དུ་གཏོང་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ།ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་གང་
ལའང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བཟུང་བའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་
དོགས་གནས་ཅི་ཡོད་འཕྲུལ་དང་འཕྲུལ་དུ་སྟེ་མྱུར་བ་མྱུར་
བར་ཆོད་ཅིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།བྲི་གསོག་ཕྱུལ་གསོག—བྲི་
ཞེས་པ་སྔོན་བོད་ཀྱི་རྩིས་གཞི་འཇལ་བྱེད་ཅིག་གི་མིང་

སྟེ།བྲེ་ཉི་ཤུ་ལ་ཁལ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།རང་རེའི་
སྔོན་བྱོན་མཁས་པ་ཚོའི་ཞལ་རྒྱུན་ལས།སློབ་གཉེར་ཕྱུལ་
གང་ལ།།སྐྱུ་རིམ་བྲེ་གང་དགོས།།ཞེས་འབྱུང་བར་བརྟགས་
ན་འདང་བྲེའི་ཚད་ཆེ་བ་ཤེས་ཐུབ།བྲེ་ཕྱུལ་ནི་ཡ་འཕྱོར་གཅིག་
གི་ཚད་ཅེས་བརྡ་རྙིང་གསར་འགྲེལ་དག་ཏུ་བཤད་ལ་
མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་བར་བྲེ་ཆུང་བཞི་ནི་བྲེ་ཕྱུལ་གཅིག་
ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་སོད།དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས།ཕྱུལ་དྲུག་
གམ་བདུན་ལ་བྲེ་གཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ།ཕྱི་མ་འདི་དག་
སླམ།ཡང་ཁོང་གིས།ནས་འབྲུ་ཆེ་བ་གཉིས་དང་འབྲིང་བ་
གཉིས།ཆུང་བ་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པའི་ནས་འབྲུ་དྲུག་
ནི་ཁམ་ཚོག་གང་།ཁམ་ཚོག་དྲུག་ནི་སྟར་ཕྱུལ་གང་།སྟར་
ཕྱུལ་དྲུག་ནི་བཅུ་སྐོང་གང་།བཅུ་སྐོང་དྲུག་མཁར་ཕྱུལ་གང་
།མཁར་ཕྱུལ་དྲུག་ནི་མཁར་བྲེ་གང་།མཁར་བྲེ་ཉི་ཤུ་
མཁར་ཁལ་གཅིག་དེ་དེང་སང་གི་རྒྱ་མ་ལ་སྒྱུར་ན་རྒྱ་མ་
ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ཞེས་བརྩི་སྲོལ་གཞན་པ་ཞིག་ཀྱང་
གསུངས་སོ།།བརྩི་སྲོལ་འདི་ད་ལྟ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིན་མེད་

མོད། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་འཚོ་བར་རོལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མིན་ལུགས་སྲོལ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེའོ།།

སྒྲོ་འདོགས། —ཧུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས། དེ་ཡང་གཞི་དངོས་པོ་དེར་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་སྐྱོན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མདའ་ཡི་རྩེ་མོ་དང་ཞྭ་ཡི་རྩེ་མོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒྲོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ། ཞེས་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་པ་ཟ་བ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཚོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།། སྔོན་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་མགར་བའི་མགར་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་ལའང་མཁས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མགར་བྱེད་སྟངས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སློབ་པར་གསུངས་ལ། གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་བ་ཆེན་

པོས་ཀྱང་ཐ་ན་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་བཟོ་སྟངས་དང་རླངས་
འཁོར་ཞིག་གསོ་བྱེད་སྟངས་སོགས་ཀྱང་བསླབས་སྦྱོང་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཡང་སློབ་
པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་ཆོས་
ཏེ།སྤྱོད་འཇུག་ལས།རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པ།།དེ་
ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།།དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་
ལ།།བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་གང་ཡང་མེད།།ཅེས་དང་
།ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་ལས།རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡིས་མི་ངོམས་
ཤིང་།།རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ནོར་གྱིས་མིན།།འདོད་ཡོན་
སྤྱད་པས་མི་ངོམས་ཏེ།།མཁས་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་མི་
ངོམས།།ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།ཡོན་ཏན་སློབ་དགོས་
པ་བདེན་མོད།དེ་ནི་ངེས་དོན་མཁས་པ་མདོ་རྒྱུད་རིག་
གནས་མཐའ་དག་ལ་ནང་བྱིན་ཆུད་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
དགོས་ཀྱི།ཐ་སྙད་རིག་གནས་སོགས་རིག་པ་ཐན་ཐུན་ཤེས་
པ་དང་གྲགས་པ་མི་ཆེ་བ་སོགས་ལས་སློབ་པ་འོས་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ།ས་སྐྱའི་ལེགས་བཤད་

ལས།ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་།།མཁས་པ་
རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན།།དྲི་ཞིམ་བྱུང་ན་རི་དྭགས་ཀྱི།།ལྟེ་
བ་ལས་ཀྱང་སླ་རྩི་ལེན།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།སྐྱེ་བོ་གང་
ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་ཅི་
ཞིག་ཤེས་ན་རིགས་དང་གོ་ས།མཚན་སྙན་གྲགས་སོགས་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐ་ན་བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་ལས་ཀྱང་ཡོན་
ཏན་ཅི་ཡོད་གང་ཡོད་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་
རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་འཕྱུར་ཆེད་
དུ་ཡིན་པ་གོ་དགོས་སོ།།
བཀའ་པོད་ལྔར་གོ་རིམ་ཡོད་པར་སྦྱོང་བ།

༢༨བཀའ་པོད་ལྔར་གོ་རིམ་ཡོད་པར་སྦྱོང་བ།དབུ་ཚད་
ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལྟ་བ་དང་།།ཆོས་མངོན་མཛོད་དང་ཕ་
རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ།།བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བའི་
སྤྱོད་པ་རྣམས།།མ་ཚང་བསླབ་གསུམ་ཡ་བྲལ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། །བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཚང་བར་སྦྱོངས་ཤིག་ཨང་། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཚིག་དོན་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་
བྲལ་བའི་དབུ་མའི་གཞུང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་གཏན་
ཚིགས་ཡང་དག་པའི་སྒོ་ནས་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་གཏན་ལ་
འབེབ་པའི་ཚད་མ་རིག་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་ལྟ་
བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་དབུ་ཚད་གཉིས་
དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་མངོན་
པ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་དང་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་
བརྗོད་དོན་སྦས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་བརྒྱད་
དང་དོན་བདུན་ཅུར་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་གཞུང་སྟེ་སྒོམ་པ་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་མངོན་
ཕར་གཉིས། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་སྟེ་སྙིང་
པོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པ་གཏན་ལ་འབེབ་བྱེད་འདུལ་བའི་
གཞུང་རྣམས་ལ་ཆ་ཚང་བར་མ་བསླབས་ན། དེ་དག་གིས་
ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གསུམ་

གྱི་བརྗོད་དོན་སྟོན་པས། བསླབ་གསུམ་ཡ་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་སྡོམ་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ག་ལ་ཆ་ཚང་བར་སྦྱོངས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

དབུ་མ།—རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའང་ཟེར། དབུ་མའི་ཁུངས་ནི་དཀོན་བརྩེགས་སོགས་ཡིན་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུའོ།། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེས། དབྱེ་ན་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད། རང་རང་གི་བཞེད་ཚུལ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས། དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་དབུ་མ་རྒྱན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། དབུ་མ་

སྙིང་པོ།དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ།མཁན་ཆེན་ཞི་
བ་འཚོའི་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ།ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་དབུ་མ་སྣང་
བ།དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པ།དེའི་
རང་འགྲེལ།དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ།རིགས་པ་དྲུག་
ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ།རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་
སོགས་རྒྱ་གཞུང་དང་།བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་
པས་བརྩམས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།།

ཚད་མ།—སྤྱིར་ཚད་མའི་དོན་ནི་མི་བསླུ་བ་སྟེ་རང་གིས་
རྟོགས་བྱའི་དོན་དངོས་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་།དོན་དངོས་
དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།སྒྲ་
ཡངས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚད་མ་རིག་པ་ནི་རྟོག་
གེའི་རིག་པ་ལ་གོ་ཡང་ཚིགདེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རིག་པའམ་
རྟོག་གེའི་རིག་པ་ནི་ཆེས་སྔ་མོའི་དུས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་དར་
ཞིང་།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་
མང་པོར་ཚད་མའི་རྣམ་བཞག་ཕྱོར་ཕྲ་ཕྱོར་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
གསུངས་ཏེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་འདུབོ།།དུས་རབས་བཅུ་

བདུན་པའི་འགོ་ཙམ་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཚད་
མ་རང་ལས་མཁས་པའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་
གིས་དམིགས་པ་བརྟག་པ་དང་།སེལ་བར་བརྟག་པ་སོགས་
བསྟན་བཅོས་ཐོར་བུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མཛད།ཛེས་སུ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཚད་མ་མདོའམ་
ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཞེས་ལེའུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་
ཉིད་མཛད།ཛེས་སུ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེའི་སློབ་མ་
དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་བརྩམས།དེ་
ནི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།རྣམ་ངེས།རིགས་ཐིགས་ཏེ་གཙོ་བོ་
ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ།གཏན་ཚིགས་ཐིགས་
པ།འབྲེལ་བ་བརྟག་པ།རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ།རྩོད་པའི་རིགས་
པ་སྟེ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བཅས་
སོ།།དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་ཡང་འགྲེལ་སོགས་རྒྱ་གར་
དུ་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེས་མང་བོ་བྱུང་།ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་
སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་རྨ་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཐོག་མར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་ལོ་

ཙཱ་དཀའ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་དྲིན་ལས་ཚད་མའི་འཆད་ཉན་ཙུང་ཙམ་དར་ཡང་རྒྱལ་པོ་འུ་དུམ་བཙན་པོའི་སྐུ་རིང་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་ལ་གཏན་ནུབ་ལྟ་བུར་གྱུར། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཇུག་ཏུ་རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསང་ཕུ་དགོན་བཏབ་ཅིང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ཚད་མའི་སྐོར་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ད་སྔོན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོས་ཚད་མའི་སྐོར་གྱི་ཕྱིགས་བམ་ཉི་ཤུ་ཡས་མས་ཤིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་དག་བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལ་འགྲེལ་བཤད་དང་རྩོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་མ་གསར་བཏོད་སོགས་ཀྱིས་སློབ་མ་ཚིག་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ལྷག་བསྐྱངས་ཏེ་བོད་འདིར་ཚད་མའི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་དར། ཕྱིས་སུ་བསྟུས་གྲྭ་ཐོག་མར་མཛད་པ་པོ་ཆ་བ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེ། སེང་ཆེན་བརྒྱད་དང་སེང་ཆུང་བརྒྱད། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན། རྗེ་ཡབ་སྲས། ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་དྲན་དབང་སོགས་ཚད་མའི་རིགས་

ལམ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་གྲངས་མཐའ་མེད་པ་ཐོབ་ཏེ་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཕྲ་དུ་མར་ཚད་མའི་འཆད་ཉན་དབྱར་གསུམ་ཚུ་གཏེར་གྱི་དཔལ་ལ་འགྲན་བཟོད་པར་གྱུར་ལ།ད་ལྟ་བོད་བརྒྱུད་ཚད་མ་རིག་པའི་འཕེལ་རྒྱས་འཛམ་གླིང་རང་བཞིན་ཅན་འགྱུར་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།

མངོན་པ་མཛོད།—ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཐོག་མར་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བྱུང་ཞིང་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འདུའོ།།དེ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་།མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་རང་དབང་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད།མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་གཙོ་བོ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཡང་སྔོན་བོད་སྐད་དུ་མ་འགྱུར།བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཆོས་

མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་པའི་གཞུང་གི་རྩ་བ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཡིན།དེ་ནི་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་པོའི་དོན་གཅེས་གཅེས་རྣམས་བསྡུས་ཤིང་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ནས་ཕྱུང་བའི་ནོར་ཡིན་པས་ན་མཛོད་ཅེས་བཏགས་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་མངོན་པའི་གཞུང་ཀུན་ལ་མཛོད་ཅེས་ཟེར།གཞུང་དེ་དང་།དེའི་རང་འགྲེལ།ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་གི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གནས་བཞི་བ་ཡན།མཆིམས་མཛོད་སོགས་རྒྱ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་མངོན་པའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་།

ཕར་ཕྱིན།—ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་བརྗོད་དོན་སྦས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ལ་ཕར་གྱི་གཞུང་ཟེར་ཏེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་སྟོན་བྱེད་དོ།།དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སོགས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ།འཕགས་

པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་ལྔ།འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་ཉི་ཁྲིའི་སྣང་བ།སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའི་ཉི་ཁྲིའི་བསྡུས་དོན་ལེ་བརྒྱད་མ།འགྲེལ་བ་དོན་གསལ།དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དང་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ།མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བའི་སྟོད་ཆ།གཞན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་།སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས།སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷ།རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ།དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གཞུང་བོད་འགྱུར་མང་པོ་དང་།རྔོག་ལོ་ཙཱ་བའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བསྡུས་དོན།བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།རྗེ་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སོགས་བོད་གཞུང་གྲངས་མཐའ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད།

འདུལ་བ།—སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་འགོག་པའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་འདུལ་བའམ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱའོ།།དེ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་

ཟིན་པར་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལ་པོད་བཞི་དང་།དགེ་སློང་ཕའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་པོད་བཞི།དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་པོད་གཅིག་དགེ་སློང་ཕའི་སོར་མདོ་དང་དགེ་སློང་མའི་སོར་མདོར་བམ་པོ་རེ་རེ་དང་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་བཅས་ལ་པོད་གཉིས།གཞུང་དམ་པའམ་གཞུང་བླ་མར་པོད་གཉིས་བཅས་ཁྱོན་པོད་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དོ།།དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པའི་སློབ་མ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ།སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱི་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་འོད་ལྡན།སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ།ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་གི་འདུལ་བ་ཀ་རི་ཀ་སོགས་རྒྱ་གཞུང་དང་།མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་འདུལ་བ་གནས་རྩེད་ལྷིང་མ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་འདུལ་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་དོ།།

བཀའ་པོད་ལྔ།—སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའི་

དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་པོ་ཏི་ལྔ་ཞེས་པ་སྟེ།པོ་ཏི་འམ་པུ་ཏི་ནི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་པུསྟི་ཀཿ ཞེས་པའི་སྒྲ་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ་གླེགས་བམ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།མཁས་དབང་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེས།བཀའ་པོད་ལྔ་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་སྡོམ་ཡིན་པ་སྟེ།ཚད་མ་དང་།དབུ་མ།མངོན་པ་གསུམ་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་སྡོམ།ཕར་ཕྱིན་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་སྡོམ།འདུལ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་སྡོམ་ཡིན་པ་བཅས་རེད།ལྟ་བ་སྒོམ་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དབུ་མ་དང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་།ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་འཆད།ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདུལ་བས་འཆད།ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྒོམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འཆད་པས་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་ནི་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚིག་ཇུང་ལ་དོན་འདུས་པ། གྲིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆེ་བའི་ཐུགས་གཉེར་གནང་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་ཞེས་པ་དེ་ཆ་ཚང་འདིར་བཀོད་ནས་དེས་འཐུས་པར་བྱས་སོ། །

ཐུགས་གཉེར་གནང་ཚུལ་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་བཞུགས་སོ། །

ཨོཾ་སྭ་སྟི། །ཐུགས་གཉེར་གནང་ཚུལ་བསླབ་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་གསུང་དང་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔར་བྲིས་པ་དེས་འཐུས་པས། ཚིགས་བཅད་དུ་འབྲི་ལོང་མ་བྱུང་། དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཡིག་ཆ་དང་གཞུང་རང་རང་

གི་རྩ་བ་ཐུགས་འཛིན་གནང་།དེའི་སྟེང་ནས་ཚིག་འཁྲི་
ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཁེགས་པའི་རྩོད་པ་བཟར་ཤ་ཆོད་
དགོས།ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་བལྟས་ཙམ་ན་མདོར་འདུ་ཞིང་
གོ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དང་བོར་གོ་བ་དེ་ལས་
ལྷག་པར་སྐྱིད་ཐོན་པས་ཟབ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད།ཀུན་
མཁྱེན་བླ་མའི་ཡིག་ཆ་འདིར་ཚིག་དུམ་ཆོད་དང་དོན་ལ་
ལ་སྐབས་དེར་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་།ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོའི་གཞུང་མང་བོར་བལྟས་ནས་ཕྱིར་འཁོར་ན་འདིའི་རྩ་
བ་དེ་ལ་ཐུག་འདུག་སྐམ།དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཡིག་ཆར་ཡིད་
ཆེས་སྐྱེས་རྒྱུ་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོག་
འགྲིག་རྒྱུ་སོགས་རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་
བའི་མིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད།ཕར་ཕྱིན་ལྟ་བུའི་སྐབས་
འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ་བལྟས་ན་དང་བོར་གྲངས་འདྲེན་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་དཔྱད་ན་མཐའ་དཔྱོད་
ཐམས་ཅད་རྣམ་བཤད་གསེར་འཕྲེང་གཉིས་ལ་མ་ཐུག་པ་
མེད།དེ་འགྲེལ་བའི་ཚིག་ལ་མ་འཁྲིས་པ་མེད་པས་མཆོད་

བརྗོད་སྐོར་ཙུང་ཟད་འཕྲོས་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་ཕར་ཕྱིན་
སྐོར་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་བ་སྐྱོར་ཐང་གཅིག་གི་ཡོངས་སུ་
དྲན་གསོ་ཐུབ་པ་ཞིག་གལ་ཆེ།དབུ་མའང་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་གྱི་ས་བཅད་སྟེང་ནས་འཇུག་པའི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་
ཞིག་བྱུང་ན་དབུ་མའི་རིགས་པ་གནད་ཆེ་བ་རགས་རིམ་
གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་དེས་ཚོགདེ་རྗེས་དེའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་
དབུ་མ་རྩ་ཤེས་ཡིན་ལ།སླུ་སྒྲུབ་ཀློ་མཆོ་ཤེན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་
དོག་གིས་འཛིགས་གསུང་དོན་རྩ་ཤེའི་རྣམ་གྲངས་རེ་རེ་ལ་
མང་བོ་ཞིག་གསུང་བ་དང་བོར་བལྟས་ཚེ་ཟློས་པ་ལྟ་བུར་
ཡོད་ཀྱང་རྒྱུས་ཡོན་ན་ཚིག་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་རིགས་པའི་ཟུར་
ཇེ་རྣོ་དང་ཇེ་ཟབ་ཀྱིས་གཏུགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བས་
སྟོང་ཉིད་ལ་ཟབ་པར་གསུངས་པ་དེར་ནང་ནས་ངེས་པ་
རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཟེར་བ་
དེ་བྱུང་བ་ཡིན།རྩ་ཤེས་ལ་རིགས་པའི་ཟུར་རྣོ་ཐེད་རིགས་
ཚོགས་གཞན་རྣམས་དགོས་ཤིང་།རྗེས་འཇུག་གི་ཁྲིད་ན་
བཞི་བརྒྱ་བ་ལས་ལྷག་པ་མེད།མཛོད་འདུལ་གཉིས་ལ་དབུ་

ཕར་ལྷ་བུའི་གཉིད་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་མེད།རྣམ་གྲངས་ངེས་
པའི་འདྲིས་ཆ་གཡལ་ཆེ།མཛོད་གནས་དང་པོ་ལྷ་བུར་བསྒྲོ་
གླིང་བྱེད་ཆེ་ཁས་ལེན་ཤོར་བ་ལ་གནས་དང་པོའི་ལུང་
འདྲེན་རྒྱུ་ཡོད་པས་གོ་མི་ཆོད།གནས་བརྒྱད་ཀའི་ནང་དུ་ལྐུ་
མ་འགྲིགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་བྱས་ཡོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་
ནས་གནོད་བྱེད་སྐྱོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་།གང་ལའང་རྩ་ཆེག་
གི་ལུང་རེ་མེད་མི་སྲིད་པས་མགོ་འཇུག་ཐམས་ཅད་བསྡེབ་
ཤེས་དུས་མཛོད་ལ་གོམས་ཆ་སོང་བ་ཡིན།འདུལ་བ་མདོ་
རྩའང་དང་པོར་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བཞིན་སྟོད་རྒྱུ་དང་
གཉིས་ཀ་མི་གཅིག་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་འཆར་ཡོང་།མཚོ་ཏླྃག་
ལྷ་བུའི་སྙིང་ནས་གོང་འོག་གནང་བཀག་དང་ཡན་ལག་
ཚང་མ་ཚང་གི་ཞིབ་ཆ་སོགས་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཐུབ་ཆེ་
མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བའི་ནང་དེར་ཁྲིག་
གེ་འདུས་ཡོད་པས་རང་རང་གི་རྩ་བ་དང་མཐའ་དཔྱོད་
ཡ་མ་བྲལ་བ་གཡལ་ཆེ།རྣམ་འགྲེལ་ད་ལྷ་ཀུན་ལ་གཟུགས་
བརྙན་དུ་སོང་ཡོད་པས་རིགས་པའི་ཟུར་ཕྱིན་པ་དཀའ་

འང་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་སྤྱི་ཁོགས་ཤིག་ཐུགས་ལ་འཇགས་པ་མེད་
མི་ཏུང་ཡིན།དེ་ལྟར་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཐུགས་གཉེར་ཇོ་
ཏུས་ཐུག་པ་ཞིག་གནང་ན་གསུངས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དགོངས་འགྲེལ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཞིང་།དེའི་
དོན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ངེས་འབྱུང་ཆེན་པོའི་བྱང་
སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་མ་འདས།དང་པོས་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་
འབྱུང་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རང་ཤེས་དགོས་ཤིང་
།དེ་མངོན་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཕུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་དེ་ཤེས་པ་ལ་ཐུག།དེ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་འདུལ་བ་རང་ཡིན།དེ་
ཇོམ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་སོས་མདོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་
དག་ཅིག་འོང་བ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཐུགབདེན་བཞིའི་འཇུག་
ལྡོག་ཀྱང་བཀའ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་མངོན་
པ་མཛོད་ཡིན་པས་དེའི་སྙིང་ནས་མཐའ་ཚོད་པར་ཤེས་

དགོས།ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ཞིང་
ཤེར་མདོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་
ཅད་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཁྱེར་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ན་གསལ་
བས་རྒྱན་གཉིས་ཀ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་གནད་ཆེ།ཟབ་མོ་
ལྟ་བའི་ལམ་རིམ་དབུ་མར་རག་ལས་པ་ཀླུང་ལྟར་གྲགས་
ཆེ་བས་ཞུ་མི་དགོས།བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་
པའི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
པའི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་བྱུང་ཚེ་འོ་མའི་ནང་ནས་མར་
ལེན་པ་བཞིན་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས།བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས།སྒྱུ་ལུས་འོད་གསལ་གཉིས།དེ་གཉིས་དབྱེར་
མི་ཕྱེད་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནད་ལ་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྙིང་པོ་དང་ཡང་སྙིང་
གི་ཚུལ་དུ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་པོ་དེའི་ཁོང་ནས་
ཆ་ཚང་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པ་ཞིག་འབྱུང་བས།ཚུལ་དེ་
ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་

བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངའ་བདག་གཅིག་བུར་
གྱུར་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་བསྟན་མི་
ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་མཐར་བསྒྲེངས་ཤིང་།སྐལ་
ལྡན་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་
འཁྲིད་པའི་དེད་དཔོན་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཅི་
ནས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་བ་ཞུ་ཞུ།འདི་ནི་ལྷུགས་སྤྲུལ་ཡོར་
སྐྱབས་མགོན་ཐོའུ་བཀྲན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དབུས་སུ་
གསན་སྦྱོང་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཐུགས་གཉེར་གནང་ཚུལ་གྱི་
བསླབ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་བཞིན།༄རྗེ་བཙུན་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་འཕྲལ་དུ་བསྩལ་བའོ།། །།སརྦ་
མངྒ་ལཾ།༢༧

བརྗེད་ངེས་ཀྱུན་པོ་འགོག་པའི་དྲན་ཤེས།

བརྗེད་ངེས་ཀྱུན་པོ་འགོག་པའི་དྲན་ཤེས།དཀའ་བས་
བསགས་པའི་མང་ཐོས་ནོར་བུ་ཡང་། །བརྗེད་ངེས་ཀྱུན་

པོས་དཔལ་གྱིས་འཛོམས་བྱས་ཏེ། །རིན་ཆེན་གླིང་ནས་སྟོང་
བར་ལོག་སྤྱོད་པས། །རྒྱུན་དུ་གོམས་འདྲིས་དྲན་ཤེས་བརྟན་
པོ་ཡིས། །གང་ཤེས་བརྗེད་པ་མེད་པར་སོགས་ཤིག་ཨང་
།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དོན་ནི། དཀའ་སྤྱད་འབད་པ་དྲག་
པོས་བསགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པ་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་མི་གསལ་བ་
བརྗེད་ངེས་ཀྱི་རྐུན་པོ་མ་ཏུང་བས་དཔལ་གྱིས་འཛོམས་པར་
བྱས་ཏེ། དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་གི་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ལྟ་
བུའི་གྲྭ་ས་སོགས་སློབ་གཉེར་དུ་ཡོང་ས་དག་ནས་ཅི་ཡང་
མ་ཤེས་པར་ལག་སྟོང་དུ་ཕྱིར་རང་ཡུལ་ལ་ལོག་མི་སྤྱོད་པ་
མ་ཡིན་པས། དུས་རྒྱུན་དུ་སྔར་སྦྱངས་ཟིན་པ་དག་ལ་ཡང་
ཡང་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ཆ་ཡོད་པ་བྱས་ཏེ། དྲན་པ་དང་
ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བརྟན་པོས་གང་ཤེས་པ་མཐའ་དག་
བརྗེད་པ་མེད་པར་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་སོགས་ཤིག་ཨང་
ཞེས་པའོ། །བརྗེད་ངེས། —ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞི་གང་རུང་ལ་
དམིགས་ནས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་གསལ་ཞིང་བརྗེད་པའི་

རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་རྣམ་གཡེང་གི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་སེམས་
བྱུང་དེ་བརྗེད་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཀུན་བཏུས་ལས། བརྗེད་
ངེས་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
དྲན་པ་སྟེ། གཡེང་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དེས་
རྒྱུན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཟློན་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་
ཟིན་ལ། མདོར་ན། སྐྱིད་པའི་ཕ་ཡུལ་རྒྱང་དུ་བཞག་གཉེན་
ཉེའི་དྲུང་བ་སེམས་ལ་ཉར། ལྷོ་སྐྱ་གོས་རྟུལ་གྱི་འཚོ་བ་དང་
དུ་བླངས་ཏེ། གྲྭ་ས་ཆེན་མོ་སོགས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གླིང་
ནས་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན། ཉིན་ལ་མཚན་
བཞག་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་
སློབ་གཉེར་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་། ཡིད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་
པར་མ་གྱུར་ན་ནི་བརྗེད་ངེས་རྐུན་པོས་ཁྱེར་ཏེ་ཤུལ་མེད་
བྱེད་སྲིད་པས། མགོ་ནག་བོད་པའི་གཏམ་དཔེ་ལ། གལ་པོ་
ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱ་ཚར་ཟེར་བ་
བཞིན་སྔར་སྦྱངས་ཟིན་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་གཤར་སྦྱར་

དང་།རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་བསྙེན་པ་མང་
དུ་བཟླ་བ་སོགས་གང་ཤིས་པ་མཐའ་དག་ནམ་ཡང་མི་
བརྗེད་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་སོ།།
སློབ་གཉེར་ཕུལ་གང་ལ་སྐུ་རིམ་བྲི་གང་།

༢༨སློབ་གཉེར་ཕུལ་གང་ལ་སྐུ་རིམ་བྲི་གང་།སྙིགས་དུས་བློ་
དང་བསོད་ནམས་དམན་པའི་ཕྱིར།།ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ཡི་
དམ་ཆོས་སྐྱོང་ལ།།རྩེ་གཅིག་གསོལ་འདེབས་ཕྱག་མཆོད་
མཎྜལ་སོགས།།ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་འབད་པ་དྲག་
པོ་ཡིས།།ཞིང་གི་མཐུ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་
གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།སྙིགས་མ་ལྔའི་རང་མཚང་ཆེས་
ཆེར་བདོ་བའི་དུས་འདིར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བློ་དང་བསོད་
ནམས་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་ཕྱིར་ན།མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་
ལ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་པར་བར་ཆད་སྣ་ཚོགས་
འབྱུང་སྲིད་པས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་ལྷ་འཇམ་

དཔལ་ཡབ་ཡུམ་སོགས་དང་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ།འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ།བསམ་པ་རྩེ་གཅིག་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།ཕྱག་འཚལ་བ།མཆོད་པ་དང་མཎྜལ་འབུལ་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བར་འབད་པ་ཐུགས་དྲག་པོ་དང་རྒྱུན་རིང་པོ་གྲངས་མང་པོ་ཡིས།དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཞིང་གི་མཐུ་དང་བྱིན་རླབས་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོས་མིན་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

སྙིགས་དུས།—དུས་འཁོར་ཕུག་ལུགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་(སྤྱི་ལོ་སྔོན་གྱི་ལོ་881ལོར་མྱ་ངན་ལས་འདས།)ནས་ལོ་སྟོང་གཅིག་དང་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པ་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༦༧༡ལོ་ནས་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱི་དྭངས་མ་རིམ་གྱིས་ཟད་

དེ་དུས་ངན་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་འགྲོ་བཙམས་པར་
འདོད།སྙིགས་མ་ལྔ་ནི།ཚེ་དང་།དུས།ཉོན་མོངས།སེམས་
ཅན།ལྟ་བ་སྙིགས་མ་བཅས་ཏེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་ཙམ་དུས་
རབས་གཡོ་སྐྱོམ་ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་རྒུད་ཅེས་པར་བཤད་ཟིན་
པ་ལྟར་རོ།།

བསོད་ནམས།—ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་
ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་དགེ་བ་དང་།ཐབས་ཤེས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་
བསྡུས་པ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ།དེ་ལ་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོད་དོ།།བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་ནི།སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་དེ་
ཡིན་ཞིང་།ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས།སྦྱིན་པ།ཚུལ་ཁྲིམས།བཟོད་
པ་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཏེ།དབུ་མ་འཇུག་པ་
ལས།སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ།།བདེ་བར་
གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས།།བསོད་ནམས་
ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ།།སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་

བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ།།ཞེས་གསུངས།ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དགེ་བའི་ཚོགས་དེ་ཡིན།ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ།དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར།སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ།།བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ།།ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།།རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས།།དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོགས་འདི་གཉིས།།སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།དབུ་མ་འཇུག་པར།ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་།།བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སུ་དྲངས་པ་ཡིན།ཚོགས་འདི་གཉིས་མ་རྫོགས་ན།དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད།སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བའང་རྒྱུད་

ལ་སྐྱེ་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དམ་པ་དེ་ནི་མ་རྫོགས་པར།། དེ་སྲིད་སྟོང་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ལྷག་པའི་ལྷ། —རང་རང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟེན་བྱའི་ཡི་དམ་སྟེ། སློབ་གཉེར་བ་ཕལ་མོ་ཆེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་དཔལ་ཡམ་ཡུམ་གཉིས་ལྷག་པའི་ལྷ་རུ་བསྟེན་ནོ།།

ཡི་དམ། —རང་ཉིད་དང་ཅིང་སྐྱབས་སུ་གཟུང་འོས་པའི་ལྷ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཡི་དམ་དུ་མི་གཏོགས། ཡི་དམ་ལ་ཞི་ཁྲོ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་ཆོས་བརྒྱུད་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་གིས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་ཐུན་མིན་གྱིས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཡང་ཡོད་དོ།།

ཆོས་སྲུང་། —ཆོས་སྐྱོང་ཞིང་སྲུང་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་པར་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་གཡེལ་བ་མེད་པར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཅིང་འཕྲིན་

ལས་སྐྱབ་པ།སྐྱོངས་གྲོགས་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ནོ།།དེ་ལ་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་
འདས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་གཉིས་ཡོད།འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཆོས་སྐྱོང་ནི།འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཅིང་བསམ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྣང་ངོར་གཟུགས་ཅི་རིགས་སྟོན་པ་སྟེ་
ནང་གསེས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཡོད།འཇིག་
རྟེན་ལས་མ་འདས་པའི་སྲུང་མ་ནི།སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ་དེ་
ལའང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད།ལམ་
དུ་མ་ཞུགས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་སྲུང་མས་སྟོན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་ཤིང་
འཁོར་རྣམ་བཞི་སོགས་སྐྱོང་བར་དམ་བཅས་པ།སངས་
རྒྱས་དངོས་ལ་མ་མཇལ་ཡང་།འཕགས་བོད་སོགས་ཀྱི་པཎ་
གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ནས་ལེགས་སྨོན་དང་འཇིགས་སྐྱོབ་ཀྱི་
སྡོམ་པ་བླངས་པ་དང་།པཎ་གྲུབ་དེ་དག་གིས་བཀའ་བསྒོ་
དམ་བཞག་མཛད་པའི་སྲུང་མ་དམ་ཆིག་ཅན་སོགས་མང་
བོ་ཡོད།སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་དད་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོས་

པའི་ཆོས་སྐྱོང་ནི་ངེས་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པས་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ།རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ལས།རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི།།འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་ནུས།།དེ་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྱབས་ན་མི་བསླུ་བའི།།དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྡུག—ལུས་ཀྱིས་གུས་པ་བྱས་པ།ངག་གིས་བསྟོད་པ་བྱས་པ།ཡིད་ཀྱིས་དད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་ཡིན་ཏེ།ཛེ་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས།ཁ་ཅིག་སྡུག་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་།འཚལ་བ་འབུལ་བ་ཛ་བྱས་ནས་ཐ་དད་དུ་འཆད་པ་ནོར་བ་སྟེ།དེ་ལྟ་ན་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་གསུངས།ལུས་སྡུག་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་རེག་པའི་སྐུམ་སྡུག་དང་།གུས་པས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་མགོ་དུད་དུད་བྱེད་པ།གུས་པས་མཛུབ་མོ་བསྒྲེང་

བ་སོགས་ཀྱང་ལུས་ཕྱག་ཡིན།༑ ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་རེག་པའི་བརྐྱང་ཕྱག་གཉིས་ཡོད།ལུས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཁྱུངས་ནི།སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་གིས་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་ས་ལ་འགྱིལ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་དེའོ།།

ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་།ལས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མདོ་ལས།གཟུགས་བཟང་ཞིང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་བཅུ་དང་།མདོ་སྡེ་གཞན་དག་ལས།ལུས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་ནོན་པའི་སའི་རྡུལ་གྲངས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྒྱུར་བའི་སྟོང་འགྱུར་རེའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།ཕྱག་འཚལ་ལུགས་ནི།ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་ལས།ཐལ་མོ་བཙར་ལེབ་ནི་ནུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་རང་རེས་དེ་མི་བྱ་བར་ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་པའི་ནོར་བུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བྱེད།དེ་སྤྱི་བོར་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དང་།སྨིན་མཚམས་སུ་བཞག་པས་མཛོད་སྤུ།མགྲིན་པར་བཞག

པས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ། སྙིང་གར་བཞག་
པས་ཐུགས་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་ཅིང་། གནས་གསུམ་
ལས་མི་འཇོག་པའི་སྲོལ་ཡང་ཡོད།། འདིས་བསགས་
སྦྱངས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་
སྒྲིབ་འདག ལུས་ས་ལ་ཕབ་པ་དང་ལྡང་བའི་སྐབས་མཇུབ་
མོ་བསྐུམ་ན་དུད་འགྲོ་རྨིག་ལྷམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་
གསུངས་པས་སོར་མོ་རྣམས་གཤིབ་སྟེ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་ལས་
ཁུ་ཚུར་མི་བྱ། དེས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་
བ་འགྲུབ། ལག་པ་དང་དཔྲལ་བ་ས་ལ་གཏུགས། ཡར་ལྡང་
བའི་སྐབས་འཁོར་བ་ལས་མྱུར་དུ་ལྡང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་གནད་ཡོད་པས་ཡར་མྱུར་དུ་ལྡང་བ་ཤ་འཁྱུག་པ་ལྟར་
དགོས། ཡར་མྱུར་དུ་མ་ལྡང་བར་ཉལ་བ་ལྟར་བྱས་ན། ལྟོ་
འཕྱེ་སོགས་བྲང་འགྲོའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བས་ངལ་གསོ་དང་
སྒྲགས་ནས་མགོ་གཏུགས་ཏེ་འདུག་པ་མི་བྱ། ཕྱག་སྔ་ཕྱིའི་
བར་དུ་ལུས་ལེགས་པར་མ་བསྲང་བར་སྒུར་ཙམ་སྒུར་
ཙམ་བྱས་ན་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྒུར་པོར་སྐྱེ་བས་ལུས་ལེགས་

པར་བསྒྲང་།ཚོགས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱུག་རེ་རེ་ནས་ཚུལ་མཐུན་འཚལ་བ་ལས་གྲངས་གང་མང་གི་ཆེད་དུ་མགྱོགས་ཆོས་མི་བྱེད།རྗེའི་བཀའ་སློལ་ལ་སྟོན་འགྲོ་འབུམ་སོགས་གྲངས་གཙོ་བོར་མི་མཛད་པས་གྲངས་མང་པོ་མ་ཕྱུང་ཡང་སྨུས་ལེགས་པ་ཞིག་བྱ།ཞེས་དང་།སྤྱིར་ན་ཕྱུག་ཅེས་པ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་བྱེད་དུ་ཡོད་དེ།ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་མཐོང་ན་གུས་ཚུལ་གྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཆད་ཕྱུག་བྱས་པར་འགྲོ།ཉམས་ལེན་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན།ལུས་ཀྱིས་གཡོ་འགུལ་བྱས་སོ་ཅོག་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད།ཅེས་མན་ངག་ཁྱད་པར་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱུག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱེད་པར་འཚལ་ལོ།།

མཆོད།—མཆོད་པའི་སྐད་དོད་ལ་པཱུ་ཛ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མཉེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོའི་ཚོགས་གང་ལ་ཕུལ་ནའང་ཐུགས་ལ་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཅིག་ཡིན་དགོས་ལ།ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་དག་ཏུ་མཆོད་

པ་གཡོ་མེད་ཅིང་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམས་དགོས་
པར་གསུངས་ཏེ།གཡོ་ལ་མཆོད་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་
ཞུགས་པ་སྟེ་ལོག་འཚོ་ལྔས་སྒོ་ནས་འཚོལ་བ་སོགས་རྒྱུའི་
གཡོ་དང་།སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱི་མིག་སྔར་མཛེས་ཆོས་ཀྱི་
ཆེད་དམ་དགོན་པའི་འགྲིག་ཁྲིམས་བརྩི་སྲུང་སོགས་ཀྱི་
ཆེད་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་ཀུན་སློང་གི་གཡོ་གཉིས་ཡོད་པས་
མཆོད་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་མ་ནོར་བ་དང་ཀུན་སློང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ།བཤམས་ཚུལ་
ཡང་བསམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པར་
བཀོད་པས་མཛེས་པ་ཞིག་བཤམས་ན་རང་ཉིད་སངས་
རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སོགས་
དགེ་མཚན་ཆེ།མཆོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ལག་
བསྟར་ནས་མཆོད་པ།གུས་པས་མཆོད་པ།སེམས་མ་ཡེངས་
པས་མཆོད་པ།ཆགས་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པས་མཆོད་
པ།མཐུན་པའི་དངོས་པོས་མཆོད་པ།རྒྱ་གང་བཟང་གིས་
མཆོད་པ།གྲངས་ཅི་མང་།རྒྱ་གང་ཆེ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་

ལས། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཀྲེན་ཆེན་སྟེ།། མཆོད་
པའི་དངོས་པོ་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས།། ཞེས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་འདོད་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རོལ་བཞིན་
དཀོན་མཆོག་གི་ཞིང་སར་མཆོད་པ་གང་ངན་འབུལ་བ་
ནི་དམུས་ལོང་གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་བསྐོར་བྱེད་པ་དང་
འདྲ་བར་གསུངས་པས་མི་རུང་ངོ་།། འོན་ཀྱང་མཆོད་པའང་
དངོས་པོ་ལ་མ་ཐོགས་དད་པ་ལ་ཐོགས་པ་ཡིན་པས་དད་
པ་ཡོད་ན་བདག་གིར་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་རྫས་སྣ་ཚོགས་
དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བའི་མཆོད་པ་རྒྱ་མཚོ་འབུལ་ཚོག་
པས་ངེས་པར་དུ་མཆོད་བྱའི་རྫས་ཤིག་མེད་ཀྱང་རུང་བས་
དེའི་ཆེད་དུ་ཆོས་བཙོང་བའི་ལས་སོགས་གཏན་ནས་མི་
བྱའོ།། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་དག་གིས་མཆོད་
པའི་ཚེ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཆུང་དུ་ཞིག་
བྱས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་
ནི་དྲུག་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་སྙམ་པ་
དང་། ཕན་འདོགས་པ་གོང་ན་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ་སྙམ་པ་དང་།ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་
མེ་ཏོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ནོ་སྙམ་པ་དང་།སྟོང་གསུམ་
གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ན་གཅིག་པོ་ན་འབྱུང་བས་
འབའ་ཞིག་པའོ་སྙམ་པ་དང་།འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་
འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ནོ་སྙམ་
དུ་བསམས་ནས་མཆོད་པའོ།།ཞེས་དང་།དུས་རྒྱུན་པར་ནི་
དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བྱ་ལ།དུས་བཟང་དང་དུས་ཆེན་གྱི་
ཚེ་ན་རང་གི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་མཆོད་པ་བཟང་
པོ་རེ་བྱའོ།།གཞན་ཡང་བཟའ་བཏུང་རྒྱུན་དུ་བྱ་དགོས་
པས།དེའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད་པ་མ་ཆག་ནའང་
ཚོགས་མང་པོ་ཚོགས་ཆུང་དུས་རྫོགས་པས་ཆུ་ཡན་ཆད་
གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་སྙིང་ཐག་པ་ནས་
མཆོད་པར་བྱའོ།།ཞེས་དང་།ཞིང་གི་མཆོག་ལ་ཐ་མལ་བའི་
ཞིང་གི་མཐོང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་འདི།འོ་སྐོལ་སྣངས་བཟང་
བར་མི་འདུག་པས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས།

མཆོད་པ་ལ་མར་མེ་དང་བདུག་སྤོས་མེ་ཏོག་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།ཚུ་མཆོད་ལ་སེར་སྣས་མི་གོས་པ་སོགས་དགེ་མཚན་དང་ཕན་ཡོན་གཞན་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་ཅིང་།ལྷག་པར་དུ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས།བོད་ཀྱི་ཚུ་འདི་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་བོད་ན་མཆོད་པ་ཡོན་ཆབ་གཅིག་བུས་ཆོག་པར་གསུངས་ཏེ།༡ཚུ་བསིལ་བ་ཕུལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ།༢ཚུ་ཞིམ་པ་ཕུལ་བས་ཟས་ཀྱི་རོ་མཆོག་ཉིད་པ།༣ཚུ་ཡང་བ་ཕུལ་བས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ།༤ཚུ་འཇམ་པ་ཕུལ་བས་ཤེས་རྒྱུད་འཇམ་པ།༥ཚུ་དྭངས་པ་ཕུལ་བས་རིག་པ་དྭངས་པ།༦ཚུ་དྲི་མི་ང་བ་ཕུལ་བས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ།༧ཚུ་ལྟོ་བ་ལ་མི་གནོད་པ་ཕུལ་བས་ལུས་ལ་ནད་མི་འབྱུང་བ།༨ཚུ་མགྲིན་པ་ལ་མི་གནོད་པ་ཕུལ་བས་ངག་སྙན་པ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དོ།།མནྜལ།—མནྜལ་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དེ་བོད་སྐད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ།དེ་ཡང་དཀྱིལ་སྙིང་པོ་དང་འཁོར་ལེན་པ་ཞེས་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་ན་འདིའི་སྙིང་ནས་མི་ལུས་

ལ་སྙིང་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལེན་ཐུབ་པའི་གོ་རྒྱུ་ཁྱད་
པར་བ་ཞིག་ཡོད། མཇལ་གྱི་ཁུངས་ནི་མདོ་དཀོན་མཆོག་
སྤྲིན་དང་། བཟང་སྤྱོད། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་
པོ། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་སོགས་ཡིན་ནོ།། མཇལ་
ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་ལམ་རིམ་
ཟིན་བྲིས་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་ལས། རྣལ་འབྱོར་དབང་
ཕྱུག་དཔལ་ལྡན་དགོན་པ་བ་ཉིན་གཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ལ་འབྱམས་ནས་མཇལ་འབུལ་རྒྱུ་ལུས་ཏེ་རྟུལ་ཕུང་ངེར་
ཡོད་པའི་སྐབས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཏེ། ཁྱོད་མཇལ་
མི་འབུལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུང་། ནང་དུ་ཨེན་ཅིག་བསམས་
པས་གཡེངས་འཚོལ་ཞུས་པས། འབྲོམ་གྱི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་
ཅི་ཟེར། ཁྱོད་ལས་ཨ་ཏི་ཤ་སྒོམ་བཟང་སྟེ་མཇལ་ཉིན་རེར་
དུས་གསུམ་དུ་འབུལ་བར་མཛད་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོན། རྣལ་
འབྱོར་བས་དེ་ནས་བཟུང་མཇལ་འབུལ་བ་ལ་ལྷག་པར་
དུ་བརྩོན་པས་རྟོགས་པ་འཁྲུངས། ཞེས་དང་། མཇལ་འདི་
ལེགས་པར་ཕུལ་ན། སྙིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་དེ་དང་དེ་

ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་སྟེ།དཔེར་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་
མེད་སྐུ་སྐྱེ་སྔ་མ་ཞིག་ལ་བྱིས་པའི་སྐབས་སངས་རྒྱས་རྣམ་
གཟིགས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་དུ་ཐལ་བ་གསེར་དུ་མོས་ནས་ཕུལ་
བའི་ཚེ་གསེར་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཅིང་།རྗེས་སུ་ནུབ་
གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་གཅིག་བཞེངས་རྒྱུ་བྱུང་བའི་
རབས་ལྟར་ཡིན།དེའི་ཕྱིར་མཎྜལ་འདི་ནི་ཚོགས་རྫོགས་
པ།ཚོགས་ཆུང་བ།གཡོ་མེད་པ་སོགས་བསོད་ནམས་གསོག་
པ་ཞིག་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས།ཟངས་སྒོར་མོ་འདི་
ལ་དེ་འདྲ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད།ཅེས་དང་།དགེ་སློང་མ་
དཔལ་མོས་མཎྜལ་ཕུལ་ནས་འཕགས་པའི་ཞལ་གཟིགས་
པ།རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་མཎྜལ་ཕུལ་བ་
སོགས་ལ་ཐུགས་བརྩོན་ཆེ་བར་མཛད་དེ་ལྟ་བ་འབྲུངས་པ་
ཡིན་པས་འདི་ལ་བརྩོན་པར་རིགས།ཞེས་གསུངས།མཎྜལ་
གྱི་དབྱིབས་ལས་མཐུན་གྲུ་བཞི་སོགས་ཀྱང་བྱེད་དུ་རུང་
བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟླུམ་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་
མེད་ཀྱང་ཟླུམ་པོ་དང་གྲུ་བཞི་གཙོ་ཆེ་ཚུལ་བསྟན་པའི་

སྒྲོན་མེས་གསུངས།མཚལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་འགྲོར་ན་གསེར་དངུལ་
ཟངས་སོགས་དང་།ས་བྱུང་ན་རྡོ་གཡམ་གྱོ་མོ་ཤིང་གིས་
ཀྱང་ཏུང་སྐྱེ་རྫེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་འོལ་ཁ་ནས་རྡོའི་མཚལ་
ཁོ་ན་ཞུལ།ཚོམ་བུའང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།འབྲུ་སྣག།དེ་
མིན་རྗེའུ་དང་།ཁྱེ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཏུང་ཡང་།འགྲོར་ན་གང་
བཟང་བ་ཞུལ་བས་ཚོགས་རྫོགས་ཚབས་ཆེ།ཆེ་ཆུང་ནི་
གང་ཆེ་ཆེ་ཞིག་སྐྱོ།མ་མཐའ་རང་གི་ཁ་ཕོར་ལས་མ་ཆུང་
བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་རྣམ་གྲོལ་
ལག་བཅིངས་ལས།མཚལ་ལ་མ་མཐའ་ཡོ་རེ་དང་།ཟླ་བ་རེ་
རེ་ནས་ངེས་པར་བ་བྱུང་དང་།དྲི་བཟང་གི་ཆུ་མཇུབ་མོའི་
རྩེས་ཐིགས་པ་གཅིག་བླུགས་ཏེ་མཐེ་བོང་དབུས་སུ་བཞག་
ནས་མཇུབ་མོས་མཐའ་ནས་བསྐོར།ཡང་མཐེ་བོང་གིས་
བླུགས་ཏེ་མཇུབ་མོ་མཚལ་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་སྟེ་མཐེ་བོང་
གིས་མཐའ་ནས་བསྐོར་དགོས།འབུལ་ཚུལ་ལག་གཡོན་
པས་འབྲུ་བཅས་མཚལ་བཟུང་སྟེ།གཡས་པའི་ལག་ངར་
གྱིས་ཕྱིར་ལན་མང་དུ་ཕྱི་སྐབས་སྡིག་སྒྲིབ་ཕྱི་བའི་མོས་པ་

དང་།ཚུར་ལན་གསུམ་ཕྱི་བའི་ཚེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་
རླབས་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད།ཚོམ་བུ་འགོད་ཚུལ་ཕྱག་ལེན་
ལྟར་ལ།ཤར་འབུལ་ཡུལ་ལ་བསྟན་པ་དང་།རང་གི་མདུན་
དུ་ཤར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་མཆོད་པའི་མཎྜལ་སྐབས་
ཤར་ཚོགས་ཞིང་ངོས་དང་།གསོལ་འདེབས་མཎྜལ་སྐབས་
ཤར་རང་ངོས་ལ་བྱེད་པ་བྱིན་རླབས་ཚུར་ཞུ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་བཟང་།ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་
ལ།རྒྱས་པར་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་འདོད་པ་ཚོས་
བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་མཎྜལ་ཁྲིད་ཡིག་དཔག་བསམ་སྙེ་མ་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།ཞིང་དམ་པ་
ལ་དགེ་རྩ.བསྔུན་པའི་མཐུ་ལས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་
ལ་བློའི་མཐུ་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བས།མཉན་ན་ཚིག་མི་
ཟིན།བསམས་ན་དོན་མི་གོ།།བསྒོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་
བའི་བློའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་
བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ།།ཞེས་དང་།དོལ་བའི་ཞལ་

ནས།ཞར་ལ་ཚོགས་བསག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་།ལྷ་དང་
བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཧུས་ཤིང་དང་བཅས་
ནན་ཏན་གྱིས་བསམ་ན་ལོ་བརྒྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྙམ་པ་ཞིག་
ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྡོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་
ཡིན།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་སྙིགས་མར་སླེབས་ཤིང་
མི་སྙིགས་མར་གྱུར་བའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་རྣམ་དག་དང་
སློབ་གཉེར་གཤའ་མ་བྱེད་པར་བར་ཆད་ཤིན་ཏུ་མང་
བས།བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོས་ཚོགས་
གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་དང་ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་གསོལ་
བྱེད་པ་སོགས་ནག་ཕྱོགས་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་
ཞིག་ལ་ཅིས་ཀྱང་འབད་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ།དམ་
པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལའང་།ཚོགས་གསོག་མེད་ན་
བརྟན་མེད་ས་བོན་འདྲ།།ཞེས་འབྱུང་ལ།ཐུའུ་བཀྭན་ཆོས་
ཀྱི་ཉི་མའི་ཞལ་ནས།དེང་དུས་ཆོས་བྱེད་མཁན་ལ་བར་
ཆད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་།ཁྱད་པར་རྒྱལ་པོའི་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་
མང་བས།རང་མགོ་ཐོན་ཆེད་དུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཞེ་ཐག་

པ་ནས་བློ་ཕྱུགས་གཏད་དེ།སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད།བླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར།དམིགས་བརྩེ་མཎྜལ་ཤེར་དང་།རྟ་མགྲིན་
སོགས་ཡི་དམ་གྱི་བཟླས་བསྒོམ།བསྙེན་པའི་ཆོས་སྐྱོང་ལ་
འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ།ཞེས་གསུངས་སོ།།
མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འཇུག་ཚུལ།

༡༠མདོ་སྔགས་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འཇུག་ཚུལ།ཐུན་
མོང་ལམ་སྦྱངས་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཞིང་།གཞུང་དོན་ལྟ་
བའི་བློ་མིག་མ་ཕྱེ་བར།།ཚོ་གའི་ངག་འདོན་བྱང་བ་ཙམ་
ཞིག་གིས།།གསང་སྔགས་འཆང་བའི་གྲལ་དུ་མི་ཚུད་
པས།།བསྙེན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སློབས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་
གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་
མོང་བ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་སྟོན་དུ་
མ་སོང་ཞིང་།རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོའི་དོན་
ལ་ལྟ་བ་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཟུང་

ཡངས་པོར་མ་ཕྱེ་བར། གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་དང་ཀྱི་
རྡོར་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཚེ་གའི་ཚིག་རིས་ངག་ལ་འདོན་
པར་བྱང་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་ནི། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་འཆང་
བ་བའི་གྲལ་དུ་མི་ཚུད་པའམ་ཚུད་པ་མ་ཡིན་པས། མཉམ་
མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མ་ནོར་བར་གཞུང་ཆེན་པོའི་དགོངས་
པ་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སློབས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ། །བྱང་
ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་
ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པའི་འོག་ཏུ་ནི་གདོན་
མི་ཟ་བར་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་དེ་ནི་
ཆོས་གཞན་ལས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་མྱུར་དུ་ཚོགས་
གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བའི་མངོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་
ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བློ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་
ངུའི་ལམ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་སོགས་
སྐྱེས་བུ་གསུམ་གའི་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་

བཞག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ།སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་བ་འཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བློ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ།མི་རྟག་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བློ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ཀས་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་སྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ།སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བློ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཅས་མདོར་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ཏེ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱངས་པ་གནད་དུ་སོང་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་གསང་སྔགས་ལ་འཇུག་དགོས་སོ།།

སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ།འབྲས་བུ་ཡོངས་དག་བཞི་དང་རྣམ་མཐུན་མེད་པར་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱིན་དྲུག་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ན་

རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་།འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་སོགས་ཡོངས་དག་བཞི་དང་མཐུན་
པར་བསྒོམ་པས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ།།ཐབས་ཤེས་
དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བགྲོད་པས་ན་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་དང་།ཕར་
ཕྱིན་ལས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་ཆེ་བས་ན་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་
དང་།རིག་སྔགས་འཆང་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་དང་
།གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟོན་ཅིང་འཛིན་པས་རིག་པ་འཛིན་
པའི་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐད་དོད་
ལ།མནྟྲ་ཡ་ཞེས་བྱ་སྟེ།མ་ན་ཡིད་དང་།ཏྲ་ཡ་སྐྱོབས་པའི་
དོན་ནོ།།དེ་ཡང་རང་གི་ཡིད་ཐ་མལ་བའི་སྣང་ཞེན་ལས་
སྐྱོབས་པས་ན་ཡིད་སྐྱོབས་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པའོ།།གསང་
ཞིང་སྦས་པས་འགྲུབ་ལ་སྣོད་མིན་ལ་མི་བསྟན་པ་དང་
ཡིད་སྐྱོབ་པས་ན་གསང་སྔགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།གསང་
སྔགས་ལ་འཇུག་རིམ་ནི་ཐོག་མར་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་བར་
དུ་བསྙེན་པ།མཐར་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་

རིམ་གསུམ་ཡོད་མོད།འཇུག་སྒོ་དངོས་ནི་དབང་ཡིན་ཏེ།དབལ་མང་བའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས།སྔགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་གང་ཞིག།སྔགས་ལམ་སྒོམ་པ་དང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དབང་བའི་རིགས་གནས་ཏེ་སྨིན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་གི་མཚན་ཉིད།ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་།ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ།བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་པ།དད་པ་མེད་པ་བཅས་ནི་གསང་སྔགས་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་བཞི་ཡིན་ཏེ།རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྤྱིའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས།སོ་ཐར་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་ཀྱང་མེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་ལ།བྱང་སྡོམ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་འཛིན་དགོས་པས།ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།

མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་གིས་འབྱེད་ཅེ་ན།རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྤྱིའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས།མདོ་སྔགས་གཉིས་མྱུར་བུལ་གྱིས་

འབྱེད་པ་མིན་ཏེ། མདོ་ལའང་ལམ་སྦྱར་བྱུལ་གྱིས་ཕྱུགས་
དང་སླང་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་གཉིས་དང་། ཉི་མ་
དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་གཉིས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཕྱིན་དྲུག་གིས་འབྱེད་པ་མིན་
ཏེ། དེ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མིན་ཏེ། དབུ་སེམས་
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བའམ་དབུ་མ་ལས་ལྷག་
པའི་ལྟ་བ་སྔགས་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་
རྣོ་རྟུལ་གྱིས་འབྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡང་
ཐེག་པ་བཞིར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ཡོད་མེད་
ཀྱིས་འབྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མ་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་གྱིས་མིན་ཏེ། མདོ་
སྔགས་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་
ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་སྔགས་
གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་གང་གིས་འབྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་

ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ལྟར། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ཡང་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སྨོན་ལམ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །ཚིག་དེ་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་མོའི་ཐེག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས། །ཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་གང་། །ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱི་

མའོ་མཚར།།ཞེས་དང་།ལྟུང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས།བཤད་
ཡས་བསྐལ་བར་གང་གི་མཚན་ཙམ་ཡང་།།ཐོས་པར་
དཀའ་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ།།ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་
བ་ཅི་ནུས་ཀྱིས།།བག་ཆགས་འཐུག་པོ་འཇོག་པ་གནད་དུ་
ཆེ།།ཞེས་དང་།རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྤྱིའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་
སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས།མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་
སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།སྔགས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་དང་།ཁྱད་པར་བླ་མེད་ལ་བརྟེན་
ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ནུས་
པ་གང་ཞིག་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
ཇི་ལྟར་རྒྱུད་དོན་འཚོལ་བ།

༄༅ཇི་ལྟར་རྒྱུད་དོན་འཚོལ་བ།གསང་ཆེན་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་སྨན་ཏོག་རྣམས།།སྦྱོར་བར་བསྡེབས་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་

རིམ་པ་སོགས།།ཡིན་ཕྱིར་གཞུང་ལུགས་ཆེ་རྣམས་ཡལ་
བོར་ནས།།མན་ངག་ཁོ་ནར་དགའ་བ་གནས་མིན་པས།།རྩ་
བཤད་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱུད་དོན་ཚོལ་ཅིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་
ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཕྱིའི་
བྱ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱ་རྒྱུད་དམ་ལྟ་བའི་རྒྱུད་དང་།ཕྱིའི་བྱ་བ་
དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
རྒྱུད།ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད།ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་འདི་
ལས་མཆོག་གམ་གོང་མར་གྱུར་བའི་རྒྱུད་མེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་རྩེ་མོ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
བའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་སྨན་ཏོག་
ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་ནི་
བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སོགས་ཡིན་ཕྱིར།དེ་དག་གི་
དོན་གསལ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེ་བ་ཚད་མར་
གཟུང་འོས་པ་རྣམས་རང་དགར་ཡལ་བར་དོར་བ་སྟེ་སྣང་

མེད་དུ་བསྒྱུར་ནས།གྲུབ་ཆེན་ཆེ་གེ་མོའི་ཉམས་སྣང་དུ་
ཤར་བའམ་གནས་མཆོག་ག་གེ་མོ་ནས་བླངས་པའི་གཏེར་
ཡིགཆིག་བརྒྱུད་དང་སྙན་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་༼གཙོ་ཕལ་
དང་ཡང་དག་མིན་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ལས་དེ་དག་ལ་
ཟུར་ཟ་དང་དགོས་མེད་དུ་གསུངས་པ་མིན།༽ སོགས་ཀྱི་
མན་ངག་ཁོ་ནར་དགའ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་དང་
ངེས་དོན་དྲན་དབང་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་
གནས་མིན་པས།ཙ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་སོགས་ཕན་ཚུན་
གོང་བསྒྲིགས་ཤིང་ལྟོ་སྦྱར་ཏེ་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་དངོས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོལ་བ་ལ་བརྩོན་ཅིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།
བསྐྱེད་རྫོགས།—རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་
སྟེ།རང་འབྲས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་གང་ཞིགསྒོམ་
སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར།སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་
རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བློས་གསར་དུ་བཏགས་
ནས་སྒོམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་

།བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ལ་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་དྲུག་གམ་ལྔ་ཊ་དབྱེ་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་ཆོག་པར་འདོད་པ། ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཞིག་ཉིད་དེ་འཛིན་བརྟན་པོའང་མི་འགྲུབ་པར་འདོད་པ། ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་ནུས་པར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་དཔྱད་དང་དགག་གཞག་རྒྱས་པ་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཙན་དན་སོལ་བར་བཙེས་པའི་མཚུངས་དཔེ།

༄༅ ཙན་དན་སོལ་བར་བརྗེས་པའི་མཚུངས་དཔེ། གསང་
སྔགས་དེ་ཡང་འཕྲུལ་གྱི་རྐྱེན་སེལ་ལམ།། ཚེ་དང་ནོར་
སྒྲུབ་དབང་སྡུད་མངོན་སྤྱོད་སོགས།། ཚེ་འདིའི་ལག་ཆ་
ཁོ་ནར་འཁྱེར་བ་ནི།། ས་མཆོག་ཙན་དན་སོལ་བར་བྱས་
འདྲ་བས།། ཆོས་ཀྱིས་ངན་སོང་བསྐྱབས་པ་མ་བྱེད་ཨང་
།།ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དོན་ནི། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་
པ་ཞེས་པའི་ཟབ་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ཡང་གནས་སྐབས་
སམ་འཕྲུལ་དང་འཕྲུལ་གྱི་མི་འདོད་པའི་རྐྱེན་ངན་བར་
ཆད་སེལ་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དམ། ཚེ་རིང་བ་དང་ནོར་སྒྲུབ་
པ། དབང་ཐང་ཆེ་བ་དང་འཁོར་ཚོགས་སྡུད་པ། བསད་སྦྱོར་
དགུག་སྒྲོལ་བཅས་དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་སོགས་ཚེ་འདིའི་
བདེ་དགེ་སྙན་དབང་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཁོ་ནར་
འཁྱེར་བའམ་བཀོལ་ན་ནི། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ས་མཆོག
ཙན་དན་མེར་བསྲེག་ཏེ་སོལ་བར་བྱས་ནས་བཙོང་བའི་
གཏམ་རྒྱུད་དང་ཆ་འདྲ་བས། རྒྱལ་བས་ཚེ་གཅིག་ལུས་

གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་གསང་སྔགས་
རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་བསྐྱུབས་
པའམ་འཕེན་པའི་ཐ་ཚད་ཀྱི་ལས་དེ་འདྲ་མ་བྱེད་ཨང་ཞེས་
པའོ།།འཕྲལ།—གནས་སྐབས་སམ་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་མིང་
།མངོན་སྤྱོད།—དྲག་པོའི་ལས་ཀྱི་མིང་སྟེ།གསང་སྔགས་ལ་
བརྟེན་ནས་བསྒྲལ་ཆོག་བསྒྲལ་ལས་སོགས་བྱས་པའི་དོན།
ས་མཆོག་ཙན་དན།——ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཙནྡནཿཞེས་པའི་
སྐད་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ།ཧྲག་ཏུ་སྣོ་བའི་ཤིང་སྡོང་ཞིགགཙོ་བོ་
རྒྱ་གར་སོགས་ཙྲོད་ཁུལ་དུ་སྐྱེ།སྲ་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་སྨན་དང་
སྤོས་བཟོ་བར་མཁོ་ཞིང་ཡོ་བྱད་གཞན་དང་གཞན་ཡང་
བཟོ་ཆོགའདི་ལ་དཀར་དམར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ས་
མཆོག་ཙན་དན་ཞེས་པ་ཙན་དན་དཀར་པོར་གོ་དགོས་
པར་སླམ།ཙན་དན་སོལ་བར་བྱས་ཏེ་བཙོང་བའི་གཏམ་
རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ལགས་པས་འདིར་མང་
བར་དོགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ།།གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
ཐབ་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་འདི་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག

གིས་རྩིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པ་རྩ་བའི་ཆ་རྐྱེན་
ཡིན་པས། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་ཚེ་འདི་སྣང་གིས་ཀུན་
ནས་བསླངས་ཏེ། འཁོར་ནོམ་སྤྱད་ཐབས་དང་གཞན་ལ་
འཚེ་བའི་ལས་སུ་བཀོལ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕངས་ཆེ་ཞིང་ངན་
སོང་གི་གཏིང་རྡོ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་
མང་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་ནོམ་སྙན་གྲགས་
སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་ཉིད་ལ་དེ་ཉིད་བཙུ་སོགས་
རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚང་དང་ལྡན་པ་ལྟ་
ཅི་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་ལའང་རྫོངས་པ་དང་། སློབ་མ་སྣོད་
དང་ལྡན་མིན་ལ་བརྟག་བློ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དབང་
ཆེན་མང་པོ་བསྐུར་བའི་ཟོལ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེན་ཆེ་
བ་ཡིན་འདུག་སྟེ། ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བསྡུས་འགྲེལ་
འཇམ་མགོན་བླ་མ་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ལས། སྔགས་ཀྱི་
འཇུག་སྒོ་དབང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྣོད་དུ་རུང་བ་
ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་བཞིའི་

ས་བོན་ཐེབས་ངེས་སུ་བསྐུར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།གཞན་
དུ་ན་རིག་སྔགས་མེད་པས་དུག་སྦྲུལ་གྱི་ཁ་དང་ལྕགས་
བསྲེགས་ལ་རེག་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་སློབ་མ་དང་བཅས་
པ་ཤི་མ་ཐག་རྡོ་རྗེ་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པའི་གཡང་ས་ཆེན་
པོར་ལྟུང་བར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ཏུ་
ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར།ཞེས་དང་།ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡོམ་
པ་གཉིས་གང་ཡང་སྲུང་མི་ནུས་པ་ལ་དབང་གཏན་ནས་
བསྐུར་མི་རུང་བ་དང་།ཁྱང་སྡོམ་ཙམ་ལས་སྔགས་སྡོམ་
སྲུང་མི་ནུས་ནའང་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་
ཆད་བསྐུར་མི་རུང་བར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་དུ་མས་ནན་
ཏན་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ།།ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མིན་དམ་ཚིག་བསྲུང་མིན་ལ་ཐུག་པ།

༤༢དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མིན་དམ་ཚིག་བསྲུང་མིན་ལ་ཐུག་
པ།སྔགས་གཞུང་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ཉིང་དགོས་སུ།།རྒྱལ་

ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་གྱུར་རྟག་པའི་བཀའ།།དངོས་
གྲུབ་རྩ་བ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བ་འདིར།།འབབ་པའི་ཚུལ་ལ་
གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པས།།གཏན་འདུན་འཆུགས་པ་མེད་
པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།གསང་
སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་
མཐའ་ཆོད་པ་བྱས་པའི་ཉིང་དགོས་སུ།རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
བཞེད་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རྟག་ཅིང་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་བཀའ་བསྐུལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།མཆོག་
དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་
དབང་དུས་སོགས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་
པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའི་སྟེང་འདི་རུ་འབབ་པར་
འདུག་པའི་ཚུལ་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པས་ཏེ་ཚུགས་
པར་བྱས་ནས།གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་
གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཐབས་འཆུགས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་
པའོ།།དེ་ཡང་དབང་ནོད་ཅིང་གསང་སྔགས་ཉམས་སུ་ལེན་

པ་བོ་དག་གིས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་སོགས་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་བཅུ་དགུ་དང་།རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་སྨོད་པ་སོགས་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི།སྦོམ་པོ་བརྒྱད།བཟའ་བ་དང་།བསྲུང་བ་དང་།བསྙེན་པའི་དམ་ཚིགསྒོས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དུས་འཁོར་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔ་སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་ངོས་ཟིན་པའི་སྙིང་དཔྲལ་བའི་མིག་འབྲས་དང་ཕོང་གི་སྙིང་བཞིན་གཅེས་པར་བསྲུང་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་།ཁ་ཅིག་གིས་གསང་སྔགས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་མི་དགོས་པར་སྣང་བ་གང་དྲན་བྱེད་ཚོག་པ་དང་།ཁྱད་པར་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ་དག་གིས་བསྲུང་དགོས་པ་ལས་གསང་སྔགས་པ་དག་གིས་བསྲུང་མི་དགོས་པར་རློམ་ཞིང་བརྗོད་པ་སོགས་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པའི་ཧླུན་བཤད་རྫོངས་པ་ངོ་

མཚར་བསྐྱེད་བྱེད་ཙམ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།ཐོག་མར་བླ་མ་བསྟེན་བཀུར་དང་བཀའ་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་སྟེར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ།དེ་ཡང་།དེ་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ཐོག་མར་སློབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་བཤད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱ།དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཟུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྲུང་སྟེ།རྩ་བའི་ལྟུང་བས་ཕོག་ན་སླར་བླང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཆེས་འགྱུར་བས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པ་དྲག་པོ་བྱ།སྦོམ་པོའི་ལྟུང་བས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་བརྒྱ་ལ་གོས་ན་འང་སླར་འཚོས་པའི་ཐབས་རྣམས་བྱ་སྟེ།འདི་དག་ནི་ལམ་བསྒོམ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་མེད་ན་འགྲམ་རྩ་ཟགས་པའི་ཁང་བ་ཧྲུལ་པོ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།འཇམ་

དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས།ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་ཐུབ་དབང་
གིས།།རྫོགས་འགྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ།།ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར་
གསུངས་ཤིང་།རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འང་དམ་ཚིག་
མི་སྲུང་བ་དང་དབང་བསྐུར་དམན་པ་དང་དེ་ཉིད་མི་
ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་
གསུངས་པས་ན།དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་མེད་པའི་
ལམ་སྒོམ་པ་སྐད་བྱེད་པ་ནི།རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་
འཁྲུམས་པ་ཡིན་ནོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་ལ།།ཡོན་
ཏན་གཞིར་གྱུར་མའི་བསྡུས་འགྲེལ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་
དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་།དེང་གི་དུས་འདིར་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྲུང་རྒྱུ་ལྟ་
ཞོག་དེའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་གསོབ་རྫུ་ནག་
ཆང་གིས་ཡིད་སྨྱོས་པ།རིགས་མཐུན་བླུན་པོ་བསོད་ནམས་
དང་སྐལ་བ་དམན་པ་དག་གི་བློ་ངོར་བརྗིད་ཅིང་ཅི་ཟེར་
ཉན་པས་ས་སྙིང་གང་བ་དང་།ཁུ་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་

མ་ཧུང་སྐམ་དུ་རེ་བའི་མིག་ཞགས་ཕྱོགས་བཅུར་འཕེན་པ་ལས་སྟོང་ཧུང་ཡིན་མིན་གྱི་གཏམ་དང་རྟོག་དཔྱོད་མེད་ལ།མི་ཧུང་ཞེས་འགོག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་།ཅི་སྟེ་སྲིད་ནའང་ཉམ་ཆུང་ལྟོ་སྐྱོ་གོས་རྒྱལ་ཞིག་ལས་ནོར་ཅན་ལ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚོད་དུ་འདུག་པ་དང་།དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་འཕྱོར་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཡི་ག་བཞོས་ཏེ་ལྟོ་ཕྱིར་ཆོས་འཚོང་བའི་བསམ་སྦྱོར་ཅིའང་རྩོམ་པ་དང་།འཆད་པ་དངོས་གཞིར་སྤྲེའུས་ཁྲོམ་དཀྱིལ་དུ་གར་འཁྲབ་པ་ལྟར་དོན་མེད་ཀྱི་བཞད་གད་དང་སྒྲུང་རྒྱུད་རྫོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེད་པ་དུ་མས་ཉི་མ་འཕྲུལ་ཐབས་ལྷུར་ལེན་པ་མང་པོ་ཞིག་སྣང་བ་འདི་དག་ནི།ཅི་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་ཏེ།རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་པ་དང་སྦྱར་ནས་བརྟག་པར་རིགས་སོ།།ཞེས་གསུངས་སོ།།

མཁས་རློམ་གཏམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་ཧུང་བའི་ཚུལ།

༄༅མཁས་རློམ་གཏམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་རུང་བའི་རྩལ། །ཁྱད་
པར་ལྷ་བ་སྙིགས་མའི་གནས་སྐབས་འདིར། །དམ་བཅའ་
ཙམ་གྱིས་མཁས་རློམ་སྐྱེ་བོ་ཡི། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་
སྐད་ཀྱི་འཆལ་གཏམ་ཡང་། །བསོད་ཆུང་ཤེས་འཆལ་རྣམས་
ཀྱི་རྣར་འགྲོ་བས། །རི་བོང་ཙལ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་རྒྱུག་ཤང་
། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དོན་ནི། ཁྱད་པར་དུ་སྙིགས་མ་ལྔ་
ལས་ཀྱང་ལྷ་བ་སྙིགས་མའི་རང་མཚང་མཚོ་ལྟར་བརྗོལ་
བའི་གནས་སྐབས་འདི་རུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བློ་ཁོ་ན་
ཚད་མར་བཟུང་སྟེ་ཟབ་བརྙིང་ཆོས་ཀྱི་དོན་གནད་མཐའ་
དག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་
ཙམ་གྱིས་འཁྲིག་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་མཁས་པར་
རློམ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡི་སྟོན་མེད་པ་དང་མ་བྱུང་བའི་ལེགས་
བཤད་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་སྐད་ཀྱི་དོན་མེད་འཆལ་གཏམ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་། བསོད་ནམས་ཆུང་ཞིང་ཤེས་འཆལ་ཏེ་

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་དམན་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བློའི་རྩལ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་འགྲོ་བ་སྙི་བདེན་པར་འཛིན་སྲིད་པས།རི་བོང་ཅལ་འགྲོག་བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་རྒྱུག་ཨང་ཞེས་པའོ།།ད་ལྟའི་དུས་འདིར་ནི་བསམ་བློ་ཉི་ཚེ་བ་དང་བསམ་ཚུལ་སྤྱིར་བཏང་བ།གནས་ལུགས་དང་དྲང་བདེན་མི་གཙོ་བའི་བཤད་ཡམས་སོགས་ཀྱི་འགྲན་རྩོད་རྐོད་ཅིང་།དེ་དག་ལ་ལྟ་བ་གསར་བ་དང་བློ་འབྱེད།སྒམ་བཀྱིང་།སྙིང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྙིང་རྗེ་བོ་རེའི་རྣ་རྒྱན་གསོལ་ཏེ་རང་གི་རིགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་བརླག་པར་བྲེལ་བའི་བར་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པས།གསར་དུ་ལམ་ལ་ཆས་ཟིན་པའམ་ཆས་བཞིན་པ།ཆས་པར་སྟ་གོན་བྱེད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་མང་བོ་ཞིག་ཨ་གསར་དང་གཡམ་རྒྱུགས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ཏེ་མི་རྟོག་གིས་བཀབ་པའི་མུན་དོང་དུ་ལྷུང་བའམ་ལྷུང་ངེས་ཀྱི་ཉེན་ཚབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྐབས་ཡིན་ལ།བསམ་བློའི་བསླུ་བྲིད་འདིས་ནི་གྲགས་སྐད་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཀྱང་རང་ཤི་

རྒྱུག་ངེས་པའི་སྟོན་བཙ་བཏང་ཟིན་པས།ཡང་དག་པའི་
སློབ་གསོའི་གཟི་བྱིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མི་ཚེའི་སྙིང་བོ་ཡོན་ཞིང་
ཕ་མའི་རེ་སྨོན་རྫོགས་པ།རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆང་འཛིན་དུ་
འགྱུར་བར་འདོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་བླང་དོར་གྱི་བློ་མིག་
ཅན་ཚོས་མཁས་རློམ་གཏམ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་རུང་བའི་ཚུལ་
གྱི་གདམས་པ་འདིའི་འོད་ངོགས་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཏེ་ས་
མཐོའི་སྒྲོན་མེའི་ལས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དམ་
པ་ལགས་སོ།།

ཕྲ་མེན་མའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་འཐམ་པའི་ལྟ་བ།

༣༨ ཕྲ་མེན་མའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་འཐམ་པའི་ལྟ་བ།འཛམ་
པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཉིན་བཞིན་གདམས་པ་ཡིས།།རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་མཐའ་དག་མངོན་གྱུར་པ།།བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་
ཡིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི།།གསར་བཤད་ཕྲ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ་
དེས།།ཕན་ལས་གནོད་པ་ཆེ་བས་སྒྲིམས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་

གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་མཐའ་དག་གསལ་ལེར་གདམས་པར་བྱས་པ་ཡིས།རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོའི་མཁྱེན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའམ་མ་དཔོག་པའི།དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་སོགས་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གསར་བཤད་མཚན་མོ་གདོན་འདྲེ་ཡིན་ཡང་ཉིན་མོ་མི་ཏུ་བ□ས་པའི་ཕྲ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ་མམ་བཟའ་བཏུང་ལྟ་བུ་དེས།ཁྱོད་ལ་ཕན་པ་ལས་གནོད་པ་ཆེ་ངེས་པས་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

ཕྲ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ།—ཕྲ་མེན་མ་ཞེས་པ་ནི་མཚན་མོ་གདོན་འདྲེ་དང་ཉིན་མོ་མི་ཏུ་བརྫུ་བའི་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའི་གདོན་འདྲེའི་རིགས་ཤིག་སྟེ།ཕྲ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ་

ཕན་ལས་གནོད་པ་ཆེ་ཚུལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནི། མཐུ་སྟོབས་
དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་རྭ་ལོ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཀུན་
ཁྱབ་སྙན་པའི་རྔ་སྒྲ་ལས། དེའི་དུས་སུ་ཕན་པོ་སྟག་ཟུམ་
ནང་ན་ཕ་སྤྲ་མོ་ནས་ཞི་བའི་མ་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་མ་
དེ་ཕྲ་མེན་མ་ཡིན་པས་ཚོགས་འདུ་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་བུ་
དེས་ཤེས་པས་གཉིད་རྫུ་བྱས་ནས་གར་འགྲོ་བལྟས་པ་
དང་ས་སྲིན་ཙམ་ན་བུད་མེད་དམར་ནག་ཆེན་མོ་གཉིས་
འོངས་ནས། ཨ་མ་འབྱོན་པར་ཞུ་ཟེར་བ་དང་། དེར་མ་དེ་
སྐམ་ལ་ཞོན་ནས་བུད་མེད་གཅིག་གིས་ཁྲིད། གཅིག་གིས་
དེད་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་
ཁོ་གཉིད་ཅིག་ལ་སོང་བ་སད་ཙམ་ན། སླར་ཚུར་སླེབས་
ནས་འདུག་སྐད། དེའི་ཕྱི་ནུབ་བུ་དེས་སྐམ་ནང་དུ་འཛུལ་
ཏེ་བསྡད་པ་དང་། ཡང་བུད་མེད་དེ་གཉིས་འོངས་ཏེ་སྔར་
ལྟར་གཏམ་བྱས་པའི་མཐར་མ་དེ་སྐམ་ལ་ཞོན་ནས་སོང་
བ་ལ། སྐམ་དེ་ཙེར་སྒྲ་འབྱིན་ཞིང་ས་ལ་རེག་ལ་ཁད་བྱས་
ནས། མོ་ན་རེ། ངོ་ཟུབ་རྟ་འདི་ཡང་མི་འགྲོ་བར་འདུག་ཟེར་

རོ།།དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་གཅིག་ཏུ་སླེབས་པ་དང་།བུད་མེད་
མང་པོ་གྲལ་བྱས་ནས་འདུག་པའི་དབུས་སུ་མ་དེ་སྐམ་ལ་
ཁྲི་བྱས་ནས་བསྡད།སྐྱེས་པ་དར་མ་གཅིག་གི་རོ་ལ་ཚོགས་
འཁོར་བྱས།མགོ་ཀླད་དེ་གཙོ་མོ་ལ་ཕུལ་སོང་བ་དང་།དེ་
ན་རེ།ངའི་ཕྱུར་མ་ཁྱིམ་དུ་ལུས་འདུག་ཟེར་བ་ལ།བུད་
མེད་གཅིག་གིས་ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་ཕྱུག་རིང་རྐྱོང་བ་ཞུ་ཟེར་
ཙ་ན།མ་དེས་ཁྲི་ལ་སྡོད་བཞིན་དུ་ལག་པ་རིང་མོ་ཞིག་
བརྐྱངས་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ཕྱུར་མ་བླངས་སོང་བ་མཐོང་ངོ་།།དེ་
ནས་ཐོ་རངས་ཁར་སོང་བ་དང་།བུད་མེད་དེ་རྣམས་ཀུང་
སོ་སོར་གྱེས་ཤིང་།མ་ཡང་སྐམ་ལ་ཞོན་ནས་ཚུར་ཡོག་སྟེ་
མལ་དུ་ཉལ་ལོ།།དེར་བུས་ཀུང་སྐམ་ནས་ཐོན་ཏེ་མ་ཚོར་
བ་ལྟར་བྱས་ནས་མལ་དུ་ཉལ་ལོ།།དེ་ནས་ཡུན་རིང་སོང་
ནས་ཉིན་གཅིག་ཙ་ན།མས་ཁྱིམ་གྱི་ཐོག་ནས་བལ་རྒྱུང་
བཏང་བས་ཆད་ནས་མཐིལ་དུ་ལྷུང་བ་ལ།བུ་མཐིལ་ན་
ཡོད་པ་ལ་ངའི་བལ་འཕང་ཁྱེར་ཤོག་བྱས་པ་དང་།བུས་
ཁ་མ་ཚུགས་ཏེ་ཨ་མ་ལགས་རང་ཕྱུག་རིང་རྐྱོང་བར་ཞུ་

བྱས་པས། མ་ཁྲོས་ཏེ་འདིས་ང་ཕྲ་མེན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
འདུག་པས་ད་གཞན་ལའང་ཟེར་དུ་འོང་སྙམ་ནས། བུའི་
སྒྲ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲུགས་པས་དེ་ཉིད་ཁྱིའི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་
རོ། །དེར་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་བྱུང་ནས་ཚུ་ལ་ལྟེབས་སྙམ་སྟེ་
ཕྱིན་པ་དང་། ལམ་དུ་མི་མང་པོ་སྣང་ཐང་བའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པ་ཐོས་ནས། དེའི་རྩར་ཕྱིན་ན་ལུས་འདི་ལས་ཐར་
ཨེ་སྲིད་སྙམ་སྟེ་ཕྱིན་པར། བླ་མ་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་བ་
མཛད་པ་དང་མཇལ་བས། སྣང་ཐང་བའི་ཞལ་ནས་མི་
ལུས་ཐོབ་ཀྱང་སྣར་དུད་འགྲོར་གྱུར་པ་སྙིང་རེ་རྗེ་གསུངས་
པས་དད་པ་ཆེར་བསྐྱེད། ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་
ཐབས་ཞུས་པས། སྣང་ཐང་བའི་ཞལ་ནས། ངས་འདི་ལས་
ཐར་བར་བྱ་མི་ནུས་པས། ལྷ་ས་ན་བླ་མ་རྔ་ལོ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་བསད་གསོད་དང་སྤྲུལ་བསྒྱུར་གྱི་ནུས་པ་མངའ་བ་
ཞིག་བཞུགས་པས་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་དང་། ཁྱོད་རང་ལུས་
འདི་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་གསེར་འདི་བླ་མ་ལ་
ཕུལ་ཅིག་གསུངས་ནས་གསེར་སིལ་མ་སྲང་གང་ལ་ཐུམ་

ཚུང་ངེ་བ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་སྤྲུ་ལ་བཅོམས་ནས་ལྷོ་འགྲངས་
པར་བྱིན་ནས་བཏང་ངོ་།།དེའི་ཚེ་ཁྲི་དེས་སྒོ་ལ་ལ་ཕྱིན་པ་
དང་།ཕན་པོའི་མི་མང་པོ་རྣ་ཆེན་མཛལ་ཟེར་བས་འགྲོ་
བ་དང་འཕྲད་དོ།དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་ལ་ཉན་ཞིང་ཕྱིན་
པས་ལྷ་སར་སླེབས་སོ།།དེའི་ཚེ་བླ་མ་རྣ་ལོས་ཀྱང་ཁོ་ཡོང་
བར་མཁྱེན་ནས།ཉེ་གནས་ལ་དྲུག་ཙུ་མ་བཟློས་ལ་དེར་
ཞོག་གསུངས།དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཉེ་མ་ཕྱི་དྲོར་སོང་བ་ན།ད་
སུ་ཡོང་གིན་འདུག་ལྟོས་གསུངས།བལྟས་པས་གཞན་ནི་སུ་
ཨང་མི་འདུག།ཁྲི་གཅིག་ཐལ་འཚུབ་ལོང་ལོང་དུ་ཡོང་གིན་
འདུག་ནས།བླ་མ་ལ་དེ་ལྟར་ཞུས་པས།འོ་ན་ཕྱིར་དེངས་
གསུངས་ནས་དབུ་ཞྭ་བཞེས།གཏོར་མ་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་ཏེ་
ཕྱིར་བྱོན་པ་དང་།ཁྲི་སྒོ་དྲུང་དུ་སླེབས་པ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་བྱུང་ནས།བླ་མས་གཏོར་མ་དེ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བརྒྱབ་པས་
སྐད་ཅིག་ལ་མིའི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ།དེར་ཁོ་ཤིན་ཏུ་དད་
ནས་གསེར་གང་ཡོད་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ཏེ་བླ་མ་རྣ་ལོའི་ཕྱག་
ཕྱིར་བསྡད་དོ།།བླ་མས་ཀྱང་ཁོ་རབ་ཏུ་བྱུང་།བསྙེན་པར་

རྫོགས་ནས་ད་དུང་ཁྱོད་ལ་ཆགས་ཆེར་ཡོད་པས་བྱ་བ་ཅི་
བྱེད་ཀྱང་།ང་ལ་མ་ཞུས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་གསུངས།དེའི་ལོ་
རྒྱུས་མ་དེས་ཐོས་ནས།བར་ཆད་བྱེད་པར་འདོད་དེ།ཞིང་
གི་སློབ་བུ་གཅིག་ལ་ཕྲ་མེན་མའི་རིགས་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་
ནས།ཕན་ཡུལ་ནས་རྭ་ཆེན་མཐལ་དུ་འགྲོ་བ་ཚན་གཅིག་
ལ་བསྐུར་ཏེ།ངའི་བུ་དེ་བླ་མ་རྭ་ལོའི་སྤྱན་སྔར་ཆོས་ལ་ཡོད་
པས་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་གི་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་གྱིས་ལ་སྐྱོད་
ཅིག་ཟེར་སྐད།དེར་མི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མའི་མཐལ་ཁར་
ཕྱིན་ནས་ཞོར་ལ་སློབ་བུ་དེ་ཡང་ཁོང་ལ་གཏད་དེ་མོའི་
འཕྲིན་རྣམས་ཀྱང་སྨྲས་པ་དང་།ཁོང་གི་སློབ་བུ་དེ་ལག་
ཏུ་བླངས་པ་ན་བརྗེད་ཀྱིས་ལག་པ་ས་ལ་རེག་པ་འདུག་
ནས།འདིའི་ནང་དུ་ཅི་ཡོད་དམ་སྙམ་ནས་ཁ་ཕྱེ་ལ་ཁད་
ལ་བླ་མའི་གསུང་དྲན་ནས་སླར་རྭ་ཆེན་ལ་ཞུས་པས།བླ་
མས་སྐུ་ཆོས་ཕུད་དེ་ཁོ་ལ་གནང་ནས།ཁྱོད་རང་འདི་གོན་
ལ་སློབ་ཁ་ཕྱེ་ཞིག་གསུང་།དེ་ལྟར་བྱས་པས་སློབ་བུའི་
ནང་ནས་ཐོག་སྨད་དགུ་བཙུད་སྟེ་སྦྱིལ་བུ་དང་ཡོ་བྱད་ཐལ་

བར་བརྟགས། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ལུས་ལ་བླ་མའི་སྐུ་ཆོས་ཡོད་པས་མ་ཚུགས་ཏེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཁྲོ་ཚུ་རྣམས་མར་ཁུ་ལྟར་འཁྱིལ་ནས་འདུག་སྐད། དེ་ནས་བླ་མའི་ཞལ་ནས། ད་ཁྱོད་རང་བར་ཆད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སྒོམས་ཤིག་གསུངས་ནས་དབང་འཕྲིད་གནང་བས་གྲུབ་པ་ཐོབ་སྟེ། སྟོར་གྱི་ཕྲ་མེན་མ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲ་མེན་མ་བརྒྱ་ཙམ་བཏུལ། ཕྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས་ཏེ་མཚན་ལ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྗེའི་བསྟན་པ།

༄༅། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྗེའི་བསྟན་པ། ཐུགས་བཅུད་ཟབ་མོར་བསྡུགས་པ་ཙམ་མིན་པར། །རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་གྲུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་གཞུང་དཔང་པོར་བཞུགས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན། །གསལ་བྱེད་རྒྱལ་བ་

གཉིས་པའི་ལུགས་བཟང་འདིར།།བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་
འཇུས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།གྲུབ་ཆེན་
ཆེ་གེ་མོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལས་ཐོན་པའི་གདམས་ངག་
ཟབ་མོར་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར།འཛམ་
གླིང་རྒྱན་དྲུག་དང་མཆོག་གཉིས་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་
སོགས་ངེས་དོན་དྲན་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་
རྩལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཞེད་པ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་
རང་རང་གི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་དཔང་པོར་བཞུགས་
པའི།མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྗེ་
རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུགས་བཟང་སྟེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་
གྲུབ་མཐའ་འདིར།ཡིད་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་
གྱི་དབང་དུ་མ་འགྲོ་བར་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་ཞུགས་
པའམ་འཇུས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོས།རྟོག་གེ་ལ་སྦྱངས་རྩོལ་བ་མཐའ་དག་གིས།།ལན་
བརྒྱར་དཔྱད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་།།ཚ་ཙམ་རྣམ་
པ་གཞན་དུ་གཡོ་བ་སྟོངས།།དག་པའི་ཐུགས་མངའ་ཁྱོད་

ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།རྗེ་བླ་མས་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས་རིགས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བརྟག་དཔྱད་ཕྲ་ཞིབ་གནང་མཐར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པས།དབུ་མའི་གཞུང་སོགས་སྔ་ན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཛད།གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ལུགས་བཟང་ཟུར་དུ་ཕྱེས་ཚུལ་སོགས་སྔར་རྗེའི་རྣམ་ཐར་སྐབས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ལགས་པས།བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་ཡིད་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུར་བློ་རྩེ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་འཛུག་པར་རིགས་སོ།།

ཅི་ཤེས་སེམས་འདུལ་སྦྱོང་གི་ཐབས་སུ་འཁྱེར་དགོས་པ།

༣༨ ཅི་ཤེས་སེམས་འདུལ་སྦྱོང་གི་ཐབས་སུ་འཁྱེར་དགོས་
པ།གར་རྒྱུགས་ཕྱོགས་སུ་དཀྱུས་སྟོན་བྱེད་པ་བཞིན།།དང་
པོ་ཉིད་ནས་གཅིག་ཤེས་གཉིས་ཤེས་ཀུན།།སྲིད་པར་འཁྱེར་
བའི་དམུ་རྒོད་སེམས་ཀྱི་རྟ།།འདི་ཉིད་གདུལ་ཐབས་ཁོ་
ནར་འཁྱེར་བ་ཡིས།།ཐོས་བསམ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་
ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།རྟ་རྒྱུག་འགྲན་བསྡུར་
སོགས་བྱེད་ཚེ་གནས་གར་རྒྱུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དཀྱུས་སྟོན་
ནམ་ལམ་སྟོན་མ་ནོར་བར་བྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ།དུས་
དང་པོ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཤེས་པ་དང་གཉིས་
ཤེས་པ་ཀུན་སྲིད་པ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་
རང་དབང་མེད་པར་འཁྱེར་བར་བྱེད་པའི་དམུ་རྒོད་
སེམས་ཀྱི་རྟ་པོ་འདི་ཉིད་གདུལ་ཐབས་ཁོ་ནར་འཁྱེར་བར་
བྱས་པ་ཡིས།ཐོས་བསམ་ཅི་གནང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་
བར་བསྐྱོན་པ་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྒོམ་ཞེས་གྲགས་པ་སེམས་
དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པའི་
དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་
སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་སེམས་རང་གི་དབང་དུ་མ་
གྱུར་ལ། སེམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་སེམས་འདི་རང་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བར་
བྱས་ནས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་
བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རང་ཅག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཅི་བྱས་
ཀྱང་རྒྱ་ཡན་དུ་ཤོར་བའི་དམུ་རྒོད་སེམས་འདི་འདུལ་བའི་
ཐབས་སུ་སྦྱོར་དགོས་པ་ལས། མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་དང་
།འཁོར་ནོར་དབང་སྟུད། ཆེན་པོའི་གོ་ས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
དམིགས་ན་ནི་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་སློབ་གཉེར་དུ་སོང་བས་ཐར་
བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཅི། མི་གཞི་ལེགས་བསྒྱུར་
གྱི་རྐྱེན་ཙམ་དུའང་འགྲོ་དཀའ་བས་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་

དམིགས་ཡུལ་མ་ནོར་བ་དང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་ལ་
མཁས་དགོས་སོ།།
དམ་འཛིན་བྱེད་རིགས་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ།

༄༅དམ་འཛིན་བྱེད་རིགས་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ། འཁོར་
ལོ་བཞི་ལྡན་རྟེན་བཟང་ཐོབ་སྐབས་འདི།།འཁོར་བའི་
འཆིང་བ་གཅོད་པའི་དུས་ཡིན་པས།།འཁོར་གསུམ་སྐོར་
བའི་ཐབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར།།འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་
དོན་ངེས་རྙེད་ནས།།འཁོར་གསུམ་དག་པའི་དགེ་སྦྱོར་
གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།ཆོས་དང་
མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་
པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་
སྐབས་ལེགས་པོ་འདི་ནི།ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་
སུ་རང་དབང་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ལས་
ཉོན་ཞགས་ཐག་ནག་པོའི་འཆིང་བ་དུམ་བུར་གཅོད་པའི་

དུས་བཟང་པོ་ཡིན་པས།ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ་དང་སྟོད་
པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ཉིད་རྟགས་གསལ་སྟོད་གཞི་
གསུམ་གར་མགོ་རྫོངས་འདུག་ཅེས་འཁོར་གསུམ་སྐོར་བའི་
གོ་སྐབས་དང་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ཨེ་རྙེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་
པར།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་འཁོར་ལོ་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པ་
རྙེད་པར་བྱས་ནས།བསྔོ་བྱ་བསྔོ་ཡུལ་བསྔོ་མཁན་བཅས་
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་སྦྱོར་གྱིས་མི་ཚེ་ལ་
སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།

འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན།—ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་
པ།དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བ།སྨོན་ལམ་བཟང་
པོ་བཏབ་པ།ཚེ་སྔོན་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བཅས་ཀྱི་
ཆ་རྐྱེན་འཛོམས་པ་ཞིག་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་གྱི་རྟེན་
ཞེས་བྱ་སྟེ།བཤེས་སྤྲིངས་ལས།མཐུན་པར་འགྱུར་པའི་
ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་།།སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་
དང་།།བདག་ཉིད་ལེགས་སྨོན་སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་

བསྒྲིས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་བ།—ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

འཁོར་གསུམ།—རྗེ་བཙུན་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དྲིས་ལན་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལས། འཁོར་གསུམ་ཞེས་པ་རྟགས་གསལ་རྗོད་གཞི་གསུམ་གའི་སྟེང་ནས་ཁྲིད་རང་མགོ་འཁོར་འདུག་ཅེས་པའི་བརྡ་ཆད། ཅེས་གསུངས། འཁོར་ལོ་གསུམ།—བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས། དྲང་སྲོང་ལྟུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་ལ་བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་བཅས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

གསུམ་ཞེས་བྱའོ།།འཁོར་གསུམ་དག་པའི་དགེ་སྦྱོར།—དགེ་བ་བསྔོ་ཡུལ།བསྔོ་མཁན།བསྔོ་བྱའི་དགེ་བ་བཅས་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ།བསྔོ་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྔོ་མཁན་བདག་གིས་བསྔོ་བྱའི་རྫས་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པའི་སློབ་གཉེར་གཞལ་མ་བྱས་པ་དེ་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོས་པ་ལྟ་བུའོ།།ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས།ལུས་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།ངག་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར།སེམས་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅས་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པར་བཞེད་དོ།།

ཆོས་ལ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པར་གདམས་པ།

༣༤ཆོས་ལ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པར་གདམས་པ།ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བསམ་པའི་བཟང་ངན་ཡིན།།ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་རྣམ་དག་ཐོས་པ་ཡིན།།ཆོས་སུ་སོང་ཚད་འདི་སྣང་ཞེན་ལོག་

ཡིན།།ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཡིན།།ཆོས་
ལ་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་།།ཞེས་གསུངས་
ཏེ།ཚིག་དོན་ནི།ཆོས་གང་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་རྩ་བ་ཚུགས་མིན་
དང་གཞི་མ་བརྟན་མིན་ནི་ཀུན་སློང་ངམ་བསམ་པ་བཟང་
ངན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ།ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
གི་སྒོ་འབྱེད་དམ་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་ཤེས་བྱེད་ནི་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཐོས་པ་ཡིན།བློ་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཚད་ནི་ཚེ་འདི་
སྣང་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཡིན།དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ནི་
ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་
ཉིད་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས།དམ་པའི་ཆོས་
ལ་ཆོས་གཞུང་ནས་བསྟན་པ་ཇི་བཞིན་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་
ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨང་ཞེས་པའོ།།
དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་
འཆོས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་
སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་སྒོམ་གྱི་གནད་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་
བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་དུ།སྒོམ་གྱི་མགོ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་

དང་འདྲ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་པར། རྗེ་བཙུན.
བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་དྲིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་
དབྱངས་ལས། སྐོམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དང་པོའི་མགོ། །རྒྱ་གར་
སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ། །ལེགས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས། །བླ་མེད་བླ་མ་མཆོག་ཁྱེད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྐོམ་སོགས་ཆོས་གང་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐོག་མར་ཀུན་སློང་བཅོས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། མདོ་
ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་
རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་
ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་མི་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་
བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། རྩ་བ་
དུག་ཡིན་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་དུག །རྩ་བ་སྨན་ཡིན་
ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མའང་སྨན་དུ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། རྩ་
བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ལ་ཅི་བྱས་མི་དགེ་བ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་སོགས་

གྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཅིང་
།དགེ་སེམས་བཟང་བོས་ཀུན་ནས་བསླང་ན་སྲོག་གཅོད་
སོགས་མི་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པ་
ཡོད་ཅེས་སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་བས་གསུངས་སོ།།དེ་ལྟར་ན་
ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གིས་རྩིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་རྒྱུད་
རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སློབ་གཉེར་མཐའ་ཆོད་པ་
ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཤེས་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་
སྒྱུར།མདོ་སྔགས་འགལ་མེད་དང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་
གི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་
ཐུང་གཅིག་ལའང་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་ཤ་
ཐང་ཐང་གིས་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་འདུག་གོ།།
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕན་དགེ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕན་དགེ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ། རྣམ་
མང་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཡངས་རྒྱ་གཏེར་ལས། །རྣམ་དག་
ཐོས་པའི་ནོར་བུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །རྣམ་པར་བཤད་པའི་མིག་
སྨན་ཐུར་མ་ཡིས། །རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཡོངས་ཀྱི་མིག་
ཕྱེ་སྟེ། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཚིག་དོན་ནི། རྣམ་མང་གཞུང་ལུགས་ཟབ་
ཅིང་ཡངས་པ་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་
ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་ཐོས་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ཚིག་ཉུང་དོན་འདུས་ཀྱིས་
གསལ་བོར་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མིག་སྨན་གྱི་ཐུར་མ་རྣོན་
པོ་ཡིས་ནི། རྣམ་གྲོལ་ཏེ་ཐར་བའི་གོ་འཕང་དོན་གཉེར་ཅན་
ཡོངས་ཀྱི་བླང་དོར་གྱི་བློ་མིག་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཕྱེས་
ཏེ། ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོའི་ལམ་ཡིག་བཟང་བོ་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཀུན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་གི་དཔལ་ལ་

ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག
ཅེས་པའོ།།

མཇུག་དོན།

གསུམ་པ་མཇུག་དོན་ནི། ཅེས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཕྱིར་དེང་སང་བསྟན་པ་སྙིགས་མའི་མཐར་སོན་པའི་དབང་གིས་ཉམས་ལེན་དགོས་པའི་གནད་ཙམ་ཡང་ནུབ། ཐོས་བསམ་དགོས་པའི་གནད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་ལ་ཐོས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཐོས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པར་སྣང་བས། འདི་འདྲ་ཞིག་འབྲི་འདུན་སྔར་ནས་ཡོད་པའི་ཐོག་ཉེ་ཆར་དར་ཏན་བེའི་ལེའི་ཤོག་ནས་བློ་དང་ལྡན་པ་དགེ་སློང་དཀོན་མཆོག་རྗེ་རྗེས་བསྐུལ་པའི་ངོར་བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའི་ཉམས་ལེན་མ་ཐུབ་ཀྱང་། བློ་མ་

གོང་མ་ཞིག་གི་མིང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་མཆི་བར་གྲྭ་ཀྱང་
དཀྱུས་མའི་ལུགས་བཞིན་སློབ་གཉེར་བ་སྡུག་རུས་ཙུང་
ཟད་བྱས་པའི་རང་སྒྱོང་དང་། དམ་པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་
ལ་བསྟེན་ནས་རགས་རིམ་ཞིག་བྲིས་པའི་མཚམས་སུ་ད་
ལྟ་ཕན་པར་སྨྲས་ཀྱང་གོ་བ་དཀོན་པར་སྣང་བས་དགོས་
པ་མི་འདུག་སྙམ་ནས་བཞག་པའི་ཚེ། བསྟན་ལ་གཅིག་ཏུ་
སྨན་པའི་ལྷག་བསམ་དང་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་
པ་དགོན་པའི་ཁྲི་ཐོག་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་པས་
འདིའི་འཕྲོ་བསྐངས་ཏེ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ནན་
ཏན་གནང་བ་བཞིན་མཇུག་སྒྲུབ་པར་བྱས་པ་འདིས་ཀྱང་
དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག
ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་བས་འབྲུ་འབྲེལ་
དང་དཀའ་འགྲེལ་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་སེམས་
སོ།།

སློག་པ་བོར་སེམས་དོ་བསྟན་པ།

ཟ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ།སློག་པ་བོར་སེམས་ངོ་བསྟན་པ།ངེས་དོན་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ཐུགས་རྗེའི་འོ་མཚོ་ལས་འབྲུངས་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ནོར་བུའི་སླིང་དུ་བསྒྲོད་པའི་ལམ་ཡིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཞིབ་པར་བསླུགས་ཤིང་མྱུང་སྟེ་མཚམས་འདིར་སླེབས་དུས།སློབ་གཉེར་བ་རྣམ་དག་དང་།གཟུགས་བརྙན་ཅམ་གྱི་སློབ་གཉེར་བ།སློབ་གཉེར་ལ་སྟ་གོན་བྱེད་བཞིན་པ།སློབ་གཉེར་ལ་མོས་པ་མེད་པ་སོགས་སུ་ཡིན་ངེས་ཤེས་གསར་བ་ཞིག་དང་།སེམས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ངོ་མ་ཞིག་མྱོང་ཐུབ་ཅེས་ངས་ཚིག་ཐག་ཆོད་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཐུབ།རྒྱུ་མཚན།བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཚོད་དཔག་གིས་བྲིས་པ་མིན་ལ།མོ་དང་རྩིས་ལ་བབས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན།གཏེར་ནས་བཏོན་པ་མིན་ལ་བཟ་ཏུ་བབས་པའང་

མ་ཡིན།ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་ལ་མཁས་རློམ་པ་ཞིག་གིས་
འོལ་ཚོད་དང་སྤྱོབས་སེམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཞིག་དེ་ལས་
ཀྱང་མ་ཡིན་པར།འདི་ནི་སྐྱུ་ཚེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
གྱིས་རྫོགས་ཤིང་མཛད་འཕྲིན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་
ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞིག་གིས་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཚད་མ་མང་བོ་དཔང་བོར་བཞག་ཅིང་རང་སྦྱོང་
དྲོན་མོ་དག་བསྟར་ལ་བསྒྲིགས་ཏེ་རང་ཅག་གི་བགོ་སྐལ་
དུ་བསྩལ་བས་སོ།།རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་སློབ་གཉེར་བྱེད་
ཡུལ་མ་ནོར་བའི་ཐོས་བསམ་གཤའ་མ་ཞིག་དང་།མི་གཞི་
སྤུས་གཙང་ཞིགགཞན་ཕན་ལ་འཁྲིལ་བའི་བསམ་བློ་མཐོན་
པོ་ཞིགརྙེད་པར་དགའ་བའི་མི་ཚེ་འདིར་སྙིང་བོ་ངོ་མ་
ཞིགཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བཀའ་དྲིན་
འཁོར་མེད་ཀྱི་ཕ་མ་སོགས་བདག་ལ་རེ་ཞིང་ལྟོས་པའི་
གཉེན་ཉེ་མཆེད་གྲོགས་བུ་སློབ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་
རེ་རྫོགས་པའི་མཆོད་པ་ཞིག་གི་ཚབ་ཏུ།ཡང་དག་པའི་

སློབ་གསོའི་མཚན་གྱི་སྙན་པ་ཁྱུར་བའི་གླེགས་བམ་འདི།མི་ཚེ་ཐོས་པས་བསྐྱིལ་འདོད་ཀྱི་མེ་ལྕེ་འཛགས་པ་མེད་པའི་བཙུན་གཟུགས་བདག་གིས།མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་ཀྱིས་བསྐུས་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་ཕྲག་གི་ཉིང་བཅུད་ཁོལ་དུ་ཕྱུངས་པ་དང་།བཤེས་གཉེན་མཁས་པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་གང་དྲན་སྒྲོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ།རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་ལྟ་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ནས་མཇུག་སྒྲུབ་ཆེ་ཡིག་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱུར་ཙུང་ལྡི་བར་སྒྱུར་ཀྱང་།རྩོམ་ཡོན་མང་བོ་དང་བམ་ཁ་མཐུག་པོ་ལ་རེ་བ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་གོ་བདེ་བ་ཞིག་དང་སེམས་ལ་འབབ་སླ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་པ་ནི་རྩོམ་པ་བོའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འདོར་མ་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཀྱི་རང་མདངས་ངོ་མ་ལགས་སོ།།

ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག

མཇུག་རྩོམ།

མཐར་སྨྲས་པ།

ལས་རླུང་དྲག་པོའི་འཕེན་ཤུགས་ཀྱིས།།
སྲིད་པའི་མེ་ལོང་ངོས་ཡངས་སུ།།
བདེ་སྡུག་སྒྱུ་མའི་རོལ་རྩེད་མཁན།།
སྙིགས་མའི་རྡུལ་གྱིས་སྦགས་ཤིང་ཐོས།།
བདག་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་བློས།།
བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་གུད་དུ་བཟུངས།།
བདག་གི་སྐྱབས་གཅིག་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ།།
བདག་ཅག་འགྲོ་ཀུན་ཁྱོད་ལ་བཅོལ།།
རྫས་འཕྲུལ་སྒྱུ་མའི་འཕེལ་ཁ་རྫོགས།།
འདོད་ཡོན་སྙེག་མོའི་མིག་ཞགས་རིང་།།

ལྷར་སྣང་ལྷ་བའི་འདུ་འགོད་ཀྱིས།།

ངོས་གཙང་བསམ་བློ་རྒྱུད་ཅིང་ཉམས།

ལས་དབང་རྒྱལ་པོས་བསམ་བཞིན་དུ།།

འགལ་འདུའི་འཛིག་རྟེན་བསྐྲུན་ནམ་ཅི།།

ཞི་བདེ་ལྷིང་བའི་མི་ཚོགས་ཀྱིས།།

ཞི་བའི་གོ་སྐབས་ཡེ་ནས་འཕྲོག།

མཚོན་དང་ཚེར་མ་བསྟུན་བྱས་ཀྱང་།།

བྱམས་བརྩེའི་འཛུམ་དཀར་མི་ལྡོད་པའི།།

རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་པཎ་གྲུབ་ཚོགས།།

སེམས་གཙོང་སྨན་མཆོག་ད་དུང་སྩོལ།།

མེ་ལ་མཁོ་བ་བུད་ཤིང་སྟེ།།

སྲིད་ལ་ཕན་པ་ཐབས་རྟུས་ཉིད།།

གསལ་རིག་སེམས་ཀྱི་གསོས་སྨན་ལ།།

ཡང་དག་སློབ་གསོའི་གྲུ་ཆར་འཇོ།།

མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་བར།།

དཀྱུས་ས་སྟོན་པའི་སྒྲོན་མེ་བལྟམས།།

ཐོས་བརྩོན་ཟུང་གི་གཡོག་རྩལ་གྱིས།།

ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་ལམ་ཡངས་པོར་རྩེན།།

རྣམ་དཔྱོད་རྩལ་གྱིས་མ་ཟིན་པའི།།

ཉེས་བཤད་བཤགས་ཤིང་འཚོས་སུ་གསོལ།།

རྣམ་དཀར་བདུད་རྩི་དྭངས་མའི་རྒྱུན།།

རང་གཞན་སེམས་ཀྱི་སློང་དུ་སིམ།།

མཛད་བྱང་།

སྔོན་གྱི་ལས་སྨོན་དྲག་པོས་མཚམས་སྦྱར་བའི་གངས་ལྗོངས་ཤེས་རིག་ནོར་བུའི་སློབ་གླིང་གི་དགེ་སློབ་སྟོང་ཕྲག་ཙམ་ལ་འཛམ་དབྱངས་བླ་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱ་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཡིག་འདི་ཉིད་རྒྱས་ཁྲིད་ཅིག་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པའི་མཇུག་ཏུ་དགེ་སློབ་ཡོངས་དང་།ཁྱད་པར་དུ་ད་ལོའི་སློབ་བུ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཛ་བ་དར་རྒྱས་དང་།སྨུ་ཧོ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ།ཁྲི་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ།མགར་པད་མ།མཛོད་དགེ་ཆོས་སྐྱོང་སྐྱབས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དང་བསྐྱར་དུ་འདི་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་ནན་ཏན་བྱས་པའི་ངོ་མ་བཟློག་པར།ལྗོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའམ་མི་ཕམ་ཚངས་སྲས་རིགས་པའི་འདོད་འཛིན་འབོད་པས་ཡང་དག་པའི་

སློབ་གསོ་ཞེས་པ་འདི་སློབ་གླིང་རང་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཞོར་དུ་ཟླ་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་བྲེལ་འཚུབ་ཀྱིས་བྲིས་ཏེ།རབ་གནས་ཆུ་འབྲུག་ལོའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་༼2012□6□4༽སྙེ་དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམས་ཀྱི་ཉིན་བདག་གི་མི་ཚེའི་ཁ་ཕྱོགས་ཉེད་སའི་ཛ་ཡུལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྒོ་མང་དགོན་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་དུ་མཇུག་གྲུབ་པར་བྱས་པས་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས།ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་

གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་
གང་ལ་འང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་
དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོས་སྦྱར་བའོ༎